

י' באדר א' תשמ"ט, 15.2.1989

מספר 2685

שנה 53

המחיר: 5.00 שקלים (כולל מע"מ), באילת: 4.35 שקלים

העולם הזה סוף

העולם

תוך 12 שנה

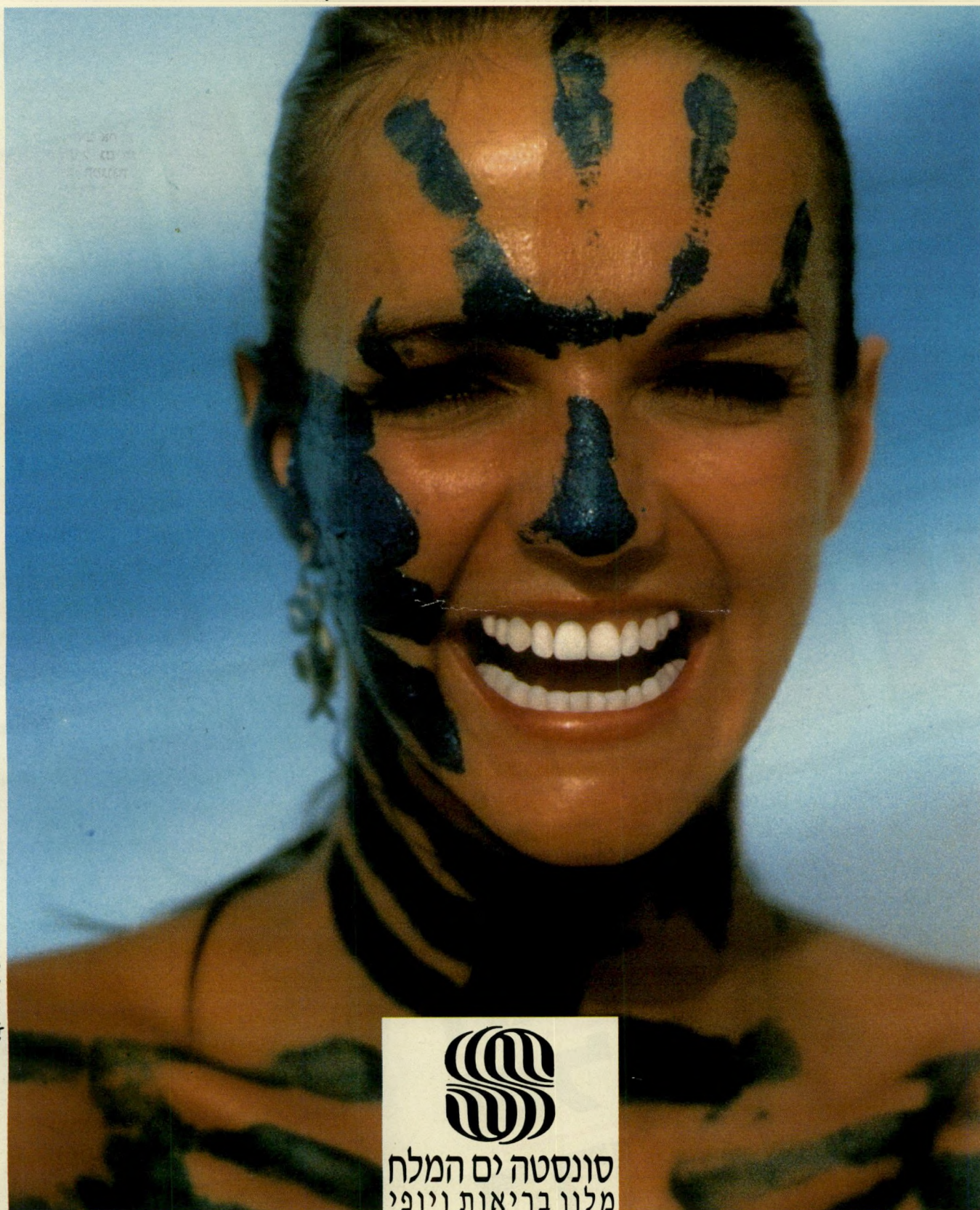

מנבא
הגורו
של
קדו

ג'ורג' ומליטה
צ'פלווה
בתל-אביב

מכניסים לים-המלח קצת פלפל

גלי נסים סטיל

מסאג' מטרף שיזכיר לך כל שריר שקצת החליד. דיאטה המשלבת פעילות גופנית, שתחזיר את כל עודפי המרץ אל גופך. על החדרים, על השכלולים, על ההנאות הקטנות - כל מילה מיותרת. האויר מריח סטייל. האוירה משרתת סונסטה. אז אם אתה רוצה להוסיף קצת פלפל לחיים, אתה יכול כבר עכשיו להזמין מקומות. ושיהיה לך לבריאות.

החלטנו להוציא את ים-המלח מהבוקר - בנינו סונסטה יחיד ומיוחד: מלון בריאות ויופי. מה זה? בחול קוראים לזה SPA. בעברית לא קוראים לזה. בעברית רצים לזה. כי SPA זה הכיף הכי גדול בעולם. זה הלוקסוס הכי מפנק שאפשר לדמיין. זה SPA זו הדרך להשאר צעיר לתמיד: סאונה שתוציא לך את כל המיץ. ג'קוזי נפלא שיעביר בך זרמים שלא הכרת.

סונסטה ים-המלח, טל. 057-84626, 84614. מרכז הזמנות תל-אביב, טל. 03-244176-9 ואצל סוכני הנסיעות

על עיסוקים שאינם יאים לתלמיד בתיספור (התשקף), העולם הזה 1.2.89.

באייר

גיל צעיר, מימונות מיותרת לחלוטין: מימונות השגור.

ריסוס האלופים

על צירוף-מיקרים בחייהם של קצינים בכירים (התמרוקים), העולם הזה 8.2.89.

הם נפטרו באותו שבוע. פחות או יותר באותו גיל (סביב 90). שניהם היו קצינים צבאיים בכירים. אבל בכך נגמר הדימוי ביניהם. פילמרשל הארדינג, שנפטר בשבוע שעבר, עדיין היה בריגאדיר (תת-אלוף) כשהוא נפצע מרסיסי פגז תותח גרמני — בקרב אל-עלמיין. לעומת זאת כשנפצע תת-אלוף רודי לסקוב, שנפטר גם הוא בשבוע שעבר, מרסיסים, היו אלה רסיסי פצצת מרגמה ירדנית — בעת סיור של לסקוב ואנשיו בירושלים שלפני מלחמת ששת הימים.

בן-דוד באוקראינה

על קרובי-משפחה של סופר עברי (התמרוקים), העולם הזה 1.2.89.

רוחבני — שם משפחתו הראשון של הסופר בנימין יצחק מיכלי המנוח — איננו סמי-משפחה שכיח. לכן אני מבקש לדעת אם מיכלי לא היה, במיקרה, אחיו של אחד דוחובני, שמילא, כמזומני, תפקיד מאוד בכיר בממשל בריטי המועצות בשנות ה-20. זאב שפר, ותויה

● בן-ציון דוחובני, בשעתו שר-האוצר של הרפובליקה הסובייטית האוקראינית, היה בן-דודו של מיכלי המנוח.

שפה משותפת

על בעייה לשונית יהודית (האנשים), העולם הזה 1.2.89.

שימקין

אחר, השפה העברית — שמאי לבני, תל-אביב

שמות שמאלנים

על צידקת דיברי הסמן הימני.

אינני שייך למחנה הזה. אינני אוהד אותו ואני ירא מאוד ממה שמבשרת התגברותו המתמדת. לכן גם נרדמתי לראות שהעולם הזה, במיסגרת גיוון-הדעות, נתן מקום למדור החרש הזה, סמן ימני.

העולם הזה נותן לגיטימציה לרעיונות האלה?

ואז אני פותח את הרדיו, שהסמן בוודאי רואה בו שמות-שמאלנים משוללים-רסן, ושומע כך (ביום רביעי, 8.2.89, חדרות השעה שבע בבוקר): קונגרס ארצות-הברית רחה את ההצעה להעלות את שכר חברי הקונגרס ב-50 אחוז, בני-גוד לכנסת ישראל!

מה ניגוד? מי ניגוד? שכר חברי-הכנסת הועלה

העולם הזה 2685

המוות הכפול

18 ניר לא נרצח במסיקין, אבל מותו היה אוד לנשיא ארצות-הברית, ג'ורג' בוש. כל עוד חי ניר, היה קיים החשש שהוא עשוי להעיד במשפט אוליבר נורת'. אלא שניר לקח איתו לקבר את סודו, וכמוהו גם הרמט"כ"ל של הונדוראס, שעסק ב"תיאום בין האמריקאים לקוני-טראס, ואשר נרצח באחורונה.

השיחה האחרונה

7 מותו של קרוי לא סתם את הגולל על עלילותיו. להיפך. רק עכשיו התגלה סיפור קשה. ריו עם פלוני מנתניה, שהציע לו להצטרף כפילוסוף ל"קשר הבינלאומי של הבנקאים". עולה מסיפור שסיפר קרוי לדפנה אלרואי (בתמונה), תחקירנית בזה הזמן, היתה גם האחרונה ששוחחה עמו.

עניין של סמנטיקה

5 אילו היה דוח שיפטר מיסמך טוב לישראל היו קוראים לו "דוח מישרד-החוץ" או "דוח מחלקת-המדינה". מכיוון שהמיסמך רע ל-ישראל, קוראים לו דוח שיפ"ט. אף אחת מהטענות נגדו לא היתה לגופו של עניין.

"אוצאר" מבנים

18 ברחוב דיזנגוף, דווקא בכסית וברווז. עומדים אנשי-משטרה צבאית ושומרים על הסדר במיכלאה. לא זה לא סיפור דימויני זוהי המציאות במיתקן קציעות, המכונה אוצאר 3. כפי שרואים אותה מבפנים.

מיבחנים למרצים

40 דווקא הפרופסור שלמה בידרמן, ראש החוג לפילוסופיה באוניברסיטה תל-אביב, ש"קיבל בסקר המרצים 10 עול, סירב להגיב על הציון שחילקו לו תלמידיו. הסקר, שנערך בתל-אביב זו השנה הרביעית, עדיין מרגש, מקומם וגורר התייחסויות כאלו ואחרות. הסטודנטים, מציינים, דם, קיבלו, סוף-סוף, את האפשרות להביע את דעתם.

הבארטר של מקסוול

6 איציק (פיצי) ויטונסקי הנמלט — בעיס-קראופנה בלונדון — עוסקת סיבוביות בין הממשלה לאגד — משולם ריקליס מכר את פבריה • רוברט מקסוול חתם על עיסקת בארט עם ברי-המועצות • יש-ראל זילברברג עדיין ממין • תין בשווייץ • ומילחמת ה"מצות והשכר במצות ישראל.

המדורים הקבועים:

- מיכתבים — ריסוס אלופים
- איגרת העורך — שקן מושלם
- הנרדן — פנים במראה
- במדינה — המילחמה המשולשת
- אתה והשקל — מילחמה המפוזת
- תשקוף — סיקלחת — פסע בשבועי
- אנשים — סדרן רכב
- יומן אישי — למה שייכת הנפח
- זה וגם זה — מדינה עם נחיר
- קולנוע — סבון קרבי

כתבת השער הקדמי:

מורו ורבו

7 "הפלנטה הזאת מזוהמת מדי. היא אי-ננה יכולה להמשיך ולהתקיים", הסביר השבוע, בהרצאה שנשא בתל-אביב, גי-זף צ'פלוונה, מורו הרוחני של הד"ר משה קרוי המנוח. וזה עוד לא הכל — תוך 12 שנה ימותו הכל. רק ניצוצות של בני-אור ישארו. על הטעות האסטרטגית, על בני וולקן והדולפינים ועל מי שהצליחו להימלט.

כתבת השער האחורי:

מכאן ועד אילת

14 באיזו עיר מציג אדם את מועמדותו לראשות העירייה בשעה שהוא מצהיר שאסור לו לעבוד? באיזו עיר תובעת בתו של מועמד מזונות מאביה ובנו מגדיר אותו כמי שמציג חצאי אמי-תות וכנוכל חסר-אמינות? ה-תשובה לכל הקושיות — אילת.

השמות סמן ימני והחתולים

42 יאסר ערפאת אינו מתחשב, כנראה, בדן שומרון • איך מוותר קיסר העובדים לחתול הראשון, שימון? • מה הקשר בין היסטוריוני הפאבים התל-אביביים וחסידי פלמ"ח פלסטיניים? • ועל התנחלות-יות, חתולים, שמנות, ערי-פיתוח והתקציב הממשלתי.

דרוש ניתוח למנחמים

39 דווקא מי שזנק לניתוח דחוף נדחה שוב ושוב עד צאת נשמתו. ואילו אדם בריא, שכלל אינו רוצה לעבור ניתוח, נאלץ להתחנן על חייו, ולהשתמש בתירוצים שונים ומשונים כדי לדחות ניתוח שנקבע לו מהיום למחר. אם יש תורים, הם נגרמים באופן מלאכותי, תי, לצורך סחיטת כספים.

דרך חדש לחווה לתצלום

26 במוחו של מי מפסלי ישראל יכול היה לעלות הרעיון להעמיד אנדרטה במקום שבו נפל, בימי מלחמת האזרחים בספרד (1936), החייל שבתצלום של רוברט קאפה? דברים בשבח "הסולידא" ריות האינסלקטואלית הביני-לאומית" שנעלמה מן העולם.

הדראמה של הביצים

24 מדוע המשיכו הילדים לצפות בטלוויזיה בעוד הביצים נשרפות במיטבת? כשמקב-לים הילדים שכר ועונש על מעשיהם הופכים היחסים ל-מקח וממכר. מה הפיתרון?

- לילות ישראל — אנף נשיקות
- איך להיות הוריה — לא כהעניש
- דף חדש — אנדרטה לחיקוה
- מה הם אומרים — שמואל יפה, רפי אורי, מתי דוד, אסיר כהן
- ציפי שבין, ראובן כהן
- מיכתבים לרדתי — זקוק לרעשים
- תשבצות —
- הורסקס — לא קר
- רחל מרחלת — על כל העולם
- תל-אביב — אנדרטה לילדים
- סמן ימני — לא מסוגלים לנסור

בדרך לאלכוהול

37 שאפתנית, מתוחה כ"קפיץ, צמודה למטרה וחסרת שמץ של ספר-נסאניות, אבל ב"החלט לא אשתו של, כך מתארת את קוסי דוקאקיס (בתמונה) מי שפגשה בה, ומנסה להסביר את הסיבות שהביאו את הכמעט-גברת-ראשו"נה להתמכרות לאלכוהול.

הרים, גבעות וכסאות

38 ישראל קיסר עושה את העבודה השחורה ליוזמים המסנציאליים של שימון • מה בילבל את מנהיגי יהדות אמריקה שהגיעו לארץ בחשאי, כאילו היו מחתרת חדשה? • ההרים, הגבעות והכסאות שהובטחו לשל-מה הילל • יצחק מזרעי מב"ט • טיח להשלים את החסר • ו-איך קוראים לאברהם שריר?

רמה מחכים?

30 דוח הדסה ברעיו, שהתפרסם באפריל 1977, הציע למסד את הזנות בישראל ולשנות כמה מן החוקים הנוגעים לתופעה. למרות מיקרי-הרצח של זנות ולקוחותיהן, סכנות של הידבקות במחלות והסרדות הציבור, לא יושמו המלצות הדוח עד עצם היום הזה. להעולם הזה יש הצעה משלו.

רחל המרחלת מדווחת:

34 יאיר לפיד כבר לא לבד • נתק'ה ניר מגדיל את מיספחתו • מעשה באלמנה, בתעשיין ובתיקשורת ומעשה במחור שעד היום מחפש • שיטות חדשות להתחיל עם שחקני-רכש ומוסלבים • טוטו המזונות של חיים בר • נמצא, סוף-סוף, כפיל לויקטור סייפואנטס בדמותו של ציון אמיר • מה קרה בין עדנה לב לשי שריג? • בקרוב ממשיך ויורש לעמירם ניר.

מיכתבים

אותי זה מצחיקו

על אינהלציות חנויות אביזרי-מין במדרין המסווג ("תשקוף"), העולם הזה 1.2.89.

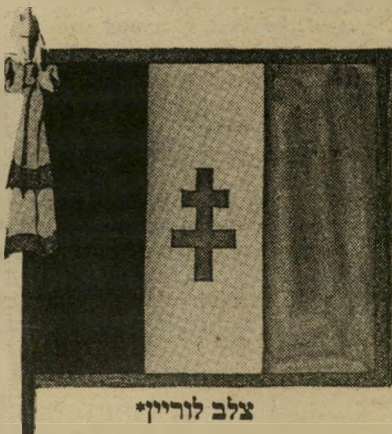
החלטת ועדת הסיווג של מדרין הכתובות והטלפונים שלא לפרסם את מודעותיהן של חנויות אביזרי-מין היא, בסך-הכל, מצחיקה. הציבור הרחב, או החילוני-שמרני, איננו מוחה על כך שמודעות-ענק של חנויות אלה, שתוכנן אינו משאיר שום דבר לדימיון, מתפרסמות, כמעט מדי יום, בשלושת הצהרונים, שתפוצתם המשותפת בוודאי איננה נופלת מזאת של המדרין המסווג.

נעמי ורפל, תל-אביב

שתי וערב

על הצלב כסמל לאומי ("יומן אישי"), העולם הזה 25.1.89.

כל אחד והצלב שלו. אם הצלב הכבד ביותר שנשא וינסטון צ'רצ'יל על גבו היה צלב לורין, מה יאמר נשיא פילנד, שעל ניסו הרישמי, נסיד נשיא, מתנוסס לו (אמנם מימים ימימה, עוד בטרם

צלב לורין

ידעו להגיד בפניית אדולף היטלר) צלב-קרוס צהבהב, אם כי קצת קצוץ קרסיו. צ. לב, סביון

סימפאתי ונעים

על תצלום של ח'כית בכירה ("נסעתי למאריס בגלל הטיורן של הימין"), העולם הזה 18.1.89.

העולם הזה הוא שבועון מצוייר (יותר נכון, שבועון מאויר, שזה התרגום המדויק של המושג אילאסטרירטד מגזין המקובל בעולם העיתונות) ולכן הוא, כמתבקש, גרוש תמיד תצלומים מעניינים וזאת אחת הסיבות שאני קונה אותו כל שבוע.

תמיד תמהתי מדוע מקפידים עורכי העולם הזה לציין ליד כל תצלום את שמו של הצלם. הלא, ככלות הכול, אין העולם הזה פירסום מיקצועי לחובבי צילום. השבוע הכנתי.

זה היה כשגיליתי, בראשונה עד כמה שזיכרוני מגיע, תצלום סימפאתי ונעים של ח'כ אורה נמר, המצולמת בדרך כלל בצורה שאיננה מחמיאה לה, ואז, באמת, הסתקרנתי מי הוא הצלם שעשה זאת. הצצתי בשולי התצלום וגיליתי את זהות הצלם: תודה לך, אבנרי.

רות ברנבוין, תל-אביב

* כפי שהופיע ביוס האיש של נשיא צרפת, שארל דה-גול, בשנים 1959-1968.

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות, מישה' טיות או סכניות.

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל-אביב, מיקוד 63458. בשעת הצורך ניתן גם לשלוח בטי לטן — 232262 (03), בפקסימיליה — 245242-972-3. מניו 2009, ובטלסקס — RMYM IL 341667.

(המשך טעמוד 3)

ביום הקודם לשידור ידיעה זאת, שנוסחה במג' מתיות כה בוטה, בשניים וחצי אחוזים (שניים וחצי אחוזים!).

המסקנה שלי: דיעות הסמן הזה אינן סימפאתיות, אבל אולי יש להן על מה להתבסס, בכל חיים פלדמן, רמת-גן

שחורות, שחורות

עוד על גיוס בנות לצה"ל ("שרות אחר", העולם הזה 11.1.89 והלאה).

העניין עם ביטול שרות-החובה לבנות אינו פשוט כל-כך. הלא גם העולם הזה מודה שלמיק צועות מסוימים בצה"ל הן מביאות תועלת רבה. כאשר קיים גיוס-חובה, צה"ל יכול לבחור מתוך מאגרי-המתגייסות את הטובות ביותר ואת המתאימות ביותר למקצועות אלה.

אך מה יקרה כאשר צה"ל יצטרך לאייש מיק צועות אלה במתנדבות (או במחפשות-תעסוקה)? אינני בטוחה בתשובה.

אבל לצבא ארצות-הברית, שבו אין גיוס-חובה (גם לא לבנים), יש תשובה — אולי לא נעימה, אבל מרבית בעד עצמה: 44.3% מן החיילות המי שרתות בצבא ארצות-הברית (והרואות בכך, יש להניח, בעיקר מקור-פרנסה), הן שחורות, שעה שאחוז השחורים בכלל האוכלוסיה האמריקאית הוא 12 בלבד. אולי הנמשל איננו דומה כל-כך למשל, אבל...

חווה בר-דוד, ראשון-לציון

קפריסין בבן-גוריון

על יחס אנטי-הביטחון לתיירים יוצאים ("היו, סוזאנה", "יומן אישי", העולם הזה 18.1.89).

התייחסות שלטונית-הביטחון בנמלי-התעופה בן-גוריון לתיירת הבריטית הרעידו בי הרבה ניי מים. מיקרה דומה להפ' לית אירע גם לידידה, תיירת דנית, שליוותי לנמלי-התעופה.

הצעירה, בדיוק כבי מיקרה של התיירת הי בריטית, זכרה רק שם אחד — של מורד לי ריקודים, והיא היתה משוכנעת שכל אנשי הביטחון ורקדים ריקודים עם ולכן יהיה שם זה מספיק כדי לעמוד לזכור תה.

קורא בהן

קיצורו של דבר, אותה צעירה כבר לא תבוא שוב לישראל, מאחר והשפלה מן הסוג שאותו עברה בנמלי-התעופה בן-גוריון (כולל שאלות לאי רלוונטיות), היתה עבודה לסיט.

מן הראוי להעביר פעם את שרתי-היירות את מרורייה-היגיוס שאותם עובר התייר היוצא, ואז אולי ישתפרו פני הדברים ותתחיל נסיגת-מה מן הנסיגה המתמדת בתיירות.

תיזכורת: בעוד התיירות לישראל מסקרני-ב' ית, שאותה מונים בעשרות אלפים, יורה, התיירות מארצות-צפון אלה לקפריסין, למשל, עלתה ב-50% ואילו התיירות לספרד, מארצות אלה, המסתכמת במאות אלפים לשנה, עלתה ב-21%.

פעם חלמנו שהתיירות אצלנו תהיה "כמו לס' פדר", עכשיו צריכים לחלום שהתיירות אצלנו תקבל את מימרי קפריסין. עלי בהן, קופנהאגן

כל אחד וקוטג'ו

על מחלוקת אמריטית בנושא גבנית-הקוטג' ("מטלית אדומה", העולם הזה 18.1.89).

מ. בקר (שאני חושד בו מאוד שחתיתמו אינה אלא התחכמות, והכוונה לאחר "מבקר"), הקוטל את סיפרו החדש של אדם ברוך על הפסל יחיאל שמי, מעיר, כבדרך אגב, שלולא סממנים מסויים מכאן ברור שמר בקר (או האדון המבקר) איננו יודע מה שהולך אצלנו בכית. אחרת היה יודע על מה שהולך כל בוקר בין אשתי לבני, לפני שמכני נים את השולחן לארוחת-הבוקר. קוטג' חמישה אחוז קוטג' תישעה אחוז

שלום רוט, תל-אביב

המותר במדינה דמוקרטית, האם הם לא עוברים את הגבול של החוקיות, דנים בזה, אז, היה... רמון: האם היתה לך אי-פעם כוונה לעצור את עורך העולם הזה במעצר מינהלי?

הראל: לא הייתי עושה לו את הטובה הזאת! ובכלל... ככלל לא היה אז שימוש נרחב במעצר מינהלי.

רמון: לא שקלת את זה אף פעם? הראל: לא לא הייתי יודע כל-כך קרוב אליו, שאעשה לו את זה!

עלילה גסה

בדברים האלה על העולם הזה אין מילה אחת של אמת. זוהי עלילה גסה. העולם הזה לא תמך מעולם בשום מחתרת. איסר מתכוון כאן למחתרות הימניות הקיצוניות, שהיו קיימות אז.

אחת ממחתרות אלה התבססה להעולם הזה, שתמך כבר אז בהקמת מדינה פלסטינית ובשלום עם העולם הערבי. בסוף 1952 הונחה פצצה בחלון המערכת. היא התפוצצה והפצצה שני אנשים ובני-הם הקאריקטוריסט דוש. אז עורך הגראפי של העולם הזה, דרברי המישטרה והשב"כ הונחה פצצה זו על-ידי המחתרת הימנית, שנשפטה אחר כך בצריפין. אולם מעולם לא הורשע איש על הנחת פצצה זו, כשם שלא הורשע איש על מעשי אלימות וטרור אחרים שבוצעו אז נגד העולם הזה.

איסר הראל טען שהאיש העומד בראש המחתרת הוא הד"ר ישראל אלדד (שייכו). איש זה קרא פומבית לרצחתי. על כך הגיש עורך-הדור מרדכי שטיין קובלנה פלילית, מבלי לשאול אותי, והתי נהל מישפט פלילי על הסתה לרצח.

על מה, אם כן, מסתמך איסר הראל בטענתו המיפלצנית? פשוט מאוד: למרות החשבון שלנו עם אלדד ומרעיו, ראה העולם הזה חובה לעצמו להגן על זכויותיהם כאזרחים במדינת-חוק. כאשר החליט בן-גוריון לפטר את אלדד ממשרתו כמזכיר, בשל רדינותו, מחינו עלי-כך. כאשר ניסו להשתמש נגדם באמצעים אנטי-דמוקרטיים, התי נגדנו. כאשר התגלו מחתרות שרוב חבריהן היו סוכני השב"כ, חשפנו את העובדות. כאשר התגלו דברים מוזרים מאוד בחקירת רצח הד"ר ישראל קסטנר, הצבענו עלי-כך.

רק מוח מעוות מאוד יכול לדאות בכך: "תמיכה במחתרות".

לשיא הגיע הראל בתשובתו לשאלת ח"כ רמון על כוונתו לעצור אותי. .. בעניין זה ישנה עדות מהעל לכל ספק: זו של מנחם בגין. בראיון שהתפרסם ב-1977, זמן קצר אחרי עלותו לשלטון, גילה בגין שהוא התבי קש בשעתו לתת את הסכמתו למעצרי המינהלי, בטענה שאני סוכן סובייטי. בגין, שירע היטב שזו הי שטות, התנגד לכך באופן קיצוני ואיים להרי עיש שמיים וארץ אם תבוצע המזימה.

גילוי זה לא היה חידוש לגביי, מפני שבשעתו, כאשר נרקמה המזימה, שיגר אלי בגין את יעקוב מרדור כדי להזהיר אותי מפניה.

כל זה ידוע היטב לאיסר הראל. דבריו הם שקר גס.

עברו מאז הרבה שנים. אמורים: מודה ועוזב — ירוחם. איסר הראל אינו מודה ואינו עוזב. מחרידה העובדה שאדם כזה החזיק בידו את העוצר מה האדירה של שרות-הביטחון, בלי כל ביקורת מלבד זו של פוליטיקאי זקן ועסוק. יש בזה גם אזהרה לגבי העתיד.

רמון: גס היום יש שתומכים במחתרת, במתח רות מסויימות, ואיש אינו שוקל לכפור בלגיטי מיות שלהם.

הראל: אבל יש בזה... אבל באים לזיז את המיש' פטי לממשלה, ושואלים אותו האם הפעילות הזאת מותרת או חורגת... חורגת מן התחום של

קו יא ין?

מיהו שקרן מושלם? אדם המשקל לך במצב נחושה ומסתכל הישר בעיניך. ואתה מאמין לו באותו הרגע, למרות שאתה יודע שכל מילה היוצאת מפיו היא שקר.

אין אדם המתאים להגדרה זו יותר מאשר איסר הראל, מי שהיה הממונה על שרות-הביטחון מדי עם דוד בן-גוריון, ראש-השב"כ ולאחר מכן ראש-המוסר.

השבוע הוא עשה זאת שוב. הוא הוזמן לראיון בתוכנית מוסף המוסר

פנים של הטלוויזיה החי נוכית. רן מרגלית, המר' איין הקבוע, וח'כ חיים רמון, המראיין-האורח, הציגו לו שאלות. איסר הראל ("איסר הקטן"), כפי שהכל קראו לו כי שעתו הסתכל בהם ובי קהל-הצופים בעיניו הכי חולות והתמימות, והשי מיע שורה של שקרים מסמרי-שיער. הוא היה אמין לגמרי. אי-אפשר היה לפקפק בכנותו.

כמהלך הראיון התפתח הרבישיה הבא על העור לם הזה (שלוש הנקודות מסמנות מקומות שבהם היסט וגיימגס הראל):

הראל: אם אתה מתכוון לפרשה המפורסמת של המיקרופון אצל יערי, אז אני רוצה להגיד לך, הפעולה הזאת מבחינת החוקיות שלה היתה לגיי סימית לחלוטין, מכיוון שבאותו זמן הממשלה, זאת אמרת בן-גוריון, וכמה שרים איתו, בתוך זה גולדה מאיר, זלמן ארן ועוד משהו, אשכול, הם הרגישו שיש צורך לפקח על מ"פם בגלל ההירדר רות שלה לקומנוגוס, כמו שהיה באותה תקופה. מלבד זאת הרי אני מספר בספר על מחתרת: מחתרת ממש.

מרגלית: וזו פעולה חוקית, שממשלה מחליטה שיהא צריכה לפקח על מיפלגה פוליטית לגרי טימית?

הראל: זה לא היה ווטריניס — זה עניין ביטחוני ממדרגה ראשונה.

מרגלית: וזה לא קרה, שעקבתם אחרי מיפלגות פוליטיות כשלא היה חשד לביטחון-המדינה כמו למשל מאבק-החורמה שלכם נגד מה שהיה קרוי אז "השבועון המסויים", העולם הזה?

הראל: אני רוצה להגיד לך: קודם כל, העולם הזה, אם אתה כבר מזכיר זאת, דאני אמרת את זה גם בטלוויזיה, ולא אחת, ואני חוזר על זה, העולם הזה הפעיל אז סחטנות ולחץ נגד הגורמים הפד לטיים. היתה תקופה שהעיתונים, או עורכי-העיר תונים, פחדו מהעולם הזה יותר מאשר... רמון: וזה תפקידך, כראשי-השרותים, להילחם נגד זה?

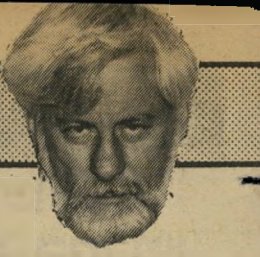
הראל: לא. אבל הוא תמך בכל המחתרות: הוא תמך בכל הפעולות האסורות! מפני שהוא ראה את עצמו...

מרגלית: אבל הוא לא עשה פעולה שהי איתו בלתי-חוקית?

הראל: אבל כשיש משהו... כשיש... אני... אני לא מבין... אני לא מבין את הצגת השאלה הזאת...

רמון: גם היום יש שתומכים במחתרת, במתח רות מסויימות, ואיש אינו שוקל לכפור בלגיטי מיות שלהם.

הראל: אבל יש בזה... אבל באים לזיז את המיש' פטי לממשלה, ושואלים אותו האם הפעילות הזאת מותרת או חורגת... חורגת מן התחום של

הנדון:

ראי, ראי שעל הקיר / איזה פרצוף אתה מזכיר?

פנים במראה

מתנהג בשטחים כמו צבאות קולוניאליים אחרים מול פני מילחמת-שיחורור. הצרפתים כאלג'ריה היו יותר גרועים. הבריטים בארץ-ישראל (כלפי היהודים) היו בהרבה פחות גרועים.

עקרונות, כל הצבאות מאבדים את פרצופם האנושי כשהם הופכים לצבא-דיכוי מול פני התקוממות עממית.

זה פועל כך: בכל חברה אנושית יש אחוז מסוים של אנשים אלימים, אכזריים, שתואה ותוקפנות, נוסף על סאדיסטים סתם. גם ככל צבא. צבא של מדינה תרבותית, בתנאים נורמליים, בופה על חיילים אלה מיסטר קפדני של מישמעת. אך במלחמה קולוניאלית, הברגים מתרופפים. מחלקה יש כמה סאדיסטים, הנהגים — כן, פשוטו כמשמעו — נהנים לשכור עצמות, נהנים לש"מוע זעקות-כאב, נהנים לירות בילד ובאשה. החל"א הוא, המרוכאב ככל צבא בימים כתיקונם, צפה למעלה בתנאי-כיבוש, כמו שהקיא עולה כוושט של אדם שיכור.

צה"ל אינו גרוע יותר מצבאות אחרים במצב כזה.

אם זה מחליש, ולוא במיקצת, את צידקת הביקורת של רוח שיפטר?

בהחלט לא!

ראשית כל, תפקידו של הדרג הצבאי הוא למנוע מעשים כאלה. אני מניח שנעשה בצה"ל משהו בכיוון זה. פה ושם מוגשים מיספטים. פה ושם מנסחים פקודות יפות.

אך האמת הפשוטה והגלויה היא שצמרת צה"ל פשוט הרימה ידיים. דובר-צה"ל מפזר כזים מגוחכים כדי לחפות על האמת, וכל העולם יודע. יש קנוניה של השתקה. רוב המיקרים אינם באים כלל לידי ביטוי, ואם כן — העונשים מגור חכים. האנשים העומדים בראש צה"ל פשוט חוז' ליעו, כנראה, שאין הרבה מה לעשות בעניין זה. **רוח שיפטר הושף מציאות זו, וטוב שהוא הושף אותה.**

מפני שאם קציני-צה"ל אינם מסוגלים להילחם בנגע ההורס את צה"ל מבפנים, הגורם נזק בלתי-פיך לגוף שאנחנו זקוקים לו להבטחת עצם קיומנו — הם צריכים לקום מול הממשלה והציבור ולהכריז, בפשטות: זהו המצב. איננו מסוגלים למנוע את ההידרדרות.

אם יש לכם קצינים מוכשרים יותר להפעלת המישמעת — קחו אותם. אם לא — הוציאו את צה"ל מהשטחים הכבושים! בכל מחיר!

זוהי, כמובן, התשובה הנכונה על הרוח בסך-הכל. זהו מיסוך מתון. כל מילה בו אמת. אפשר היה להוסיף כהנה וכהנה, ועוד כהנה וכהנה.

הוא הציג ראי לפני פנינו. אם זה דו"ח הוא, אותנו, אין טעם בשבירת הראי.

אך נרמז שרק מעטים בישראל הודיעו מעצם הרוח. את הממשלה הראינה רק השפעת הרוח על דעת-הקהל באמריקה.

דאגה זו באה באיחור.

בכל יומיים-שלושה מראה כל עיתון אמריקאי, כל תחנת-טלוויזיה אמריקאית, תצלומים של חיילי צה"ל, כשהם נראים כמו קלגסים קולוניאליים. הם נראים כך מפני שאינם מחלקים סוכריות, אלא עוסקים במלאכת הדיכוי. הם לבושים כך ומצוידים כך.

מי שרואה תמונות אלה שוב ושוב, יום אחרי יום, מתחיל לראות את, "מדינת היהודים" בתהליכה בריי-בריי-טלית, בלתי-אנושית, סאדיסטית.

ממול נראים הילדים, הנשים, האזרחים הבלתי-חמושים. הצופה והקורא בעולם רואים כהם, ברור הטבע, אוכלוסיה סובלת, מרוכאב, הלוחמת על חרותה.

הרוח אינו מוסף מאומה לתמונה זו.

הוא רק שם אותה במיטגרת.

התמונה הזאת גורמת למדינת-ישראל נזק בלתי-תייפך. לנזק זה יהיה במשך הזמן מחיר כלכלי, פוליטי, ביטחוני ומרעי, שאי-אפשר כלל לאמוד אותו. אנחנו מבזבזים תוך שבועות נכס של רצון טוב, שנוצז במשך דורות רבים.

אם לחזור על דיבריי תומאס ג'פרסון: שום עם אינו יכול להרשות לעצמו להתעלם מרעית האנושות ההגונה.

כל אלה אינם ידיעות. אך יהודי המנהל, "מחנה-ריכוז", יהודי דים העורכים, "פוגרום", יהודי המפוצץ בתים והמגרש בני-מיעוטים, יהודי ה"עושה לאחרים בדיוק מה שעשו הגויים ליהודים בכל הדורות — זוהי ידיעה ועוד איך!

זהו בדיוק אדם נושך כלב. ילד הרוצח את אמו בגרון. אשה האונסת גבר. במשך 40 שנה תיארונו את ישראל הקטנה והאמיצה כמדינת-קורבנות-הנאצים, כנושאת המ"סורת היהודית ההומאנית, כתשובתנו על הפוג'רומים והשואה. הבאנו כל אורח ליד ושוש, תחת להביאו לקבר החייל האלמוני. יצרנו במתכוון אסוסיאציה שאינה ניתנת לניתוק: ישראל-קורבנות.

לכן, כאשר בא רוח סמכותי ומגלה כי בשיטח-הכיבוש של ישראל קורים דברים נוראים —

חלאה, ולא הייתי רוצה להיות כצבא אחר איתו. מסקר המחפה עליו, בכל דרגה שהיא, לוקה בפחדנות או באי-שפיות מוסרית ואינו ראוי ללוש מדים של צבא הגון. מקומו על ספסל-הנאשמים של מישפט פושעי-מלחמה.

טענה השניה, ואולי המוחצת ביותר היא: יש ברוח הזה הרבה גילויים על הפרות של זכויות-האדם כמדינות אחרות, ורבים מהם המור'רים הרבה יותר מאשר הגילויים הנוגעים לנו. אבל כלי-התיקשות (שוב כלי-התיקשות) התי'מקרו רק בישראל.

הפלייה ברורה. שינאת-יהודים קלאסית. המרי'צע האנטי-שמיי יצא מן השק. האמנם?

העובדה עצמה נכונה. אין פרופורציה.

"מה, זה הצל שלי?"

הייפלא כי כלי-התיקשות מקדישים לכך כות'רות ראשיות?

דוברי-ישראל טוענים שמודדים אותנו אחרת מאשר מדינות אחרות. הם רואים בכך הפלייה אנ'ט'ישמית.

האמת היא שמודדים אותנו באמות-מידה שור'נות, ושווהי הפלייה פ'יל'רשמית.

זוהי הפלייה לטובה, המבטאת כבוד עמוק לעם היהודי, הערכה עמוקה למדי'דינת-ישראל, ומכאן — התדהמה והפי'לצות, התביעה שנשמשו דוגמה לאחר'רים, אור לגויים.

אולי זה לא נוח. אבל אני גא בכך.

אשר לטענה: כולם עושים זאת. COSI, JAN TUTTI.

יש המשווים את התנהגותנו בשט'חים הכבושים למעשייה-נאצים. יש לדי'חות השוואה זו בשתי ידיים.

לפעמים מושמעת האשמה זו בתוס'לב. הנא'צים הפכו סמל לכיבוש אכזרי.

אבל הנאצים לא היו כובשים גיליים. לא זו בלבד שרצחו מיליוני יהודים, צוענים ואחרים, אלא שגם כלפי עמי המערב הכבושים הפעילו שיטות נוראות. די להזכיר את הוצאת-הלורג'של עשרות בני-ערובה כנקמה על הריגת חייל'גרמני אחד.

אפשר להשוות את התנהגות צה"ל בשטחים הכבושים להתנהגות הבריי'טים במקומות כמו הודו, קניה ומאלאי'יה, וכיום באירלנד הצפונית. וגם להתי'נהגות הצרפתים באלג'יריה, הפורטו'גלים באנגולה, ההולנדים באינדונסיה, וכן הלאה.

השוואה כזאת תגלה, מן הסתם, כי צה"ל

אולם האמריקאים עצמם הסבירו זאת בצורה פשוטה לגמרי: יתכן שהעיראקים והדרוסי-אפ'ריקאים גרועים יותר. אולם העיראקים והדרוסי'אפריקאים אינם מקבלים מארצות-הברית סיוע בסך שלוש מיליארד דולר לשנה.

האמריקאים מוטרדים ממעשי צה"ל בשטחים הכבושים, מפני שהם מ'ש'ל'מ'ים ב'ע'ר'ם.

האלות, כדורי-הפלסטיק, הרובים ושכר היוורים — הכל משולם בכסף שמשלם-המיסים האי'מריקאי הפשוט מרוויח בזיעת-אפיו ומעניק ליש'ראל.

בחוצות ארצות-הברית מודבקות מודעות המר'אות חייל צה"ל מנחית מכת-רצח על ילד פלס'טיני, תחת הכותרת: "זה נעשה בדולארים שאתה משלם כמס?". זה יוצר תחושה של אחריות, של אשמה, של שותפות בדיכוי.

מדינה קטנטנה זו מקבלת סיוע אמריקאי רב יותר מאשר כל מדינה אחרת בעולם. בחשבון של מענק לנפש, מקבל האזרח הישראלי יותר סיוע מאשר אזרחי כל שאר המדינות בי'ח'ר. קשה לשכנע את האמריקאים שהם עושים זאת לטובת עצמם.

בקיצור: האמריקאים אינם מממנים את הזוועות בעיראק ובדרום-אמריקה. אבל הם מממנים את הדיכוי בגדה ובי'צועה.

דעתי יש להפליה זאת מקור שני, עמוק הרבה יותר, בלתי-מודע.

הכלל העיתונאי העתיק אומר: "כלב נושך בן'אדם — זאת לא ידיעה. אדם נושך כלב — זאת ידיעה."

עיראקי רוצח כורדי — לא ידיעה. דרוסי-אפ'ריקאי לבן מתעלל בכובשי — לא ידיעה. סעודי כורת ידן של גנב, איראני עורך טבח בכופרים —

אלו היה המיסוך טוב לישראל, היו קוראים לו "רוח מיסר-החוז" או "רוח מחלקת-המ'דינה".

מכיוון שהמיסוך הוא רע לישראל, קוראים לו "רוח שיפטר".

לא רוח של ממשלת ארצות-הברית. לא רוח שעומד מאחוריו הכוח המקובץ של מיניסטרי'ון אריר-עוצמה.

סתם רוח של איש אחד, פלוגי בשם שיפטר, שאיש לא שמע עליו קודם לכן. שיפטר? כוודאי אנטי-שמיי. הרי כל הגויים הם אנטי-שמשים.

שיפטר הוא יהודי? אז הרי ברור, זהו יהודי השונאת-א'עצמו, אחר הרוצה להתרפס לפני הגו'יים.

בזה נגמר הוויכוח. אין צורך להרהר בעניין. אפשר לשכוח אותו.

ישראל נשפכו על הרוח הזה קיתונות של רותחים וצוננים.

אבל איש בצמרת ישראל לא טען כי יש ברוח ולוא עובדה אחת שאינה נכור'נה!

שתיקה כהודאה. שתיקה כהודעה. למעשה מור'דה מערכת-הביטחון שכל העובדות המובאות ברוח זה הן נכונות, עד האחרונה שבהן. שהרי אחרת כבר היינו שומעים גילויים מרעי'שים, מלווים בתרועות-שימחה: פרט זה אינו נכון, סיפור זה כשקר יסודי.

אולם זה לא נאמר. הטענות נגר הרוח פונות בכיוונים אחרים.

- ראשית: שהרוח הוא חד-צדדי.
- שנית: שהתיקשות האמריקאית היפ'לה את ישראל לרעה.
- שלישית: שכל הצבאות נוהגים כך.

ני מודה שאינני יודע מה זה רוח חד-צדדי על פגיעה בזכויות-האדם.

ניקח דוגמה ממקום אחר. ברית-המועצות, למ'של.

כאשר זעקנו בחוצות העולם שעשרות יהודים סובייטיים נכלאו בשל רצונם לעלות לישראל או ללמוד עברית — האם הקהדנו להוסיף כי שלר'שה מיליון יהודים אחרים בברית-המועצות חיים בשלווה, וכי רבים מהם ממלאים עמדות-מפתח במנגנון-השילטון?

אין שני צדדים לסגיעה בזכויות-הא'דם. פשוט אין.

נאמר: הרוח אינו מגלה את הרקע. אין הוא מספר על האנטיפאה.

לא נכון. הרוח מסביר היטב איך נול'דה האנטיפאה, ומה הרקע לפעולות צה"ל בגדה וברצועה.

אבל זה ככלל אינו נוגע לעניין. מפני שההנחה היא ש'ו'ם'ר'ב'ר' אינו מצדיק פגיעה בזכויות'האדם. אמנת 'ז'נובה, הנוגעת לשטחים כבושים, מבירה זאת בצורה חד-משמעית. יש מותר ויש אסור.

הרוח מטפל אך ורק בדברים שהם אסורים גם במצב של מלחמה, התי'קוממות עממית ו/או פעולות גרילה וטרור.

סיל פרלמנטרי אחד בושינגטון, שחקר את שיפטר, קרא בשימחה (לעיני המצלמות ובחוריו היהודיים): האם אינך יודע שהערכים שולחים את הילדים והנשים שלהם לשורה הקיד'מית? אז איך אפשר שלא להרוג ילדים ונשים?

אני הצטרפתי לאירגון הצבאי הלאומי בגיל'14, והשתתפתי בעימותים עם הצבא הבריטי בגיל'15. כל המחתרות בארץ הפעילו נערים ונערות בגיל הזה.

במצב של התקוממות, נערים בני 8 ו-10 זורקים אבנים. אך דרוש דימיון חולני כדי להאמין שהם, "מסכנים חיי'חיילים", עד כי אין מנוס מלהרוג אותם.

חייל הירדה בילד בן 8, בכל מצב שהוא, הוא

פיצי עושה אופנה

בלונדון

איציק ויטנברג
הפסידים בהימורים
הסתככותו נובעת מהפסידים בהימור

צי"ו שהיה בין הבולטים ביצרני האופנה בישראל עד שנמלט לפני שנתיים והשאיר חובות של כשלושה מיליון דולרים, עושה עתה אופנה בלונדון.

הוא הגיע ללונדון לפני כמה חודשים, אחרי שהות ממושכת בגרמניה. בלונדון החל בייצור אופנה, אולם לפני חודש הודיע לו הבנק כי אינו מעוניין בהמשך פעילותו.

הצרה היא שפיצי כבר חייב לבנק יותר מ-200 אלף שטרלינג. עתה הוא מנסה לשוק את מוצריו למיזרח הרחוק, ויצר קשרי-עסק עם האופנאית הישראלית **שרה ברבר**, הפועלת בלונדון.

בשבוע שעבר נפגשו בלונדון ברבר, פיצי וחברתו **קתי**, שיצאה עימו מיש"ר. פיצי השאיר בישראל מישפחה. לפני התמוטטות עסקיו היה חבר של **חווה לוי**, וסייע לה בפתיחת חנותה בכיכר המדינה. לו עצמו היתה בכיכר חנות גדולה.

ריקלים מכר את "פברז'ה"

משולם ריקלים מכר את חברת התמרוקים פברז'ה ב-1.5 מיליארד דולר לחברה ההולנדית הענקית "וילבר". ריקלים החזיק בחברה באופן פרטי, והוא קנה אותה לפני כמה שנים במח

אישעסקים ריקלים
1.5 מיליארד דולר
צית הסכום. ווילבר מייצרת תמרוקים שונים, ורצתה לחזק את השיווק שלה ברכישת פברז'ה, שיש לה זכויות על שמות מוכרים בתעשייה זו.

מקסוול עם ברית המועצות

אילן-עיתונות הבריטי **רוברט מקסוול** היה בשבוע שעבר במוסקבה עם עורכיו, **סם פיזאר**, וחתם על עסקת-בארטר בהיקף של 1.5 מיליארד דולר עם הסובייטים. מקסוול נמצא עתה במיתקפת-רכישות, ולאחר שהשלים את ההשתלטות על הוצאת מקסימיליאן האמריקאית קנה בימים אלה את הסניף האמריקאי של חברת-הדפוס **חומאס קוק**, בכסום המתקרב

מילחמת המיצות

בית-המשפט העליון דחה עירעור של **ישראל וצביה דננברג** נגד בניה-משפחתם, **שרה ואליעזר וולף**, בשאלת השכר המשולם לוולפים. הצדדים הם בעליה-שליטה בקבוצת-התחברות מצות ישראל, שהיא מיפעליה-המזון הגדולים במדינה. בגלל סיכסוכים מונה לעסק מפרק זמני, ורואה-החשבון **יחזקאל סלומין** מונה כמנהל מטעם בית-המשפט.

בנובמבר 1980 חתמו בניה-המשפחה על הסכם, בעת כהונת המפרק הזמני, שכתורתו "שכר-עבודה למישפחת דננברג", ועניינו שכר בניה-המשפחה היעודיים בעסק. בהסכם נקבע כי השכר יהיה צמוד למדד. ב-1985 החליטה הכנסת על חוק להקפאת השכר, ובי עקבות זה טענו בני דננברג, באמצעות עורכי-הדין **מיכה כספי** ו**ערן סלם**, שהחוק מבטל את הצמדת שכר בני וולף.

הללו טענו באמצעות עורכיהם **אמנון גולדנברג** כי אין החוק חל על ההסכם, כאשר הוא מדבר על מדי-ריש שונים.

בית-המשפט המחוזי קיבל את עמדת וולף, וקבע כי חוקי-ההקפאה לא חל על הסכם זה.

בית-המשפט העליון אישר את החלטת בית-המשפט המחוזי, אך מסיבות שונות. השופט **גבריאל בך** קבע כי

העיסקה הסיבובית בין הממשלה ל"אגד"

לפני שנה השכימה ממשלת-ישראל לממן עבור אגד רכישת אוטובוסים חדשים. היה זה אחרי שאגד שיכנע את הממשלה שהיא חייבת לו כמה עשרות מיליוני שקלים.

הממשלה לא רצתה להזרים כסף לקופת אגד, מחשש שמא הכסף ילך לשיפור מצב החברים ולא לשיפור הנאיה-השירות. אחרי תכנונים נעשתה העיסקה הבאה: הבנקים צייס מנהטן ולאומי, שניהם בלונדון, הילוו 75 מיליון מרק לממשלת-ישראל, שרכשה בכסף זה 400 אוטובוסים מרצדס, ומסרה אותם לאגד. ההלוואה, שניתנה בתנאים טובים, נמרת על-ידי ממשלת-ישראל.

זילברברג ממתינ לפסקי-דין

מנהל-הקרנות הישראלי **בציריך, ישראל זילברברג**, שנתפס לפני כמה שנים בישראל ועימו מיסמכים המראים לכאורה על הון שחור של עשרות ישראלים בשווייץ, ממשיך לנהל כספים של ישראלים בציריך. הפרקליטות ביקשה לחייב את זילברברג להעיר, על-סמך תקנות הפיקוח על מטבע זר, והוא עירער על הדרישה בנימוק שהוא תושב זר בישראל החי

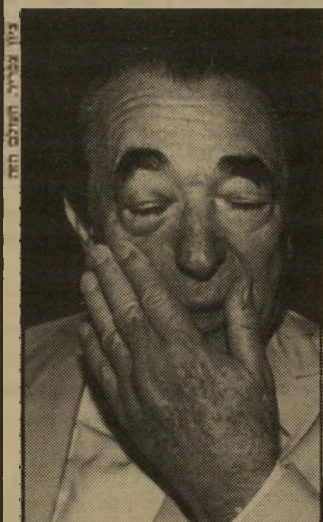
מנהל-קרנות זילברברג
לקוחותיו הפסידו

בשווייץ, שבה מסירת העדות היא עבירה על החוק. בית-המשפט המחוזי דחה את עירעורו, אולם פרקליטו, **דוד ליבאי**, עירער לעליון לפני שני ימים, ועדיין אין החלטה. ללא עדותו של זילברברג לא ניתן להגיש כתב-אישום נגד המופיעים במיסמכים שנתפסו.

חברת-הניהול של זילברברג קרויה אינטראקו, ומישרדה נמצאים בבית בודד מפואר על האגם לימן, בעיירה ליד ציריך. מחירי הבית עלו במאות אחוזים בשנים האחרונות.

לפני שלוש שנים סבורים כי הפי כסף רב, כשטעה בהמרו על מטבעות אחדים כנגד הדולר, אולם מאז שיפר את ההפסדים ולקוחותיו אינם מתלרי-ננים.

זילברברג נמנע מביקורים בישראל עד לפסקי-הדין. בשיחה אמר כי קציני המיטרה שעצרו, **בנימין זיגל**, סיפר שמעצרו בא בעיקבות מידע שהגיע, אולם מוסר-המידע לא היה לקוח. מקורות מישפטיים סבורים כי הפי רכילות שגתה, בהעמדה לדין את זילברברג על-סמך תקנות הפיקוח על המטבע, והיתה מיטיבה לעשות אילו פעלה כמו ממשלות צרפת ואיטליה, שעל סמך מיסמכים על חשבונות לא-חוקיים על אוחזיהם בשווייץ פנו ל-בית-המשפט הפרדלי בשווייץ, שכפה על הבנקים לחשוף את החשבונות. אילו פנתה הפרקליטות כדרך דומה, אין ספק כי זמן היה זילברברג נאלץ לחשוף את כל החשבונות הישראליים.

איל-עיתונות מקסוול
מיתקפת רכישות

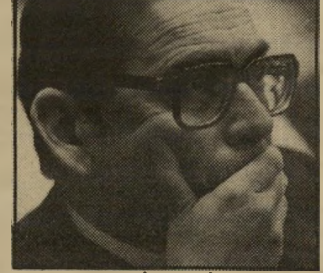
ל-700 מיליון דולר, מידי חברת דאן אנד ברדספריט.

מקסוול הסכים להשתתף ולסייע לוועידת איליה-ההון היהודיים, שתת-כנס בישראל ב-19 במאס לתמיכה בישראל.

בין הבאים יהיו גם **הלורד רור**, **טשילד**, **סיריל סטיין**, **אדגר ברונסמן** ו**טרוור צין**.

מרקליט כספי
החוק מבטל ההצמדה

מרקליט גולדנברג
החוק לא חל על ההסכם

דיר את היחסים בין בעליה-שליטה, ולא יחסים בין מעבידים ועובדים. לא היתה גם פרופורציה בין הערך הריאלי של העבודה לבין התמורה ששולמה, ולכן אין לראות בבניה-המשפחה עובדים.

במדיונה העם שלג בחרמון

השלג ירד ברמת הגולן, אך המתנחלים חששו רווקא מפני ההתחממות בדמשק.

מדענים דיברו על התחממות כדור-הארץ. חורישחורות דיברו על חור בשיכת-האווז מעל לקוטב, הפיכת היעלם לחממה, המסת הקרח, הצפת ערים וארצות. אחרים הסתפקו בדי-בורים על מחזוריות של תקופות חום וקור.

בישראל לא היה לכך זכר. אחרי קיץ חם מן הרגיל, בא חורף קר מאוד. השלג ירד שלג במקומות רבים בארץ, ובמת-הגולן התחוללו סערות-שלגים כמו בשווייץ.

"מצפון תיפתח הרעה". אולם המתנחלים היהודיים ברמת-הגולן חששו פחות מפני הקור של השבוע מאשר מפני ההתחממות הפוליטית. ובצדק. האימרה "מצפון תיפתח הרעה" קיבלה השבוע מובן חדש לגמרי, לפחות באוזני המתנחלים. כי מדמשק נשבו רר חות חרישות.

עד כה סמכו מתנחלי-הגולן על היקצינות הסוריות. גם משהכיר בשינוי הגדול שחל באש"ף, המשיך לסמוך על הנוקשות של חאפס" אל-אסד, וריבו הגדול של יאסר ערפאת.

אסד, כך חשבו, יישאר נאמן לקו הקיצוני. הוא לא יצטרף לאופנה החדשה. האסימון של רמת-הגולן לא יתגלגל על שולחן-ההימורים הבני-לאומי.

הם טעו. השבוע, ברמזים דקים, הסתבר כי גם אסד הריח את ריח הת-קופה החדשה. הוא חושש מפני התחלתו של תהליך-השלום, שבו יככב אש"ף, בעוד סוריה תישאר בחוץ. סוריה מבודדת, מותרמת וקיצונית לא תצליח לקבל בחזרה את רמת-הגולן.

בסדר-היום. הקו הסורי החדש מתבטא בהתקרבות וזירה אל מצריים — מבלי שמצריים תוותר במאומה על חוזה-השלום שלה עם ישראל. סוריה גם מרבה לדבר על הוועידה הבינלאומית, כדרך לפיתרון. משמע: ועידה סוריה תשתתף בה, ושבה תיכלל רמת-הגולן בסדר-היום.

כאשר שרה-החץ הסובייטי, ארווארד שוואראנארה, יבוא בעוד כמה ימים לדמשק, יתאמו סוריה וברית-המועצות את צעדיהן לקראת יעד זה.

למתנחלים ברמת-הגולן, שהתכרי-בלו השבוע בדוכנים בנוף המשולג, היתה זאת בשורה רעה. שבע שנים אחי-רי חוקי-הגולן, שסיפח את הרמה ליש"ר, ראל, הם מתחילים ללמוד כי קשה לחי-קק בכנסת את ההיסטוריה. זו פועלת על פי חוקים משלה.

ההתקוממות המילחמה המשולשת

עימות עם צה"ל או לא — לפני המתנחלים עומדת ברירה אכזרית.

"הערבים רוצים לפלג אותנו", אמר עמרם מיצנע, אלוף פיקוד המרכז, ל-מתנחלים הוועמים שתבעו את ראשו, אחרי שמתנחל נוסף נספה בלהבות. היתה זאת התבטאות אומללה. "הע-רבים" הם מאה מיליון בני-אדם. ביניהם הערבים המהווים 18% מאזרחי ישראל, והמדינה הערבית הגדולה ביותר, מצ-ריים, שעומתה יש לישראל חוזה-שלום. יתכן כי מיצנע, הסופג מכות מכל

ציון צפירי, העולם ה

ד"ר ג'וזף צ'כלונה (עם אשתו מליטה), האיש שהשפיע על משה קרי יוחר מכל אדם אחר, מובא בחל"אבי:

בגלל הבדליות. והרי אם רתות מת' כוונות להגיע לאל, זה לא צריך היה להיות כך. כל בנייה אדם סובלים. אפילו מי שאומרים שהם מאושרים רק אומרים זאת. וככל שאנו אוהבים יותר, אנו סובלים יותר. ילד אוהב נחשף, אשה חולה, הורים גוססים מסרטן. לאחרים יש חברים בוגדים ואהבות נכזבות. אם האהבה היא המסוכנת את העולם, זה לא היה צריך להיות כך. בנייה אדם מתוכננת לתשוקה, לגי

גדולת-ממדים, הנשענת על קב. אבל כולם היו בעלי ידע ובקיות בנושא. כל מושג או שם שהעלה המרצה היה מעורר בקהל קריאות הסכמה ושימחה. המרצה דיבר אנגלית במיטת אורטלי קל, ומי שלא הבינו אנגלית הודו מנו לשבת ליד גילה, שכתבה את הר"ר בריס במהירות בעברית. גברת קשישה הוציאה מתיקה הענקי מכשיר-הקלטה. חברתה כתבה את הנאמר בקצונות באנגלית, ואכלה מגדרינה באותו זמן. אמר המרצה:

ה פלנטה הזאת מוזהמת יותר מדי. היא איננה יכולה להמשיך ולהתקיים, הסביר ג'וזף צ'כלונה, מורו הרוחני של הר"ר משה קרי וזל, בהר"ר צאה שנשא השבוע בתל-אביב. "אבל יהיו מושיעים מן החלל, שיצילו חלק מאיתנו", נחם. אשה שיסבה בקהל, שעררה צבוע בצבע אדום ושפתיה לוחטות, נאנחה בהקלה. "אם כך, לא כולנו נמות?" שאלה. אבל נביא-הזעם אמר לה: "הגוף של

סוף העולם - הנה הוא בא!

ניבה ולפגיעה באחרים, וזה בניגוד גמור להוראות האלוהים. מדוע? הרי אלוהים צריך לעזור לנו לשמור על החוקים שלו!

ובכן, יש כוח מתכנת כזה, ועליו נדבר הערב. ב-1945 נמצאו בנאצי חמארי במצרים כתבים עתיקים מהי מאה השלישית ועוד ועוד. אבל חלק סופיות עתיקות המסבירות הכל.

נבואות עתיקות מספרות כי באחד הימים יקום דור בן-אלמוות, ואנחנו חיים בדור הזה. לא מפני שלא נמות. כולנו חייבים למות. אלא שאנו נתגבר על מחסומי ההכרה והמדעות.

התשובות אינן חדשות, והיו קיימות כבר מזמן, אלא שהן הוסתרו מאיתנו. משה כתב על-כך, ורוב החומר שלו הושמר. ישוע, מוחמד, וזוראסטור, הורו במצרים ועוד ועוד. אבל חלק גדול מהכתבים הושמדו. במגילות הג'נוות יש לכך רמז. לוריא מצפה, האר"י הקדוש, כתב על-כך במאה ה-16. כולם נדרפו בגלל סיבה אחת: כרי שהאמת לא תיחשף. זהו הרקע ההיסטורי ל"ידע הקדום". ריבריהם של הפילוסופים הלי

אני מבקש מכם פתיחות. אנשים נוהגים לרדת דברים שהם מתנגדים להם. אני מבקש שתקשיבו לי, ורק אחר-כך תחליטו. חלק מהדברים שאומר הם דריקאליים וחרישים ומעוררי-התנגדות. אבל זהו חור פשידיעה פילוסופי. עומדים להתרחש שינויים גדולים בעולם. הרבה אנשים מתחילים להר"ר גיש בכך. אנשים מכל העולם, בארצות-הברית, באוסטרליה ובבריטניה. עלינו להכין עצמנו לשינויים ולחכות להם. אם מוכנים לאירוע, אפשר להסתדר איתו יותר בקלות. מי שלא יהיה מוכן, יעבור טראומה קשה, ולא יוכל להמ"ר שיתקיים.

שאלה עתיקת-ימים, המטרידה את האנושות, היא כיצד יכול אלוהים טוב ליצור פלנטה כזו שיש בה רוע, סבל, צער וכאב. היו פילוסופים שהסבירו כי הדיבר קרה מפני שאלוהים מת.

היו אנשים שתמחו: מדוע יש כל-כך הרבה רעות? מדוע הדתות, האמונות לקרב אדם לאלוהים, מביאות כל-כך הרבה צרות? הרי גם המילחמה במיורח התיכון, המילחמה באירלנד, הקרבות בפיג"א ובפנצ'אב הם על רקע דתי. הדי אינקוויזיציה ורדיפת הוורואסטרים היו

כולנו חייבים למות. הגוף הוא כלום, ובל". אבל אני רגילה אליו, אמרה האי-שה בראגה.

ב-12 בפברואר היה קרוי אמור לשאת הרצאה לפני חברי "האגודה לפיתוח המדעות". הנושא היה "האמ" גם הטוב והרע הכרחיים בעולמנו". אלא שהוא מת קודם לכן, ולא יכול להרצות. במקומו הביאה גילה כויום, מנהלת האגודה, את צ'פלונה, אשתו המאלוית ית-התואר מליטה וטלילה קרוי, בתו של הפילוסוף המנוח, שבאו כולם מאוסטרליה להלווייה.

צ'פלונה, גבר נאה ומוקן, הביא עי-מו ערימה מספריו. הוסבר לקהל כי בהפסקה ניתן יהיה להזמין את הספרים, לשלם עבורם בכסף ישראלי, והם יי-שלחו למזמינים בדואר מאוסטרליה.

האם אלוהים מת?

הליה-שומעים, 60 איש ואשה, לא היה אחיד. גברים צעירים ודי-קנים, בנשים טי-שירטס וביגדייקי-בוק. נשים מכל הגילים, החל בצעירה מטופחת במעיל אדום יקר ועד לוקנה

חלום נגזר. המתנחלים יודעים זאת היטב, ועל כן גובר חששם מיום ליום. הם יודעים כי האינתיפאדה מס' כנת לא רק את חייהם של יחידים, אלא גם את עתידם ככלל. הדבר הזה הוא הנותן כוונתה לועמם, גורם להם לערוך פוגרומים בכפרים ולהתגרות בקציני-צה"ל. בעיר מק לינם הם יודעים כי הקרב אבוד. החלום של "איכות החיים" — חמש דקות מכפר-סבא" — הולך ונגזר. מה שנותר הוא תיסכול עמוק מנשוא.

הממשלה תפקיד כפוי-טובה

השכר יישחק והמיפעלים של ההסתדרות יקבלו סיוע מאסיבי. לשם כך בא פרס לאוצר.

אחד הסקרים האופנתיים הודיע השבוע כי פופולריותו של יצחק רבין הולכת וועולה, זו של שימרון פרס הור לכת ויורדת. לא היתה בכך הפתעה. רבין נחל אמנם כישלון חרוץ בנסי-יונו לרכא את האינתיפאדה, אבל זה לא חשוב. בתפקיד המרכז הוא רוכש את אהדת המחצית הימנית של דעת הקהל, מבלי לאבד את אהדת מיפלגתו שלו. ואילו פרס נושא בתפקיד כפוי-טובה, שכמעט אי-אפשר לזכות בו בת-הילה.

תשלום אתנן. הדבר התגלה הש-בוע בבחירות רבה. אחרי כמה ימים, שבהם שיגעה ההס-תדרות את המשך באיום של שכינה כללית, שלא בוטלה אלא ברגע האחרון ממש, הגיע פרס לידי הסכם עם ישראל קיסר.

עיקרו: הסכמת ההסתדרות לשחיקת השכר, תמורת תשלום אתנן למיפעלים הכושלים של ההסתדרות. כלומר: האיגוד המקצועי של ההס-תדרות הוקרב על מיוזב המיפעלים הכלכליים של ההסתדרות. בסתירה הפנימית הטבועה במהותה של ההס-תדרות — אירגון של עובדים ואירגון שהוא מעביד-ענק — ניצח המעביד. זה היה בלתי-נמנע.

עם הקמת ממשלה זו נכפה על פרס לקבל לידי את האוצר, כדי להציל את מיפעלי-ההסתדרות. לא רחוק לו ברי-רה אלא ללכת בדרך זו. לשם כך ויתר על התפקיד היוקרתי — והפחות-מסוכן — של שרי-החוזי.

חלוקת השלל. בצד הימני של המיתרס כמה צעקה, אך לחינם. למע-שה המשיך פרס במדיניות קודמו, משה ניסים. זוהי מדיניות ימנית. אם כך, מדוע צועד הימני? מפני שגם הוא רוצה בחלק בשלל. זוהי תביעה סבירה, ואין ספק שתבוא על סיפוקה. הסוף: בעודו הפוליטי של ליכור-מעריך יפ-על כמו כל קארטל — הרווחים יחולקו בין כל הצדדים.

מה כל זה אומר לגבי עתיד המשיך מעט מאוד. אין תוכנית אמיתית לצמצם זה כלכלית. כמו בכאי יעין, מתרוצץ פרס כדי לכבות שריפות. אין לו כל אפשרות לשבת ולתכנן לטווח ארוך, לנקוט מדיניות עיקבית וללכת בה עד הסוף. בעודו מנהל מדיניות גמנית של שחיקת-השכר הוא גם הוסיף לה מרכיב שמאלי, הגדלת המס על העשירים. התוצאה: שום מדיניות, שמאלית או ימנית, אינה מתבצעת ברצינות.

אם יימשך מצב זה — ואין ספק שיימשך — הרי התוצאה לא תהיה רק שחיקת השכר, אלא גם שחיקת מעמדו הפוליטי של שימרון פרס. הוא עדיין ראש-המיפלגה. אך מאזן-הכוחות נוטה יותר ויותר לעבר ריכו המסורתי ואי-חירתהאום, יצחק רבין.

הצדדים, התכוון רק לערביי האינתי-פאדה. הוא ביקש מן המתנחלים לעמוד שכם אחר עם החיילים מול ההת-קוממות. זוהי תיקונית-שווא.

איכות המוות. רכבות המתנחלים בגדה וברצועה אינם עשויים מעור אחד.

חלקם רתיים-לאומניים קיצוניים, שבאו לשטחים הכבושים כדי לכפות את סיפוחם על המדינה.

הקיצוניים ביותר דוגלים בגלוי או בסמוי בגירוש הערבים מן הארץ. כוונתם המפורשת של כולם היא להוות בגופם מחסום, שימנע בעד המדינה לה-חזיר את הגדה והרצועה לריבונות ער-בית, תמורת שלום.

חלק אחר מורכב מאנשים ללא זיקה רעיונית, שהלכו אל הגדה כדי למצוא שם "איכות חיים". הם התעלמו מן האר-הרות שאמרו כי בסופו של דבר לא יהיה מנוס מהחזרת השטחים האלה. הם התעלמו גם מן האוכלוסיה המקומית, שאלה הם התייחסו כאל חלק דומם של הנוף.

אלה גם אלה נועמים, כאשר מתברר להם כי "איכות החיים" היתה אשלייה, וכי המציאות היא מוות בכבישים.

מיליציה חמושה. כך נוצר ביש-ראל מצב שיש לו תקרימים במאבקים מסוג זה במקומות אחרים. כאשר מת-קוממת האוכלוסיה המקומית בארץ כבושה, שיש בה גם התנחלות של כוכ-שים, עלול להיווצר מאבק משולש: הצבא הכובש, האוכלוסיה המתקוממת והמתנחלים. כך היה באלג'יריה, כאשר מילחמת-השחרור גרמה בסופו של דבר לפילוג בין הצבא הצרפתי הכובש ובין המי-ליציה החמושה של המתנחלים, שנקי-ראה אוראה"ס ("אירגון הצבא החש-אי").

אחרי שצרפת כבר השלימה עם ניצחון האלג'יריים וכרתה ברית-שלום עם המקומיים ("השלום בין המיצי-הלב", כריכרי שארל דה-גול), ניסו המתנחלים לחולל הפיכה צבאית נגד ממשלת-צרפת, ואף ביקשו לרצוח את דה-גול. כפי שגילה השבוע איסר הר-אל, או הממונה על שרותי-הביטחון, מילאה ישראל תפקיד מפתק מאוד בפרשה זו. השרותים הישראליים היו קשורים במתחרת הימנית החמושה של המתנחלים הצרפתיים.

במילחמת-השחרור האמריקאית הת-נהלה המילחמה לא רק בין המורדים האמריקאיים והכובשים הבריטיים, אלא גם בין המורדים ובין אחיהם, "הנא-מנים", תומכי-בריטניה.

גם באירלנד הצפונית קיים כיום מצב דומה של מילחמה משולשת.

מוסד קדוש. במילחמה כזאת נגזר על המתנחלים תמיד לנחול מפלה מוחצת. בישראל זה בטוח עוד יותר. בעיני רוב הישראלים, צה"ל הוא מו-סד קדוש. ישראלי המרים את ידו על צה"ל נכדי הפסיד במערכה, מפני שהוא מקומם גבר אוטומטית את דעת-הקהל בישראל. בלי דעתיקלה אזהרת, אין המתנחלים אלא כת מבוהרת.

החכמים שבין המתנחלים יודעים זאת, ועל כן מתנהל עתה מאבק טר-בין המתנחלים עצמם. הקיצוניים טו-ענים, בצדק, שאין מנוס מן העימות עם צה"ל. ריבריהם טוענים כי עימות כזה מוכרח להתסיים בחיסול ההתנחלות, כפי שקרה בימית.

לצבא הצרפתי באלג'יריה היה גר-עין מיקצועני, ימני-קיצוני. למרות זאת הוא נשמע לדרג המדיני, ובהכרעה הסופית נטש את המתנחלים ופנה נגדם. המתנחלים גורשו מאלג'יריה, עד האחרון שבהם — יותר ממיליון נפש.

צה"ל הוא כולו צבא מגויס, צבא של אורחים. לא יעלה על הדעת מצב שבו יתקומם צה"ל נגד הדרג המדיני. ואילו הדרג המדיני כפוף לדעת-הקהל ולהכרעות-הבחירות. אין ספק כי בהכר-עה עממית, כאשר תעלה השאלה, "שט-חיים או שלום", ניצח מתנהיג-השלום ברוב גדול. צה"ל יישמע להכרעה זו.

(המשך מעמוד 7)

לו תורגמו בצורה בלתי-נכונה, ושובשו באופן מודע ומכוון.

הפגישה עם קרוי

בילדותי היו לי כמה ניסיונות על-חשיים, אבל שכחתי אותם. כשגרתי למדתי רפואה, ובאמצע הי קורס חלמתי לפתע על כדור-הב. זה היה בעצם טיול אסטרקלי. הבנתי שעי בודתי האמיתית איננה ברפואה. אחר כך גיליתי שגם לפילוסוף הודי — ארי רובינדרו — היה חלום דומה.

באותו זמן התגוררתי במלבורן, היי כרתי את הד"ר קרוי באוניברסיטה, וני סענו ביחד לכנס בטורון.

קרוי נסע משם לארצות-הברית, ואני הצלחתי לפתח את הוויכוח שלי בכל מיני שיטות.

ב-1985 קיבלתי הודעה כי עלי לט" הר את עצמי ואת גופי. למרות שאני רופא וספקני, עשיתי זאת. התבודדתי, שיניתי את הרגליי-האכילה שלי לחלד טין, עובתי את הרפואה וכתבתי ספר. שלחתי את הספר לקרוי, והוא כתב לי שאחרי שקרא 100 עמודים התרגש מאוד. הוא, כפילוסוף, מצא דימיון

צ'סלונה (מצלם בהלוויית קרוי)
שליחי החלל כוואים בדולפינים

גדול בין סיפרי ובין תורתו של רבי לוריא מצפת. והרי הוא ידע שאין כל אפשרות שקראתי את לוריא, מכיוון שספריי מעולם לא תורגמו לאנגלית, ואני אינני קורא עברית.

וכעת מגיע הקטע שאנשים לא אור הביים לשמוע. אנשים רובם חומרניים והרונטיים. אבל הם יתעוררו באחד הימים בגסות למה שעומד לקרות.

תהליך יצירת העולם היה ניסוי, כמו כל תהליך של יצירה. באחד משלבי חלה תקלה אסטרקלית. אז נוצרה אנו גיה רעה, שפנתה נגד האנרגיה הטובה אשר יצרה אותה. היתה זו אנרגיה נצ' לנית. האנרגיה המקורית שלחה לעברה עוד ועוד כוחות טובים, כדי להתגבר עליה. אלא שקרה מה שקורה במתי מסיקה. כאשר שולחים מינוס אל פלוס, שניהם הופכים למינוס. האנרגיה הטור בה שנשלחה כללה באנרגיה הרעה, והגרילה אותה.

ככל שהכוח הרע התרחק מהכוח האי לוחי, הוא התגבש יותר, וכלא את הני צוצות האלוהיים שנותרו בו בתוך חור מר, וכך נתקעה נישמת-האדם בתוך הגוף. אז החלה מילחמה שממית בין שני הכוחות. המילחמה הזאת נמשכת

הרבה זמן, והכוח הרע יצר עוד ברואים שיעזרו לו לשלוף את ניצוצות האור, ולהוציא את האנרגיה השמימית מה אחרים.

הרעים אינם בנויים כמו הטובים, מטבעות-טבעות שבתוכן גרעין, והם התגברו.

כיום, לצערנו, אחוז הרעים בעולם הוא 70%, והטובים הם רק 30%. כך זה בכל דבר בטבע, בדומם, בצומח ובחי. מה גם שרבים מבני-האור הצטרפו לבי ניהחושך, בעוד שהיפך לא יתכן. אם גוף עולה מעל ל-400 אלף ק"מ לגובה, ייפרד החלק הרוחני שלו מה חלק הגשמי, וזה כמעט קרה לאסטי רונאוטיס, שעלו על הירח וחוו חוויות על-חושיות.

שירלי מקליין נחטפה

יוהר ממילארד אנשים על כדור-הארץ הגיעו הנה מעולמות אחרים. רבים יכולים בטכניקות שונות לחזור אל הזמן הקדום, ולזכור את מור צאם. הם יכולים לזכור כיצד נחטפו והגיעו לכאן. שירלי מקליין היא אחת מהם.

המדיטציה מחזירה אותנו לעולמות קודמים. אנשים רבים הגיעו מוולקאן, פלנטה שליד מארס. כאחרונה התברר כי דולפינים וללווייתנים יש שפה. זה מפני שחלק מהיצורים שנחטפו לכדור-הארץ הוכנסו לגופות של בעלי-חיים כאלה.

הדברים המתכננים את גופנו הם אלה:

- **מזון.** הוא אומר לגוף הפיסי מה לעשות. רבים מהמינרלים הם רעילים מבחינה רוחנית, הם נאכלים על-ידי בעלי-חיים והופכים רעילים יותר, וכך הם מגיעים אלינו ומרעילים אותנו. לחיה יש יחידות מודעות משל אדם. כאשר שוחטים אותה לאכילה, היא מפתחת מאוד, ומעבירה זאת לאדם האוכל אותה. לכן בנייהאור הם צימי חוגיים.

גם אלכוהול מזיק ביותר.

- **חמצן.**
- **קרינה.** קרינת-השמש ואלכו-הול, למשל, הם מסוכנים במיוחד אם מקבלים אותם יחדיו.
- **סמים.**
- **כסף.**
- **סכס.**

מנגנון החוק ביותר להיכנות האדם. והוא גם יוצר גופות חדשים, כדי להכי נים בהם רוחות רעות.

סוף העולם

כולנו חייבים למות תוך 12 שנה, לכל היותר. בשנת 1985 נתנו לנו עוד 15 שנה בלבד. העולם יושמד כולו. יישארו רק ניצוצות של בני-אור. אלה יגיעו לחלל.

בזמן שקרתה הטעות האסטרקלית, הצליחו חלק מהאנשים להימלט ולבי רוח מהפלנטה שלנו, והם נמצאים מסי בית לעולם. הם "מפקדי החלל", והם מתקשרים אלינו במדיטציה ובעוד דרי כיס. והם יעזרו לשנות את הפלנטה שלנו.

עד כאן דבריו של הר"ר צ'סלונה. הם התארכו אל תוך הלילה ואף אשתו, שהביטה בו במשך רוב הזמן במבט מעי ריץ, הסתירה פיהוק בכף ידה.

הגברת הקשישה, שהקליטה את הי הרצאה, עצמה את עיניה, יתכן שנימי נמה, ואולי הביעה בכך את הערצתה הגדולה. היא התעוררה עם סיום דבריו של המרצה, ואמרה לי בהנאה: "הוא היה נהדר, נכון? אני שיכנעת אתו לבוא להרצאות" היא הוציאה מתיקה הענקי חבילה של שורשי-עשבים עטור פים בנייר-מחברת, ומסרה אותם לאח ראית על המקום. "יש כאן מספיק לכור לם", אמרה, "תעשי תה".

אני מודה שנהניתי מאוד. בוודאי לא הכנתי חלק מהחומר הפילוסופי הכבד, ואולי נפלו שיבושים בציטוט של הי ר"ר צ'סלונה. אני מודה כי ידיעותי בתורת הנסתר הן ועומות ביותר. אבל מכיוון שסוף העולם ממילא קרב, הוא בוודאי יסלח לי.

משה קרוי: מבט אחרון

רפנה אלרואי, חברת מערכת הי תוכנית זה הזמן. היא כנראה האדם האחרון ששוחח עם משה קרוי לפני מותו. היא נשלחה מטעם זה הזמן לרי איין את קרוי, מיד כאשר נודע על שובו לישראל, בעיקבות הראיון שהתפרסם בהעולם הזה.

סיפרה רפנה:
טילפנתי אליו לבית אמו, והוא אמר כי בדיוק באותו יום הוא עובר לדירה חדשה, ושלא יוכל להופיע בתוכנית הקרובה מפני שיש לו תחייבויות לי הרצאות באותו היום. אחרי 10 ימים

גם, הוא השתוקק להופיע בטלוויזיה. הוא ביקש להופיע לבדו בתוכנית שלמה. הוא התאכזב מיעוט התגובות!"

היה בשעות הבוקר. בחוץ היה יום נאה, אבל בדירה היה חשוך וקר. התריסים היו מוגפים, האור לא רלק ולא פעל טילפן קרוי עצמו למערכת זה הזמן ביי רושלים, ואמר שהוא מוכן להופיע. קבענו פגישה בדירתו השכורה. זה

הבת שחורה מאוסטרליה: טלילה פרחים

האם סוניה
אשה חזקה

הוא השתוקק להופיע בטלוויזיה. הוא ביקש להופיע לבדו בתוכנית שלמה. הוא התאכזב מיעוט התגובות!"

חימום. ישבתי בחדר לבושה במעיל. הי אור היחיד שהתגנב לדירה בא מבדד לחרכיה-התריסים.

היתה זאת דירה שכורה טיפוסית. מלאה כרהיטים ישנים וכבדים, ולא היה בה אף חפץ אישי אחד. קרוי לחץ את ידי, הסתכל ישירות בעיניי משך כל הראיון, שארך יותר משלוש שעות, ללא מיצמוץ. הוא לא הציע מאומה לשותות, ולא חייד אף פעם אחת. היתה לי ההרגשה שהוא ברי חן אותי כל הזמן.

שאלתי אותו כיצד הוא מבחין בבני אור, והוא אמר שיש לו הארה פנימית, המאפשרת לו לראות זאת בעיני האדם. הוא סיפר כי נשים הן בדרך כלל בנות חושך, ומעבירות את האנרגיה השלילית שלהן דרך מגע מיני.

לא שאלתי שאלות אישיות על חייו. הוא הסביר לי את התאוריות שלו, ואי מר כי הוא מאוד מעוניין להעביר את המסר על המיפנה שחל בהתייחסותו ל אנשיות. הוא היה מאוד מעוניין להופיע בטלוויזיה. הוא ביקש שנקדיש לו את כל התוכנית, ואמר כי זו תהיה תוכנית שתביא להר ציבורי גדול, ואשר לא יעברו עליה לסדר-היום.

כדי לשכנע אותי שנקדיש לו תוכי נית שלמה, אמר כי יספר לי בראשונה משוה שמעולם לא פורסם, שרק מקור ביו רן בן-אמוץ וצבי ינאי ידעו עליו. קרוי סיפר כי ב-1973 קיבל מיכתב, שבו נאמר רק: "מי הוא ג'ון גאלט?" (ג'ון גאלט הוא גיבור סיפורה של איין ראנר מרד הופיליס). אחרי קבלת המכתב טילפן אליו אדם מנתניה, גבר בגיל שבין 50-60. הוא אמר לקרוי כי הוא עוקב אחריו כבר זמן רב, ושהוא מציע לו עבודה. הוא אמר כי הוא מייצג ארגון עולמי בשם "הקשר הבינלאומי של הבנקאים", והם מעוניינים בקרוי כפילוסוף שלהם. לשם כך עליו לעזוב את עבודתו באוניברסיטה ולנתק את הקשר עם אשתו. על קרוי יהיה לעבור

מעטים באו להלווייה. אבל רבים דיברו עליו ותמהו על מעשהו

לגור בארצות-הברית, והוא יקבל סכום של חצי מיליון דולר לשנה. החוזה עימו יהיה ל-10 שנים.

אותו אדם סיפר לקרוי על הגוף, ואמר כי זהו אירגון ותיק, שיש לו נציגים בכל העולם. מטרת האירגון היא לשבש את מהלך ההתרחשויות ביקום. אנשי עוסקים בפיתוח אמצעי-לחימה ביולוגיים ומשכשים תחנות-כוח. קרוי סיפר כי באותה שנה החלה בישראל מגיפה של זחל טוואי התלוכה בעצי האורן שבשערי-הגיא וכמעט כל העצים מתו בצורה מיסתורית. באותה שנה היו גם שיכושים קשים בתחנות-הכוח ביישר אל.

אותו אדם סיפר לקרוי כי אירגונו הוא שיזם את המהפכה הרוסית ב-1917, עמד מאחורי היטלר ואין לו כל קושי לשבש מהלכים בעולם, מכיוון

בירי הרבנים: הגופה על האלונקה הלווייה דתית

שאין לו מיגבלות כספיות. קרוי הבין כי בין המממנים היו גם המיליארדרים רוקפלר ומורגן.

בשיחה ההיא נוכחה גם אשתו של קרוי, גאולה, והיא שמעה את כל הדברים. קרוי סיפר על העניין לחבריו, ודן בן-אמוץ ניסה לברוק כמה מדובר. אחרי זמן-מה טילפן אליו אותו אדם שנית ואמר לו כי ההצעה שהציע לו מבוטלת, מכיוון שהסגיר את הסוד לבן-אמוץ.

קרוי סיפר כי אותו אדם מת זמן קצר אחרי-כך. הוא חש ברע ברחוב, נפל ומת בבית-החולים. כנתיחה שאחרי המוות לא נמצאה תקלה בליבו, וקרוי היה בטוח כי האדם נרצח על-ידי האירגון, מכיוון שגילה את הסוד. קרוי פחד מאוד כי גם הוא נמצא על הכוונת של האירגון, שיהרוג גם אותו.

כאשר שאלתי לכמה זמן בא לארץ, אמר כי הוא יבוא לחופשת-קיץ. הוא אמר כי הוא מתכוון לחזור לאוסטרליה, שם הוא מרגיש בטוב, מלמד את ה' אוסטרלים המוטמטים פילוסופיה קלה, כי הם אינם רוצים לחשוב, ויש לו זמן למחשבות שלו.

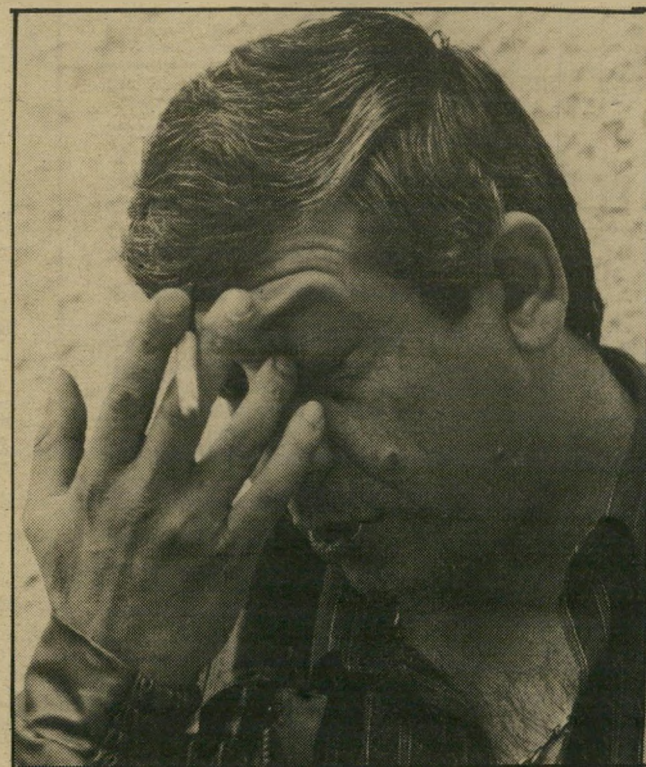
הוא אמר כי בתו, טלילה, היא בחורה נחמדה, למרות כל מה שעברה בחייה, וכי יום לפני פגישתנו מת בעלה מזה הום של אבעבועות-ידות.

קרוי סיפר עוד כי אינו יוצא מהבית, אלא לצורך הרצאות, וכי אינו פוגש איש, מכיוון שזה ביזבז זמן.

עז כאן סיפורה של דפנה. חלק קטן ממנו סיפרה בעצמה בתוכנית זה הזמן. ששודרה בשבוע שעבר, אך בגלל קוצר הזמן לא סיפרה את רוב הפרטים שגילתה כאן. היא הוסיפה כי לאחר ה' תוכנית שבה הופיע, טילפן אליה קרוי, כדי לשאול אם היו הרבה תגובות על התוכנית. דפנה השיבה לו כי לא היתה בקשר עם המערכת בירושלים, ואינה יודעת.

הוא טילפן בפעם נוספת ב-20 בינואר, כנראה השיחה האחרונה בחייו. הוא שאל שוב על התגובות, ונשמע מאוכזב מאוד ממיעוט התגובות. הוא אמר כי הוא מוטרד מזה שידם של בני-החושך גוברת, ודיבר עלי-כך כי רעידת-האדמה השניה בברית-המועצות, שאירעה באותו יום, מאששת את נבואותיו על סוף העולם וקץ-האנושות. הוא אמר כי הוא מזהה שהסוף קרוב מאוד, תוך פחות מ-10 שנים.

זו היתה, כנראה, שיחתו האחרונה. **אילנה אלון,** **צילם: ציון צפריר**

האיש שגילה את הגופה: מישל חדר דימנה חרישית

האם זהבת ליר הגופה ראשים מכוסים

השכן: ייגאל מוסינזון ובתו סי' היה האחרון שדיבר איתו

תעתיק

מדינה בדרך החוצה

גברים הימנים לכך שמכיל האצור, וקמור מדינה, יאלץ לפרש מתפקידו, על רקע מתרחשת שנצורה בינו לבין שרי האצור שימקח מרס.

מדינה, כלכלו מסיק, העבר סקד בעל דוגם בבירה בנק ישראל, נטרל מולק מדינות הכלכליים, המיסודנות האצור אומרים שמי שעמו מפעדי ניסוחו הוא סגן שר האוצר, יסי בילין, "הדוש כי המכלל יאפיל עליה". התנהגותו היחידה של בילין, שותף את עצמו למעשה למעביל-על של מיסוד האצור, ושאינו מוכן לקבל את דעותיהם של העקדים המיקצועיים במישר.

לצמצם את

מרכז הליכוד

בתוך הליכוד נזכרים הקולות הקוראים לערוך ועידה חדשה.

הועידה האחרונה הוקיעה במרס 1986, ולפי הדעה צריכה הועידה להתקיים כל שנתיים. רוב השרים מצידים בקיום הועידה, תראה כי זאת הכוונה היא לצמצם את המרכז הענקי, שהגיע, אולי צדוף הליכודים תמי, ל-3000 חברים.

קצין ס.ס. —

אורח נתניה

ראש עיריית הרצליה, נחמד ואמץ ליכוד, המבקש עכשיו בארץ באורח נכבד של עיריית נתניה, היה קצין ס.ס. עובדה זאת נחשפה השבוע עלידי ראש המפלגה הניארגאצית, פראנק שני דובר. המנהיג הניארגאצי ביקש בדרך זו להוכיח ששירותו כקצין ב.ס.ס. אינו מסול. ראש העיר הרמני, הוא אורח הבכור במתיחת היכל התרבות של נתניה.

נציבות בלי שניים

נציבות השרות המדינה, יצחק נבא, הורה לפקדי מישרדו לנהל רישום מדיתי ולעקוב אחרי נסיונותיהם של פקדי-ממשלה ובמחלקות למיטלות ולשרות-ממשלה בביקורים בחו"ל. הנציב הורה לעשות זאת אחרי שהתברר כי כמה שרים לקחו את עוזיהם לחו"ל בלא שעברו את הועדה הבינמשרדית של נציבות השרות המדינה לאישור נסיעות פקידים לחו"ל.

ועדה זו היא נכד מפליצה בלבד, ואין לה למעשה כל שניים.

דאגה ב.אגד

בעקבות הסיכומים בין "אגד" לממשלה על צימצום פעילות הקאופרטיב ושכר העובדים, שוררת דאגה בקרב חברי "אגד" שאינם משוכנעים שבכך תמו כל האיומים סביב "אגד".

הנהלה עוסקת מאמצים לחדש את הזברים בכוחים ובמזדעות לעיתות, כדי להסביר שהסיכום עם הממשלה הוא טוב.

מין וכסף ב.דן

אתרי שדחתים הניסול המרכזי של מישרד האוצר ומישרד התורה בקאופרטיב "אגד", מתפנים המישרדים לטיפול דומה גם בחברת "דן".

בידי מישרד התורה נמצא חומר, הנוגע בעיקר

לכינויים בקאופרטיב דן, והמטפל, בין השאר, גם בהעברת מרשאת החברים, שפעלה כדובר כוגרשוב כתליאבי, במקום השידך לדן, לבניין מפואר ברמת-גן, ששכר-הירה עליה הוא גבה במיוחד. עוד נאמר כי פקידות קבועות בתוכה מפלטות מאונס, כומן שהחברה לוקחת לעבודה פקידות זמניות.

לקראת הבחירות ב"דן" העלו האשמות נגד מנהל-האגפים, המסלים לרעה פקידות גרושות ואלמנות, שאינן מעזות להגיב על הפלייתן, בגלל תלותן בעבודה. במישרדות ההנהלה העלו גם רמזים על הטורה מינית של פקידות ומישרדות של פקידות שלא לצורך, מפני שסירבו להצעות בעלות אופי מיני.

402

כל המקורות הסותרים לגבי מיספר הדגים התקוממות עברו השבוע את קווי המצות.

ביום השני, ה-13 בפברואר מסר דובר צה"ל על 301 הדגים פלסטיניים בשטחים הברשים. מיספר זה כולל הדגים מירי חיילי צה"ל בלבד.

לפי ספירת "העולם הזה" עבר מיספר הדגים הפלסטיניים את קו ה-400, והגיע עתה ל-402.

לעומת זאת מוסרים מקורות פלסטיניים על 500 הדגים, לפי הפירוט הבא:

- 339 הדגים מירי חיילי צה"ל ומתנדדי לים.
- 71 הדגים בתוצאה משאימת גאז מרמיע.
- 42 הדגים ממכות ומתחשמות.
- 48 הדגים מסיבות אחרות.

פיצויים מוגדלים

ב.תדיראן

במיספרת תוכנית התבראה ב"תדיראן" מציעים ל-1200 המפוזרים פיצויים מוגדלים, בסכומים הנעים בסביבות 40*30 אלף שקלים. פיצויים מוגדלים אלה מוצעים גם לעובדים שאינם מנהלים בכירים, א למי שאינם עובדים בחברה תקופות זמן ארוכות.

בעיקבות הפיצויים המוגדלים יפרשו עובדים רבים מרצון.

כלל" למולות

סגנון נכח מעמיק כאחרונה את השפעתו בתחום המולות. בימים אלה מנהל קונצרט, "כלל" משאימתן עם היצאות, "מורה-ביתן", מתוך כוונה למוג אותה עם חברת, "כתר", שכבר נמצאת בידי הקונצרט, תחת הנהלה אחת.

המשאומתן נמצא כשלבי הסופיים ומתוך העיסקה הוא הכלכלן אברהם סברסקי.

אין סיגריות

ישראליות בגדה

יצרני הסיגריות בשטחים הכבושים הכפילו באחרונה את היקף הייצור שלהם, על רקע ביקוש מוגבר לסיגריות מקומיות. בשנה האחרונה, בעיקבות האינתיפאדה, צימצמו תושבי השטחים הכבושים את רכישת הסיגריות הישראליות באופן מהותי.

הירידה בביקוש גרמה לכך שחברת דובק, מונופול הסיגריות הישראלי, צימצמה את היקף הייצור של כמה מיני סיגריות, שבעבר זכו בפופולריות רבה בקרב הערבים, כדי למנוע אגירת מלאים גדולים, שיגרמו להפסדים מגדלים.

שערוריית הפלייה

באוניברסיטת תל-אביב

בדור-הדורים של אוניברסיטת תל-אביב מספרים יורעי דבר שיכמים הקרובים עולה לפרוץ שעוריה גדולה. הנחשוא: הפלייה על רקע ערתי ומיני, שלא זה בלבד שהיא מהווה פגיעה חמורה בתקנוני האוניברסיטה עצמה, אלא שהיא גם פוגעת בתודעת הממשלה הפדרלית של ארצות-הברית, המתנה מתן מענקי-מחקר בצורות לתקנות נגד הפלייה.

המחשב גילה

את החשודים באונס

רוגמה לשיתוף-פעולה פורה בין מישרד-ישראל ובין זרועות שונות של מישרד-הפנים התגלתה במישפטם של ארבעת בני-הטובים מסביו, הנאשמים באונס קטינה. כאשר הגיעה הקטינה למישרד להחלונן, היא ידעה רק את שמו של אחד החשודים, וכי יש לו אח ואחות. המישרד פנתה למישרד-הפנים וביקשה להפעיל את המחשב כדי לברר היכן מתגוררים אנשים מתאימים לפרטים הללו בסביון. ואמנם, דרך המחשב אותרו הנאשמים עלידי המישרד.

לחץ למניעת פירסום

קרובי-מישפחה של אמנית מפורסמת הואשם בעבירות-מוסר חמורות במיוחד. על הפרשה הוטל צו-איסור פירסום. בחוגי העיתונות מאמינים שהופעל לחץ כלכלי בביר כדי למנוע את הפירסום.

נוער לפגישה עם קול

שני בני-נוער ישראליים, שהם חלק ממיסלחת-הנוער של מישרד-החור, ייפגשו באמצע שבוע הבא עם הקאנצלר הגרמני הלמוט קול.

מיסלחת-הנוער יצאה השבוע לאירופה, לארצות-הברית ולאמריקה הלטינית, כדי להסביר את מדיניות ישראל. מישרד-החור, בשיתוף עם גורמים מקומיים בגרמניה, הצליח להסדיר פגישה בין צמד בני-הנוער מישראל לבין הקאנצלר. פגישתם תסוקר עלידי רשת הטלוויזיה הממלכתית הגרמנית.

יריד בגן מאיר

באיתור של שבוע שנים אישר מישרד-הפנים תוכנית של עיריית תל-אביב להסוך את גן מאיר ליריד ספרים, מעין "שבוע הספר" שיימשך כל השנה.

כשעתו אימצה לעצמה העירייה את הרעיון והגיעה לידי הסכם עם הגורמים הנוגעים בדבר. בינתיים הספיקו הכל לשכוח את הרעיון — ורק עתה הוא זכה באישור ביורוקרטי.

אבינרי על ארלזורוב

גילויים מפתיעים על יחסו של חיים ארלזורוב לבעייה הערבית, בספר חדש של הפרופסור שלמה אבינרי שעומד לצאת לאור בקרוב. בין השאר גילה אבינרי שבמילחמת-העולם הראשונה ניסה ארלזורוב להתגייס לצבא הגרמני, כדי להילחם ברוסיה, ארין מולדתו.

מיקלחת —

פעם בשבוע!

לאחר מאבק ממושך שהזכת בהצ' לחה, הורשו העצירות בבלא השרון לקבל מבחני ציוד לחורף, ובכללו כפפות, סווד-רים ושמכות. שילטונת-הבלא היתנו את קבלת הד ציוד בהחזרת השמכות, שהונסקו לעציר-רות עלידי הנהלת הכלא. אך בכך עדיין לא תם סיבולן. מסתבר כי שילטונת הכלא אינם מאפשרים לעציר-רות להתקלח במים חמים בימיה-החורף הקרים. משילטונת-הבלא נמסר בתגובה כי יש באפשרות העצירות להתקלח פעם בשבוע במים חמים.

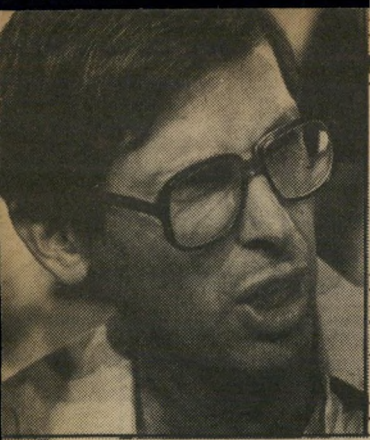
הכל שווים ברומניה

חברת התעופה הרומנית, "טרום" רכשה לפני ימים אחדים מטוס, "בואינג 707" מחברת "אלי-על".

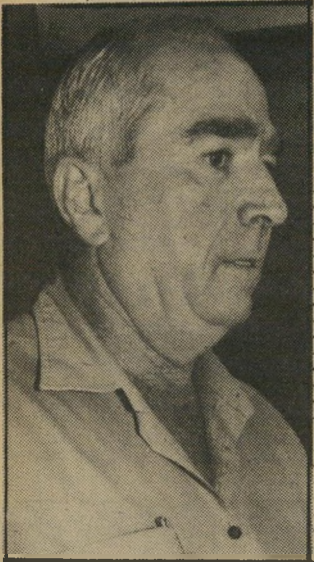
מטוס זה מתווסף לצי של ארבעה מטוסי בואינג שמחזיקה החברה, נוסף על מטוסים רוסיים ישנים שכרשותה. החברה הרומנית פירקה את מחלקת-העסקים והמחלקה הראשונה, כך שלא נותר כל הבדל בין המחלקות. בשנישאל מנכ"ל "טרום" בישראל לסיבה ענה כי, "ברומניה הכל שווים". עוד נודע כי עבודת השיפוז ופירוק המחלקות לפני המסירה נעשתה בידי התעשייה האווירית.

מה הם למדו? הכל צפוי, שום דבר אינו מפתיע. איש לא למד משהו יוצא דופן. שורה ליבוביץ מדווחת

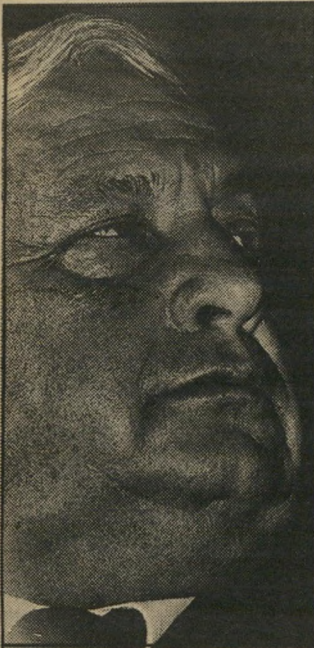
הה"ח"ב"ה

בני בגין
דוקטור לניאולוגיה

רפאל איתן
אקדמית חלקית

אריאל שרון
בוגר מיספטים

עדנה סלודר
מורה למוסיקה

לכן, באופן גס וכללי, נלקח בחשבון סופי רק התואר הגבוה ביותר.

הפרופסורים

יבנה פרופסורים מעטרים את הכנסת ה-12. זהו המיספר הגבוה ביותר בכל תולדות הכנסת. ואלה הם: ארבעה פרופסורים למיש פטים: דויד ליבאי, אמנון רבינין, שמיין, אבנר שאקי ושימועון שיטריה.

יאיר שפרינצק הוא פרופסור לי כימיה. יובל נאמן פרופסור לפסיקה, ושבעה וייס פרופסור למדעי המדינה. גם לפרופסורים יש יצרים של שילטון, "אומר שבע וייס, "וכדי לספק קם הם מגיעים לכנסת. דבר נוסף: פרופסור המגיע לכנסת הוא אדם שמציע את עצמו באקדמיה. יובל נאמן היה כבר נשיא ורקטור של אוניברסיטה. יגאל ידין היה הרחק מעבר לפיסגה המדעית שלו, כשהתחיל לבחוש בחיים הפוליטיים. וכך גם אחרים.

"אני, לפני שנכנסתי לכנסת, הייתי פעיל מאוד בחיים האקדמיים. פירסמתי בכל שנה ספר אחד עד שלושה, חל"קם טובים. פירסמתי מאמרים מדעיים, חלקם טובים.

"לפני שבע שנים נכנסתי לכנסת. חיי האקדמיים נפגעו פגיעה קשה. מאז שאני פוליטיקאי פירסמתי רק שני ספרים, ובאוניברסיטה אני עובד לחץ, מלמד שתיים בשבוע, במשך שלושה חודשים בשנה.

"אינני מצטער. אני אוהב את החיים הפוליטיים. המעבר הזה, מחקר הפוליטיקה אל התחום המעשי, מיתק אותי". האם פוליטיקאי צריך להיות פרופסור?

אמנון רבינין: "לא. זה שאני פרופסור לא מעלה ולא מוריד דבר. זה לא מדר של חוכמה. יש הרבה אנשים חכמים, שאין להם השכלה גבוהה. או למעשה הידע שרכשתי באוניברסיטה עוזר לי בעבודתי בכנסת, שהי אני מישפטן והכנסת היא בעצם בית מחוקקים. לכן יש חשיבות רבה לידע מישפטי."

הדוקטורים

מבחנה השכלתית אין הבדל בין פרופסור לדוקטור. לשניהם אותו התואר האקדמי — דוקטור. אלא שפרופסור הוא דרגת הוראה גבוהה יר תר.

שיבוע דוקטורים בכנסת ה-12: בני בגין — גיאולוג. יוסי ביילין, מיכאל ברזילי — מדע המדינה. אליהו בר-אלישר — היסטוריה. עוזי לנדאו — הנדסה. יהודה פרח — חינוך.

מיכאל ברזילי: "ההשכלה הגבוהה אינה עוזרת לי בעבודתי בכנסת. אולם ככלל, טוב שפוליטיקאי הוא גם אדם משכיל, מפני שפוליטיקאי צריך שתהיה לו סקרנות, ואת זה קל לרכוש באוניברסיטה.

התואר שלי לא הופך אותי לפוליטיקאי טוב מאחרים. כך אני מרגיש. התייחסותם של אחרים אלי שונה. מסתכלים בי בכבוד ובהערכה, וזה טיפשי, מפני שגם אנשים בעלי תארים יכולים לרכוש שטויות ומדברים.

"את הדוקטור שלי עשיתי במדע המדינה. לא כולם יודעים שאפשר לה (המשך בעמוד 18)

הגוש החרדי

סמינרים דתיים, מוסדות רבניים

לא כך עכשיו. כולם צפויים כליך. אלה שהשכלתם הרישמית מיוערת, אינם אינטלקטואלים נחבאים. כגודל הדיפלומה, כך רמתם ההשכלתית.

אין אוטוריטקטים רבים, וגם לא משכילים אמיתיים. אבל נשמות טובות יש בכנסת למכביר. תבדקי מה רפי אורי למר, לחש לי חבריכנסת בחיור. "תבררי מה השכלתו של אברום בורג", הציע אחר, ועוד כהנה וכהנה הצעות טובות.

וגם לצפות הם אוהבים. הפרופסורים לועגים לחסריההשכלה. "טוב, מה אפי שר לצפות ממנו? בקושי סיים תיכון" חסריההשכלה מלגלים על הפרופסור רים. "חצי שעה ריבר, הפרופסור הזה, ואי אפשר היה להבין שום דבר". או: "אז מה אם הוא פרופסור? הוא בעצם מפגר"

נחמה קטנה: הפרלמנטים בכל העור למ דומים זה לזה. באירופה — גרמניה, צרפת, איטליה ובריטניה — הרכב ההשכלתי של חבריההפרלמנטים זהה לזה של חבריהכנסת שלנו, אומר שבע וייס. בסנאט האמריקני המצב שונה. רוב חבריהסנאט הם בעלי השכלה גבוהה.

בנייתו השכלתי של 120 חבריההכנסת נסתתגלות שמונה קבוצות. הפרופסורים, הדוקטורים האקדמיים, מי ש למדו לימודי אקדמיה חלקיים, המיש פטים, חסרי השכלה עליתכונת, הי מורים ובעלי החינוך התורני.

קשה לערוך טבלה מיספרית מדויקת, מכיוון שבכל טבלה כזו תמיד יימצאו כמה חבריכנסת השייכים לכ" מה מישבצות.

● שולמית אלוני, למשל, היא גם מורה וגם מישפטנית.

● יצחק מודעי ואהוד אולמרט הם גם כוגרי אוניברסיטה וגם מישפטנים.

● שבע וייס ואליהו בר-אלישר הם מישפטנים ופרופסורים.

● אהרון אברחמיאן הוא אקדמאי חלקי ומורה.

● נאוה ארד, יגאל ביבי, זבולון המר ויאיר צבן הם מורים ובוגריאוניברסיטה.

היחידה לזכות בתואר אקדמי. ואפילו כך, הם, האקדמאים הוותיקים האלה, אינם מהווים רוב בכנסת. מיספר האקדמאים זהה למיספרם של מי שהשכלתם הרישמית מגיעה עד לבית-הספר התיכון.

שבע וייס, פרופסור למדעי המדינה וחובב סטטיסטיקות מן הסוג הזה, אומר כי אכן הרמה ההשכלתית הממוצעת של חבריהכנסת ירדה. בכנסת ה-12 קודמת היו 70% בעלי השכלה אקדמית. כעת רק 60% נושאים בתארים אקדמיים.

אמנם, גם הכנסות הראשונות לא הצטיינו בעודף של בעלי השכלה רישית, אומר וייס, "אולם אז היו אוטוריטקטים רבים. אנשים שהיו משכילים אמיתיים, אף כי לא החזיקו בתעודה רישית."

אוי, במה שהם שמרנים! עד כדי פיהוק! 120 חבריכנסת, נבחריהם עם, אנשי ציבור ותיקים ושבעי-קרבות מישלגתיים, מתגלים במערומי השכלתם. והנה כולם משעממים להחריד, מעונבים וצפויים עד לשד הדיפלומה.

אין כיניהם צייר פרוץ, משורר עתיר-כישורן, איש דרוח נועז, אינטלקטואל חובק-עולם. רובם מישפטנים ואקדמאים, שלמדו בחוגי אוניברסיטה פשוטים.

כל סטודנט מתחיל יודע שמדע המדינה, יחסים בינלאומיים וסוציולוגיה הם חוגים קלילים, שאינם דורשים כושר אינטלקטואלי ומחשבה יוצרת, כעין בית-הרושת לתארים אקדמיים. ודווקא הם, השמנת הפוליטית, רכיבים כחוגים האלה, כאילו היו תיקוותם

המישטשים

חבריהכנסת אחדים מנסים לערפל את טווח השכלתם. שלושה מהם עושים זאת בתייחוס רב, דבר המטיל צל כבד על יושרם וביטחונם העצמי.

אלוף המישטשים הוא רפי אדרי. בסעיף ההשכלה הוא מציין: בוגר בית-הספר המרכזי למינהל בירושלים. כלומר: השכלתו של אדרי היא תיכונית, ואולי אף פחות מ זאת. הוא מתבייש. לכן הוא נוטל לעצמו תואר מנוחך של בוגר כלשהו.

בית-הספר למינהל שייך לנציבות שרות-המדינה. תלמידיו הם עובדי-המדינה, והם לומדים בקורסים שנתיים מיקצועות כמו פקידות, מינהל ציבורי, אירגון, וכדומה.

גם שימיעון פרס מנסה לטשטש. פרס, בוגר בן-שמן, בית-הספר הקלאסי, מציין בקורות-חייו כי למד באוניברסיטת "הרודר". למעשה אינו בוגר האוניברסיטה התיקנית, אלא למד שם בתוכנית מיוחדת לעובדי ציבור.

המנוחך מכולם הוא יהושע מצא, עסקן ירושלמי שטיפס אל הכנסת. בקורות-חייו הוא טוען כי למד ראיית-חשבון, וכי במיקצועו הוא מבקר-חשבון.

"אני עוסק בחשבונאות", הוא אומר בכעס רב, "ואף-פעם לא אמרתי שלמדתי ראיית-חשבון!"

אבל כך כתוב בדף המתאר את קורות חייו. מצא כמעט מתפוצץ מרוב כעס. "למדתי השכלה חלקית בראיית-חשבון. לימודים שלא חתימו."

כמה שנים למדתו "אף-פעם לא נקודה."

יהורם גאון מפגין שרירים ★ מישפחת אדרי במישבצות ★ מילחמת „בזה“ בגלי ★ רובי ריבלין – סדרן רכב

■ תכונה רבה היתה בכנסת ביום שלישי האחרון. הסיבה: חתונתה של זיוה רודן, בתו של השר דוד רודן, שנישאה באותו היום לבחירת-ליבה ירדן שקליב. חבריה בכנסת החלו בהתארגנות המונית לנסיעה לחיפה, חבריהכ

היו איתן הבר, נחמן שני, רנני דניאל, אלוף-משנה שר מעוז חסין, לואי להב ומילכה שלמה ארצי. ארצי הקי דיש למירי באותו היום שיר פרידה מיוחד בתוכניתו בנלי צה"ל. בשעה 2 בלילה התלוננו

ימים באתר המלונות ליר ים המלח, כדי שישתוף וינות. לפני חודשים אחרים כתבה התמלילנית ורדה שוררין שלושה שירים עבור הזמר ירדן רם גאון, שהולחנו על-ידי ירדן רועה. הזמר אלי לוזון, ירדן

סט הראשונה. עורך-הדין שלה, יואל ריפל, הגיש בשמה תביעה לבית מישפט השלום בתל-אביב נגד לוזון. עדיין לא הוגש כתבי הגנה.

■ יהורם גאון עצמו הגיע באתר הלילות של השבוע שעבר לפאב המיטבאה, בחברת שותפו למישרי-ההפקות ירדן מישור. אל השולחן הצטרף בעל הפאב, יענקלה טל, שהוא בעל תואר ארצי בג'ודו ואיש-כוש ידוע. בשלב כלשהו החלט להתחרות בהורדת ידיים. גאון התחרה בטל, וניצח אותו. טל היה המום, מכיוון שכלל הידוע לו, עד אותו רגע, הוא היה יותר חזק מהזמר. הוא ביקש הזמנות נוספות והפסיד. עוד הזמנות – ועוד הפסד. כאשר יושבי השולחנות הסמוכים ביקשו הסבר, סיפר טל שהכל בא באשמתו. בחור שים האחרונים הוא לקח את יהורם גאון לאימונים אינטנסיביים במכון ברמת-אביב ג', והביא חור פשוט נעשה חזק.

■ שני אירועים חשובים התיקיימו במקביל באחד מבתי-המלון בירושלים. בסוויטה מהוררת באחת הקומות העליונות היה נוכח סימור רייך, יושבראש ועיתון-הנשיאים של האירגונים היהודיים בארצות-הברית, שהחליף את מוריס אברם, שהיה מנהל כשגריר ארצו בז'נבה. בין כל החשובים שהסתובבו שם בלט האלוף עמרם מיצנע, שבגיד גור לחוגגים האחרים ששה רק קולה, בעוד שהאחרים העדיפו ויסקי. במקביל, כאולם-האירועים, נערכה לשר רפי אדרי מסיבה על-ידי ועד העדה ליוצי-איימארוקו. שרי-האוצר שימיעין פרס שוחח עם אי-קלוד אדרי, אשתו של השר הטרי, שאותה מכיר פרס מקשריו עם אביה, המיליארדר דוד עמר. בנייהוג אדרי בלטו בתלבושתם. הוא לבש חליפת-מישבצות-קטנות, ו-היא חליפה מבר משוכך, במישי בצות גדולות.

■ מלכת חיי-הלילה של פאריס, אוליביה ואלר, יהודיה

זיוה רודן מלכת-היופי והשחקנית הישראלית בהוליווד של שנות ה-50, הגיעה לביקור משולב של חופשה ועבודה. רודן מייצגת כמה חברות-אופנה ישראליות בארצות-הברית.

של רועה, התגבר לעזור בהקלטות ובנגינה ובקולות השיר, כדי שגאון יוכל לבחור בשיר המתאים לו. שוררין ורועה הגישו אישית לידיו של גאון את הקליט. לאחר זמן-מה הסתבר לשוררין שלמרות שהזמר טוב, אין לו כוונה להשתמש בו כעת, היות והוא מסריט סרט וטס לחו"ל. שוררין אמרה ליוסי מישור, שותפו של גאון במישרי-ההפקות, שהיא מעדיפה לחכות גם 10 שנים כדי שהזמר, הנערץ עליה, יקליט אחד משיריה. בין שלושת השירים היה אחד כשם אין ברירה, שלהפתעתה הרבה הושמע בתוכנית הטלוויזיה ס"ב למסיבה על-ידי לוזון, לפי הלחן של רועה. את תוכן השיר הוא שינה, אך השם והלחן שהיא הזמינה נשארו כמות שהיו. בקלי

לי באר-שבע, הביא לו בקבוק ויסקי לכבוד האירוע, ואז סיפר קסטל שבהיותו בן 19 הכיר את הצייר מוריס אוטרילו, שהיה נוהג להגיע שיכור כלות לתערוכות שלו בפאריס. באחת מהן, בחינתו בגילופין, הוא הצביע על אחת מיצירותיו ואמר לקסטל ש"הוא מעניק לו את הציור במתנה. מנהל-הגלריה, שנבהל מצערו של הצייר, ניגש אל קסטל ואמר לו שיתעלם מדבריו של אוטרילו, מכיוון שהוא שתוי ואינו אחראי למה שהוא אומר במצבים כאלה.

■ אשת הצייר, בלהה, רואה לא רק לנחיותו של בעלה אלא גם למראהו. כדי שיראה במיטבו ביום פתיחת-תערוכתו היא רואה לכך שישהה שלושה

ענת צחור השחקנית שהופיעה בסצנות נועזות ביותר בסרט „בית ליד הים“, קיצצה את שיערה ועיבת כמלצרית. כעת היא ממתנה לתפקיד בתיאטרון. צחור סיפרה שבן-זוגה, המתח ראובר ברק, עוזר לה בגילוח היומי של ראשה.

השכנים על הרעש, ושוטר הגיע לדירה וביקש להוריד את עוצמת-הקול. כתבה-מישטרה ראוי בן שפירא ומי שהיה כתבה מישטרה, יוסי היימן, ניגשו אליו והזמינו אותו לשותות. אבל השוטר סירב והוסיף איום: אם לא יחגגו בקסקט, הוא יחרים את מערכת-הסטריאו.

■ הצייר בן ה-80, משה

נסת הטרי, רובי ריבלין, אירגן את כלי הרכב, ועזר לו חבריהכנסת צחי הנגבי. מירי מרקוביץ, מזכירתו של יצחק רבין, חגגה כשבוע שעבר בדירת-הגג של ידידתה, ברמלה מנשה, הכתבת הצבאית של הרדיו, את סיום עבודתה עם רבין ויצאתה לתפקיד בארצות-הברית. בין הבאים

הילל אנסקי בנם של השדרן הפופולרי אלכס אנסקי ואשתו שרי, הוא מן המבקרים הצעירים ביותר בקפה „כסית“. כשנשאל מהו הדבר היפה ביותר בעולם, ענה בלי היסוס: „אני!“. אנסקי יושב לעיתים קרובות ליד השולחן עם עמיקם גורביץ, שאביו היה מורו של אנסקי.

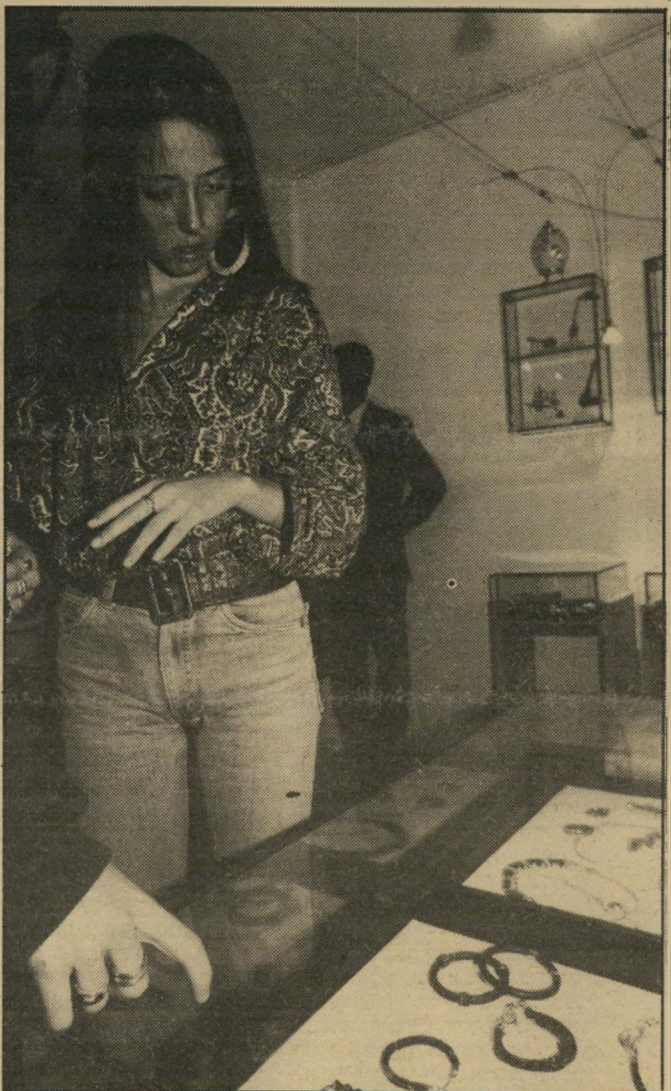
צנחאופנה הישראלי רפי יערי
קובסון בלוס-אנג'לס, ורכשה
שימלה. המעצב ההמום טילפן
לכל חבריו וירידיו, כדי לבשר
להם על הצלחתו. הוא לא ידע עד
כמה שהצלחתו. לפני שבוע חזרה
הגברת פרסלי לסטודיו בלוויית
שומרי ראש, מזכיר אישי ונהג,
ולקחה קולקציה שלמה. היא
הותירה את כל העובדים במקום
המומים במידה כזאת, שהם אף
לא סיכמו את המחיר. כעבור חצי
שעה התקשרה הגברת פרסלי
והודיעה למעצב שהיא שולחת

צילום: חיים חיים

שבט דין
בהרכב כמעט מלא הגיע לפתיחת "בית האומנויות"
החדש של רות דין ושותפתה הצעירה, תמר כהן.
אביה, צבי שורץ (למעלה מימין) נושק לגילה אלמגור, כשרות דין צופה
בהם. דוב שיאון, בעלה של יעל דין (למעלה משמאל). רחל שורץ

(בצילום הקיצוני משמאל). גם דור-ההמשך נכח: אסי דין (למטה
מימין) מחבק את בנו בן ה-6, ליאור, מנישואיו לקרולין לנגפורד. ואילו
עמליה דין, בת ה-17 (למטה משמאל), בתם של אסי ואהרונה דין,
מתבוננת בהתעניינות רבה בצמידים האקזוטיים שהוצגו בפתיחה.

את מזכירתה, כרי שתשלם עבור
הבגדים שרכשה.

■ מה לא עושים למען הבחור
רות המקומיות? ביום השבת ה-
אחרון היתה באשקלון פתיחה של
חנות חדשה לאביזרים ולבגדים
לתינוקות. נילי ויוסי זאנה,
בעלי החנות, נדהמו כשראש
העירייה אריה אזולאי, איש
המערך, הופיע במקום ודקות
ספורות אחריו נכנס מועמד-הלי
כו, צבי צילקר. השניים הס-
תובו בין המוזמנים הרבים, כש-
הם עושים נפשות לרשימותיהם,
או — כפי שהגדירה זאת אחת
האורחות — חוז מלדרת הם
עשו הכל.

■ במשך תקופה ארוכה ניסה
איליהו אלסרד אקירוב לה-
קים קניון באזור גוש-דן, וזה לא
יצא לפועל. השבוע, בפתיחת
הקניון החדש שהוא הקים בנת-
ניה, הוא פרע את החשבון עם
שלמה להט, ראש עיריית תל-
אביב, באומרו שצ'י' עובר לרום
כשהוא נפגש עם משקיעים
מחול, ושהוא מקפח משקיעים
מקומיים.

נעמי רון וחזרה אהליאב

בסוקי השבוע
● **שרי-האוצר שימי**
עון פרס, על התאבדות
חברי המושבים: "איה
מין דבר זה להתאבד?
איזו מין שיטה זו!"
● **אבא אבן: כל**
מדינה מקבלת את החל-
טותיה בשם האינטרס
ומסבירה אותן בשם ה-
מוסר!
● **פקיד בכיר במיש-**
רדיהביטחון ל"חדשות":
"עבודתי כל-כך סודית,
שגם אני עצמי אינני יודע
מה אני עושה!"
● **המשורר חיים גור**
רלי, בצטטו יווני קדמון:
"כדי לקלוע, צריך לפע-
מים לעצום עין אחת!"

■ לפני שנה סיפרו לזמרת-
הפופ מיספר אחת של יפאן,
טוקיקו, שיש זמרת ישראלית
בשם זמירה חן, הדומה לה חז-
צונית, וגם שרה בסינגון הדומה
לשלה. היפאנית הסתקרנה, ולפ-
ני שבועיים היא הגיעה למסיבת-
קוקטייל בניו-יורק. פגשה בזמ-
רה חן. השתיים התיידדו ובילו
ביחד, בעיקר בקפה סוסייטי. הש-
יך לג'ורדי סליישמן, אחותה
של זמירה.

■ מונית מדרג סובארו עצ-
רה בפתח בית-הנתיבות בגמל-
התעופה בניגורין, ומתוכה יצא
שרה-התות זבולון המר ורעי-
תו. ללא עזרה ומלווים הוא סחב
את מיוודותיו, כנוסע רגיל,
לדלפקי-הבדוק. כשנשאל על-
ידי אחד העובדים כיצד ככה גר-
סע שר, השיב המר שמטעמי חיס-
כון נעשה הדבר.

■ לפני שלושה שבועות נכ-
נסה התקשורת פרסליה פרס-
לי, אלמנתו של אלילה-הרוק אל-
בום פרסלי, לסטודיו של מע-

■ מאמן נבחרת מכבי תל-
אביב בכדורסל, צביקה שרף,
תגג את יום-הולדתו במיסעדה ב-
רמת-השרון. בין האורחים היו
סגנו, יאיר שרון, ומנהל-ה-
קבוצה, שמואל מזרחובסקי
המכונה "שמלוק". אך אף אחד
משחקני-הקבוצה לא היה במסי-

■ לפני 25 שנים יצא-לאור
יומן לתינוק בשם חינוקיו. העורך
היה יוחנן בן-זובאי, שהיה
איש-כספים בסוכנות, משורר
חובב, ואביה של העיתונאית
טלילה בן-זובאי. גם בן-זובאי
הוציאה באחרונה לאור יומן

לתינוק, שהיא קוראת לו יום
יומן. ביומן שלה מתבססים ה-
הורים לכתוב לא רק את מישקלו
של התינוק, או מתי יצאה השן
הראשונה שלו, אלא גם מה היתה
הכותרת הראשית בעיתון ביום
הלידה, איזה להיט צעד במיצ-
עדי-הפיימונים, מה היה ערך השן
קל לעומת הדולר, ואירועים אק-
סואליים אחרים.

בארץ. מרגלית, המתגוררת ב-
דירת-פאר בפארק-אבניו בניו-
יורק, אירחה עשרות מוזמנים
מהחברה הגבוהה של ניו-יורק
למסיבה לכבוד הפסנתרן הרוסי
ולאדימיר ויאדרו, הנמצא ב-
סיבוב הופעות בארצות-הברית.
האורחים, שהגיעו לבושים במי-
טב מחלצותיהם, הופתעו כשב-
מהלך המסיבה חילקה הפסנתר-
נית קעריות ובהן מרק חם, מעשה
ידיה, בניגוד לכללי האירוח המ-
קובלים בחוג זה. האורחים קיבלו
בשימחה את הספונסניות של
מרגלית, שהסבירה להם שזה גר-
הגיאורג מקובל בישראל.

■ במהלך המסיבה גילה הפ-
סנתרן הרוסי, שלא יצא מארצו
מזה 14 שנה, שהוא אמור להגיע
ארצה בתורש יוני, להופעה עם
התיזמורת הפילהרמונית בניצור
חו של זובין מהטה.
■ עוד אחת שהתייאשה מה-
שרותים שמעניקה חברת בזק
היא הזמרת גלי עטרי, שהטל-
פון המקולקל בדירתה כבר ימים
רבים גורם לה לבעיות בתחום
העבודה. למזלה, אחותה שוש
עטרי מתגוררת באותו הבניין,
והיא דואגת להעביר לה את ה-
הודעות. גלי גם מטלפנת מדידת
אחותה.

■ בבי לוי, אלמנתו של תע-
שייך-הטקסטיל ג'ימי לוי, ש-
שמו נקשר בשערוריות כלכליות
בתקופת שרי-האוצר סיניחם
ססיר, רכשה באחרונה פנטהאוז
מפואר ברמת-אביב גימל, בסכום
של חצי מיליון דולר. את הדירה
היא רכשה מייבואן-בשר עשיר,
שקנה לעצמו דירה מהוררת
בפרויקט גרדעיר בתל-אביב.

ממוצא מארוקאי, שירשה את ה-
תואר מהמלכה הקודמת, רג'ין,
אמורה להגיע לביקור בארץ. וא-
לר מעוניינת לפתוח בארץ מועד-
דון-לילה בסינגון הפאריסאי.

■ במשך שבועות רבים עמל
דן אלמגור על הכנת ערב-הצ-
דעה לכימאי ישי לביא. בהומי
נות שחולקו למוזמנים הרבים
צויין שאלמגור הוא מנחה הערב.
ארבעה ימים לפני האירוע הגדול
נפטר אביו של אלמגור. אך הוא
לא ויתר, והחליט שהוא יקום
מהשיבעה עוד לפני סיומה, וינ-
חה את הערב כפי שתוכנן מראש.

■ כאשר דודו רותם מופיע
באירוע יתר עם ירדנה ארזי,
הוא מציג אותה לפני הקהל כך:
"אני גא להציג לפניכם בחורה
מאוד חרוצה. כל היום היא עוב-
דת בבנק, ובערב עוד יש לה כוח
להופיע." לאיזומן הופיע רותם
עם ארזי, ובא לו רעיון, שלצורך
מימושו הוא היה זקוק להסכמתה
שלה ושל שושנה דמארי.
הוא החליט שאם ירדנה שרה שיר
על שושנה, ענילי דמאר, למה ש-
שושנה לא תשיר שיר על ירדנה?
כלומר, הוא יחקר את שושנה
שרה על ירדנה. שתי הזמרות
נתנו את הסכמתן, ודודו כבר
כתב חלק מהטקסט, משהו בנוסח:
"במיטכתה הלבן, המיקרו מסתור
בב לו, הפיליפינית מבשלת... הו-
מרת מן הבנק..."

■ למרות שהיא מתגוררת
כבר שנים רבות בחול, עדיין
מתקשה הפסנתרנית הבינלא-
מית ישראלה מרגלית, גרר
שתו של המנצח לורן מאזל,
להתרגל לעובדה שאינה חיה

ללישכתו, ובאותו מעמד סידר לגדי כץ עבודה במפעליהפלדה איסכור.

כץ התחיל לעבוד בקריית גת כי מיפעל של כור, אך במקביל הופיע לשיבות השבועיות של מועצתהעיר באילת. הוכמן פנה לחיים בר-לב, וזה דרש מכץ לפרוש לאתלר, בהתאם להסכם.

להפסיד חיים

כץ עזב את העיר וגם נפרד מאשתו, ורדה, פסיכולוגית במיק צועה, העוסקת בהוראה מזה שנים רבות. לבנייהוג שלושה ילדים, שני בנים ובת.

את אשתו הנוכחית, מרים יסעור, מי שהיתה מזכירת מועצתהפעלים באילת, נשא כץ בנישואין אורחיים אחרי גירושו.

כץ: "אחרי שעלינו צפונה, אשתי ואני התגרשנו. החיים שלנו יחד לא היו טובים. זה לא היה סוד, אבל אני לא הייתי די אמיץ כדי להתמודד עם הכי עייה בעודי ראשעיר. לא נראה לי אפשרי שראשעיר יעמוד ויתדיין בתימישפט. זיווג כמו עם מירה מוצאים אחת למיליון. אני חושב מה היה קורה אילו הייתי נבחר לראשעיר ונשי אר נשוי. הייתי מפסיד את החיים".

ורדה עברה לרמתהשרון עם הבנים, גיל, גיא והבת, והחלה עוסקת בהוראה. גדי כץ עבר לנהל את מיפעל איסכור. היחסים שלו עם בנימישפחתו הירדדו עד לניתוק מוחלט. כשסיים

מועמד לראשות עיריית אילת גדי כץ ואשתו (הנוכחית) מירה. זיווג כמו עם מירה מוצאים אחד למיליון

האירוע הזה בתוספת התנהגותו והתבטאויותיו כלפי הסובבים אותו וכי לפי ערבים חורים באילת, גרמו לכך שהפסיד בבחירות כי1983. רפי הוכמן, בנו של אישעסקים אילתי, הועמד

עוצמה רבה, שלא שיתף את חברייה מועצה בקבלת החלטות ושלא איפשר לאחרים להתבטא בחופשיות בישיבות מועצתהעירייה. המסנגרים טענו ש הוא ביצועיסט מאין כמוהו, המסוגל

מנחות, הרי באילת הן סוערות. שם מלווה המערכה בהשמצות אישיות, בגילויים, באיומים וברכילות. בדראמה זו מככבים שני מועמדים: רפי הוכמן, ראשעירייה הנוכחי, העיר

נה כמה שאלות לחירון: באיזו עיר מציג אדם את מועמדו לראשותהעירייה, בשעה שהוא מצהיר שאסור לו לעבוד? באיזו עיר הצהיר בנו של מועמד

הבן לוחם באביו ★ הבת והגדושה מאשימות אותו באייתשלוש מזונות ★ הוא עצמו הצהיר בביתיהמישפט שהרופאים אוסרים עליו לעבוד

מועמד בתיסבובות

גיא את קורסהקצינים, לא הופיע האב לטכסהסיום.

בתחילת 1988 החליט כץ לחזור לאילת ולהתחיל להתכונן לבחירות המקומיות לראשות העיר. הוא שיפץ את ביתו באילת, ונכנס לגור בו עם מירה יסעור. אך ימים אחרים לאחר מכן הוא נפצע קשה בתאונתידרכים. עצםהימפרקת שלו נשברה, ולמזלו הטוב היו אלה אנשי מן דוד אדום שחילצו אותו ממקוםהתאונה, ועל כן לא נגרם לו נזק נוסף.

במשך חודשים שכב בלי יכולת לזוז. הרופאים סברו שישאר משותק,

בראש רשימת המערך. בסיבוב הראשון זכה כץ, בראש רשימה עצמאית, אך בסיבוב השני ניצח הוכמן. כץ נבחר רק כחבר מועצתהעיר.

המילחמה בין השניים הפכה נושא לדיון במרכז מיפלגתהעבודה ברחוב הירקון בתל-אביב. באותה עת התקרב מועד הבחירות לכנסת, ומיפלגתהעיר בודה פנתה לרפי הוכמן שיעזור בגיוס קולות למיפלגה. הוכמן, שהבין כי ביי דיו קלף חזק, היתנה זאת בפרישת כץ ממועצתהעיר.

שימעון פרס זימן את השניים

להזיז הרים וגבעות כשהוא רוצה בכך. הקדנציה השניה, שהחלה כי1979, היתה טראומטית לגביו. בנימין זיגל, חוקר הפשעים הכלכליים, חקר במרץ חשד לקבלת שוחד. העניין הגיע לטי לוויזיה, והיה לשיחתהיום לא רק באילת, אלא ברחבי הארץ כולה.

במהלך החקירה התבקש כץ לעבור בדיקה במכונת-אמת. הוא השיג אישור רפואי על כך שהוא משתמש בכדורים מסוג פנרטול לדיכוי הפרעה עיצבית בראשו, והשוטפ הורה לשחררו מבדיקה בפולגרף. תעודתהיושר הוא לא קיבל מבנימין זיגל, אך התיק נסגר.

מד בראש רשימת המערך, וגדי כץ, קודמו בתפקיד, הועמד בראש רשימה עצמאית. המערכה נגד כץ מתנהלת במישור האיש.

כץ חשף מכמה בחינות. במשך 10 שנים עמד בראש העירייה, עד שנוצח עליידי הוכמן כי1983. שנתיים לאחר מכן התגרש מאשתו ורדה, עזב את אילת ועבר לגיבעתיים, בחברת אהר-בתירדאז ואשתורכיום, מירה יסעור. לפני חודש תבעה אותו בתו בת ה17 לדיו, לשם הגדרת רמייהמוזנות שעי ליו לשלם לה. ואילו בנו, גיל, אומר עליו: "האיש הזה הוא שקרן. מציג חצאיאמיתות בלי כל קשר ביניהם. אני אצביע בעד רשימתו של הוכמן. ביוםהבחירות אטוס לאילת במיוחד לשם כך".

גדי כץ נולד בכפרההושע כי1937 אך כשהיה בן 6 עקרה המישפחה לגיבעתיים. את לימודיו התיכוניים סיים בביתהספר המיקצועי שבח בתל-אביב, במגמת מכונאות-רכב. את שרור תו הצבאי עשה בצנחנים. אחרי שיחרורו עבד בקו צינוריהנפט בנגב. שנה לאחר-מכן התחתן עם ורדה, וזכה בתפקיד מנהלההיפעול בקו צינורי הנפט אילת-אשקלון.

בשלב זה של חייו החליט להיות למהנדס. הוא השקיע מאמץ אדיר בלימודים, ולמרות שכבר היה אב לשני ילדים, התגבר על הקשיים שנערמו בדרכו והשיג את התואר.

כי1969 חזר לאילת כמהנדס, וקיבל את תפקיד מנהל חברת צינוריהנפט. כי1973 החליט להתמודד לבחירות המקומיות בראשות רשימת המערך, נחל ניצחון מרשים ונבחר לראשעירייה. על דרך ניהולה של העירייה יש ויכוחים רבים. המקטרגים טענו שבקי דנציה הראשונה שלו, הוא ריכוז בידיו

חשוב לראשותהעירייה: "אילו היו שור אלים אותי אם הייתי קונה ממנו רכב משומש, הייתי עונה שלא הייתי קונה ממנו גם רכב חדש".

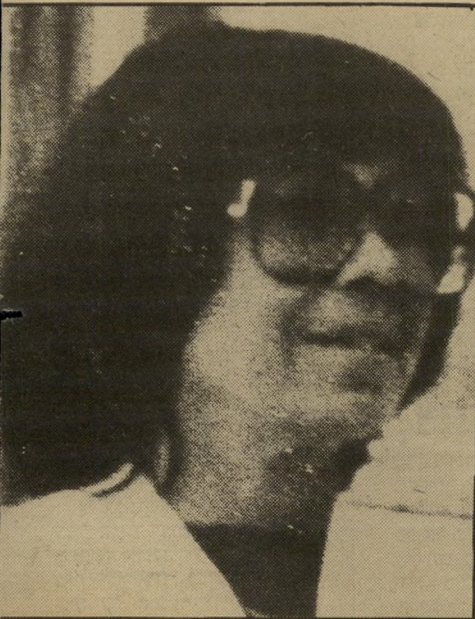
באיזו עיר תובעת בתו של מועמד בכיר את אביה לדיו ותובעת הגדרת מזונות?

התשובות לכל שלוש השאלות: איר

לת.

בלי מכונת אמת

אם ברוב ערי הארץ מתנהלות להן הבחירות המקומיות על מיר

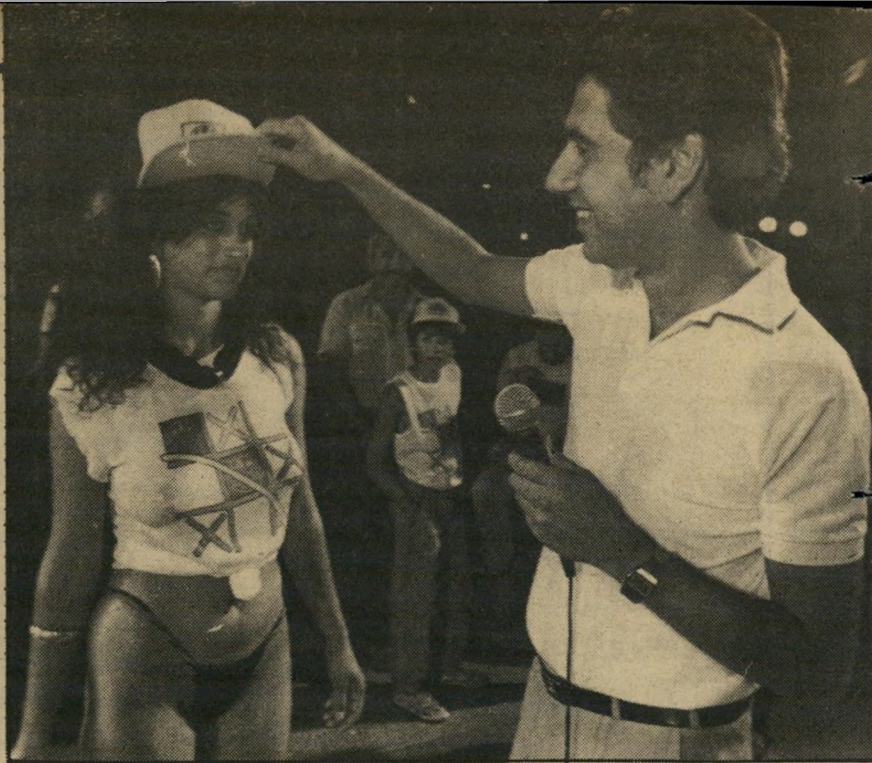
כץ ואשתו ורדה בימי בהונתו. אילו הייתי נשאר נשוי איתה הייתי מפסיד את החיים

כץ בילדותו עם אמו. הוא שיוכר כו"ר

ראש-עירייה לשעבר בן (1983)
היום הוא בא כדי להרוס, להחריב ולקום

ראש-עירייה הוכמן (1984)
האם הייתי קונה ממנו מכונית משומשת?

נשים לפעול כרצונם. הוא איפשר לא נשים לנהל חופים פרטיים. אבי לא נתן זאת, כי זה דורש אומץ. אבי הוא איש קאריירה. הוא רוצה כוח. הוא לא מעוניין באילת כקהילה. הוא רוצה להיות ראש-עיר כדי לשלוט. הוא שיכור כוח.

כשנשאל לדעתו עליך שאביו קרא לרשימתו בשם "אבא", אמר: "זה חלק מהציניות שלו, הניסיון לעוות את האמת. הוא מציג את החולשות שלו כעוצמה. הוא אדם ציני, המנצל אנשים לטובתו, ללא כל שיקולים מוסריים. בבחירות האלה הוא הימר על חייו. אם יפסיד, הוא ילך לחפש עבודה במיקצוע שלו."

גדול המבקרים שלו הוא בנו הבכור, גיל (28), מהנדס-ניהול במיקצועו, הי מתגורר בחיפה. לדבריו, אביו הגיש את התביעה נגדו ב-1985 מפני שרצה לנתק כל מגע עם עברו, ובכלל זה המיש פחה. לטענתו, לא היה אביו מעולם איש-מישפחה. הוא היה עסוק בקאריירה שלו בלבד.

כשנשאל על תפקוד אביו כראש-עיר, השיב: "הוא היה ראש-עיר טוב. אך הוא עשה הרבה שגיאות. הוא ביצע סט ממדרגה ראשונה, אך כיום הוא בא כדי להרוס, להחריב ולנקום."

"מאו שרפי הוכמן הוא ראש-העיר, הכל פורח באילת. הוא נותן חופש לא

נראה אותם באמריקה עוברים בלי גיורקארד?" כשנשאל לגבי הערכים העוברים בעיר, השיב: "זה שהם מטרידים בחור רות זה טיבעי. בכל מקום פועל מהש טחים בא בבוקר וחוזר בלילה לאשה. כאן אין להם אשה לחזור אליה."

כשהפסיד ב-1983 בבחירות בשכונה א', אמר: "אי אפשר לסמוך עליהם, על המרוקאים. הם שותים כל היום ערק ומכים את הנשים שלהם!"

למרות שעברו יותר מחמש שנים, גרי כץ עדיין אומר את אשר על ליבו מבלי "לעשות חשבון": "אני כמו בדואי — 40 שנה במידבר, ואת הנקמה לא שוכח!"

מכסי ומחצית מכסי בתזוגתי. לא קניתי תכולה לבית, מלבד מכונת-כבי סה. הוצאות החזקת-הבית מגיעות לי 500 שקלים בחודש. על מזון ועל הר צאות נוספות אני מוציא עוד 300-350 שקלים לחודש. לא קיבלתי כסף עבור תיווך מכירת ברזל לחברת איסכור. אני לא סוכן של החברה באילת. אני לא מתווך בעסקת מכירת מלון נפטון.

ההכנסות שלי הן 500 שקלים פני סיה מעיריית אילת. אני מקבל חצי פני סיה, וגרושתי מקבלת חצי פנסייה. סכום זה כולל השתתפות בהחזקת-טלפון. אין לי, מלבד זאת, כל הכנסות. עד היום אני בחופשת-מחלה בשל התאונה. עד התאונה עבדתי באיסכור והפ

סקתי בשל התאונה. משם קיבלתי ביי טוח-מנהלים, שהוא סגור עד גיל 65. אני לא מקבל שילומים מהביטוח-האומי, ומשכורתי ברוטו באיסכור, עד התאונה, היתה 5000 ש"ח.

במיכתב של איסכור שצירפתי לכ תביה-הגנה נאמר שעלי להחזיר את הר משכורות שקיבלתי ממארס 1988 עד יולי 1988. עד היום לא החזרתי, כי בשלב זה לא נשמעה עדיין התביעה שלי.

"עד היום אני בהשגחת בית-החולים. אסור לי לעבוד!"

המישפט האחרון נראה קצת בסתייה לתפקיד שגרי כץ שואף אליו. כמה ימים אחרי שמסר את ההצהרה בשבועה בבית-המישפט, הונחה אבן הגבול בקילומטר ה-91. בעלון שנראה במבט הראשון כעמוד מתוך ידיעות אחרונות, שהוציא אהרון ז'ובינו, היחצן של כץ, מופיעה כותרת-מישנה המגידרה את גרי כץ כאילתי היחיד שעלה לראש-ההר. נאמר שם שהאילתי היחיד שעלה לראש-ההר בשביל-העיונים הקישה, וברוח החוקה שנשבה, היה גרי כץ — עובדה קצת משונה לנוכח הצהרתו שמצבו הגופני אינו מאפשר לו לעבוד, לפי הוראת רופאיו.

להרוס את המלון

אין זאת הסתירה היחידה. באחד המקומות כץ טען שיש להרוס את המלון אביה סונסטמה עד היסוד. אך ימים אחדים לאחר-מכן, באסיפת-בחי רות במלון המלך שלמה, הוא טען שיש להשאיר את סונסטמה על כנו, אך יש לגרום לכך שהמצרים לא יבנו תשתית של חשמל ומים במקום, אלא יהיו תלויים בישראל, ובכך כולם יצאו נשכרים מהעניין.

גרי כץ התפרסם בזכות התבטאויותיו בשעתו, כשרואיין עליידי כתבת הר עולם הזה ענת סרגוסטי, הוא התבטא בחריפות כלפי הורים המתגוררים בעיר: "בעיר הזו יש 50% תראי כמה כושם ומסתובבים פה! יאללה, שייכלו מפה! מההפסדה הביאו אותם!

אך למרבה המזל הוא החלים. במאי החל כמיפגשים עם תושבי העיר ופירסם מודעות גדולות בעיתרנות המקומית.

לפני שבועות אחרים הגיעה אילת מישלחת של פסלים בינלאומיים, כדי ליצור ג'יפסלים בצומת-ימות, בקירבת נמל-התעופה. יוזמה זו לא מצאה חן בעיני פסל מקומי בשם שמואל ז'ובינו, שהתרעם עליך שהעירייה אינה משתפת אמונים מקומיים בפרויקט עירוני זה. ז'ובינו טען שהוא פועל מתוך שיקולים אמנותיים בלבד, אך מעניין שאהרון ז'ובינו, אחיו של הפסל, הוא היחצן של גרי כץ. זה לא הרים את קרנו של כץ.

גם הסיכסוכים שלו עם בני-מיש פחתו אינם תורמים להאדרת שמו. יתכן שבעיר אחרת היו עוברים עליך לסדרה-יומ, אך בעיר כמו אילת, שבה כל אחד מכיר את זולתו, מהווה מערכת-היחסים שלו עם בני-מישפחתו אבן-נגף.

אילתים רבים מוכנים לקבל אותו כאיש-מיקצוע, אך לא כאדם.

"אסור לי לעבוד!"

ראשית 1985 הגיש כץ תביעה בבית-מישפט השלום נגד בנו, גיל ונגד אשתו, ורדה, לפירוק שיתוף-מקר קצין.

האב, אשתו ובנו היו בעליה של חנות בעלת שטח 22 מ"ר במרכז-התיירות הר חדש של אילת. כץ רצה לפרק את השרתפות, ותבע את בנו ואת אשתו ורדה לבסוף הושגה פשרה, החנות הושכרה, ונקבע ששכר-הדירה ישמש למימון הר צאות-הלימוד של שלושת הילדים.

באוקטובר 1985 הגיעו ורדה וגרי כץ לירי הסכסוך-גירושין, שעל-פיו התחייב גרי לשלם לבתו מזונות בסך 150 דולר, וכן מחצית מהוצאות החינוך שלה — חוגים, שיעורי-עזר, שכר-לימוד וכיוצא באלה, וגם הוצאות רפר איות שאינן מכוסות על-ידי קופת-הרלים.

לטענת האם, רמיה-מוזנות נשחקו ב-55% עקב הצמצום לדולר ולא למרד, וכך גם אינו משלם את החוגים והר צאות-החינוך, כך שיש צורך בגבייתם באמצעות ההוצאה-לפועל. כץ נדרש על-ידי גרושתו לשלם 750 שקלים לחודש, צמודים למרד. בכתב-התביעה מראשית 1989. בבית-המישפט המחוזי בתל-אביב תבעה ורדה את אבי בתה על איית-שלום מוזנות בחודשים מאי, יוני, יולי ואוגוסט 1988.

גרי כץ, להגנתו: היתה לי תאונת דרכים קשה במארס 1988. הגשתי תביעת-ניזקין וקיבלתי סכום חריפתי של 4500 שקלים. יש לי בית בשכונת צור פית באילת. שיפצתי את הבית, השקעתי בשיפוץ כ-14 אלף דולר, מחצית

בן (משמאל) בימי הזוהר, עם רפי נלסון ויצחק רבין
אני כמו בדואי — 40 שנה במידבר, ואת הנקמה לא שוכח!"

לראשונה בישראל

מציעה לך קבוצת הביטוח של כלל:

רפואה פרטית מקיפה ויחודית - לכל המשפחה

- נתוחים ללא תורים, כולל אישפוז ואחות פרטית.
- אבחנה וטיפול ע"י רופאים מומחים - (מקצועיים).
- בדיקות במכונים פרטיים - גם במיכשור ממוחשב.
- מענק בסכום גבוה, במקרה של גילוי מחלה קשה.
- ניתוחים והשתלות בחו"ל.

■ מה קורה כשמתגלה מחלה קשה?

במקרה של גילוי מחלה קשה כמו: סרטן, אי ספיקת כליות, שבץ מוחי והתקף לב, מקבל המבוטח, מייד, סכום כספי גבוה.

■ מי הם הרופאים ובתי החולים של רפואה FIRST CLASS?

הרופאים של רפואה FIRST CLASS הם מבכירי הרופאים בארץ. בכל מקרה, תוכל לבחור כל רופא אחר. מרכזי הבריאות של רפואה FIRST CLASS הם מהמתקדמים ביותר בישראל ביניהם: אסותא ת"א - בית החולים הפרטי הגדול ביותר בארץ, השייך לקבוצת כלל, המרכז הרפואי הרצליה, בית חולים אלישע חיפה וכן, מרכז רפואי הדסה ירושלים ומרכז רפואי שערי צדק (במסגרת שירות רפואה פרטי - שר"פ).

■ מי עומד מאחורי רפואה FIRST CLASS?

רפואה FIRST CLASS הוקמה ע"י קבוצת חברות הביטוח של כלל המאגדת את חברות הביטוח: כלל, אררט, אריה ואיתן. קבוצת הביטוח של כלל היא מהמובילות בשוק הביטוח בישראל ונמצאת בשליטת קונצרן כלל (ישראל) בע"מ.

■ איך מצטרפים לרפואה FIRST CLASS?

אין פשוט מזה. צלצל לסוכן הביטוח שלך או לחברות הביטוח: כלל, אררט, אריה ואיתן, ונפנה אליך אחד מסוכני הביטוח. כדי להצטרף לרפואה FIRST CLASS אין צורך בבדיקה רפואית.

■ יש לך שאלה? נשמח לענות.

אם אתה מעוניין לקבל מידע נוסף על רפואה FIRST CLASS, צלצל לאחד ממרכזי המידע ונשמח להשיב על שאלותיך:

כלל חברה לביטוח טל: 03-623502

אררט חברה לביטוח טל: 03-293028

אריה חברה לביטוח טל: 03-661732

איתן חברה לביטוח טל: 03-510242

כלל ראשון בבריאות

רפואה
FIRST CLASS®

■ חבר קופת חולים: כללית, מכבי, מאוחדת, לאומית, אתה חייב להרשות לעצמך הרבה יותר!

עם בריאות אסור להתפשר! ולצערנו הרפואה הציבורית אינה מסוגלת למלא את כל הצרכים הרפואיים שלך ושל משפחתך. לראשונה בישראל, יש לך היום תוכנית מקיפה, המעניקה לך ולמשפחתך טיפול רפואי ברמה הגבוהה ביותר.

■ במה עדיפה רפואה FIRST CLASS על ביטוחי הבריאות האחרים?

רפואה FIRST CLASS היא התוכנית היחידה המקיפה את כל סוגי הטיפול הרפואי ולא רק ניתוחים, לדוגמא: בדיקות מורכבות ומסובכות, ייעוץ של רופאים מומחים כגון: קרדיולוג, אורטופד, אף אוזן גרון וכד'.

■ מה קורה כשצריך ניתוח?

לא צריך לחכות! אתה בוחר את המנתח הפרטי ואת המרכז הרפואי, ומקבל את השירות בהקדם. לרפואה FIRST CLASS יש הסכמים עם מרכזי הבריאות הגדולים בארץ, המבטיחים לך, כמבוטח ברפואה FIRST CLASS, טיפול ללא המתנה. במקרה שתבחר לבצע ניתוח בחו"ל, אתה מקבל סכום כסף מיוחד בהתאם לאופי הטיפול.

■ מה קורה כשזקוקים לייעוץ של רופא מומחה ו/או לבדיקות?

אתה בוחר את הרופא המומחה ומקבל את היעוץ ללא דיחוי. במקרה של בדיקה, תכסה רפואה FIRST CLASS את הבדיקות הנדרשות, לרבות בדיקות בסורק ממוחשב (C.T), אולטראסאונד וכד'.

■ מה קורה כשזקוקים להשתלה בחו"ל?

ברפואה FIRST CLASS אין צורך בועדות של משרד הבריאות וכד'. ברגע שהוחלט על ההשתלה, אתה מקבל סכום של עד 180,000 ש"ח לכיסוי כל ההוצאות, כולל הוצאות המלווה.

איתן
חברה לביטוח

אריה
חברה לביטוח

אררט
חברה לביטוח

כלל
חברה לביטוח

תנו לי פאנטימז!

יתכן שזהו המוקד של כל תרבות. תרבויות שונות מתייחסות בצורות שונות למושג הזמן, ומכאן כל שאר ההבדלים ביניהן. בריחה מצרית מספרת על שיחה בין מצרי ומכסיקאי. המכסיקאי: "מה ההבדל בין מאנאנה בשפה שלנו ובוקרה בשפה שלכם?" המצרי: "עקרונית זה אותו הדבר, אבל בוקרה זה לא כל כך רחוק".

כאשר נסעתי בפעם הראשונה לראיין את ג'האן אל-סאראת, אז אשת הנשיא, איחרתי כמעט בשעה, בשל פקקיית הנועה במרכז קאהיר ואי-יכולתו של המלווה המצרי הצעיר להעריך את הזמנים. בהתקרבנו למשרדה של ג'האן שאלתי את המלווה בעצבנות גוברת: "מה נעשה?" הוא השיב בחיוך מתוק: "אנחנו נתנצל יפה!" וכך היה. היה נרמה שג'האן כלל לא הרגישה באיחור. מי שנכנס לתחום מצריים, מוטב לו להתרגל מייד למושגי הזמן האלה. כשמתרגלים, זה די נעים. לאדם כמוני, שקיבל חינוך ייקי ושיש לו נטייה כפייתית לדייקנות, זה ממש נופש. ברגע שאני עוזב את הגבול אני מסובב כפתור בראש שלי, ונותן לזמן לשטוף אותי כמו גלים בשפת הים. שום דבר אינו בוער, שום דבר אינו צריך לקרות במועד מסוים. מהן שעה-שעתיים בהיסטוריה של אומה בעלת תרבות של 8000 שנים?

כל זה כהקדמה לתקרית שקרתה בשבוע שעבר בטאבה, נוסף על כל שאר הצרות שם.

פקיד ישראלי מכופתר בשם יצחק ליאור גער פעמיים בנציג המצרי, חסן עיסא, על שאיחר לשיבות.

מקומו של ליאור זה בשווייץ (אומרים לי שאכן מעבירים אותו לשם) ולא במשאיומת עם מצרי נחמד וסימפאתי.

חסן עיסא היה קונסול באילת, והכל אהנו אותו שם. אחר-כך הוחזר לקאהיר כדי לנהל שם את המחלקה הישראלית במישרד החוץ, וגם כתפקיד זה נודע כידידיישראל.

כאותו בוקר היה עיסא במלון, ושוחרר בחביבות עם עיתונאית ישראלית נאה. זה נראה לו יותר

חשוב מאשר דייקנות קרה. הוא איחר להיכנס לשיבה. גערה מיספר 1.

אחר-כך היה צריך לקבל הראות טלפונית משרד החוץ שלו. הטלפון במצריים אינו פועל בצד זה הכי יעילה, וחלף זמן. לכן איחר לחזור לשיבה. גערה מיספר 2.

במשאיומת בין שני צדדים, אין צד אחד חייב להיכנע להר גלי הצד השני. מותר לישראלים לעמוד על הדייקנות. אילו העיר ליאור לעיסא על כך באובע עייניים, או בחיך, זה לא היה גורם לתקרית, ואילו זה היה תורם לדייקנות.

לאותו ליאור יש ללמוד הרבה. למשל, שהמצרים הם עם רגיש מאוד-מאוד. בגלל העבר המפואר שלהם ובגלל ההווה העלוב, וגם בגלל הטראומה של התקופה הקולוניאלית, הם רגישים מאוד לעלבונות מפי אירופים יהודים. התנשאות הישראלית, שהפכה אצלנו טבע שני, גורמת להם לצמרמורת.

חסן לא הגיב מייד. פניו קפאו, ואחרי הישיבה הסתגר עם אנשי-משלחו בחדרו וסירב לדבר לאכול.

יוליוס קיסר ביקש להקף את עצמו כאנשים שמנים וקרחים, המיטיבים לישון בלילות. אני מציע לשלוח למשאיומת עם המצרים אנשים בעלי חוש-הומור, מאחרים כרוניים, היודעים את ההבדל בין בוקרה ומאנאנה.

למי שייכת הגופה

כשצלם-מערכת הניח על שולחני את תצלומי הלווייתו של משה קרוי (ראה עמודים 98) — הודעתי.

שני רבנים גילגלו את האלונקה, ועליה גופתו של קרוי, העטופה בטלית. כל המשתתפים (ממין זכר) בהלווייה, שהיו מעטים במיטת, חבשו כובעים וכיפות.

באווני הידרו המילים שאמר לי קרוי לפני כמה שבועות בלבד על כל הדתות בכלל, ועל הדת היהודית בפרט. הוא שנא אותה ואותה.

על פי קרוי, כל הדתות המאורגנות הן כלי-שרת של בני-חושך. המייסדים — משה רבנו, ישוע הנצרי ודומיהם, היו בני-אור, שנשלחו על-ידי האל הטוב לגאול את האנושות. אבל בני-חושך הצליחו להשתלט על מסריהם, לעוות ולשבש אותם, כדי לשרת את המזימות של האל הרע השולט בעולם. למשל, שאול-פאול היה שליח האל רע, האל של בני-חושך, שהשתלט על המסר של ישוע, שליח האל הטוב, האל של בני-אור.

מובן מאליו שעל פי קרוי כל הרבנים ושאר אנשי-הדת הם בני-חושך, משרתים של אל סאריסטי ומרדשע, האל של ספר בראשית, המתעלל באנושות.

אילו ראה קרוי עצמו את גופתו מובלת בידי הרבנים, בוודאי היה אומר: בני-חושך השתלטו על גופתי, אחרי שרדפו אותי עד מותי. הם ניצחו!

אינני רוצה לצלול שוב לניכוי נישמתו המעונה של קרוי. אני בא להציג שאלה פשוטות: האם יש לאדם הזכות על גופתו? האם הוא יכול להחליט בעצמו איך להיקבר, ועל-ידי מי?

במדינת-ישראל אין בחירה כזאת. תהיה אמונתו (או חוסר-אמונתו) של אדם כאשר תהיה — ברגע שהוא שובק חיים לכל חי הוא מופקר לידיה של הרבנות האורתודוקסית. אין קבורה חילרנית, אלא כפרוטקציה מיוחדת באישוה קיבוץ. אין שריפת-גופה, גם אם זהו הדבר האחד שהמת חפץ בו ברגע האחרון של חייו.

אין צורך בהודקות לתורתו הגנוסטית של קרוי עצמו על בני-אור ובני-חושך, כדי לגנות מציאות זו. די בעקרונות פשוטים של הומאניזם דמוקרטי וחילוני, שקרוי עצמו בו להם. וזכותו של אדם על גופו אינה פנה ברגע מותו.

אורי אבנרי

יונה אישי

בינלאומי. התיוה המרכזית שלו היא (בתרגום שלי) שאם יכול הפוליטיקאי המצוי לבחור בין דרך חכמה ובין דרך מטופשת, יבחר כמעט תמיד בדרך המטופשת. וככל שהאיש עצמו חכם יותר, עלולים מעשיו להיות מטופשים יותר.

מדוע? מפני שההיסטוריה נעשית על-ידי בני-אדם, והחיה הקרוייה אדם מופעלת בעיקר על-ידי רגשות. נרמה למנהיג שהוא פועל על פי כללי ההיגיון הקר והחם, אך למעשה אין מוחו אלא מכשיר בידי רגשותיו, ואלה מונעים ממנו לפעול כחוכמה.

רחבעם, למשל. אביו, שלמה המלך, היה חכם גדול, ובעיקר היה חכם בהטלת מיסים על העם.

כאשר מת, יכול היה רחבעם להקל את העול ולרכוש את לב העם. אולם רחבעם אמר: "אני ייסר אתכם בשוטים, ואני אייסר אתכם בעקרבים!" זה היה פסוק שנון, אבל העם השיב בפסוק עוד יותר שנון: "מה לנו חלק בדודי ולא נחלה בבירשי?" (איוו עברית נהדרת דיברו אז) השחצנות של רחבעם גרמה לפילוג הממלכה, ובעיני ברברה טוכמן היה מעשה זה אבסורד של אינולות מדינית.

טוכמן לא היתה רק ההיסטוריונית של האיוולות. היא גם הצליחה להדגים בעצמה את התופעה. היא מבריקה וחכמה זו התנהגה באיוולת של-איתאמן כאשר עסקה בענייני ישראל. כי אז התעברו הרגשות שלה.

לא היה גבול לדבריה-איוולת שהיא היתה מסוגלת להשמיע ולכתוב כאשר זה נגע לישראל. היא המליצה על ספר אידייתי ממש של גברת אחרת, ש"הוכיח" כי אין עם פלסטיני — ספר כל-כך מגוחך ועילג מבחינה מדעית, עד שהפך ספר-דבר בחוגי המיקצוע. טוכמן התעלמה ממעשיהם הטיפשיים של מנהיגי ישראל, שהיה די בהם כדי לספק חומר לפרק נוסף לספרה.

בבנתי היטב את המניעים. ברברה טוכמן היתה נכדתו של הנרי מורגנטאו, מנהיג אמריקאי-יהודי שהיה שר במילחמת-העולם השנייה. הוא לא עשה הרבה למניעת השואה.

אגב, בתפקיד זה סיפק מורגנטאו חומר משלו למיצעד האי-וולות. באמצע מילחמת-העולם השנייה פירסם ברבים תוכנית שבה הציע להרוס את התעשייה הגרמנית אחרי המלחמה ולהפוך את גרמניה לארץ קלאית, כפי שהיתה בימי-הביניים. תוכנית זו נוצלה עד תום עליית התעמולה הנאצית. היא עזרה לא רק לשפוך דם על מורות האנטי-שמיות, אלא גם לחשל את רצונם של הגרמנים להילחם עד הסוף.

אני שמח שהזרמן לי להכיר את ברברה טוכמן אישית. לפני שנתיים הוזמנתי להרצות במכון ל"חיסול" בני-יורק. (מעתה לא זכיתי בכבוד כזה בישראל.) הקהל היה מורכב מעשרות מדינאים, שגרירים, אלופים ואיליון, ובניהם ישבה אשה קשישה, בעלת גנים אהורות, שהיכרתה מייד על פי התצלומים. אחרי ההרצאה ניגשתי אליה, בניגוד למנהגי, והבעתי לה את הערצתי. נרמה לי שהיא היתה קצת נבוכה, ואני הייתי קצת נבוך, וכך החלפנו רק דיבריינימוסין. תכל.

עשיתי אני מיסים את קריאת סיפורה האחרון. הוא מתמקד בעיקר בטיפשותם של המדינאים והמצביאים הכריזיים, שלא הבינו את מחות ההתקוממות האמריקאית. סימנתי לי עשרות פסוקים חכמים, שיכלו להיכתב כיום, בלי שום שינוי, על אי-היכולת של המדינאים והמצביאים שלנו להבין את ההתקוממות הפלסטינית.

אינני יודע אם ברברה טוכמן הספיקה לעקוב אחרי האינתיפאדה, ואם כן — אם הבינה את המתרחש. מסופקני, כי גם החכמה בנשים לא יכלה לעמוד בפני הרגשות שלה עצמה.

תקרית בטאבה

ברגע שדרכתי בפעם הראשונה על אדמת מצריים ידעתי: תהיינה בעיות בין שני העמים, הישראלי והמצרי. לא בשל השקפות פוליטיות, אלא בשל הניגוד התרבותי וההבדל באופיים של שני הצדדים.

את ההבדל הזה ניתן למקד בנקודה אחת: היחס לזמן.

ראיתי את תת-אלוף אמנון סטראשנוב, הפרקליט הצבאי הראשי, תוקף מעל מירקע הטלוויזיה את הדו"ח של משרד-החוץ האמריקאי על הפרת זכויות-האדם בשטחים הכבושים.

התת-אלוף נראה כאדם מתקדם, ליברלי. הוא הסביר מדוע צריכים להרוג, להכות, לפוצץ בתים ולגרש. הכל בשקט, בעדינות, כסיגנון תרבותי וסביר.

כשסיים, רציתי לצעוק: למען השם, תנו לי פאסיסט! תנו לי פאסיסט אמיתי, גם וברוטלי, שסיביר בלי חוכמות שבאנו לשלוט ולדכא, ושלא איכפת לנו להרוג ולשבור עצמות!

היה לי הרבה יותר קל לבלוע את דבריו של איש כזה, מיפלץ נוסף-הם, מאשר את דבריו של תת-אלוף נחמד וחביב, המצדיק דברים כאלה!

בעימות ההיסטורית בין הצנחנים וראשי-הממשלה בשכם אמר אחד החיילים: אינכם יודעים מה קורה. אתם יושבים שם למעלה ואין לכם מושג. איך אתם יכולים לדעת מה קורה, כאשר גם ה"מח"ט והמג"ד שלנו אינם יודעים? אפילו הממ"פ אינו יכול לדעת מה מתרחש, כאשר סיור של כמה חיילים נמצא בשטח!

נרמה לי שקצינים כמו סטראשנוב לא זה בלבד שאינם יודעים מה מתרחש, אלא שגם אינם רוצים לדעת. הם חיים בעולם רמיוני, עולם של פקודות מנר סחות היטב (כולן חוקיות לעילא ולעילא), ופשוט אינם רוצים לדעת כי הפקודות האלה שוות

לדבר הרבה הנורא: האם נרצח מתחש אחת, שם יש עולם אחר, שם יודע כל טוראי כי הסטראשנובים למיניהם, בעלי המדים המגוהצים והחיוך התרבותי החביב, יעצמו את שתי העיניים ויסכלו את הכל, הכל.

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

סטראשנוב

כנייר בתי-שימוש, מפני ששם, בשטח, הכל מתחש אחת, שם יש עולם אחר, שם יודע כל טוראי כי הסטראשנובים למיניהם, בעלי המדים המגוהצים והחיוך התרבותי החביב, יעצמו את שתי העיניים ויסכלו את הכל, הכל.

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

מעשה לא-נורמלי

הארץ. עיתון לאנשים חושבים, שם את הידיעה כראש העמוד הראשון, ברוחב של ארבעה טורים. "זה דבר נורא. יש כאן תופעות ממש של אנשים לא-נורמליים, שמנסים לאבד את חיינו", נאמר בראש הידיעה מפי שימרון פרס.

מהו הדבר הנורא? האם נרצח מתחש אחת, שם יש עולם אחר, שם יודע כל טוראי כי הסטראשנובים למיניהם, בעלי המדים המגוהצים והחיוך התרבותי החביב, יעצמו את שתי העיניים ויסכלו את הכל, הכל.

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

לא, אני מעדיף פאסיסט אמיתי!

ית דוקטור, אבל לא רופא. הרבה פעמים שואלים אותי: איפה עבדת, בתור השומר או באיילוב?

האקדמאים

עשרים ושמונה אקדמאים יש בכנסת ה-12. מהם 11 במערך, תישע בליכוד, ארבעה ב"ק, שניים ב"מפד"ל, אחת בתחיה ואחר במפלגה הדמוקרטית-ערבית: עבדאללהאב וראושה.

תחומי השכלתם נדושים לגמרי. קודם ללכללים: **חיים ברלב, מיכה חריש, גר יעקובי, רן כהן, יצחק מודעי, גידעון סת, משה קצב, דן תיכון.** מעט היסטוריונים, שני עורבים סוציאליים, כמה כוגרים בלימודי ההדות ובסוציולוגיה, אנשי חינוך ופילוסופים. שלושה מהנדסים: **משה ארנס, אברהם שוחט ויצחק מודעי.** אגרונום אחד: **אברהם בן-יעוז.**

חלקם מוסמכים. ביניהם מי שרימור יים הציבורי כלל אינו אקדמי. **גאולה כהן,** למשל, היא מוסמכת בפילוסופיה, בספרות ובמיקרא. **יאיר צבן** לר מר במסלול ישר לדרקטורט. הוא לומד היסטוריה של עם ישראל. **רענן כהן** הוא מוסמך בלימודי המזרח התיכון.

איש מבין 120 חברי הכנסת לא למד אשורית, ביולוגיה או סינית עתיקה, תיאטרון או קולנוע.

קשה לדעת מה קדם למח. האם קודם למדו ורק אחר כך, כשהבינו שאפשרויות התעסוקה הניצבות לפני כוגר מדעית-המדינה אינן רבות, בחרו להצטרף לפוליטיקה? או אולי בחרו לחילה בקדרייה פוליטית ואחר כך, כדי להוסיף איזשהו נופך אינטלקטואלי לרף קודות החיים, למדו באוניברסיטה.

כן או כן, התוצאה אחת: שמרנים כולם, משעממים.

החלקים

קבוצה מעניינת. 10 חברי כנסת התחילו ללמוד באוניברסיטה, אולם לא סיימו את לימודיהם. רובם אינם חיים בשלום עם עובדה זו. ההגון מכולם הוא **רפאל איתן.** בדרך קור רותחיו הרישמיים הוא מצוין במפורש, בסעיף ההשכלה: אקדמית חלקית. האחרים אינם כמותה. רובם אומרים כי למדו באוניברסיטה, ורק אחרי סידרת שאלות די ארוכה הם מוכנים להודות כי לא סיימו את לימודיהם.

מיכה גולדמן, מערר: "אני באופן אישי אוהב ללמוד, ועכשיו אני לומד באוניברסיטת חיפה. חסרות לי עוד 40 שעות להשלמת התואר. וזה של השלמתי את התואר לא אומר שלא אשלים. אני שייך למי שמעודדים השכלה גבוהה."

מאחורי טפסות זו מסתתרת עובדה פשוטה: מי שחסרות לו עוד 40 שעות להשלמת התואר, פירושו הדבר כי המחקר בינו לבין התואר האקדמי רב.

אוריאל ויינשטיין, עומד בראש **זרם מן, יואש צידון,** שלמה הלל, מר מר גור.

מישפטים

עשרים ואחד מישפטים, ביניהם חמישה מוסמכים והשאר כוגרים. בכנסת הקודמת היו 26 מישפטים. כל הנשאלים אמרו כי לדעתם חשוב שכנסת יהיו מישפטים רבים, שכן מעצם מהותה, הכנסת היא בית ייצור לחוקים. לא כל המישפטים הם עורכי-דין. חלקם סיימו את לימודיהם האקדמיים וזכו בתואר כוגר, אולם לא עברו את תפקיד ההתמחות הדרושה כדי להתק

כל חכמים בלישכת עורכי-דין. אחד מאלה הוא **אריאל שרון.**

מי שלא למד במוסד על-תיכון

עשרים ושבעה חברי-כנסת לא למדו במוסד על-תיכוני כלשהו. ביניהם **יצחק רבין, שימרון פרס, יצחק שמיר, יגאל הורוביץ, שרה דורון, חיים אורון, רחבעם זאבי, דוד לוי, עמיר פרץ, עזר וייצמן, בנימין בן-אליעזר.**

חלקם מסוכסכים עם עובדה זו, מנ"ס להתעלם ממנה או לשנותה. **אלי בן-מנחם,** למשל. בקורות-חייו, כפי שתורגמו לאנגלית, הוא כותב כי למד באקדמיה צבאית. זרים, שאינם מעורים בחיי-הארץ, מקשרים את האקדמיה הצבאית הישראלית עם מוסדות יוקרה תיים, כמו וסט-פוינט האמריקאי. הפנייה מיה הצבאית הישראלית שונה, כמובן. היא אינה אלא בית-ספר תיכון, לעיתים קרובות רמת הלימודים העיוניים ירור.

או **שרה דורון.** התרגום האנגלי של קורות-חייה מתעלם מסעיף ההשכלה. מילא, בישראל כולם יודעים הכל, אבל למה לספר לכל העולם שהשכלתה של הגברת דורון כה מצומצמת?

מוזר. ומה על האמינות? רק שני חברי-כנסת מודים כי השכילתם הרישמית היא עממית.

פסח גרופר: "בן-ארם לא צריך להתבייש כמה שהוא. התיפקוד קובע, ולא ההשכלה. אני כמו עץ גדול שהיכה שורשים באמצע המדבר. את כל מה שצריך למדתי באוניברסיטה של הים. אני לא אומר שהשכלה רשמית לא חשובה, אבל אפשר להיות עם 20 תארים ולא להצליח בכלום, וראינו כבר הרבה כאלה, גם בכנסת. השכלה היא לא הבסיס לכל."

צירלי ביטון: "אסור שהכנסת תהיה רק מוסד של עשירים ומשכילים, מפני שאז מעמד הפועלים לא יזכה לייצוג."

"אני, שאין לי השכלה, מוכר את המות, ויש פרופטורים שמקשקשים שעה שלמה ולא אומרים כלום. שבה וייס, למשל, אני אף פעם לא מבין על מה הוא מדבר, ולא בגלל שאני טיפש."

מורים

הפתעה: **אורה נמיר** אינה מורה. כמיקצועה היא פקידה. היא אף למדה בקולג' אמריקאי ספרות אנגלית ולימודים קלאסיים.

יש בכנסת 10 מורים. חלקם למדו אחרי שהשלימו את לימודיהם בי מדרשות להכשרת מורים — גם בארץ ניכרסטה. ארבעה הם מורים, וזה מיקצוע היחיד: **אחרון אבירי-צירא, עדנה סולודר, שושנה ארבל, אלמולול, חושי פאריס.**

המעניינת מכולם היא עדנה סולודר. מלבד היותה מורה למוסיקה היא אף פסנתרנית.

במשך 20 שנים ניגנתי מוסיקה קאמרית, בעיקר בהרכבים קיבוציים, היא אומרת. "העניינים התגלגלו כך שהגעתי לכנסת, ומאז הפסקתי לנגן. כשאחל להיות חברת-כנסת, אשוב לנגינה כאל תחביב."

לימודים תורניים

מישה-עשר חברי-כנסת, רתיים, למדו במוסדות תורניים שונים. קשה להקבילם למוסדות חילוניים. מהי השכלתו הרישמית של **רפאל פינחס** מ"ש"ס, שלמד בישיבת היכל התלמוד בתל-אביב ובכולל חווןאיש בבני-ברק?

או **יצחק פרץ,** שלמד בבית-מדרש גבוה לתורה והוראה חוון עובדיה בירושלים? או **משה גפני,** שלמד בבית-המדרש הרבניים של סלובודקה?

חלקם אף פחות ברורים, ובסעיף ההשכלה מציינים לימודים מעורפלים, סתמיים, כמו **אברהם ורדיגרי:** לימודים בישיבה גבוהה, או **אריה גמדיאל:** סמינרים דתיים, או **שלמה דיין:** מוסדות רבניים.

אניצאר 3:

מבט מבפנים

בעת ניסיון לבריחת כלוא או בזמן חדירת כוח לא-חמוש למיכלאה. תנאי הכלואים, כך לפי המאבטחים, מוטבים באופן זוחל. שוטרי מישטרה צבאית במילוי איס, שחזר ל"אניצאר 3" אחרי חצי-שנה ולא הכיר את התנאים החדשים, פנה בצורה לא-אנושית לשאווש, דבר שעורר התקוממות בקרב הכלואים. שילטונות הכלא הגיבו בסילוני-מים. לצורך אבחנה בין הכלויים לחיילי צה"ל מונפקים לכלואים בגדים כחולים. איס

השער האחורי סטר, למעט בזמן הספירה, דרכו עוברים ה-מאבטחים בין הגדר הפנימית והחיצונית של המיכלאה. המאבטחים נושאים, בדרך כלל, תחמושת חיה. רק בזמן הספירה מקבלים מאבטחים ספציפיים רימוני-גומי. ההוראות החדשות לפתיחה באש, מחו"דש דצמבר 1988, פותחות במילים: "תנאי לשקט הוא יחס אנושי לכלואים". פתיחה באש נעשית בשלבים

טוב יותר מהבישול הצה"לי באותו המחנה. הכמות היא אותה כמות, המיצרכים הם אותם מיצרכים, אבל האוכל טעים יותר. מסתבר כי כמה מן הכלואים עבדו כטבחים במיסעדות. משמאל למעלה, קבוצת כלואים המסיימת מישחק פינג-פונג בטרם ארוחה. הפינג-פונג הוא המישחק היחיד שמאפשרים לכלויים איס לשחק. מישחק נוסף שהם משחקים, אף שפור-מאליית אסור להם, הוא כדורגל, העשוי מסמרטוטים וגרביים. לעיתים קרובות מוחרס ה"כדור". בקידמת התמונה יושבים הכלואים על דרגשי-השנה שלהם.

ארוחת צהריים האוכל מבושל על-ידי הכלואים במיכלאה נפרדת, שהיא מיכלאת-המיטבח, הנמצאת באותו הגוש. האוכל מחולק על-ידי הכלואים עצמם, כשלכל כלוא יש מגש אישי משלו. קבוצת-כלואים יוצאת למיכלאת-המיטבח בליווי מאבטח ושוטר צבאי. הם לוקחים את הסירים והארגזים עמוסי-האוכל, מבני-איס למיכלאה והכלואים, הממונים על-ידי השאווש, מחלקים את האוכל. הקצבת-המזון של הכלואים דומה לזו שמקבלים חיילי צה"ל, אבל הבישול שלהם

אסור להתקהל ואסור לשיר. הסיבה לכך היא, ככל הנראה, שהשירה מהווה דרך לחימום הרוחות. אסור לשוחח או ליצור מגע אחר בין שתי מיכלאות, למרות שהמרחק ביניהן הוא מטרים ספורים. בפועל משוחח חים הכלואים ביניהם, והשוטרים הצבאיים מעלימים עין. השאווש משמש בתפקיד מנהיג-המיכלאה, אבל למעשה השאווש אינו המנהיג האמיתי. המנהיג האמיתי אינו מתבלט, וכאשר שילטונות-הכלא פונים לשאווש במשהו חריג, הוא מתנייע עם המנהיג.

תפילת ערבית הקבוצה הכורעת מש-מאל מתפללת תפילת-ערבית. התפילה נערכת מאחורי האוהלים, והיא מוסתרת מאנשי המישטרה הצבאית. בכל גוש יש מואזין, הקורא חמש פעמים ביום, בזמני התפילות, למאמינים להתפלל. מותר לכלואים להחזיק סיפרי-קוראן, אך אסורה עליהם כל פעילות דתית אחרת. הם מקבלים עיתונים, שולחים ומקבלים דואר — גלוי-בלבד. אסור להם לענוד שעונים, מלבד לשאווש.

ספירת בוקר במרכז, משמאל, שוטרי מישטרה צבאית. אחד מהם חמוש בעוזי גאז מדמיע. מימין עומד קצין מישטרה צבאית הסופר את הכלואים, ולידו שני חיילי מישטרה צבאית ולצידם השאווים, איש-הקשר בין הכלואים לבין שילטונות הכלא. המגע בין שילטונות-הכלא לכלואים נעשה באמצעות השאווים בלבד. מצד שמאל שני חיילים חמושים ברימונים עם כדורי-גומי. בשער הרחוק עומד שוטר מישטרה צבאית ובצד מאבטח חמוש בנשק רגיל. הספירה מתבצעת שלוש פעמים ביום. בין 6 ל-6 וחצי בבוקר, בין 12 ל-2 בצהריים ובסביבות 8 בערב. נוהל הספירה - הכלואים יושבים מסודרים לפי אוהלים. בספירת-הבוקר הם מתפקדים, כשבכל אוהל קוראים את שמות הכלואים, וכל מי שקוראים בשמו נעמד, וממשיך לעמוד עד תום ספירת האוהל שלו. בספירת-הצהריים מתפקדים מיספרית לפי אוהלים. הקצין הסופר והשאווים ניגשים לכל קבוצה, והכלואים בכל קבוצה מתפקדים. ספירת-הערב דומה לספירת הבוקר. ההשכמה נעשית באמצעות רמקול, המעביר את שידורי "קול ישראל בערבית". בהדרגה הועלו מיספר השידורים

במחנה קציעות, המ-כונה "אנצאר 3", שלושה גושים. בכל גוש חמש מ-כלאות. שתי גדרות-תיל מקיפות כל מיכלאה, גדר נוספת מקיפה את כל ה-גוש, וגדר נוספת את כל הבסיס. בסך הכל ארבע גדרות-תיל. הקיבולת של כל מיכל-אה כ-160 כלואים. שמו-נה אוהלים בכל מיכלאה, כשבכל אוהל יש 20 כל-אים. יש הפרדה בין כל-אים מהגדה המערבית לכלואים עזתיים, ובין עצורים מינהליים לבין מי שכבר נשפטו.

ב-15 מיכלאות אי-שם בנגב מוחזקים אלפי כלואים פלסטינים. תצלומים ראשונים

במחנה קציעות, המ-כונה "אנצאר 3", שלושה גושים. בכל גוש חמש מ-כלאות. שתי גדרות-תיל מקיפות כל מיכלאה, גדר נוספת מקיפה את כל ה-גוש, וגדר נוספת את כל הבסיס. בסך הכל ארבע גדרות-תיל. הקיבולת של כל מיכל-אה כ-160 כלואים. שמו-נה אוהלים בכל מיכלאה, כשבכל אוהל יש 20 כל-אים. יש הפרדה בין כל-אים מהגדה המערבית לכלואים עזתיים, ובין עצורים מינהליים לבין מי שכבר נשפטו.

איסור חמור חל על כל מגע או קשר בין הכלואים למאבטחים. כל הקשר ביניהם נעשה באמצעות השאווים, שהוא מעין חניך-תורן קבוע. לגבי שילטונות-הכלא משמש השאווים כמנהיג, אך

מורמאלית אסורה עליהם כל התכנסות. בגלל הקור העז מנסים לפעמים כמה כלואים לרקוד ריקודי-דבקה, אבל גם הריקוד אסור עליהם, וקצין מישטרה-צבאית תורן רשאי להפסיקו. במקרה אחד הוזמנה כבאית לפיזור הריקוד משום שהיה מי שחשב שהריקוד הוא הפגנת. כל פעילות אחרת, למעט פינג-פונג, היא אסורה. לא נראו בשטח המיכלאות קבוצות-לימוד או התכנסויות מסוג אחר. אחרי 10 בלילה ועד שעת ההשכמה ב-5 וחצי - 6 בבוקר אסור על הכלואים לצאת מהאוהלים, למעט לשרותים.

גם המנהיג האמיתי של המיכלאה. המונחים "כלואים", "מיכלאות", "מאבטחים" הם כינויים צה"ליים ת-קניים.

לקראת חשכה המיכלאה מוארת 24 שעות ביממה. כבר בשעות בין-הערביים, לפני חשכה, מודל-קים פנסי-המחנה, כדי למנוע מצב שבו לא תהיה תאורה. בקור של סוף ינואר מצויידים הכלואים בגטקס, בחולצה, במיכנסיים, ובמעיל דובון דק, שלא כמו הדובון הצה"לי. מנפקים להם ארבע שמיכות ושק-שינה דקיק מצמר. הם ישנים על דרגשי-עץ שעליהם פרוש מיזרון דק. זוהי תמונה אופיינית של מה שעושים הכלואים מזריחה עד שקיעה. מבחינה

הוא לא מוכר ככזה על-ידי הכלואים עצמם. במיכלאה 4 בגוש 1 מר-כזים צעירים מעזה. ה-שאווים הוא המבוגר ש-ביניהם, ובמיקרה זה הוא

תדריר

חובה לראות

תל-אביב: החנינה של באבט, בוקר טוב ויאסמאס, קפה בנדר, הוסר כה הקסומה, אינפרוויסט, בנלל ה' מילחמה היא.

ירושלים: קפה בנדר, בוקר טוב ויאסמאס, אינפרוויסט.

חיפה: הוסיכה הקסומה, אינטר וויסט.

תל-אביב

*** **סיביריאה** (אורל')
תל-אביב) — אפוס רחבי-ידים שיכול לשמש משל לתולדות רוסיה הגדולה במאה ה-20. דרך תולדותיו ואנשיו של

דמנות מענגת לחזות בשלושה כישרות אופנתיים אמריקאים: הבימאי יר נתן (משהו פראי) דמי אחוויהתזות, שופע רעיונות קולנועיים מבעבעים. מאתיו מורד, המסוגל לעבור מדרמה למצחיקון בהחלפת כובע ואחת היפות של הבר, מישל פיפר, שעוד נראה אר תה בסרטים רבים בקרוב, כולל גרסה מעורבנת של יחסים אסורים מבוימת בידי הכריטי האופנתי סטיבן פריס.

*** **מאדם סוזאקקה** (צפון תל-אביב, בריטניה) — שירלי מקליין במיטבה כמורה לפסנתר הרואה לעצ מה כיבוד ללמד את תלמידיה לא רק מוסיקה, כי אם גם דרדחיים. רק למי ענה של מקליין כדאי לראות את סר זאקקה.

שחקנים מורד ופיפר בסרט „נשואה למאסיה” שפע של רעיונות קולנועיים

כפר קטן שבערכות סיביר משחזר אני דרה קונצ'לובסקי את ההיסטוריה מה שנים שקדמו למהפיכה האדומה ועד לשלהי שנות ה-60. סרט ארוך שכדאי להתמודד איתו.

*** **דג ושמור ונדה** (טיילת ושחף, תל אביב) — ג'ון קליין, אחד הרגים הנדירים באקוואריום הקולנועי (סלון פולס', מוטו פייטון), כתב תסריט

כפר קטן שבערכות סיביר משחזר אני דרה קונצ'לובסקי את ההיסטוריה מה שנים שקדמו למהפיכה האדומה ועד לשלהי שנות ה-60. סרט ארוך שכדאי להתמודד איתו.

סירטי קולנוע בטלוויזיה

*** **גם גיבורים נופלים** (יום רביעי, 15 בפברואר, בשעה 22.10, ארצות-הברית) — סירטו האחרון של האמפרי בוגארט, מבוסס על רומאן מרי של באד שולברג החושף את השחיתות של עולם האיגרוף, מבעד לעיניו של עיתונאי שסרח ומבקש לכפר על חטאיו. רוד שטיינר ואתונאי קווין עוזרים, מארק רובסון הוא הבימאי.

*** **הרדיפה** (יום שישי, 17 בפברואר, בשעה 22.15, ארצות הברית) — ארתור מן נגד הצדקנות של אמריקה התיכונה, זו של הרוב השקט, בסיפור על אסיר נמלט המבקש לשוב לעיירת מולדתו, ותגובות בני המקום לכך. הבימוי וצוות-הכוכבים האדיר (מארלון ברנאנדו, רוברט דרפורד, ג'ין מונדה, אנג'י דיקינסון) עולים על התסריט.

*** **הצלף** (יום רביעי, 22 בפברואר, בשעה 22.10, ארצות הברית) — תרועת אשכבה למערבון, בסרט של דון סיגל על אקדוחן מהולל וחולה-סרטן, המבקש לסיים מה שנותר מחייו הרחק מן ההמון הסוער, אבל תהילתו רודפת אחריו וגיממה אקדוחי המ' רצחים. סרט אחרון של ג'ון ויין, שזמן קצר לאחר מכן מצא עצמו במצבו של הגיבור שגילס.

*** **אהבה ממבט שלישי** (תכלת, ארצות-הברית, מוצג גם בירר שלים ובחיפה) — מוכת הירח הפכת למוכת הרגנ כבוש, בדמותה החביבה של איימי אירווינג ועם רייל בוזיק הקשישה בתפקיד הסבתא היהודיה הניצחית. בימאית: ג'ואן מיקלין (הסטר ספרים) סילבר.

*** **טובעים במיספרים** (איספריה, בריטניה, מוצג גם בחיפה) — קומדיית נונסנס בריטית על שלוש נשים המטביעות את בעליהן ועל חוקר מיקריימות החושק בכל אחת מהן. שנון ומתוחכם, לחסידי חירות סתומות. פיטר (חוזה השרטס) כרס של ארכי-טקס) גרינאווי במיטבו.

הדינר את דמויותיו כך שכל רגע הוא בידור, שנינות, רומנטיקה ועוקץ. הצ' וות המיקצוצי לא מפגר אחריו. ג'יימיי לי קרטיס מתגלה כקומיקאית איריר סית. לידה מייקל פאלין כנגמגמ תמים וקווין קליין כמאהב המפסידן.

*** **סלאם בומביי** (פריז, תל אביב, הודו) — סיפורו של קרישנה, נער שגורש מכפר עני היוצא לעיר הג' דולה כדי להחזיר לעצמו כסף אבוד ולומר את האמת העגומה של החיים בארצו. ילדות ענייה אינה מאושרת ואלפי ילדים מיסכנים כמותו אינם נח' מה. סרט מחאה של הבימאית מירה נאיר, הודית שהיה לה מול ללמוד בהארווארד.

*** **נשואה למאסיה** (ב'הירך דה, תל-אביב, ארצות-הברית) — ה'

כשהסבון הופך קרבי

משימה באט 21 (אסתר, תל-אביב, ארצות-הברית) — האמריקאים ממשיכים במ' אמציהם הנואשים להוכיח עד כמה היו גיבורים ואנושיים בוואט-נאם, וכל סרט נוסף בנידון נושא את הכותרת „מבוסס על סיפור אמיתי”, כדי שאיש לא יעז לפקפק באמיתותו.

הפעם מדובר בקולנוע מן המטה, היוצא לסיטת-סיוור מעל שטח מועד להפצצה. מטוסו מופל על-ידי האוייב והוא לבדו ניצל. יחידת סיוור ומסוקים מוצאת אותו ומנסה לחלץ אותו משטח האוייב, אולם נוכחות הצפוניים במקום מקשה על המשימה. הקולנוע מנסה לעבור כיברת-דרך בתוך הצמחיה הסמיכה, כדי להגיע לנקודת-המיוגש, וזה כרוך, כמובן, במסירות גדולה של המצילים, בתושיה של טייס מטוס-הסיוור, הנמצא כל הזמן בקשר עם הניצול, וכושר-הישרדות של הניצול עצמו.

לכאורה, מיבצע צבאי מן הסוג שהוצג כבר פע' מים רבות. למעשה, ניסיון לומר יותר מזה. הקור לונל, שנמשך בראשונה, פנים אל פנים, עם מציאות של קרב, של מילחמה, של הרוגים ושל הרס, מז' דעז עד עמקי נשמתו. וזה אותו האדם שבתחילת הסרט, בדיון-מטה, הציע בקור-רוח למחוק איזור

בחור טוב

באסטר (דיאנון, תל-אביב, בריטניה) — בעצם, זה צריך להיות סיפור מרתק, סיפור אמיתי על אחד ממבצעי שוד הרכבת הגדול, שהצליח להימלט מבריטניה, הגיע לחוף מיבטחים, ולמרות זאת שב הביתה, נענש כחוק, ואחרי שהות ארוכה בכלא עבר הסבה מיקצועית לפרחים. למעשה, הסרט מבטיח יותר מאשר מקיים. באסטר אדוארדס, לפי התסריט של קולין שינדלר, הוא בחור טוב, אב למופת ובעל מסור, קצת פוחח אבל לא נורא. יש לו רק בעיה אחת — תחת לעבוד במסגרות, הוא עוסק בפריצות, עד שיום אחד הוא נופל לעיסקת המאה, שוד הרכבת הגדול ביותר בהיסטוריה הבריטית. רק שניים מצליחים להימלט מבריטניה עם שללם — או פחות חלק ממנו — אחרי השוד, ובאסטר הוא אחד מהם. הוא אף מצליח להביא את אשתו לאקאפולקו, שם הוא מתרווח עם שותפו לאור השמש, הרחק מערפילי לונדון, אבל אז מסתבר שהאשה אינה יכולה לשאת חיים בניכר, היא צריכה את הערפל, את הטינונה ואת הקור, אחת אינה מרגישה בבית. וכאשר היא קמה וחוזרת, לא נותר לבאסטר אלא ללכת בעקבותיה, כי חיים ללא מישפחה אינם חיים עבורו.

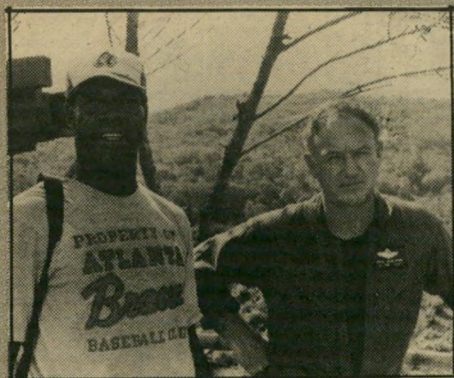
לא די להיות פולני

המרפא (תכלת, תל-אביב, פולין) — סרטים כאלה עשו בהוליווד של שנות ה-30, משהו כמו דרך כל בשר, למשל. יש מה אהבה נכ' זבת, מעשה פלאים, אמנויה (שאויל אינה אמנויה), אהבה צעירה המגשרת בין המעמדות, בקיצור מלוי דראמה דה-לוכס. ועצם העובדה שהעלילה מתרח' שת אישם בין שתי המילחמות מאשרת את ה' אופנה.

מנתח מפורסם, אבל קצת מבוגר, חוזר הביתה, מגלה שאשתו עזבה אותו ולקחה עימה את בתם. הצער מעביר אותו על דעתו והוא מתחיל לנדוד כיחמן, בין כפר לכפר. אחרי 15 שנים הוא מגיע לחווה, ומחזיר לבן החוואי את השימוש ברגליים, אחרי שזה האמין כי לא יילך עוד לעולם. יוצאים לו מוניטין של מרפא מופלא והוא עוזר לכל האזכרים בסביבה ללא תמורה, עד שהרופא הכעוס מזמין את המישיטרה לאסור את הרמאי שמבריא חולים בלי רישיון.

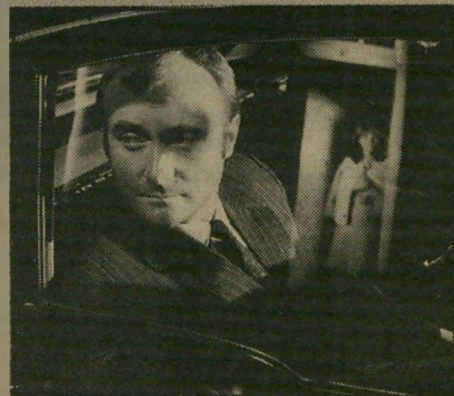
הסיפור המקביל עוסק ביתומה נאה המוכרת סיגריות בקיוסק של הכפר, ובבן-האצילים המפלר-סט איתה. מונדקאי גס-רוח מנסה לעמוד ביניהם.

ג'ין הקמן ודני גלובר — איפה הנשמה?

שלם מן המפה על-ידי הפצצה מאסיבית. ללמד שבעצם לא ידעו הקצינים הללו מה הם עושים, וכל מה שדרוש היה כדי שיתפקחו, זה להציב אותם ליומיים בחזית.

ג'ין הקמן הוא שחקן טוב כל כך, שהוא כמעט מצליח להשכיח את ההיבטים הכלליים יותר שב' עלילה זו. דני גלובר, כטייס הסיוור, מציג דמות אמינה בהחלט. הצרה היא שהם משתתפים בסרט לא-נכון, על מילחמה לא-נכונה וכל האפקטים ה' מיוחדים שמסיביב לא מצליחים להסוות את הדבר.

פיל קולינס — הכל בכלל אשתו

כל זה טוב ויפה, אילו החליט הבימאי דייוד גרין מה באמת חשוב לו לומר. הצרה היא שהוא אינו תופס תנופה בשום שלב: לא בתיאור השוד, לא במצוד אחרי הפושעים המבוסים באדישות שיג' רתית, וגם לא בעימותים בין בני הזוג במכסיקו, שהם עניין של מה בכך. הסרט עובר בצניפה שמשי' הו חשוב יקרה, וזה לא קורה. פיל קולינס, שקפץ לרגע מן התקליטים וההופעות להופעה בסרט, ניחן באישיות מתאימה, אבל לא בתפקיד נכון. גולי ואלטרס יכולה אף היא לעשות הרבה יותר

אנה דימנה — ניצחון האהבה

ההורים האצילים מבקשים למנוע קשר מביש, אבל שום דבר אינו יכול לעמוד בפני האהבה, והמרפא אף מושיט עזרה ברגע הנכון. בסוף מסתבר שכולם קשורים לכולם, ואוי, כמה שכל זה נוגע ללב. פלונטרים מתוקים כאלה כמעט נשכחו, אבל ליזי הופמן, בימאי ותיק יש זיכרון טוב, לפי הסרט הזה. יזי בינצ'צקי דומה חיצונית לצ'ארלס לוטון ומשתדל מאוד לשחק כמוהו. אבל לוטון היה רק אחד ויחיד, ולא ניתן לחקות אותו.

★ יומולדת

כל חמש שנים

★ מר ומרת ישראל

★ יצחק שמיר כוכב

הערב ★ והחשובים

התל-אביביים שבאו

להתחכך במקליין

גירסה

מקומית

מיגוון כזה של אנשים כבר לא נראה בהרבה מסיבות, והיתה לכך גם סיבה טובה. המארח ובעל-השימחה, אריק

הזמרת עדנה לב באה ב' חברת האמרגן ה' צעיר שלה, מגשה בידיד, אך דבר לא יצא מהשידוך בין השניים.

לביא, הבעלים של קפה דן הפופולרי, חגג את יום הולדתו ה-38. בין החוגגים היו אנשי-תקשורת, אמנים, רקדניות, אנשי אופנה ומוסיקה, נשות-חברה ובני-ממשלה. המיסטר, שהוא הגירסה הלוקלית לדוריאן גריי, ידוע בגריכותו המופלגת, ובנוסף המ' קובל אירח את כל ידידיו, שהציפו אותו בפרחים ובמתנות.

גולת-הכותרת במסיבה היתה רקדנית-הבטן מירתה רילניקוב, ידידת-משפחה, שבאה למסיבה במיוחד מבואנוס-איירס. וכדי שמטיפי הכחול-לבן לא יחשו ברע הזמנה גם רקדנית-הבטן הישראלית כוכב סרי, ומהתחרות ביניהן נהנו החוגגים, שעוררו את השתיים במחאות-כפיים. לביא הבטיח שאת יום הולדתו ה-40 הוא יחגוג בג' דול, כפי שהוא עושה כל חמש שנים.

מתנה מארגני-המסיבה רוקדנית-הבטן מירתה רילניקוב מעונזת לכבודו של אריק לביא בסיננון מעודן ואצילי. מירתה בת ה-35 היא האורחת של אריק ואשתו.

אוהבת את אבא זיוה לוי, הכלה, מחזיקה בידה של אמא מזל, כשלצידה יושב חתנה, יורי שקלים. הזוג

אלף נשיקות

למעלה מאלף איש באו לחתונתה של זיוה לוי, בתו של ממלא-מקום ראש-הממשלה, דוד לוי, ויורי שקל, לים, בן למשפחת סוחר-השטיחים. לצורך העניין חיברו את שני האולמות הגדולים באולמי רון בחיפה, ומאות מב' ני העדה המרוקאית, מצד הכלה, וה' פרסית, מצד החתן, הגיעו לחתונה מכל קצוות ארץ. דוד לוי ואשתו מזל קיב

לו את פני האורחים וזכו לקבל אלפי נשיקות ולחיצות ידיים. גם החתן וה' כלה עמדו בגבורה בפרץ החיבוקים של חברים ובני-המשפחה הרבים. את תשומת-הלב המירבית גנב, כמובן, ראש-הממשלה, יצחק שמיר, שהיה אורח-הכבוד בחתונה. שומרי נא לצדד לעבוד שעות נוספות, מכיוון שמדי כמה דקות ניגש מישורו אחר לשמיר והילל ושיבח והחמיא לו על מדיניותו. שמיר נראה מאושר מתשור מת-הלב שקיבל. זמן קצר אחרי שהגיע הוא נאלץ לעזוב ובשקט, הריע לו הקהל, ממש כמו בסרט. לצידו של שמיר ישבו שרי-החניון יצחק נבו וחברי-הכנסת גידעון גדות.

צמוד לשר שי שריג, איש נג' התעופה בן-גור מאחל מזל טוב לשר המאושר דויד

הליצן ובן-אלישור אליהו אלישור כה לחיבוק מהליצנות שקיפצה בין כחים, ונצמדה במיוחד לחבריה-הכפ

על הכתפיים נישאים אל-על בני הזוג כשראשיהם נוגעים בקישוטים המשתלשלים מה- תיקרה. הנה, האוחז בתואר מר-ישראל, עמד בנבו- רה עילאית במשימה הקשה, אך לעומתו - אשתו קצת פחדה וביקשה שיוירדו אותה לקרקע בטוחה.

הבעלים של מועדון אריאנה היפואי, שבניש לנוכחים על פתיחה מחודשת של המקום בעוד זמן קצר. בשולחן אחר נראו חברה-כנסת הטרי רחבעם זאבי ואשתו יעל. בשולחן נוסף ישבו מרדכי (מנטש) צרפתי, בנו יורם צרפתי ואשתו טלי. באולם הגדול הסתובב ליצן לבוש חליפה, שמדי פעם תפס את אחד האורחים והניח אותו אל-על כשהוא מחזיק אותו במהופך. גם לכלה הוא לא ויתר, אבל לחתן הוא לא העז להתקרב.

סרט של גדולים

מרי-ישראל לשנת 1988, אלי הנה, הוא רק בן 21, וכבר מיהר להינשא לחברת-לחיים, שביט. הנה, גבהיה קומה ויפה-התואר, שרק סיים את שרר תו הצבאי, לבש כיגדי חתנים. חברתו לבשה לגופה שימלת כלולות, והש

ניים, שנראו כילדים שמשחקים בסרט של גדולים, לקחו את התפקיד ברצינות. החתונה, שנערכה באולמי לב העיר שבחרצליה, היתה שמחה והאוירה היוונית שבה שלטה בגלל מוצאו של החתן. בין האורחים הרבים שהיו שם נראו צעירים רבים בגיל צבא, חברים של בני-הזוג והיו שם גם איש-העסקים בצלאל מילרד, שישב בשולחן אחר עם ידידו ישראל דנוך, שמדאל ארזנה מטבריה ושני גבראלי,

רומאן משותף

זה קרה כמו באגדות. הפסלת אילנה גור (מימין) עמדה ושוחחה עם חברים. השחקנית שירלי מקליין (משמאל) נכנסה, ניגשה לגור והתפעלה מהתכשיטים מעשה ידיה של גור שהיו לצווארה. גור מסרה לה ד"ש מווידי.

מקליין היתה המומה, ושאלה את גור לפרש העניין, ואז סיפרה לה גור שווידי, חברה של מקליין בנעוריה, הוא לני, בעלה, ששם-החיבה שלו בנעוריו היה וידי. ושניהם, הוא ומקליין, מהעיר ג'ורג'טאון. מקליין התפעלה איך גור נשארת זקופה עם מיטען כה כבד של תכשיטים.

מקומיים שלא שכחו לשאול אותה איך היא מרגישה בארץ. מקליין, שחקנית קולנוע משופשפת ומיקצועית ביותר ענתה לכולם מה שהם רצו לשמוע, ושלטה בשיחה ובסובבים אותה באל"גנטיות ראויה לשמה. לא נעדרו מהמ"סיבה כמה נשמות טובות שהעירו הע"רות סרקסטיות על הופעתה, אך הם נבי"לעו בגלייאהרה חמים. אחרי הסיבוב הארוך והמייגע והמיפגש עם כל הח"שובים הישראלים היא יצאה את האולם כשהיא מלווה במנהל המלון, האורחים הנותרים המשיכו בזלילה.

והקולנוע. מקליין, שחיברה שני רב"מכר על התפתחותה הרוחנית כחוט השערה ולרקוד באור. לא שכחה את גינוני הכוכבת. היא ירדה לאולם, שכ"בר היה גדוש, כשהיא מלווה במזכיר אישי, מנהל-המלון פיטר ואן-דר-פליט ועוד כמה מלווים ונכנסה לאור"לם.

מקליין לא עוררה מהומות בכניסתה ואף אחד לא התעלף ממנה. במשך שעה שלמה הסתובבה, לחצה ידיים, שאלה שאלות או לחילופין נשאלה על סיר"טה. כמובן שהיו גם כמה פטריוטים

אף אחד לא התעלף

שחקנית-הקולנוע שירלי מקליין, אחותו של וורן ביטי, הגיעה ארצה לבכורה סירטה מאדאם סוזאקה. הג"הלת מלון הימטון וחברת סירטי שפירא החליטו לערוך לה מסיבת-קוקטייל ו"להכיר לה את האנשים החשובים בת"חומים השונים של התיקשורת, החברה

מרדכי צרפתי, מלך הסלוניקאים בארץ וידידם של שרים ואישי-ציבור, בחברת בנו, איש-העסקים מבעלי ה"סינר" מה", יורם ואשתו טלי, בעלת בית-אופנה. מנטש האב ישב בשולחן הכבוד.

יפהיה בלונדית בנוסח שנות ה-40, הופיעה באח"רונה בסירטה של גילה אלמגור, "הקץ של אביה". האם פגשה בקוללות והבת פגשה בחברים למיקצוע.

התכוח והעץ

השחקנית אביטל דיקר בן"פורת לא הלכה בעיקבות אמה, רחל בן-פורת, עורכת-דין במיקצועה. אביטל,

עונש שאינו נובע מן המעשה עצמו — אינו עוזר. להיכן, הוא מדיק. העונש צריך להיות טיבעי או הגיוני

מריבה סוערת פרצה שוב בין שני האחים. הקטנה שיחקה בשקט בקוביות, הגדול נכנס לחדר והתחיל לפרק את המיגדל שבנתה. היא בכתה, הוא הריץ לה והמשיך להרוס ולפזר את הקוביות. אמא נכנסה לחדר, ביררה מה קרה, התרגזה ואמרה לגדול: "כבר אמרתי לך מאה פעמים לעזוב אותה במנוחה, ואתה לא שומע! עכשיו תקבל עונש, אז אולי תבין סוף-סוף! אני לא ארשה לך לראות סלוליויה שלושה ימים!"

מיקרה אחר: הילדה משתוללת ב"בית. בידיה מטאטא, וכל חפצייה בבית נמצאה בסכנת הרס טוטאלי, בעיקר אגרסליה-פרחים שעל השולחן. אמא מבקשת ממנה שתפסיק, שתזוהר, ש"תניח למטאטא, שתלך לחדר השני. שום דבר אינו עוזר. ההשתוללות נמדת. עד שקורה הצפוי והבלתי-נמנע: אגרסליה-פרחים מתרסק לרסיסים, והיכל מתפורר על הארץ. אמא מתעצבנת ומגיבה: "עכשיו אני לא אקח אותך לחברה כמו שהבטחתי! את תשארי בבית ותחשבי על מה שעשית!" אלה רק שתיים מתוך ים של דוגמות

לעונשים שהורים מטילים יסיונם על ילדיהם. אבל בעצם, מה הקשר בין המעשה לעונש? מה הקשר בין זה שהאח היכה את אחותו, לבין הצפייה בסלוליויה? מה הקשר בין שברת אגרסליה-פרחים, לבין ביקור חברים? עונשים כאלה ניתנים, בדרך-כלל, אחר-מעשה, ואינם נותנים לילד אף שרירות-בחרה.

אמא מבקשת מהבן שלה שיסדר את החדר שלו. עובר זמן, היא נכנסת לחדר וכמעט טובעת בים הצעצועים המפורזים על השטיח. היא כועסת ואומרת לו: "אני נורא מצטערת, אבל עכשיו מתחילה התוכנית שאתה אוהב בסלוליויה, ואתה לא תוכל לצפות בה." הטלת העונש היא שרירותית, ואינה מאפשרת לילד לבחור.

ממתקים וציחצוח-שיניים

הילד אמר לחזור מבית-הספר בשעה 1 בצהריים. אמא ממתינה בבית, השעה עוברת והילד איננו. אמא

לא רק בין הורים לילדים

בעודי יושבת וכותבת את המדור על עונשים ועל תוצאות טיבעיות והגיוניות, דיבר בסלוליויה תא"ל אמנון סטרשנוב, המרקליס הצבאי הראשי. הוא הגיב על הדו"ח האמריקאי, המבקר את מעשיו צה"ל בשטחים הכבושים.

סטרשנוב תיאר את העונשים שמטיל צה"ל על הפלסטינים, ואמר שברובם המכריע של המיקרים הוטלו העונשים על אשמים. הוא סיפר כיצד נהרסו בתיהם של המוגעים באוטובוס ביריחו, שבו נהרגו אדם ושלושת ילדיה הפעוטים. הוא סיפר שבמיקרים רבים מעדיף הצבא לאטום בתיהם של מי שנחשדו אשמים בבידודי אבנים, או ביידודי בקבוקי-בערה, והוא הורס בתים רק במיקרים קיצוניים. לא יכולתי שלא לערוך השוואה בין חוסר האפקטיביות בעונש שמטילים הורים על ילדיהם לבין חוסר האפקטיביות בעונש שמטיל

צבא על אוכלוסייה כבושה. לא יכולתי שלא להמשיך ולחשוב מה הקשר, בעצם, בין זריקת

אבן לבין הריסת בית. כמו בתוך מישפחה, כך בין אנשים. כמו בין אנשים, כך בין עם כובש לעם כבוש. הכובש רוצה להרתיע, ובוחר בעונש חמור. הכבוש מרגיש מושפל, ומחמיר את מעשיו. החמרת המעשים גוררת מיד החמרת העונשים, וכך עד-בל-סוף.

ולוא רק מהבחינה הזאת, אין פלא שהעונשים אינם מרתיעים את הפלסטינים, אלא גורמים להם להמשיך ולהתקומם נגדם ונגד

בית ממוצין בבייתא
עמים כמו ייחידים

הכיבוש. ואין פלא שהצבא מחמיר את העונשים, מתוך מחשבה מוטעית שהם ירתיעו ויגרמו להפסקת המעשים. מובן שיש הרבה סיבות אחרות, עמוקות יותר, אך גם היבט זה ראוי למחשבה.

מחכה רבע שעה, חצי שעה, שעה והיא נתקפת בחרדה ובפחדים. היא יורדת למטה ומתחילה לחפש אותו ברחובות, אך הילד איננו. היא מתחילה לטלפן לחברים ומוצאת אותו, לבסוף, בביתו של חבר. הוא הלך איתו לביתו, ואמר לאמא של החבר שאמו יודעת שהוא שם, ושאינו צורך להודיע לה.

מה עושה האם כשהיא פוגשת את המורד? מטילה עליו מיד עונש חמור, מונעת ממנו דבר שאהוב עליו, מאיימת שאם זה יקרה שוב, אז... מטיפה לו מוסר, מסבירה לו ושואלת אותו איך היה מרגיש אילו היה מגיע הביתה ולא מוצא אותה שם. אבל האם יש לילד, במיקרה כזה, האפשרות להטיל עונש על אמו?

הטלת עונש היא "זכותם" של ההורים בלבד, ולא של הילדים. לילדים, עד גיל מאוד מאוחר, יש יכולת הפשטה מוגבלת מאוד. קשה לילד ליצור את הקשר הישיר בין המעשה שעשה אתמול לבין העונש

איך להיות הורה

מאת ענת סרגוסטי יועצת זיוות אברמסון

השברים בארון ושואלת אותו מה זה. "אני לא יודע", הוא עונה במהירות, "לא אני שמתי את זה שם!" האם מסתכלת בו במבט יורה-אש ואומרת לו: "אני לא אעשה לך שום דבר, רק תגיד את האמת!" ואז מתחילה פרשה, והיא מחמירה את היחסים בבית. במישפחה שבה יש יותר מילד אחד, לא רק שהענישה גורמת לילד לשקר, היא יכולה לגרום לילד אחר להלשין על אחיו. זה לא אני שברתי את הצ'לחת, זה הוא עשה!"

היחסים כמיסחר
לעיתים משתמשים הורים בשיטת-חינוך של מתן פרס לילד על מעשים. ההורים נוהגים לשלם לילדים בהבטחה, בממתק, בתמורה, אם יעשו עבודות וישתפו פעולה במטלות בבית, למשל. או אם יביאו ציגונים טובים בתעורה.

אם תוריד את הובל, אתן לך קרמבו כשתחזור!" או: "אם תעזרי לי לקפל את הכביסה, אתן לך גלידה!" בשיטה של שכר יש בדיוק אותה המידה של חוסר-כבוד לילד כמו בשיטת הענישה. במערכת-יחסים טו בשיתוף עם הילד, כשיש כבוד הדדי ורצון ללכת זה בזה, לקראת זה, יש סיכוי שהילדים ישתפו פעולה ויתאימו את עצמם לחיים בבית, כי תהיה להם תחושת-שייכות חיובית, והם ירצו לתרום.

כשתחולשת-השייכות מתערערת, מי שום שההורים טעו בדרך, והילדים בחרו ברכים מפריעות כדי לרכוש לעצמם את תחושת-השייכות, יש סיכוי קטן שהם ישתפו פעולה ויתרמו בבית ובמישפחה.

כשמבקשים מהילדים שיתוף-פעולה בהתנהגות של מתן שכר, יש בכך משום פחיתות כבוד לילד. שהרי ההורים אינם מקבלים שכר עבור פעולות שהם עושים בבית אבל הם מבטיחים לילדים פרסים על דברים שהם עושים. כך מתגברים הילדים לרצונו שהם עושים דברים ומוכנים לתרום רק אם הם מקבלים תגמול עבור מעשיהם.

ילד שגדל כך עלול לראות את החיים כמסכת של אינטרסים. הוא עלול לחשוב שמערכת-יחסים היא מסכת של משאומתן על תשלום עבור מעשה. על-ידי מתן שכר אנחנו מונעים מהילד לתרום את חלקו לרווחת המי-שפחה, מונעים ממנו לקבל על עצמו אחריות למה שקשור בו, בבית ובי-מישפחה. אם אנחנו נותנים לו שכר על כל מה שהוא עושה בבית, יוצא מזה שהאח-ריות היא כולה שלנו, וכשאננו מקבל שכר, מה שמתרחש בבית אינו עניינו. אם אחת ספירה שבאחר הימים העמידה ביצים לבישול. הילדים ישבו באותו זמן וצפו בסלוליויה. האם שכחה את

נוסף על ההשפלה, יש בעונש גם חוסר-כבוד לילד. הוא מנציח מצב שבו הילד החלטנו. והרי החלטנו שאיננו רוצים להיגרר למאבקי-כוח. כשמענישים מתייחסים לעושה — לילד — ולא למעשה. הכעס ממקור בילד, ולא במעשה שעשה. הילד הנ-עניש עסוק, לכן, בכעס שלו, בעלבון ובהשפלה ובתוכניות להחזיר, ולעולם לא במעשה שעשה.

ברוב המיקרים העונש הוא שרירותי. ההורים, מתוך כעס, מונעים מהילד משהו אהוב עליו. ולעונש אין קשר הגיוני למעשה שעשה הילד.

וישנם גם האימונים בעונש. הילד מבטיח ונשבע באלף שבועות שיתנהג כסדר, מפר את השבועה, וההורים אינם מממשים את האיום. כך הופכת התנהגות הורים להתנהגות לא-עיקבית. חוסר-עיקביות מבבל את הילד. הוא נתון במצב בלתי-צפוי. זה מאיים עליו ומפחיד אותו. הוא רוצה למנוע מצב כזה, ואז הוא מגיב, ברוב המיקרים, תגובת-יתר ומחמיר את מעשיו.

לכן, יש סבירות גבוהה ששיטת הענישה תגביר את ההתנהגות המפ-ריעה של הילד. גם אם לפעמים נרמה לנו שהעונש היה אפקטיבי והשיג את מטרתו במיקרה מסוים, קרוב לוודאי שהאפקט היה בטווח קצר ושהתגובה השלילית תבוא בדרך אחרת בטווח הארוך.

קל מאוד להפוך את החיים בבית לשרה-קרב, שבו מוצאים גם ההורים וגם הילדים דרכים לפגוע זה בזה.

ענישה מפתה את הילדים לשקר, מתוך ניסיון להתחמק מעונש. הם עושים זאת, בדרך-כלל, בתיחכום רב. ילד שבר צלחת יקרה. הוא יודע שאמו מאוד תכעס ותעניש אותו. הוא אוסף במהירות את השברים ומחביא אותם מתחת לכסא או בארון שלו. באחד הימים, אחרי זמן רב, מגלה האם את

עונש מפתה לשקר

בכל ענישה יש אלמנט של ה-פלה. ואף אחד, גם ילד, אינו יכול להרשות לעצמו להיות מושפל מבלי להגיב. לכן, מי שנענש ממתיך להורמי-נות, ואז הוא מפתיע בהתנהגות שאינה קשורה לעונש. הוא ימצא משהו שיכאיב יותר להורים, ושיכניס אותם לראגה גדולה יותר. בתגובה על כך העונשים נעשים חמורים יותר, וה-מעשים מחמירים עוד, ואין לזה גבול.

הילדה השתוללה ושברה את הצינצנת. הילד לא המתין במקום שקבעו לו. הילדים התקוטטו במכונית בשעת הטיול המישפחתי. מה לעשות?

הביצים על הגאז ויררה למכולת. המים בסיר התאדו, קליפות הביצים התפוצצו ועפו לכל עבר. ריח חריף התפשט בכל הבית ונרף עד לחדר המדרגות. האם שבה מהמכולת, נכנסה בחדרה הביתה וראתה את התרוממה את הילדים ממשיכים לצפות בטלוויזיה, בעור שבמיטבח מתרחשת הרוממה של הביצים. היא שאלה את הילדים מדוע לא כיבו את הגאז, והם ענו: "אבל לא אמרת לנו לכבות".

הילדים האלה, שהיו רגילים לשכר או לפרס, היו אולי משגיחים על הביצים, אילו אמרה להם האם לפני צאתה: "אתם תשגיחו על הביצים, ואני אביא לכם ממתק מהמכולת". אבל אנחנו הרי רוצים שהילדים ישימורלב למה שמתרחש במיטבח

הגיונית נובעת ממעשה של ההורה, מיומנה שלו, ולא ממה שהטבע מזמן. היא נובעת מהתגובה שלנו למעשים של הילדים.

יש מישפחות, למשל, הנוהגות לא-כול ארוחת-ערב משותפת בכל ליל-שבת, בשעה קבועה. הילדים יודעים שארוחת-הערב מתחילה בדיוק ב-7 וחצי. אחד הילדים הלך אחריהם לחבר, ולא חזר בזמן לארוחה.

יש הורים הממתינים בכעס. יש הור-רים שכוועים ואינם ממתינים ואז, כש-הילד מגיע, הוא מקבל מנה גרושה של הסתפרמוסר.

אבל אפשר, במיקרה כזה, לזווג תור-צאה הגיונית.

הילד מאחר, המישפחה היא באמצע הארוחה. אפשר לומר לו: "אנחנו נורא מצטערים, התחלנו ב-7 וחצי, אתה יכול להצטרף". אז הוא מצטרף למנות שעוד נותרו. אין צורך לרוץ ולהוציא עבורו מחדש את כל מה שלא הספיק לאכול.

אם הוא מגיע אחרי הארוחה הס-תיימה, והכלים כבר הורדו מהשולחן, אפשר לומר לו: "מאוד הצטערנו שלא היית איתנו". אם הוא יתלונן שהוא רעב, אפשר להגיד לו: "תכין לעצמך משהו לאכול, אנחנו כבר ניקינו את השולחן".

מיקרה אחר של תוצאה הגיונית יזיר מה: מישפחה מחליטה לנסוע לטיול, או לביקור חברים, או לבילוי אחר.

האם נוהגת, האב יושב לצידה והי-לדים יושבים מאחור. אחרי דקות אחד-רות של נסיעה הם מתחילים לריב, לצעוק, להרביץ, לבכות. המכונית הר-פכת לתא-לחץ. הנהיגה נעשית עצי-בנית ולא-נעימה. ההורים אומרים ל-לדים: "המריבות מפריעות לנו. אם אתם לא מפסיקים לריב, לא נוכל להמ-שיך בנסיעה". הילדים מבטחים הב-טחות ושבועים שבועות, שמחויקות מעמד שתי דקות בדרך, ואז המריבות פורצות מחדש.

במיקרה כזה כדאי לסובב את האוטו בהזרמנות הראשונה ולנסוע בחורה הביתה. מהלך כזה מכניס את הילדים להלם, ואחרי שהם מתאוששים ממנו הם שואלים למה חוזרים. כדאי לומר להם: "אני לא יכולה לנהוג ברעש ובמ-הומה, אני מפחדת שאגרם לתאונה, אז אנחנו חוזרים הביתה, ואולי בשבוע הבא ננסה לנסוע שוב". פשוט לחזור הביתה ולא להיכנע לתתוננים ולהבי-טחות של הילדים.

לא כדאי להגיד: "אתם משגעים אר-תי, בגללכם אנחנו חוזרים הביתה!" כי אז מאבדים את האפקט.

זו תוצאה הגיונית, שההורים יוזמים. כדאי שההורים יכינו שבדרך זו הם מעבירים מסר חינוכי חשוב מאוד ל-לדים, ואם הם ירגישו כך, הם לא יחשבו שהם מופסדים מכך שהטיול התבטל.

יש סבירות רבה שבשבוע שלאחר מכן הילדים יזכרו מה שהיה, כי הם למדו לקח. הם לא יחזרו על מעשיהם והנסיקה תהיה נעימה. שיטה זו טובה יותר מאלף הסברים והספתימוסר ואיומים, שאינם מתבצעים.

בשיטת התוצאה ההגיונית, ההורים מחליטים מה הם עושים ומבצעים את ההחלטה, ולא מחליטים מה הילדים יעשו, ולא צריכים לעשות. ביחסים של כבוד הדדי יוכל כל אחד להחליט רק מה הוא עושה.

ההורים יוזמים את התוצאה מראש, לכן אין הם מפתעים מההתרחשות, הם מוכנים לזה, ואינם כועסים.

כדאי להתנהג בתקיפות אדיבה, שוב, התקיפות תהיה לגבי מה שהורה עושה, ולא לגבי מה שהילדים צריכים לעשות. התקיפות יהיו בהחלטה של י-ובביצוע של י. אני החלטתי, אני תיכ-ננתי ואני מבצעת. חשוב לעשות את הדברים בטון נעים, לא כעוס ולא מת-נצל, ולא להאשים את הילדים. הם יבי-נו את הקשר בין המעשה שלהם לבין התוצאה.

חשוב לשמור על עיקבות. אבא או אמא החליטו לכבד רק את הבגדים שנמצאים בסליהכביסה. כדאי לקיים את ההחלטה בעיקבות. הילד יחליט מה הוא עושה. אם יחליט שהוא רוצה ללבוש בגדים נקיים, הוא ידאג לשים את הבגדים המלוכלכים בסליהכביסה.

אבל אם הוא יישאר רעב במשך יום אחד, יש סבירות שהוא יפתח מידה של אחריות, ולמחרת לא ישכח את האוכל. בעיקבות תוצאה טיבעית, אפשר להשתתף בצעריו של הילד, לגלות סימ-פאתיה ולא להיות נגדו ולהוכיח אותו. לומר לו: "בטח היה לך מאוד לא נעים

הכוונה איננה לתת לילד לטפס על המעקה של המירפסת בקומה השלי-שית, כדי שיווכח מה יקרה לו אם יפול למטה. והכוונה איננה לאפשר לילד להבין מהו זרם חשמלי ולהניח לו להכניס מסמר לתקעיהחשמל. במיקרים כאלה לא ניתן, כמובן,

שנחכה עוד תקופת-מה, עד שתרגיש שאתה יכול להיות בטוח שלא תשכח את מה שאנחנו קובעים. אני פשוט לא מרגישה שאני מסוגלת לעבור עוד פעם את החרדה הזאת". הילד ענה: "אבל אני בטוח כבר עכשיו שלא אשכח להגיע בזמן".

היום, כי היית רעב" כך יש לו ההרגשה שהוא יכול לחלוק את צעריו עם מישהו, והאווירה הנעימה בבית נשמרת. אפשר לא לעודד אותו ולומר: "לא נורא! כל אחר שוכח לפעמים".

להורים יש נטייה למנוע "סבל" מה-ילדים. הם מנסים למנוע מהם את אי-ה-נעימות המתלווה לחוסר-אחריות של הילדים.

אם ילד הוא חסר-אחריות, וההורים מונעים ממנו ללמוד לקח, הוא לא יקח שאבא ואמא אחראים, והם יעשו את העבודה במקומו.

א-אפשר ללמד אחריות, אבל ניתן לאפשר לילד ללמוד בעצמו מהי אחר-ריות. חשוב לאפשר לילדים, כבר מגיל צעיר מאוד, להתנסות וללמוד מהמע-שים שהם עושים. לכן חשוב שלא להח-מיץ את התוצאות הטיבעיות.

לילד אחד היה אוסף-כולים יקר. בכל פעם שהוא היה מטפל באוסף, הוא היה משאיר אותו על השולחן, חשוף לכל פגע. ההורים הזהירו אותו עשרות פעמים, שאם לא יאסוף את הבולים, הם יעולו להיעלם. הילד לא שמע, והמ-שיך להשאיר את הבולים על השולחן. יום אחד נשבה רוח חזקה מבעד לחלון, וכל הבולים היקרים התעופפו והתפזרו. להגיד לילד במצב כזה: "אמרת לך" זו החמצה של השימוש בתוצאה טיבעית.

בגדים מלוכלכים

תוצאות הגיוניות דורשות מה-הורה מחשבה ותיכנון, כי תוצאה

לתוצאה הטיבעית להתרחש, אלא נש-תמש בשיטת התוצאה ההגיונית. אבל כשאפשר, ניתן לתוצאה הטי-בעית לקרות.

למשל: ההורים מזהירים את הילד הקטן מפני התגור החם. הוא לא מבין מה משמעות המילה חם, עד שהוא נוגע בתגור. כואב לו, ואז הוא מבין מה זה חם, ויש סיכוי שלא יגע שוב בתגור הדולק. הוא התנסה בתוצאה טיבעית של מעשה לא-רצוי.

ילד רוצה ללכת לחבר. בחוץ קר ויורד גשם שוטף. אמא מציעה לו לקחת מעיל. הוא מתווכח ואומר שלא קר לו, ומתעקש שלא לקחת את המעיל. הוא יוצא מבית, הולך כמה עשרות מטרים, נרטב עד לשר עצמותיו, מחליט לחזור הביתה. הוא נכנס נוטף מים. הנטייה היא לומר לו מייד: "אמרת לך שיוצא גשם, ושאל לא תיקח מעיל אתה תרטב! חבל שלא שמעת בקולי! ידעת שזה יקרה!" זו החמצה של השימוש בתוצאה טיבעית. הילד, שמוכיחים אותו, וזכר רק את הספתימוסר, ולא את התוצאה שחווה עד בשרו. הוא נכנס להתגוננות מפני הכעס של אמו, במקום ללמוד מעשיו.

במיקרה כזה כדאי לומר לו: "אוי, כמה שאתה רטוב! בוא, תחליף בגדים וקח את המעיל". הוא למד את ההקש-שלו כאשר נרטב. אמא איננה נגדו, היא לצידו. מי שהיה "נגדו" זה הטבע.

ילד יצא בבוקר מהבית ושכח לקחת את תיקה-האוכל. הורים רבים יקחו לו את התיק לבית-הספר, כדי שלא ייש-אר, חלילה, רעב. כך לא ילמד לקבל על עצמו אחריות ולזכור בעצמו את הדברים, כי ההורים וזכרים במקומו.

"אני מעדיפה שנתאמן קודם בעניי-נים פחות מפחידים. מה שעבר עלי בדקות שבה לא ידענו איפה אתה ומה קרה לך, א-אפשר לתאר, אמרה האם, "אני לא יכולה להסתכן בזה שוב".

לתת לילד להתנסות

והי האלטרנטיבה. במקום ער-וש, שאינו קשור לעניין, וללא כעס, מקבלים החלטות המאפשרות לילד להתנסות בתוצאות מעשיו. המ-טרה היא לאפשר לילדים לפתח עצי-מאות אחראית. לא עצמאות כאנרכיה, לא עצמאות של "אני מחליט מה אני עושה, ואני עושה כל מה שמחשק ל", אלא עצמאות הלוקחת בחשבון את תוצאות המעשים, כלומר שיש בה מידה גדולה של אחריות.

אנחנו מעוניינים לאפשר לילדים לפתח יכולת להתמודד עם משימות-החיים. שתהיה להם היכולת להעריך את הנתונים, ולהחליט מה נכון ומה לא-נכון. צריך לאפשר לילדים מיפגש ישיר עם המציאות, ולתת להם לפתח את האומץ להסיק בעצמם מסקנות מתוצאות המעשים שעשו, כשהתור-צאות אינן נראות להם. הם צריכים להיות אחראים למעשים שלהם.

כדאי לאפשר להם להתאמן ולפתח אחריות למעשיהם באמצעות ההתנסו-ות בתוצאות הטיבעיות והתוצאות ההגיו-ניות של המעשים. תוצאות טיבעיות הן הרברים הקר-רים מעצמם, ותוצאות הגיוניות הם דברים שאנחנו, ההורים, מוזמנים ליל-דים.

פשוט מפני שזה גם הבית שלהם, ומפני שהם רואים את עצמם מעורבים בכל מה שמתרחש בו.

ילדים המקבלים שכר תופסים את העולם כך: כדאי לי לעשות, או לא כדאי לי לעשות. אם ישלמו לי, אעשה. לא ישלמו לי, לא אעשה.

השיטה הזאת הופכת את היחסים במישפחה למיסחר, למקדומימכר.

השאלה היא מהי השיטה החלופית? למשל: מישפחה נסעה לטיול בירוש-לים. איש מהם לא הכיר את העיר. ההורים שלחו את הילד הגדול לטרט, והלכו עם הקטנים לגן-החיות. הם קבעו פגישה עם הגדול בשעה מסוימת, כנקודה ליד בית-הקהלנוע.

השעה היעודה הגיעה, והילד איננו חיכו קצת, והוא לא בא. האמא נתקפה בחרדה והתחילה לחפש אותו בסביבה. בסוף מצאה אותו מרותק לחלון-ראווה של חנות לחיות. אמחות רבות היו צועקות על הילד ומטילות עליו מיד עונשים כבדים, על הפחד הנורא שגרם להם. אבל האם הזאת חיבקה את הילד בחום, נישקה אותו ואמרה לו: "נורא ראגתי, נורא נבהלתי וחשבתי שקרה לך משהו. אני שמחה שאתה בסדר". הילד הסביר שהגיע למקום-המיפגש רקות אחרות לפני השעה היעודה, איש מבני-משפחתו עוד לא היה שם, הוא החליט ללכת קצת לטייל בסביבה. אז שכח את עצמו ואת השעה.

בפעם הבאה, כשנסעה המישפחה לטיול, והילד הגדול רצה ללכת לבדו לבילוי שונה מיתר בני-המשפחה, אמ-רה האם בצער: "לא נוכל לאפשר לך את זה, מחשש שתשכח שוב לחכות לנו בזמן במקום-המיפגש שייקבע. מוטב

במלאת 50 שנה למילחמת האזרחים בספרד מעמיד יגאל תומרקין אנדרטת זיכרון לסולידריות ולתיקווה שחלפו מן העולם

רוברט קאפה: חייל נופל, ספרד, 1936

יגאל תומרקין: מחווה לקאפה, פוזו בלאנקו, 1989

— בעזרת שני פועלים אנדלוסיים, פפה ודודי, שהועמדו לרשותו על-ידי עיריית פוזובלאנקו — שנות הריכוז של פראנקו מבקשים לשכוח ולהשיג קצו כל-יכך (שישה ימים בלבד) מסביב הפסל בכך שעברו יום ולילה, וכן בכך שהגיע לספרד לאחר שכבר בנה מאקס (רגם) ושתי ואריאציות קודמות של "מחווה" לרוברט קאפה. האחת, בגובה אדם, כשליש מן הגובה של אחותה שבספרד, שמורה בארץ, ואילו השנייה — באותו גובה אבל לא באותו אורך — ניצבת בן סטייט יוניברסיטי, האוניברסיטה של מדינת פנסילבניה, בפילדלף. פיה. קודם לכן הוצגה במוסאון היהודי בניו-יורק. הרצאות הקתה מומנו על-ידי פטרון האמנויות היהודי-אמריקאי פיליפ ברמן שגם תרם את הפסל לאוניברסיטה האמריקאית.

הרעיון להקמת הפסל באתר ההיסטורי אמנם היה של תומרקין אבל מי שתיווך בינו לבין הרעיון של פראנקו מבקשים לשכוח ולהשיג קצו כל-יכך (שישה ימים בלבד) מסביב הפסל בכך שעברו יום ולילה, וכן בכך שהגיע לספרד לאחר שכבר בנה מאקס (רגם) ושתי ואריאציות קודמות של "מחווה" לרוברט קאפה. האחת, בגובה אדם, כשליש מן הגובה של אחותה שבספרד, שמורה בארץ, ואילו השנייה — באותו גובה אבל לא באותו אורך — ניצבת בן סטייט יוניברסיטי, האוניברסיטה של מדינת פנסילבניה, בפילדלף. פיה. קודם לכן הוצגה במוסאון היהודי בניו-יורק. הרצאות הקתה מומנו על-ידי פטרון האמנויות היהודי-אמריקאי פיליפ ברמן שגם תרם את הפסל לאוניברסיטה האמריקאית.

כדי להבין את המילים "נושא אמיץ", מסביר האמן, יש לדעת כי אמני ספרד בתקופה שלאחר שנות הריכוז של פראנקו מבקשים לשכוח ולהשיג קצו כל-יכך (שישה ימים בלבד) מסביב הפסל בכך שעברו יום ולילה, וכן בכך שהגיע לספרד לאחר שכבר בנה מאקס (רגם) ושתי ואריאציות קודמות של "מחווה" לרוברט קאפה. האחת, בגובה אדם, כשליש מן הגובה של אחותה שבספרד, שמורה בארץ, ואילו השנייה — באותו גובה אבל לא באותו אורך — ניצבת בן סטייט יוניברסיטי, האוניברסיטה של מדינת פנסילבניה, בפילדלף. פיה. קודם לכן הוצגה במוסאון היהודי בניו-יורק. הרצאות הקתה מומנו על-ידי פטרון האמנויות היהודי-אמריקאי פיליפ ברמן שגם תרם את הפסל לאוניברסיטה האמריקאית.

הקטנה עמדה במשך שלוש שנים בפני הסתערויות תיהם החוזרות של המורדים ורק נפלה בידיהם בשנתה האחרונה של הרפובליקה.

האיזור שבו שוכנת העיר הוא איזור הררי. ה' עיר עצמה ממוקמת על רמה בגובה 650 מטרים מעל פני הים, בנוף המצטיין באופקים פתוחים למרחק מכל עבר. פיסלו של תומרקין מוצב במ' קום הגבוה ביותר באותה רמה, כ־50 מטרים מעל העיר, כך שהוא נראה עד למרחק 43 קילומטרים. מול הרמה מתמסכת שלשלת ההרים המתחתית. איכרי בעבר השני, קורדובה. הרכס הגבוה ביותר הוא ה'צ'מורה, פיסנת הר המעפיל עד לגובה 950 מ' רים מעל פני הים. שם ישבו הכוחות הפאשיסטיים. פוזובלאנקו הרפובליקאית הופצה פעמים רבות על-ידי הרפובליקאים הנאציים. מאות אנשים נפלו כאן בקרבות וכמעט שאין בית שלא נפגע. את המתים לא היה צורך — וזמן — לקבור. סחף הקרקע כיסה עליהם וקבר אותם שאתם מצא תומרקין האיזור מספרים עד היום, שהיו עוברים ורואים נעלי הרוג מבצבצות מתוך האדמה, בעוד הגוויות מכוסה באדמת-סחף הררית שנשטפה בזרמי המים היורדים מן ההרים לערכות השחונות שכמעט איי נן יודעות טעם גשם.

פסל החייל המח מתנשא לגובה של כחמישה מטרים והוא ניצב במרכז מישטח משולש שרועף כלול בשיכרי וחלוקי אבן שחם (גראניט) מקומי. תומרקין מסביר כי לא רצה להעמיד אותו על כן או בימה (פרסטאל). הפסל עשוי לוחות פלדה בעובי 45 ו־55 מ"מ ומחובר אליו צמר גלגיליות מאולתרות העשויות גרוטאות מתכת של פסייבר זל וגלגלי קרונות רכבת שאותם מצא תומרקין באיזור וזמנם — ימי מלחמת-האזרחים עצמה ועוד קודם לכן. ישן וחדש. זכר לחורבן.

את הלוח הגזוז המייצג את דמותו של החייל צבע תומרקין בצבע אדום לאחיד. הכוונה לה' שיג מישחק גוונים משתנה בשעות היום השונות. גם ההצללה (מלשון צל) שעל הקרקע מתחלפת עם השנויים בעוצמת אור השמש. ה'פלוונטר' של פסי וגלגלי הרכבת מחובר לפסל על-ידי כבל היוצא — סימלית — מן הנקודה שבה פגע הכדור בליכו של הלוחם. את העובדה שעלה בידו

ההיסטורי המתקרב? מי מהם היה מתכוונן לקראתו במשך כמה שנים כדרך שעשה זאת הוא? ומי עוד בקירבנו, מצורעי אינתיפאדה וגנועי כדורי גומי ופלאסטיק מזה, ונכזבי כל חזון וכל חלום החורג מסיוטי "ארץ ישראל השלמה", מזה, היה מעז לה' עלות על דל-שפתיו ביטוי המוכיר ימים טובים / רעים יותר, כגון זה שבכתובת ההקדשה לפסל, המתייחס ל"סולידאריות האינטלקטואלית הבינ-לאומית"?

לא. התשובה היא: רק תומרקין, אחרון האני טרנאציונאליסטים שלנו שהוא גם הקנאי ביותר להגדרת "המקום" שלו עצמו. ללמדך שוב מה שכבר הורנו אינטרנאציונאליסטי יהודי גדול אחר, ז'אן ז'ורס: "ככל שיש כאדם פחות אינטרנאציונאליסטים כן הוא גם רחוק יותר ממולדתו. ככל שהוא יותר אינטרנאציונאליסט — הוא גם קרוב יותר למולדתו."

חר וחלק. כי הסתירה בין אלה השניים — סתירה מצמצמת, מסולפת ומעוותת שעליה אמר נים כמעט כולנו מאז השואה והיא מונחת ביסוד מערכות החינוך והתרבות שלנו, המדיניות שלנו, התיקשורת שלנו — היא סתירה מרומה. וביתר חריפות: שקר ואפילו לא קדוש.

שקר או מחלה. וגם שניים אלה אינם רחוקים כל כך זה מזה.

אמרת פיקחות מעשית ורגישות. על הראי שונה אין צורך להרחיב את הריכוז: האנדרטה של תומרקין היא המעשה הנכון ואף הנכון מבי חזנת התיקשורת והמוניטין הבינלאומיים שפסל ישראלי מסוגל היה לעשותו בשעה זו. כואב לומר זאת, אבל אלף פסלים ואנדרטות בגבול "הקו הירוק" או בגנות הרדיפה והריכוז של תושבי ה"שטחים" לא היו מסוגלים להשתוות לו ברושם שיתורו אחריהם. ורושם פירושו גם אפקטיביות ואשר לרגישות — מי עוד היה זוכר, בהקשר זה, את ישראל צנטנר, אותו "יהודי קטן מישר אל", בוגר שדות הקטל של לאס רוזאס, קאסה דל-קאמפו, בני קאסיס, קינטו וטאראגונה, שכתב ספר עברי על חוויות מלחמת-הספרד שלו והיה מסתובב בכתבי-הקפה של צפון תל-אביב בשנות ה־60 ומציע למכירה את ספרו, שאותו הוציא על חשבונו. כהוצאת המחבר."

תומרקין מספר שהוא עצמו — וכמוהו גם שלמה שבא שהיה מקניצמאנה את סוס הקר בות הקומוניסטי הפאטי — רכשו עשרות עות' קים של הספר, ממאדריד עד ברלין שמו, כדי לחלק ללידיהם. עכשו נקשר שמו של אותו מתגרב ארץ-ישראלי אלמוני-כמעט בשמו של אחד המפורסמים בצלמי כל הזמנים, ושמות שני הם נקשרו לכלי הפרד בוויכוח של מלחמה אשר 3000 יהודים מכל רחבי העולם 3000 מהיודי היישוב הארצישראלי הקטן של אותן שנים רחרי קות השתתפו ב"ברגידות הבינלאומיות" שלה. ואלה כאלה העלו בלב את זכר אותה סולידריות בינלאומית שכמרומה שלמה נותר ממנה שמץ במי קומותינו, אם אין מתעקשים להזכיר בהקשר זה את אייבי נתן בעל הכוונות הטובות.

רשות הריכוז ליגאל תומרקין: העמדת את הפסל (ותומרקין רוחה את הכינוי שלי: אנדרטה: דומה שמים רבים חילפו בירקון או כפישון עד שהמילה אנדרטה תטהר מן הסיגים שדבקו בה באחרונה — לא לגמרי שלא בצדק — בעיקבות סיפור של אדם ברוך על יחאל שמי — ג'ו) כפוזובלאנקו, עיר-שדה בת 15,000 תושבים בפרובינציה שמצפון לקורדובה. כאן צולם, ב־1936, צילומו המפורסם של קאפה: החייל המח — צילומו של חייל ה"מונצח" על-ידי המצלמה בדיוק ברגע שבו חודר לליבו כדור-הרובה המפלט אותו (יש כופרים הטוענים, אגב, כי קאפה "ביים" את הסצנה. שאם לא כן, כיצד תסביר את העובדה שבארכיונו נמצאו 43 ואריאציות שונות שלה...). כאן, באיזור זה, נערכו סרבות קשים במיוחד בין הפלנאחות של פראנקו לבין הצבאות הרפובלי-קאיים הנאמנים לממשלה. עובדה היא, שהעיר

לפעמים רעיון טוב או הברקה כמוהם כחצי יצירה מוגמרת. ובאמת היה זה רעיון או הברקה מזוהרים להעמיד במקום שבו נהרג החייל הרפוב-ליקאי שבתצלומו של רוברט קאפה — אחד התצלומים הנודעים ביותר במאה ה־20 — פסל או אנדרטה כמחווה לסולידריות הבינלאומית כפי שנתגלתה במלחמת-האזרחים הספרדית, 1936-1939. כן, וכמוכן גם כמחווה לרוברט קאפה עצמו, הצלם היהודי-הונגרי האינטרנאציונאליסט שעשה היסטוריה בעת שצילם היסטוריה בעד ער-שת מצלמתו.

ואיזה עיתוי עשוי היה להיות נכון — ופיקחי — יותר להגשמתו של רעיון מעין זה מאשר יובל ה־50 לסיומה של אותה מלחמה נוראה, שבה מצ' או בין 700,000 ל־700,000 איש, אשה וילד את מותם; מלחמה שזכתה בדיעבד לכבוד המפוקפק של היותה מתוארת כ"חזרה כללית" לקראת מל-חמת-העולם השנייה. כי זאת לדעת: מלחמת-ה' עולם השנייה החלה חודשים ספורים בלבד אחרי תום מלחמת-ספרד ב־28.3.39 עם כניעת מרדריד, מעוזה האחרון של הרפובליקה, וברירתו של ראש-הממשלה הסוציאליסט, הרפוסטור לרפואה חיוני נגדי, לצרפת.

ובמחווה של מי מפסלינו ואמנינו יכולה היתה לעלות הברקה נהדרת כזאת, אם לא בזה של המ' עורב שבכולם, האינטרנאציונאליסט שבכולם, שי-ריותיו בהיסטוריה משתוות רק ליריעותיו ב' תולדות האמנות.

כמה רגישות, דימיון, פיקחות מעשית רכון, אפילו תרבות נפש, הפיגין כאן שוב מי שלעיתים קרובות מצטייר בדימוינו — בעיקר למקרא כיתבי המלומס שלו — כבכירין אלים שאינו כוחל בשום אמצעי, ובכלל זה נייר-טואלט מרוח בצואה, כדי להיפרע ממבקריו ומאיכיו ה'לא-מע' טים.

וכי איזה אמן מקומי אחר היה זוכר את התאריך

רוברט קאפה

נולד בבודאפשט, הונגריה, ב־22 ב' אוקטובר 1913, בשם אנדרי פרידמן. ב' 1931 עזב את הונגריה ועבר לברלין, שבה החל את דרכו המיקצועית כשוליה של צלם. עם עליית הנאצים עקר לפא-ריס (1933). ב־1936 החל מצלם את מלחמת-האזרחים בספרד. נהרג בעלו-תו על מוקש במה שהיתה אז הודו-סין ב־25 במאי 1954 והוא בן 41 שנה. ארנסט המינגווי: "הוא היה ידיד טוב וצלם גדול ואמיץ מאוד."

ישראל צנטנר

התנדב מארץ-ישראל לשורות "הברי-גדות הבינלאומיות" בספרד ובאוקטובר 1936 כבר לבש את מדי הרפובליקה. נפ-צע בראשונה בקאסה דל-קאמפו והועלה לדרגת רב-סמל. אחרי התבוסה חצה את הגבול לצרפת ושם נכלא במח-נה-מעצר. הוגלה לאלג'יר ולאחר נחותת בעלות-הברית בצפון-אפריקה (1942) חזר לארץ-ישראל דרך מצרים. מן ה' ארץ התנדב למלחמה בנאצים, יצא לברית-המועצות והתגייס לשורות הדי-וויזיה הפולנית הלוחמת לצד "הצבא האדום". היה בין הכוחות המשחררים את ורשה והגיע עד ברלין. הועלה לדרגת קצונה. חזר לישראל ב־1947 וכיהן כחבר מזכירות לוחמי הבריגדה הבינלאומית. נפטר ב־1976. יצא לאור ספר זיכרונותיו ממאדריד עד ברלין. בהקד-מתו של המשורר מרדכי אבי-שאו.

ההקדשה שעל האנדרטה

זאנש פוובלנאק, לאזרחי ספרד
 על מות הסולידריות האנטי-
 הינלאומית.
 זאנש פוובלנאק, לאזרחי ספרד
 על מות הסולידריות האנטי-
 הינלאומית.
 זאנש פוובלנאק, לאזרחי ספרד
 על מות הסולידריות האנטי-
 הינלאומית.
 זאנש פוובלנאק, לאזרחי ספרד
 על מות הסולידריות האנטי-
 הינלאומית.

לאנשי פוובלנאק, לאזרחי ספרד - על מות הסולידריות האנטי-
 הינלאומית.
 לישראל צנטנר, יהודי קטן מישראל שבא להילחם במדריד, נשבה
 על-ידי הגרמנים ושוחזר על ידי-הרוסים ונלחם בכיבוש ברלין.
 ובמחווה לרובט קאפה -
 באתי לכאן לבנות פסל זה.
 יגאל תומרקין
 (אשר לקורות חייו של ישראל צנטנר - ראה מיסגרת בעמוד 26)

מיכתבים למערכת

מורה ועוזב

בתגובה על מיכתבו של הפרופ' אריה
 זקס (דף חדש, 25.1.89), שקבל על כך כי
 בהקדמתו של יעקב עמרמי בקובץ מיכתבי
 יונתן רטוש הופיעו כמה פסוקים המובאים
 כמעט כלשונם מתוך רשימה שכתב הוא
 (זקס) על רטוש לאחר פטירתו, כותב לנו
 יעקב עמרמי:

עפר אני תחת כפות רגליו של הפרופ' אריה
 זקס. כל דבריו אמת לאמיתו. בשעתו קראתי את
 הספרו וכל כך נתרשמתי מן הדברים עד שעמרמי
 והעיתון לעצמי את מיקצתם כדי שאוכל להשת
 מש בהם, בכוא היום, בעטיפה או ברש לאחר מסי
 פרי רטוש שהיה בכוונתי להוציא גם לאחר פטיר
 תו. כיוון שניגשתי לכתוב את ריבוי הקרמתי
 לקובץ מיכתבי רטוש, מצאתי בכלי את הפתק,
 אלא שלרוע המזל ובעוונותי הרבים שכחתי, בעת
 העתקת הדברים, לציין את שמו של הכותב עד
 שדימיתי כי אני הוא מחברם של אותם דברים
 שכפתק.

עתה, משהוערתי על טעותי, אני ממרה להר
 רות בה ולהביע את צערי על שלפחות במיקרה זה
 נתתי גם אני את ידי לאלה המרחיקים גאולה מן
 העולם.

כבידונים נגד רובים אוטומטיים, בידיים נגד תותחים...
 איור של גרשון קניספל (1955) לספרד על המוקד של אלכסנדר מן

עליה, והרבה עוד ייאמר עליה בכיתבי ההיסטור
 יה, בתקופות מאוחרות יותר...
 ...צרפתים נלחמים לצד גרמנים נגד גרמנים.
 מרוקאים או חבשים מפקדים על יחידות בני
 הגזע הלבן. שחורים משמשים מורכבים פוליטיים
 לאמריקאים לבנים.
 יהודים מבילים בחורים, שהיו בעבר נאצים,
 להתקפה נגד טנקים גרמניים.
 מבלי להיות ערדאיים לכך, אראפשר כלל
 להבין את התהליך הזה בכל חשיבותו. וכל זה
 מתנהל בדבר מובן-מאליו.
 הסולידריות הבינלאומית, אם מחזירים אר
 תה לחיים הלכה למעשה, שום מצור, שום אינ
 טרונציה (התערבות מבחוץ) לא יוכלו לה...

ספרד, יוני 1938

ישראל צנטנר:

רובט אקוויסט נולד ב-1917 בהמבורג, גר

בינלאומי שהתמודד עם הנושא.
 מילחמת האזרחים האנטי-פאשיסטית בת
 שלוש השנים — זו שאיחדה, אולי בפעם שלפני
 האחרונה, את כל אנשי הרצון הטוב שבכל האר
 צות ובכל העמים — היא בהחלט מילחמתם של
 הסופרים, שרבים מהם אף השתתפו בה בפועל,
 אם כמשקיפים ואם כלוחמים ממש.
 נזכיר כאן רק את שמותיהם של לואי אראגון,
 ברט ברכט, ג'ון דוס פאטוס, איליה ארנבורג, ז'ורז'
 ברנאנוס, אנרי מאלרו, רפאל אלברטי, אגון אר
 וין קיש, ארתור קסטלר, סטיון ספנדר, ג'ורג'
 אורוול, ארנסט מינגוויי (למי צילצלו הפענר
 נים), מלקולם לאורי, והגרמני לורוויץ, אף הוא
 לוחם בצד הרפובליקאי. וכמובן — את חורחה
 סמפרון עצמו, שהיה נער כימי המילחמה (הוא
 יליד 1923) והיגר מספרד לצרפת לאחר התבוסה
 בחברת הוריו. בצרפת, אגב, הצטרף למחתרת ה
 אנטי-נאצית, נתפס ונשלח לבוכנוואלד. ובשנים
 האחרונות הוציא ספר ובו הוא מותח ביקורת קשה

יגאל תומרקין מראה את המיתווים לשר-התרבות הספרדי, חורחה סמפרון

מניה. הגיע עם הוריו ארצה ב-1933. מ-1934
 מעורב במאבקי עובדים בבתי-היוקוק בחיפה. מצ
 טרף לנוער הקומוניסטי.
 ב-1935 נאסר ועונה קשות בכלא יפו. אחרי
 ארבעה חודשי מאסר מינהלי שוחרר בשל חוסר
 הוכחות וחוייב להתייצב פעמיים ביום במישרה.
 ב-1936 מחליט רובט להתגרם לעזרת ספרד.
 „אני מתגרם לבריגדות הבינלאומיות בספרד
 לא משום שהמאבק כאן בארץ קשה לי יותר מדי.
 אינני בורח מתפקידי כאן, אך אני מרגיש, שזו
 חובה שעלי למלא...” אמר בהיפרדו מתבריו.
 נפל בקרבות על האברו, ביולי 1938.

יוני 1938 — האפיפיור מקבל את נציגו ה
 רישמי של פרנקו ומכריז:

ישראל צנטנר עטור מדליות סובייטיות
 במילחמת-העולם, 1945

„אלוהים העניק לגנרל פרנקו את האושר לב
 שר לעולם את רצון-אלוהים.”
 מתחילות ההכנות לצליחת האברו — קפיטן
 מרדכי מילמן מארץ-ישראל משתתף בהכנות.

אלברט איינשטיין: „המאבק של העם הספרדי

על ניהולה של מילחמת-האזרחים בידי המפלגה
 הקומוניסטית הספרדית.
 בעוד חודשיים עומד סמפרון להגיע לישראל
 לקבלת תואר דוקטור-כבוד מאוניברסיטת תל
 אביב, וב-1 באפריל 1989, בסמוך לאותו מועד,
 יתקיים בפוובלנאק האנאלוסית טכס הסרת
 הלוט מעל פיסלו של תומרקין. בין המוזמנים יהיו
 סמפרון, שרה-תרבות האנאלוסית שהוא גם האיש
 שמימן את הקמת הפסל, וכן שירי הלוחמים ה
 אנטי-פאשיסטיים ולוחמי הבריגדות הבינלאומי
 יות. יש אפילו מי שהעלה את הרעיון להטים למ
 קום הטכס את גיבורת מילחמת-האזרחים, הירועה
 בכינויה „לה פאסיונאריה” (אשת הרגשות הלוה
 טים), דולורס IBARRURI בשמה האזרחי, הא
 שה קומוניסטית בת ה-94 המסמלת עדיין בעיני
 רבים את עוהדות והגבורה והתיפארת — אבל
 גם את הכישלון המר והתבוסה — שהיו ספרד.
 ובתווך, בין כל אלה, יופיעו שתי דמויות של
 יהודים ארצי-ישראליים, האחד אמן חי והשני, חייל
 אלמוני „דוק-קישוטי” מת, ששמו נקשר או יתקשר
 מעתה באותה אפופיאה אינטרנאציונאליסטית
 שחייבת לסמל בעיני כלולו את העובדה, שאכן יש
 חיים גם מעבר ולאחר „הקו הירוק” ולכל הקווים
 והמחיצות וההבדלות והרדיונות והנגישות שבער
 לם.

ואל יקל איש ראש במעמד סימלי זה. רק שלוש
 שנים מאוחר יותר יזכור העולם היהודי כולו את
 יום חורבנו שלו, הלא הוא יום מלאות 500 שנים
 לגירוש ספרד, בשנת 1492. ויש סימליות עמוקה
 בעובדה שלא רק שגרי ישראל חור בשנים אלה
 לאותה ארץ שמאסה ביהודיה. קרמו לו אותם 300
 יהודים ארצי-ישראליים נועזים שקמו והתגרמו
 להשתתף במילחמה שרבים אמרו שלא היתה
 מילחמתם, ומקצתם אף מצאו בה את מותם. עכ
 שיו מעלה את זיכרם גם פסל ישראלי, פסלו של
 „מקום” המתמשך מתל-אביב, חיפה ועמק הירדן
 ועד לרמה של פוובלנאק, מול שלשלת ההרים
 המתנשאים מעל קורדובה.

נתן ד

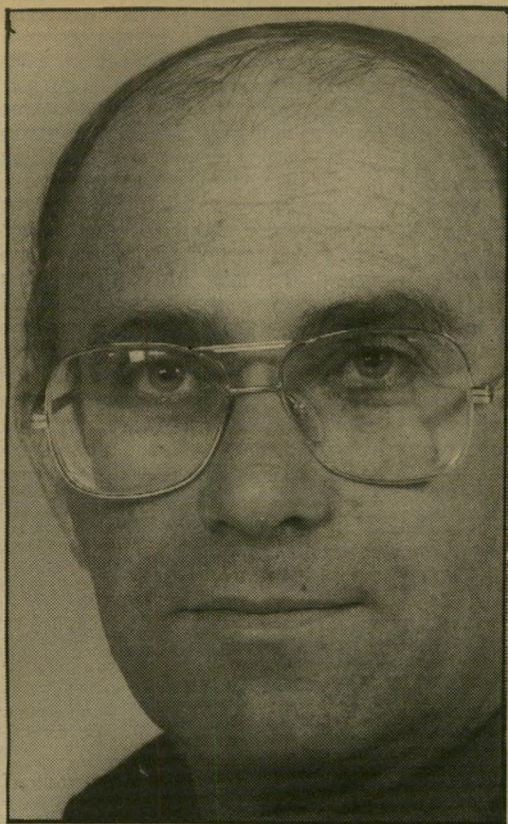
על סולידאריות

בינלאומית מתוך

מיכתבו האחרון

של רובט אקוויסט

הבריגדה הבינלאומית — הרבה יש לומר

מתי דויד:

„חשוב לדעת סוף־סוף מה הקהל חושב!“

חבר מליאת רשות השידור מתי דויד שלח לכל חברי המליאה הצעה להקים קבוצות צפייה והאזנה, „קצייה“ מקרב האוכלוסייה, כתשובה על דעת־הקהל הסלקטיבית של קומץ עיתונאים, הכותבים טורים אישיים בעיתונים, וגם על סקרי־האזנה וצפייה מוגבלים בהיקפם ובמטרתם, המתבצעים על־פי יוזמות מיסחריות, פירסומאיות ופוליטיות חד־צדדיות, לדבריו.

● אני מבינה שאת ההצעה שלך שלחת לחברי מליאת רשות השידור כבר לפני חודשיים. מה קרה מאז? יש תגובות?

בהחלט כן. אהרון ידלין הביע תמיכה, עוזי נרקיס הביע תמיכה, אמנון נרב התלהב, ואני ממשיך לדבר עם האנשים ולשכנע.

● מי יהיה בקבוצות־הצפייה שאתה מצייע? אנשים מיקריים?

קבוצות באוכלוסייה. לא מומחים אמיתיים, ולא מומחים מדומים. צריך למצוא נציגויות של צופים מקרב האוכלוסייה. פעם תושבי עיר גדולה, פעם תושבי איזור מסויים, פעם תושבים ערביים, פעם קבוצה אחרת. כדאי להחליף את הצוותים כל כמה חודשים.

● ומה בעצם הם יגידו לך? הם יגידו מה הם אוהבים.

טוב מאוד. זה מה שאני רוצה לדעת. אני לא מבין כיצד הטי לווזיה והרדיו, שהשפעתם על דעת־הקהל היא כליכך גדולה, לא יידעו מה חושב עליהם הקהל.

● ונניח שישתכר שכולם רוצים לראות את „שיר

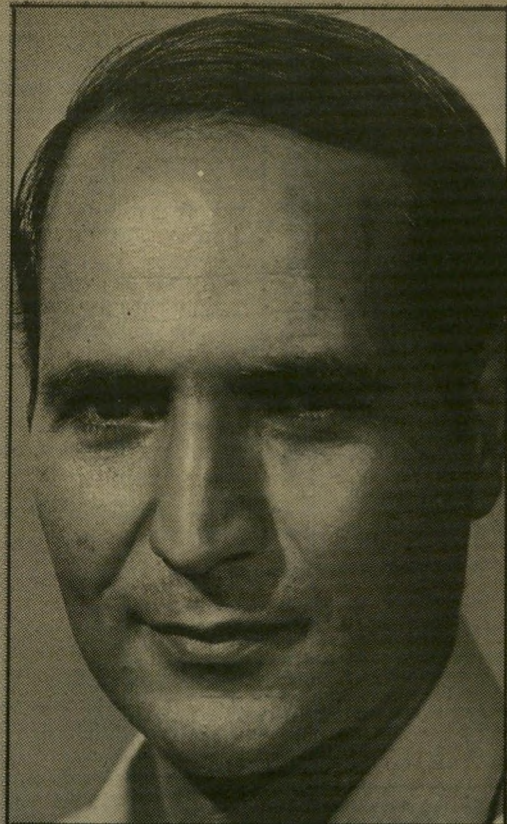
שידור

שלת“, ואף אחד לא רוצה לראות את „סוף ציטוט“. מה אתה מצייע לעשות? לתת לקהל כל הזמן „שיר שלת“ ולהוריד את „סוף ציטוט“?

אם אף אחד לא אוהב את סוף ציטוט, אולי צריך להוריד. אבל אני מניח שיהיו כאלה שיאהבו את סוף ציטוט, ויהיה כאלה שיאהבו את שושלח. אני גם לא אומר שצריך לעשות בריוק מה שהקהל אוהב. אבל אני בהחלט רואה צורך להתחשב במה שהציבור חושב. בעיקר חשוב שהנהלת רשות השידור תרע, סוף סוף, מה הקהל חושב. על כמות ההתחשבות כזה — יחליטו.

● אם הציבור חושב שהחרישות הן נוראות, ורר אים שם דברים שלא נעים לראות, אי לשמוע, מה תעשה עם המידע הזה?

אישית, אני חושב שחרישות רדיו בכל שעה זה הרבה יותר מדי. ושוב, אני חוזר ואומר, אולי לא צריך לתת לציבור רק מה שהוא רוצה, אבל כדאי מאוד לדעת מה הוא רוצה. (דוילכה שמי)

רפי אדרי:

„אני הער המארוקאי הראשון שון של מיכלגת העבודה!“

ביום השלישי שעבר, בבית־מלון תל־אביב, חגג השר בליתיק רמי אדרי את מינויו כשר המארוקאי הראשון. עם כל הכבוד, שאלתי את אדרי, איפה הקרדיט לשרים המארוקאיים דויד לוי, אהרון אבו־חצירה והשר הטרי אריה דרעי?

אני אומנם תגגתי את המינוי עם עוד 500 איש, אבל, כמו כל האחרים, גם אני הייתי מוזמן. את האירוע אירגנו העדה המערבית, ברית יוצאי־מארוקו, והאסיפה הלאומית של יוצאי־מארוקו.

● ומה לגבי התואר „השר המארוקאי הראשון“? הכוונה היא לשר הראשון במפלגת העבודה.

● אתה רואה את עצמך במייצג העדה המארוקאית בממשלה?

אני מייצג את כלי ישראל. יש כאן מיוזג של 70 גלויות, שהגיעו לארץ לבנות ולהצבינות בה. במיסגרת תפקידי אני מתאם בין הממשלה לבין הקאליציה. אני יושב ב־10 ועדות־שרים ומתחיל להכיר את התפקיד. עד עכשיו היכרתי את נושא התיאום מכיוון הקאליציה, ואני עדיין לומד.

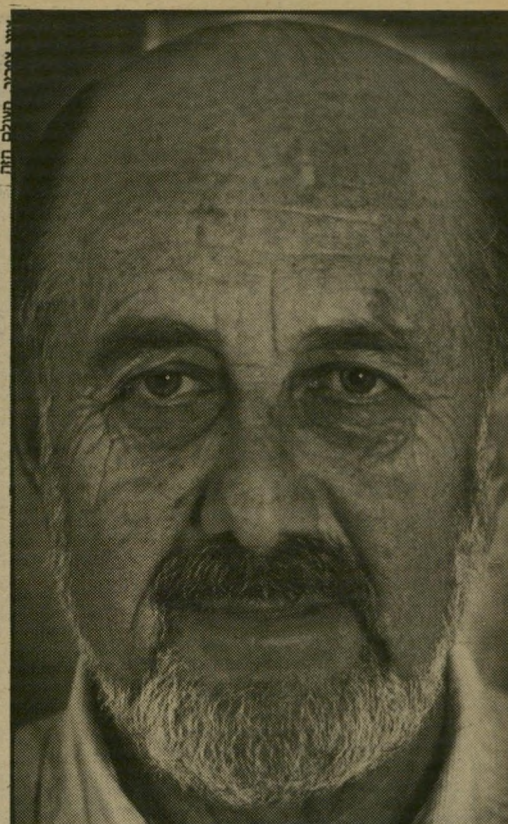
● יש תחומים שאתה מתכוון להתעמק בהם?

ממשלה

ביום הראשון השתתפתי בוועדת־שרים שדנה במכירת החברות הממשלתיות. כבר שנים מדברים שצריך למכור אותן, אבל הכל הולך בעצלתים.

אני מתכוון לטפל בכל מה שקשור בשינוי מיבנה המשק. הכפילויות, חסרי־היעילות והסירבול. אפשר להכין הרבה תוכניות לכלליות מפוארות, אבל דבר לא יעזור לפני שיתבצע שינוי יסודי של המשק. ללא שינוי זה לא יהיה פיתרון לכלכלה ולבידוקרטיה. והכוונה היא לשנות את מיבנה משרד־הממשלה, ובכלל את התפיסה הקיימת.

● ומה בדעתך לעשות עבור העדה המארוקאית? לא באנו לארץ כדי שכל אחד יהיה במיסגרת נפרדת. עם כל הבעיות העומדות לפנינו, צריך, בראש וראשונה, למצוא דרך למיוזג גלויות ולפתור את בעיית עריה־פיתוח והשכונות. שבהן חי רוב לא־מבוטל של יוצאי מארוקו. כמי שבא משם, אני מכיר את הריקע. (אורית זרובב)

שמואל יפה:

„כשאנחנו צודקים אף אחד לא מברך!“

השרות המטאורולוגי הבריטי קבע באחרונה כי 1988 היתה השנה החמה ביותר ב־100 השנים האחרונות. אולי כך רואים את הדברים בלונדון, שלמי כל התיאורים איננה סובלת מחורף קשה. אבל החורף הנוכחי שלנו אינו קטל־קנים. ביקשתי משמואל יפה, מנהל השרות המטאורולוגי, כמה הסברים.

בישראל אין עדיין סימנים להתחממות. המודלים העולמיים מצביעים על כך שהתחממות הצפויה של כדור־הארץ תהיה מירבית בקטבים, ותלך ותקטן במידה ככל שמתקרבים לקר המשווה.

כמות הפחמן־הדרחממני באטמוספירה גדלה. זה פועל כחממה, מעביר את קרינת־השמש וכולם את התקררות הארמה, ולכן, בעיקבות הריכוזי פחמן־הדרחממני, מתחמם כדור־הארץ.

● ואיך מוערך קצב ההתחממות באיזורנו? באיזור שלנו מדובר בהתחממות של שתי מעלות ב־50 השנים הבאות, בעוד שבאיזורי הקטבים יגיעו ההפרשים בחורף ל־7-8 מעלות בממוצע שנתי.

● אם מדובר בהפרשים קטנים בליכך, איך אפשר להסביר את ההורף החם שפקד את אירופה?

הסטטיסטיקה אינה עוסקת בחורש אחר או בעונה אחת, אלא במגמות לטווח ארוך. יש עליות וירידות. לרונגמה: כמות הגשמים בישראל גדלה ב־30 השנים האחרונות ב־10%, אבל זה עדיין לא אומר שלא היו שנות־יבשות. אין כל סתירה בין קיומן של שנות־יבשות מדי כמה שנים ועליית כמות הגשמים.

● אבל אתה לא צופה שינוי משמעותי, לגבינו לפחות?

מזג־האוויר

לא מדובר בשינוי משמעותי. אבל אנחנו חוקרים את הנושא ואף הקמנו קבוצה, המורכבת מאנשי השרות המטאורולוגי ואנשי מרע מהאקדמיה.

● באילו נרשאים אתם מתמקדים? ההשלכות על מישטר הגשמים, מישטר ההתאורות, גובה מיפלס מיהים, האם הוא יעלה ובכמה. כשהמים מתחממים, הנפח שלהם גדל. צריך לבדוק מה הקשר בין גידול הנפח לגובה פניהים.

● איך היית מגדיר את השנה הנוכחית? בתחילת נובמבר חוינו שבתקופה המרכזית של החורף, דהיינו בדצמבר, בינואר ובפברואר, תהיה ירידה של 10% בממוצע הגשמים לעונה, וזה בריוק מה שקרה. את התחזית של סוף־השבו האחרון חוינו במדויק עוד ביום השלישי שעבר, אבל כשאנחנו צודקים אף אחד לא אומר מילה טובה. (אורית זרובב)

בשנתיים האחרונות אני נותן סרנא אלקטרונית. פותח
לסטודנטים שלי פתח חדש, לא מוגבל בזמן, לא מוגבל
באפשרויות.

זונה ממתינה ללקוחות ליד בית-מלון. מנדרין בתל-ברוך. המלון אינו מופעל. בניין כזה יכול היה לפתור את הבעיה: זנות בלי פחד

זנות בכבוד!

כיכרהאופרה, בנתה טיילת מפוארת, אך את הזונות הצליחה להרחיק מטרים מעטים בלבד.

העירייה פתחה את הטיילת, עשתה אותה נהדרת, אז מדוע היא אינה רואגת להרחיק את הזונות מלב העיר? מתלוננת אחת מדירי-האיזור. אני לא יכולה להזמין חברים אלי הביתה. אמהות לא מוכנות לשלוח את ילדיהן לשחק עם הבן שלי. בלילה יש צעקות, מריבות ואלימות בין הלקוחות לזונות. הילד שלי צריך לראות את הישגנים שלהם כאמצע היום עולים ויורדים?

ברחוב אירלסון נמצא מלון סוגי בעלה-מלון: אני משכיר שישה-שיב עה חדרים ביום לזונות. הן מביאות לכאן את הלקוחות, אינן משלמות 25 שקלים עבור השימוש בחדר, ויכולות להיות שם כמה זמן שהן רוצות.

כדי שהמקום לא יחשב כבית, בושט, חייבים הלקוחות והזונות לרשום את שמותיהם בכניסה, ולהציג תעודות זהות. הזונות הבאות למלון משפחות את השרות ללקוחות, אינן מטרידות את תושבי המקום וחוסכות מילדי-השכונה את אמצעות המלבבים.

יותר מ-60 זונות עובדות באיזור, ורק חלק קטן מהן משתמשות בחדרי המלון. רובן הגדול עושה זאת בחצרות הבתים, בחדרי מדרגות וליד פחי-האשפה.

ליד המיזקה החדשה שבכיכר האופרה מסתובבים במשך 24 שעות ביממה שני שומרים לובשי-מדים. הם קוראים לעצמם "כוח 1".

מה תפקידם? קלאודיו בסני: "הי-

ניתן היה לעסוק בזנות במקומות מתאימים לכך.

לנוכח מחלת-האידס המתפשטת והולכת, הטרדת הציבור במקומות ציבוריים שבהם עומדות הזונות, ומיקי ריהרצ של זונות בלתי-מוגנות הנתונות לחסדיהם של סוטים וחולי-נפש — יש מקום למחשבה חדשה על נושא זה. אפשר, למשל, לאמץ את ההחלטות של ועדת הרסה בן-עיתו מלפני 12 שנה, שהמליצה על התרת העיסוק בזנות על-פי חוק.

מן הראוי להתיר לזונות לעבוד בבתי-מלון מסודרים, להקים מרפאות צמודות לבתי-המלון הללו, לחייב את העוסקות בזנות לעבור בדיקות תקופתיות ולהחמיר בעונשם של מי שיערו על החוק ויהיו מיטרידי ציבור.

"ישבן עולה

ויורד"

בתל-אביב ישנם כמה מוקדים של זנות.

פינת הרחובות אלגנטי ואירלסון משמשת מזה שנים רבות מוקד לזנות. קוראים לאיזור "משולש הזונות", והוא כולל את הרחובות בדיהודה, אלגנטי והירקון.

באיזור הזה מצויים ברים מפוקפקים, שבפיתחם יושבות הזונות ומשדלות עוברים ושבים. יש זונות העומדות ברחוב, והמקבלות את הלקוחות בחצרות הבתים הסמוכים. רבות מהעובדות במקום מכורות לסמים, ובמקום מתנהל מיסחר ער בסמים. כל זה לעיני-כל. עיריית תל-אביב אומנם שיפצה את

בשכונות האחרונות. המצב יכול היה להיות שונה אילו התיר החוק את העיסוק בזנות, אילו

לאילו (30), נהרג. אלה שלושת הקורבנות, שגבה העיסוק בזנות בתוך תל-ברוך וכרחוב ארלוזורוב בתל-אביב

הזונה רדנית גבאי (24) נרצחה. הזונה סימה אסיאס (31) נפצעה קשה בראשה. הלקוח שלה, מרכי

האיזור המשופץ בתל-אביב: טיילת ומיגרש חנייה אולי נשלם מעט לצ"ק?

יצאניות ממתינות ליד מלון סנרי ב"משולש הזונות" בתל-אביב
הילד שלי צריך לראות את הישגיו

ולא לעיסוקו בזנות של שום אדם אחר, בשום זמן, כל עוד אין שינוי בחוקה".
● חדר במלון — אפילו הוא מושכר ביודעין למטרת ביצוע מעשה זנות.
אילו התקבלה המלצה זו, יתכן ומלון גדול, הנמצא בשימומו זה זמן רב, היה היום פעיל והומה אורחים. סיכמה הוועדה: "אנו סבורים שאם יתקן החוק, ואם יקפידו השלטונות על אכיפתו בתנאים שהזכרנו, תוכל המיטרה לשחרר את הציבור במידה רבה מן המיטרה הקשה של זנות המתנהלת בריש גלי, לא רק עליידי מעצרים חוזרים ונשנים, אלא עליידי העמדתם לדין של מי שימשיכו בעיסוק זה בראשחוצות".
עד שהכנסת תתעורר לעניין, צפוי יימקריצח נוספים של זנות ולקר חות, סכנות של הירבקות במחלות-מין קשות והטרדות חוזרות ונישנות של הציבור באיווריים הנגועים.

יוסי עזיז, יוסי עזיז, יוסי עזיז

כשפורסמו מסקנות הוועדה, הן זכו בשבחים רבים. נאמר עליהן שהן מתקדמות ועשויות לפתור את בעיית הזנות בישראל. נאמר שיש לנהוג בזנות בכבוד, שיש להכיר בצורך האנושי הזה ולא להפכו למאוס, בשל הדרך שבה נעשה הדבר.
12 שנה אחרי פירסום המסקנות נשאר המצב כשהיה, ואף החמיר. שיטת חייהבנייה קרבים והולכים לאיווריים שנחשבו פעם כמבודדים. הנוער חשוף לגירויים מיניים רבים. על כך נאמר ברו"ח: "בנסיבות אלה נראה לנו שאין זה ריאלי לטעון שדווקא השכנות לבחורה העוסקת בזנות בביתה, בצינ"ה, עלולה לגרום להשחתת הנוער". משום-כך הציעה הוועדה לבטל את האיסור הקיים בחוק לעסוק בזנות, בתנאי שזה נעשה בשני סוגים של מקומות:
● "יחידת-דיור נפרדת, בין אם היא משמשת למטרה זו בלבד ובין אם היא משמשת גם למטרת מגורים, ובלבד שתשמש לעיסוקו של המחזיק בלבד

בחדרי-מדרגות ובחצרות-בתים ליד פחיהובל. מעניין לציין כי עלי-פי המצב הקיים היום בחוק, מי שמזמינה לקוחות לביתה ועוסקת שם בזנות בצניעה, וללא כל מיטרה לשכנים או לשום איש אחר — דינה מאסר חמש שנים. אם היא מחזיקה את הדירה בשכירות, היא עלולה למצוא את עצמה ללא קורת גג. ואילו אם אותה אשה הולכת עם הלקוח לפארק ציבורי או לחצר של בית זר, ומקימת איתו מגע בתנאים תת-אנושיים — לפעמים לעיניהם של ילדי השכונה — היא עוברת רק עבירה של עשיית מעשה מגונה במקום ציבורי...

המחוקק ישן

אין תימה, איפוא, שמרביתן בוחרות באפשרות האחרונה, והמיטרה נאלצת להתמודד השכם והערב עם תלונות בלתי-פוסקות מצד הציבור..."

● להוציא במפורש מתחולת הסעיף הזה ברים, כתיקפה ומועדוני-לידה, בתנאי שהמצאות הזונה שם אינה מהווה מיטרה ונעשית בהסכמת הבעלים.
בפרק הדין במקום-העיסוק נאמר בהמלצות הוועדה:
"עד 1962 לא אסר החוק על אשה להחזיק מקום לעיסוקה בזנות, בין ב"בית-מגוריה ובין במקום מיוחד למטרה זו. המחוקק המנדטורי, בדומה למחוקק הבריטי עד היום, היה סבור שאם העיסוק בזנות אינו אסור, יש להשאיר מקום כלשהו, שבו אפשר לעשות כן בצניעה, מבלי לעבור על החוק. כדי למנוע הרחבת המיטרה או ניצול הזנות

תפקיד הוא להשגיח שלא יהיו נזקים למיזקה, שלא יהיו קטנות במקום, שלא יטרידו בחורות באיוור".
מורכב אשכנזי: "התפקיד שלנו הוא גם למנוע מהזונות לבוא ולעבוד כאן".
מה אומרת על כך העירייה? בני כהן, דובר-העירייה: "לשומרים ליד המיזרה אין סמכות לסלק מהמקום בני אדם. לצורך זה יש מיטרה. תפקידם לשמור שאנשים לא יפגעו במיזרה, לקרוא למיטרה במקרה שבאים רוכלים לעבוד במקום. מוטב לנו לשלם לחברת-השמירה מאשר לשלם עבור תיקוני המיזרה".

סרף לכל מטורף

מה באשר לעבודת הזונות במקומות ציבוריים בעיר? "העירייה מנסה להרחיק את מוקדי-הזנות מאיזורי מגורים, ופועלת כדי שהזונות לא יעבדו בחצרות בתים. אבל הסמכות לכך נתונה בידי המיטרה בלבד. אנחנו יכולים להתמודד עם הבעיה רק במיטרה מה שהחוק מאפשר לנו.
"העמדה הברורה של ראש-העירייה תומכת במסקנות ועדת השופטת הרסה בן-עיתו, האומרות שיש להחזיר את הזנות בישראל. צריך לראות לתנאים היגייניים ורפואיים, תנאים אנושיים לזונה ולמקבלי-השרות.
"אסור להעלים עין מהתופעה. העיר קר הוא שהזנות תהיה במקום שלא תפריע לאנשים שאינם מעוניינים בה. לכן זה צריך להיות במקום מבודד.
המקום המבודד שעליו מדבר דובר העירייה היה עד באחרונה חוף תל-ברוך. אלא נראה שהעירייה עושה את הכל כדי להעביר גם משם. נכנתה שם טיילת גדולה ומוארת ומיגרש-חנייה רחבי-ידיים, שהכניסה אליו היא בת-שלוש.

שושנה בן-דוד, להחזיר

עליידי אחרים, אסר המחוקק קיום בתי זונות, כלומר בית המבוך עליידי שתי נשים או יותר לעשיית מעשי-זנות, וכן אסר החזקת מקום לעיסוק בזנות של אדם אחר, או השכרתו למטרה זו.
המחוקק הישראלי שינה את החוק וקבע: "מי שמחזיק או מנהל מקום לשם עיסוק בזנות, דינו — מאסר חמש שנים".
על כך אמרה הוועדה: "אין לנו ספק כי אחת התוצאות של ההחמרה הזאת הייתה הגדלה משמעותית במיטרה ה"עוסקות בזנות במקומות ציבוריים,

אחרי השתוללותו של העברייני פני-חס ועקנין לפני שבוע ליד חוף תל-ברוך, אמרה אחת הזונות העובדות במקום: "זה מה שקרה אחרי שהרחיקו אותנו ממגרש-החנייה. נאלצנו לעבור לעבוד בגבעות שליד, ולהיות טרף קל לכל מטורף. אתה מכיר מישהו שירצה להיות עם זונה כשפנסים מאירים מלמעלה? מה, אנחנו גם צריכים לשלם מע"מ לצ'ק?"

אומנם, בשעות-היום הכניסה לתור שבי תל-אביב היא ללא תשלום. אך מה אחוז תושבי תל-אביב המגיעים לזונות מבין המבקרים במקום?
המצב הקיים גורם לזונות לחזור ולעבוד בתוך העיר, בצידו רחובות מר-כזים ובחצרות בתים.

תנאים

תת-אנושיים

זנות תל-אביב מוכרת היטב לאנשי-המיטרה. רק במקרים נדירים נשלחת זונה לכלא בשל עיסוקה בזנות. זונות מואשמות עלי-פי החוק בעשיית מעשה מגונה במקום ציבורי, ולא על העיסוק בזנות.

באפריל 1974 מינה שר-המיטרה ועדה לדרישת בעיית הזנות בישראל. בראש הוועדה הועמדה השופטת הרסה בן-עיתו. היו בה שיבעה חברים נוספים, ובהם פסיכולוגית, קרימינולוגים, נציג המיטרה, נציג מיטרה-סעד ופרק ליטה. הוועדה קיימה 28 ישיבות, ערכה שלושה ימי-עיון וזימנה עדים רבים.

באפריל 1977 פורסמו מסקנותיה. וכך נאמר בפרק ההמלצות:
"הוועדה ממליצה לבטל את האיסור על החזקת מקום לשם עיסוק בזנות, במידה שהדבר נוגע ליחידת דיור נפרדת, המוחזקת עליידי אשה אחת בלבד, וכן על חדר במלון, על כלירכב, על כלי-שיט".

סעיף 189 (ב) של פקודת חוק העונשין קובע: "אדם הנמצא במקום כלשהו לשם עיסוק בזנות בנסיבות שיש בהן משום מיטרה לדיירי הסביבה, או הפרעה לתנועה בדרכים, דינו — מאסר שנה". הוועדה המליצה כמה תיקונים לסעיף זה. בין השאר:

● "להחליף את המילים, 'אדם הנמצא במקום כלשהו' במילים: 'אדם הנמצא במקום ציבורי או במקום אחר, כגון סביבת שיש בהן כדי לעבור עבירה של הסגת-גבול'".

גופת היצאנית רנית גבאי ברחוב ארלוזורוב
שלושה קורבות תוך כמה ימים

איכתבים

לרותי

לא עשינו אהבה כבר המון זמן. שלוש שנים. וגם אז הייתי צריכה להתגנב מתחתיו כשהוא עשה שכיבות-סמיכה.

נעמי רון

יש לו הכל

הוא רואה-חשבון, גרוש, בן 49, צעיר ברוחו, גובה 1.72 מטר. יש לו הכל בחיים, חסרה רק בתיווג חמימה, מסר רה, נאה, בגיל 28 עד 38, לקשר רציני. שאלו אותי על (2685/3).

קליק ממבט ראשון

זה כבר הופך להיות סידרה בהמש' כים. זוכרים שבשבוע שעבר סיפרתי לכם על הנשואה בת ה-40 פלוס, ש' חיפשה קשר רומנטי מחוץ למיטתה, פגשה אחרים, התאכזבה מכולם, והודיעה לי שהאכזבות הללו גרמו לה להת' אהב מחדש בבעלה? אז העלילה קיבלה השבוע כיוון חדש: למרות שהיא הודיעה לי שהיא יצאה מסיפור ההיכרות, היא הסכימה בכל זאת להיפגש עם מחזור חדש. מה כבר יכול להיות, היא חשבה לעצמה, מקסימום עוד אכזבה. אבל הפעם הופיע אביר-החלומות, והיה שם קליק ממבט ראשון, ועכשיו יש ביניהם רומאן. ומה עם הבעל? היא אומרת שהוא לא בורח.

שקוע בעבודתו

רופא בן 42, רווק, שעד עכשיו היה שקוע בעיקר בעבודתו, מזוקן, 1.80 מטר, מחפש מישהי עם ראש טוב, ח' מה, סימפאטית, עדינה, בעלת הופעה נאה. פרט לרפואה, מעניינות אותו גם ספרות ומוסיקה קלאסית. שאלו אותי על (2685/4).

סמי רביד

זקוק לריגושים

"אני נשוי, ויש לי אשה עלי-הכר' פאק", הוא אמר לי. "היחסים בבית טר' כים, אבל החלק הרומנטי נשחק אחרי 19 שנה, ולא יחזור לעולם. אני זקוק לריגושים הללו, מחפש קשר רומנטי, שיהיה עמוק וחשוב. אני ארם חופשי, ויכול להקדיש לקשר כזה הרבה זמן." (2685/1) הוא בן 44, בעל מיקצוע חופשי, 1.78 מטר, נראה בסדר, ספור' טיבי (ולמי שמפריעה קרחת — לי איך). הוא איש של ניגודים: אוהב מוסיקת דיסקו, וגם לשירי את שירי ארץ-ישראל, אוהב לבלות בפאבים, וגם לטייל ברגל עם החברה להגנת' הטבע, לקרוא ספרים רציניים וגם ל' פטפט סתם. הוא מצפה לפגוש מישהי אשר פנויה בלב, רומנטית, מעל 30 ומ' תחת ל-45.

גינ'י גולדברג, הבדרן, אומר שלחבריו הוא מיעץ שלא להאריך בשיחות-טלפון עם בחורות זרות, כיוון שברוב המיקרים קולן בטל' פון נשמע כמו פעמונים, וכאשר נפ' נשים הן נראות כמו כנסייה.

יצירה משותפת

גם השבוע נפל עליי מיכתב יוצא' דופן. הוא אקדמאי נאה, בן 31, אינט' לקטואל, אשר יסכים להוליד ילד עם אשה המעוניינת בכך, אבל ללא התחיי' בוית מצידו. הוא יהיה שם, בדרות הראשונות של היצירה המשותפת, ומה שיקרה אחר-כך — זה כבר העניין שלך.

"אני אוהב מאוד ילדים", הוא אמר לי, "אבל מבחינה כלכלית לא אוהב מסוגל בשנים הקרובות להקים מישפ' חדש משלי. אם הבחורה היא נאה, נחמדה ואינטליגנטית, וייווצר קשר טוב ביני לביתה, אני בהחלט עשוי לשמש דמות אב לילד, אבל, אני אומר שוב, בלי הת' חייבויות כספיות." מיספרו אצלי הוא (2685/2).

קטע של ג'ואן ריברס: בעלי ואני

משרוולים

ארוכים

לגב

חשוף

מימי איסירון

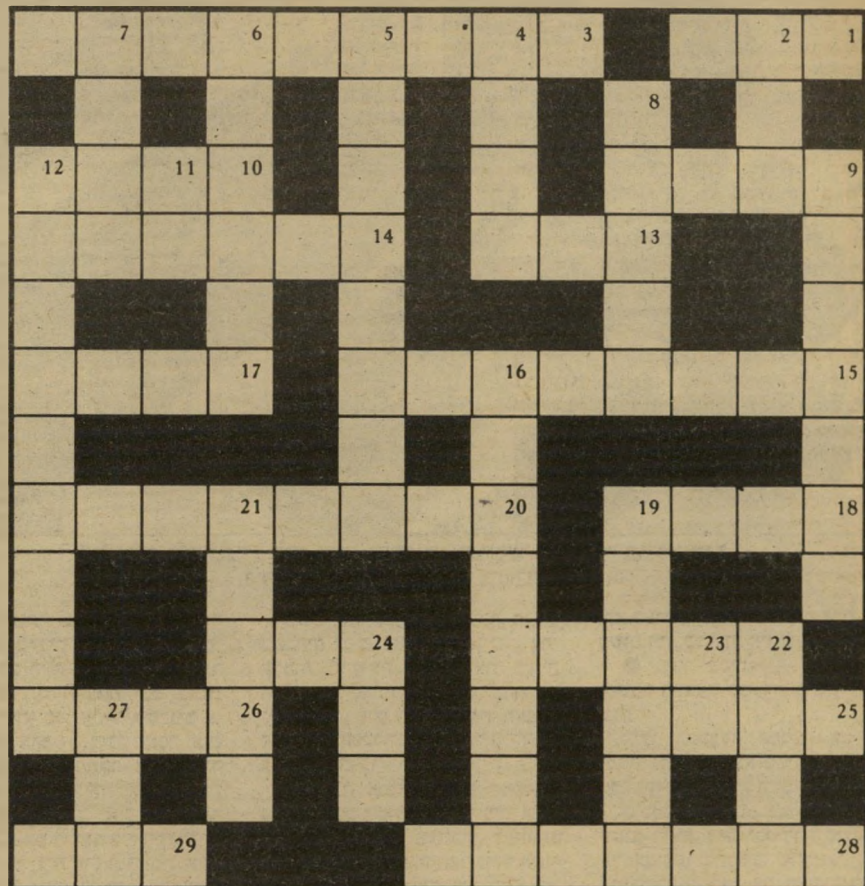
סורידים ממנה אח הבד

עד גיל 16 היתה מימי אוסי' דין, כיום בת 26, דתיה-אדוקה. היא נולדה במארקש, מארוקו, לאב שהיה משגיח-כשרות, והיא חיה בבאר-שבע עם עוד 9 אחים ואחיות, כשהיא לבושה בצניעות, בשר' ווליס ארוכים, מברכת ומתפללת כל היום.

כאשר היא החליטה שהחיים החילוניים מתאימים לה יותר, היא הלכה עד הסוף, ותוך חצי שנה צצה מימי שונה לגמרי. היא הלכה לצבא, שירתה כחשמלית-מטוסים בחיל-האוויר, בילתה שנה בקבע, ואחר-כך הגיעה לתל-אביב. ההורים כעסו עליה, בגלל דרך-החיים שבחרה. הם התרגלו במשך הזמן, אבל אף פעם לא השלימו עם זה.

כיום היא מעצבת ויוצרת אופנה, בעיקר בגדי-עור, שאותם היא אוהבת יותר מכל בגד אחר. היא נראית נפלא בדגמים שלה, ולא פעם לקוחה מורידה ממנה את הבגד, ולוקחת אותו לעצמה. הסינון של מימי הוא נשי, צמוד, סכסי, הרבה מחשופים, בעיקר באיזור הגב. כיון שלא לכל אחת יש גוף חטוב ו-1.75 מטר גובה, אבל זו כבר לא הבעיה של מימי.

תשבצות השולח הזה 2685

מאונך:

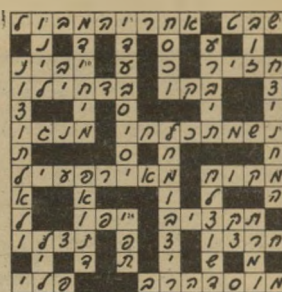
- (1) חוזר למרקע כמובן (3);
- (2) גל בעגלה מלאה (6);
- (3) מלגה מגרף פוטוצקי למחר'ל (4,4);
- (4) מצא את הבנות בכרם (4);
- (5) התמיצו את שעת המשלוח (4);
- (6) האוהד שלי בישוב (3,5);
- (7) התחפש לקברן בנשף (5);
- (8) הדג המנגן (3);
- (9) שונא במיוחד שיר של צביקה פיק כנראה (4);
- (10) ניווק מחוסר חמצן בחלל הי' ריק (4);
- (11) דורש הכן — ישר למטה (3);
- (12) פשלה קטנה בסקוורון (3);
- (13) עיר בכתובים (2);
- (14) מה כליכך טוב לו לעובר (4);
- (15) הכהניסטים החצופים באצבע (3,5);

מאונך:

- (1) חוזר למרקע כמובן (3);
- (2) גל בעגלה מלאה (6);
- (3) מלגה מגרף פוטוצקי למחר'ל (4,4);
- (4) מצא את הבנות בכרם (4);
- (5) התמיצו את שעת המשלוח (4);
- (6) האוהד שלי בישוב (3,5);
- (7) התחפש לקברן בנשף (5);
- (8) הדג המנגן (3);
- (9) שונא במיוחד שיר של צביקה פיק כנראה (4);
- (10) ניווק מחוסר חמצן בחלל הי' ריק (4);
- (11) דורש הכן — ישר למטה (3);
- (12) פשלה קטנה בסקוורון (3);
- (13) עיר בכתובים (2);
- (14) מה כליכך טוב לו לעובר (4);
- (15) הכהניסטים החצופים באצבע (3,5);

פתרון תשבצות

2683

תן טרמפ לחייל

איתן עמיחי הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארזעים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 03-75-22-777

בשמירה על בריאותך ורכושך

חרים
בניחין

מזל החודש:

דגים

מה צפוי

השנה לבני מזל דגים?

על השנים שחלפו אין צורך להרחיב את הדיבור, אולי רק להזכיר שהן לא היו מן השנים הקלות. בני דגים עברו מהפכות בתחומים עיקריים וחשובים: הקאריירה, מיבנה המימשפה, בריאותם של הורים ובני מימשפה אחרים, בקיצור העול היה כבד, המתח היה כמעט בלתי-נסבל.

הדגים לא כל-כך היו מודעים למה שעבר עליהם. מתוך ההרגל שלהם לברוח ממציאות לא נעימה הם לא שמו לב כמה קשה להם, איך מנצלים את טוב ליבם, פוגעים בזכויותיהם ומשאירים אותם חסרי-הגנה. רק עכשיו הם מתחילים להתעורר ולראות את המציאות כפי שהיא. אולי משום שעכשיו המציאות נסבלת יותר. הקשיים העיקריים אומנם חלפו, אלא שיש מי שמושפע ממזלות אחרים, מפנקים פחות. בן מזל דגים שיש לו השפעה חזקה של מזל גדי ממשיך לסבול גם השנה והפעם בגלל השינויים המהירים למול גדי.

חודש מרס יפתח לדגים תקופה חדשה. הם יאלצו לקבל שינויים שסירבו להכיר בקיומם, ויותר לא יוכלו להתעלם ממה שהקורה. הדבר הבלתי נמנע הוא ששנוי במקום או בצורת המגורים. יש גם דגש

מיוחד על אירגון חדש של המימשפה. תינו להם הזדמנות לבנות מימשפה בריאה שבה יפסיקו המריבות ותתחיל עזרה הדדית.

חלק ממי שמצאו את עצמם פונים לדרך חדשה ונפרדו ממיסגרת מימשפחתית קודמת יוכלו לבנות לעצמם מיסגרת חיים בריאה וטובה יותר. חשוב מאוד שבני דגים ידאגו לזכויותיהם. בני זוגם נוטים לנצל אותם בעיקר בתחום הכספי. איך, אם כך, תיראה 1989?

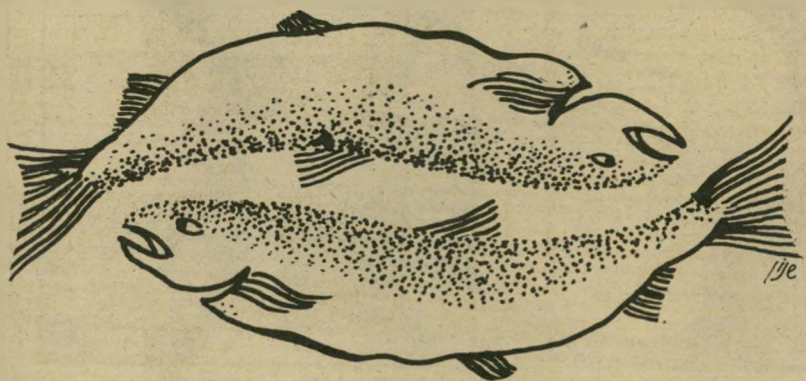
עבודה וקאריירה

למעשה, זהו התחום שהיה מודגש ביותר בשנים האחרונות. בני הדגים שינו עיסוק, מיקצוע, תפקיד או מקום. כולם עברו מהפכות בשטח זה. אצל חלק התחיל השינוי כבר לפני שבע שנים. השנתיים האחרונות

להם למצוא עבודה חדשה, אך באותו תחום שבו הם עוסקים גם כיום. מי שמעוניינים בשותפויות יוכלו לנצל את חודש אוגוסט, שבו יוכלו למצוא להם שותף מתאים, מישו מעשי, שיקח על עצמו אחריות, ויסיכים לנהל את הצד הפחות-מעניין ואף לעשות את העבודה השחורה. מדצמבר קיימת אפשרות של קידום מפתיע. יתכן שזה יהיה כרוך במאבק, אבל הניצחון מובטח. מי שמעוניינים בכך ימצאו תפקיד אחראי, סמכותי, בעל אופי ניהולי והרבה עצמאות וחופש-פעולה.

כספים

בנושא זה הבשורות אינן מרנינות במיוחד. דווקא מבחינה זו לא נראה כל שיפור. צפויים קשיים. בני מזל דגים יצטרכו להיחלץ על זכויותיהם עם שותפים או עם בני

הזוג. נראה שמישהו מכין תוכנית שיכולה לקפח אותם ולהשאיר אותם במצב מאוד לא סימפטי מהבחינה הכספית. חשוב שלא יתנו אמון באנשים הקרובים ביותר. אם יש צורך לקדמו לזכויותיהם כדאי שיגישו לאנשי שירותים, עובדים, ויתנו להם לעבוד למענם ולדאוג לזכויותיהם. בשנה זו עלולים לקפח אותם גם בנושא של ירושות, מענקים, פיצויים וכו'. לכל זה הם חייבים לדאוג, לא לחכות ולא להאמין להבטחות. אם לא יטפלו במרץ ובחלטיות.

מגורים

בתחום זה צפויה שנה חשובה, המזמינה

את בני דגים לשפר את תנאי מגוריהם. חלק מהם יעברו לדירה חדשה. אחרים ירחיבו, ישפצו ויגדילו את מקום מגוריהם. השינוי בתחום זה יהיה חיובי. צריך רק להתחשב בכך שמבחינה כספית המצב אינו קל, ומי שמתחייב לטווח רחוק כדאי שיתיעץ עם מי שעוסק בנושאים אלה, כי האפשרות להיכנס להתחייבויות, שאי-אפשר יהיה לעמוד בהן, חזקה.

המיסגרת המימשפחתית עברה בשנים האחרונות משברים רבים. יתכן שהיה פירוק סופי של המיסגרת, אבל, על פי רוב, נראה שבשנה זו יבנו הדגים את המיסגרת המימשפחתית מחדש ובצורה בריאה וטובה יותר, ומבחינה זו מובטחת להם הצלחה.

ומה שבינו לבניה

בין מרס לאוגוסט עוברים בני מזל דגים הלך-רוח רציני. הפנויים שבניהם חושבים ברצינות על הקמת בית, כלומר, על נישואים. התקופה שבין מרס ליולי תביא רבים מבני המזל להחלטה שהם מקימים בית בישראל, מכניסים עצמם להתחייבויות והופכים את הקשר הקיים לרישמי.

בין אוגוסט ועד סוף השנה משתנה מצב הרוח ובחודשים אלה יוכלו ליהנות כל מי שמעדיפים פרשיות-אהבה ללא התחייבויות. לפתע תהיה להם הצלחה עצומה בקרב המין השני, בעיקר בנושא של קשרים ריגשיים חזקים, שאינם מחייבים אף אחד מהצדדים המעורבים.

המועדים שיעוררו את עניינם של בני מזל דגים הם בני המזלות סרטן וגדי. רק כדאי שיזכרו ששני מזלות אלה מתייחסים לחיים ולקשרים בעיקר, ברצינות רבה. ומי שחושבים על קשר שאינו מחייב ושוב כל אחד מתנהג לפי איך שזבא לו, שיהיו די הוגנים ויזהירו על כך מראש. לסרטנים ולגדיים שנה די קשה, וחבל להוסיף להם קשיים ללא צורך.

ובאשר לילידים, כאן קורה דבר מעניין. בני דגים יתאכזבו השנה מידידים שבעבר היו מאוד קרובים אליהם. השנה צפויים ניתוקים רבים, ורבים מבני מזל דגים ישנו לגמרי את סוג החברים שעמם הם רגילים להתרועע. עד שימצאו את החברה המתאימה או עלול לקחת אף שנתיים. אבל כדאי שיידעו שנושא זה של ידידים וחברים רגש מאוד בשנה זו.

מיכתיבים, שיחזיתלפון ופנישות בעניינים שונים חייבים להיעשות בדחיפות. אתם דוחים דברים חשובים, ויכול להיגרם לכם הפסד. לאו דווקא כספי. 16 וה'17 יהיו די מתוחים שוב חילוקי-דיעות עם בני הזוג, אל תתייחסו עקשני לכפות את רעתכם עליהם. התוצאה תהיה התרחקות ובכך אינכם מרוויחים. 20 וה'21 בחודש יהיו יותר נוחים, פגישה עם מישהו. שלא קשור אליכם ישירות. תהיה חשובה לעתידכם המיקצועי. ענייני סגורים מתחילים להסתדר.

16- וה'17 לא יהיו נוחים. צמו למריבות או לאי-הסכמה בנושא העבודה. מצבי-הרוח שלכם כבד. נראה ש-ההישגים שהשגתם עד עכשיו אינם מבטיחים לכם דבר בקשר לעתיד. חוסר-יציבות וחששות אינם משפרים את ה-הרגשה. הבריאות לא כל-כך על הגובה. צריך לברר מה לא בסדר, אך זה לא קשור רק בכס, אלא גם בבני-מימשפה, בייחוד המבוגרים, שאינם חשים טוב וזקוקים לעזרה. כספים יגיעו אליכם.

ידידים מוכנים להיחלץ לעזרתכם, אבל זה אינו פשוט כל כך. הם רואים את הבעיות בצורה שונה, וכן חשובה היגשה הזהירה. קשרים עם אנשי העושים בחורל ישר. מחו אתכם בין ה'17 ל-19 בחודש. ענייני בריאות עדיין ממשכים לנזול את זמנכם. אבל יש שיפור במצב פחה. מצבכם הכספי טוב משמעותי חושבים, ובקרב תחבר לכם הסיבה. 15- וה'16 אינם נוחים. אבל אחר כך יהיו ימים רגועים יותר. היכרות חדשה תעורר סערה.

לאחר המתח והקשיים שהיו באחרונה מצפה לכם שבוע קל יותר. ענייני כספים עדיין מדאיגים, אבל כבר מסתמנת דרך לפתור את הבעיות. צריך רק להימנע מלהיגרר לתוצאות שאינן הכרחיות. הנטייה לעשות זאת חזקה. ידידים חדשים והיכרות חדשות יגווי. נו לכם את התקווה. עכשיו תוכלו לפתוח בקשרים חדשים או מ-חודשים. ידידים, שבעבר היו חשובים, ייזכרו בכס ויפתיעו אתכם בשיחת-טלפון.

ענייני כספים קצת מדאיגים אתכם. המקורות, שעליהם סמכתם, אינם נראים בטוחים. אתם חושבים על מקום-עבודה חדש או מקורות-הכנסה נוספים שיבטיחו את ה-שקט הנפשי ולכלול כל שכןע ולשוחח עם אנשי שים ללא קושי. כושר-השיכנוע והרושם ש-אתם עושים בימים אלה מאוד יעזור לכם לקדם את השאיפות או הרצונות. בתחום הרומנטי הולך לכם. בני או בנות המין השני שמים לב אליכם.

הרומנטיקה מתחילה לתפוס מקום חשוב. בחודש הקרוב תהיו מאוד פופולריים. יבקשו את חברתכם וקשרים חדשים יתחילו. יתכן שהגיע הזמן לברר מה קורה בקשרים קיימים. אין ספק שאתם זקוקים לרעיון ולשקט. בחודש הקרוב יזמן לכם להרבות בבילויים. בפיר לים, בנסיעות ובהנאות אחרות. 19- בחודש יהיה מפתיע לטובה. כנראה שתקבלו הצעה מאוד מ-שכח, הקשורה לעניינים מיקצועיים. האמונים שביניכם יהיו עכשיו מתוצאות טובות והצלחה.

עייפות רבה בין ה'15 ל-17 בחודש. אתם זקוקים ליותר שינה ומנוחה, אחרת אתם עלולים לחלות. החודש הקרוב מראה על חול-שה, חוסר-מרץ ומריבות. מצבי-הרוח לא יהיה מן הגבוהים. ובכל זאת יש דברים שמעודדים, בייחוד את הפ-נויים שבניכם. בתחום הרומנטי אתם ממש מצליחים. יש מי שמתעקש להתחיל בקשר חדש ומיוחד. מוטב לחשוב על סיומם של קשרים מסובכים, מכבידים ומעייפים.

במקום העבודה, חשוב מאד שתקפידו לשמור על יחסים טובים עם הכל. חושבים לקדם אתכם, וחבל שהימיתם להתרגל ולרוב. שקיפת רק בתקופה זו. תפריעו או תעוררו חוסר. גם תלמידים ועצ-סאים יוכלו עכשיו ליהנות מהצלחה בתחומי עיסוקם. הבעיה העיקרית היא לשמור על יחסים טובים עם בניהם. המפתח עימם רב בימים אלה. יווסה מציבים עשויה להביא לקשר חדש ושונה סמה שהכרתם עד כה. 16- וה'18 בחודש אתם עתידים להרגיש לא טוב.

פגישה מרגשת ב-16 תוליד אכזבה. אל תצפו יותר מדי. לעומת זאת ב-17 בחודש צפויות הפתעות בכל מה שקשור לתחום הרומנטי. ילדים ינולו מזמנכם, אבל הפעם תצליחו להשיג את מה שאחם רוצים. במקום העבודה יהיה די מתוח בימים ראשון ושני. יותר מדי עבודה מוטלת עליכם. אבל אין מי שיקח על עצמו להשלים את ה-פרויקט. 19- בחודש מבימים שיתקופעו בכל התחומים. גם הרומנטי וגם בכל דבר אחר שתחשבו לכם.

עניינים מימשפחתיים שוב מלחיצים אתכם. הצטרכו לדאוג לבעיות של בני-המימשפה. הרעיון להתחיל לבצע שינויים בבית אינו רע, אלא שיש לקחת ב-חשבון שמצבכם הכספי אינו טוב השנה. כרע אמנם חל שיפור, וגם השבוע יהיה די טוב מ-בחינה כספית, אבל ה-תסיקו לגבי הטווח ה-רחוק. הרבה נסיעות, פגישות עם חברים ו-קשרים עם ארצות אחרות יעסיקו אתכם השבוע. נסיעה לחו"ל עולה על הפרק ב-18.

הבריאות משתפרת וההרגשה הכללית טובה יותר. עדיין אינכם בטוחים בקשר לעתידכם במקום-העבודה, אבל יתכן שהראות קצת מופ-רוח. בסופו של דבר אתם עומדים לפני התקרבות. עניין בעבודה לכן כדאי עכשיו כדאי לברור היטב את השטח. במקום העבו-דה יש מישהו או מישהי שמוציאים חן בעיניכם ומחמיאים לכם. צריך רק לתת רמז או אף לקחת יוזמה. 18- וה'19 עלולים להביא למריבה ביניכם לבין בני-מימשפה.

קשרים עם ארצות אחרות הופכים להיות חשובים. מיכתב או חובל שיתקבלו משה יעוררו המון שימחה. יתכן שאתם עצמכם עומדים לפני נסיעת-פנע בלתי מתוכננת. במקום העבודה עליכם להירגע קצת, ולא ל-הפגין כלפי חוץ את מה שאתם מרגישים כלפי הבוס וכלפי המעמד שבו אתם נמצאים. יש מי שמנסים לפעול מאי-חורי גבכם, והביטחון העצמי המתבטא ב-התנהגות חסרת-זהירות, יכול לקלקל לכם.

עפו ניצוצות

עדנה לב היא לא רק זמרת מפורסמת. היא גם חתיכה שהיו לה סיפוריאהבה שעשו כותרות בארץ ובאמריקה. כאן, בישראל, היא היתה חברה של **רפי שזאלי** ושל **יהודה ברקן**. וכשהיא נסעה לאמר ריקה היא היתה בתחילתו של **דיוויד ברנר**, שהוא הסגן של אלוהים בטלוויזיה האמריקאית. הם חיו ביחד כמה שנים. ברנר הפעיל את הקשרים שלו וסידר לה הופעות בכל אמריקה, והיא היתה מוכרת שם

עדנה לב
עם הסגן של אלוהים

כמעט כמו **דיאנה רוס**. אולי קצת הגזמתי, אבל זה כרי שתבינו כמה חשוב הברנר הזה. ופתאום נגמר הרומאן הזה, והיא הכירה איש-עסקים ישראלי בשם **יורם שיינמן**, המתגורר בניו יורק, והעושה שם עסקים בתחום התכשיטים. מרוב שהם אהבו, הם התחתנו וגם נולדה להם בת. בקיצור, זאת היתה ממש אידיליה. ואז, ללא שום הודעה מוקדמת, נפרדו בניו הווג, ועדנה חזרה ארצה. זה היה בקיץ האחרון, בחודש יוני. בהתחלה היא אמרה שהיא באה לבקור, ולאט-לאט התברר שהיא באה לכאן לתקופה ארוכה יותר. היא שכרה דירה במידלי

שי שריג עם סמדר צדוק
הנשמות הטובות התערבו...

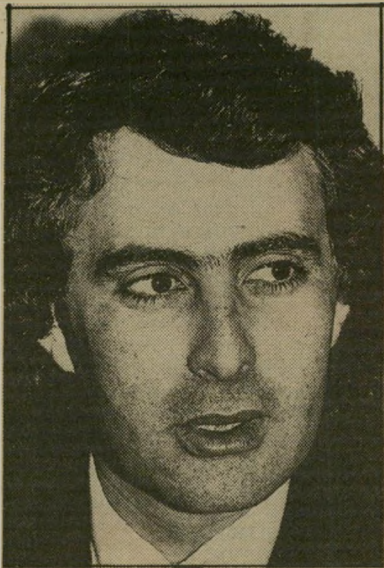
כעבור כמה דקות של שיחה הם כבר החליפו מיספרייטלפון, וזה נראה כתחילתו של קשר. שי הגברי אמנם צעיר מעדנה בכמה שנים טר כות, אבל למי זה איכפת כיום? הוא התקשר אליה אחרי הערב, ואז הסתבר לו שהזמרת לב כבר לא כל-כך להוטה להיות איתו בקשר, כי בינתיים כמה נשמות מאור-מאור טובות דאגו כבר להוציא לה את החשק. אני ממש מעוניינת לדעת מה קרה בין לבין. אם למישהו יש פיתרונות, הוא יכול להודיע לי. אני אשמח לגלות לכם את המשך העניין, אם בכלל יהיה לו המשך.

דויד והחלה נראית בחברתם של כמה אנשי מוסיקה, והכל היו בטוחים שהיא עושה קאמבק בגדול. אבל שום דבר לא קרה. לפני כמה ימים היתה מסיבה נחמדה לאיש נחמד מאוד, ועדנה לב החתיכה הגיעה בחברתו של אחד מידידיה. השניים ישבו להם ונהנו מהאי ווירה וממה שקורה מסביב. בשולחן הסמוך ישב גבר נאה וגברי, מאותם הלוכשים רק ג'ינס, בשם **שי שריג**, העובד בנמל-התעופה בךגוריון. פתאום, כשהם הסתכלו זה בזה, החלו לעוף ניצוצות, ולשניים היו פרפרים בכסן.

הכפיל של סיפואנטס

אחרי שהעולם הזה פתח במישחק של מציאת כפילים ישראליים לגיבורי הסירה פרקליט' אר' א", מתרבים המועמדים. מהרגע שהסירה החלה להיות מוקרנת, ועד

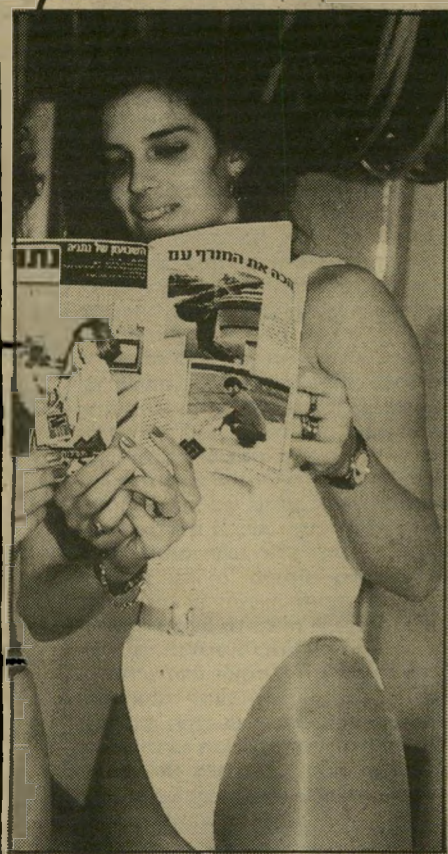
ר"הרין החתיך והשחרחר ויקטור סיפואנטס הצטרף למישרד עורכי-הדין, יש לו כפיל ישראלי: עורך-הדין **ציון אמיר**, שהוא רק בן 33, אבל כבר הרבה זמן פלייליסט ידוע. סיפואנטס ההיספאני (מוצא לאטינו-אמריקאי), שאותו מגלם השחקן **ג'ימי סמייטס**, הוא עורך-דין מבריק, רוזף-צדק, הלוחם את מילי-חמתם של הקליינטים שלו בבתי-המשפט, מבלי לעשות פשרות. הוא אידיאליסט, והעיקרון והצדק מעניינים אותו יותר מאשר שכרה-טירה. סיפואנטס הוא גבר מושך ויפה-תואר, וכך גם אמיר. שניהם הגיעו למה שהגיעו בכוחות עצמם, תוך מאמצים רבים. כפית-הכסף בפה זה לא הסי

ציון אמיר
אצלו הכל בסדר בשטח האהבה

פור שלהם. אמיר, למשל, שנוצר בשכונה ירושל-מית מאוד צנועה, מימן את לימודיו תוך כדי סחיבת מיוזרות, ככלי-בניית-מלון. וכאן בא הקטע הרכילות, המשותף לשניהם: שניהם מבוקשים מאוד. סיפואנטס הסתבך באפיוזרות האחרונות עם כמה נשים מופרעות, שכאו אליו בררישות משו

ענת סרנסקי, תעלים הזה

אורלי בר
הוא רוצה שתחתום

חיים בר
— בנוכחות שני עדים —

בשבועיים, אבל זה לא שייך, כי הוא באמת שחקן מוכשר מהטובים בארץ. אלא מה, חיייהנישואין שלו עם אשתו **אורלי** לא היו כל-כך יפים, והשפיונים שלי לענייני-ספורט סיפרו לי שהשניים התגרשו. זה לא הלך כל-כך בקלות.

חיים בר פוחד שאשתו תרצה דמי-מזונות יותר גבוהים ממה שהם סיכמו ביניהם. אז הוא רוצה שהיא תחתום לו על הסכם בנוכחות שני עדים, שאין לה שום תביעות כספיות מעבר למה שהם קבעו. אך לפי מה ששמעתי באחרונה, זה לא כל-כך יוצא לפועל, ועכשיו הכל עושים טוטו לגבי הסיכויים שלו להשיג את ההסכם.

נות. אבל באפיוזרה האחרונה הוא מוודו לקולגה שלו שהוא פגש סוף-סוף מישהי חדשה, נורמלית, לשם שינוי.

אצל כפילו הישראלי, לעומת זאת, הכל נור-מלי לגמרי בשטח האהבה. אמיר, האהוב לשמור את חייו הפרטיים לעצמו, מנהל מזה יותר משלוש שנים רומאן רציני עם **עלינת סוקס**, בת 26, בתו של יהלום, העוברת עם אביה בבורסה. היתה להם הפסקה ארוכה ברומאן. אבל הפי-רידה לא היתה מוצלחת במיוחד, ועכשיו הם שוב יחד. זה הרבה יותר ממה שיש לוויקטור סי-פואנטס. אך נראה מה יקרה לו בהמשך.

אשה והאלמן שלה

הסיפור הזה עובר רק בחדרי-חדרים של החוג המתקרא החברה הגבוהה של ישראל. הגיבורה היא **אשה נאה**, אלמנה אמידה, שהיא גם חברה בהרבה אירגונים, שילוב של אשת חסד וצדקה. יש לה גם שני ילדים גדולים ומוצלחים, ובשנים האחרונות היו לה כמה רומאנים שהתפרסמו בעיתונות. הרומאן האחרון שלה היה עם **תעשיין** לא צעיר, עשיר מאוד ואלמן מאוד. השניים מוכרים כזוג מזה ארבע שנים. לפני חצי שנה החליטה האשה לשים קץ לרומאן הזה, והודיעה לבן-זוגה שהיא רוצה להיפרד ממנו. מאז הוא עושה לה את המוות. ולא סתם. הוא מתקשר עם כל מערכות-העיתונים ומטריד עיתונאים שונים. הוא רוצה לפרסם פרטים על חייהם המשותפים, כדי להכתיים את שמה. הדראמה המתחוללת בין השניים, שבה מעורבים מהשמות הידועים ביותר מאנשי הכספים והחברה בארץ, גורמים כאבי-דאש לכל מי שמכיר את האלמנה ואת האלמן שלה-לשעבר.

לה יש בינתיים מחזור חדש, אך התעשיין הזה מתקשה לעכל זאת, ומנסה לחבל במערכות-היחסים שלה באופן די ילדותי. הוא שולח מיכתבים לחברים משותפים, ובהם הוא מספר פרטים על חייהם המשותפים ושולח להם שלוחים. בקיצור, הוא גם הגיע אלי, וביקש ממני שאכתוב את הגירסה שלו של הסיפור. טיפנתי לאשה, ולמשמע הדברים היא פרצה בבכי-ממוררים, שכמעט שטף את מכשיר-הטלפון שלי. ואז הודעתי לשני הצדדים שאני בורחת מהמערכה הזאת, ושיחפשו קורבן אחר. האלמן לא הירפה והתנפל על קולגה אחרת שלי, וגם לה לקח קצת זמן להתנער ממנו, ובינתיים גם נודע לי שהוא מאוד מעוניין לחזור לחיות עם האלמנה שלו.

אני כבר באמת מבולבלת מהסיפור הזה, ולא כל כך מבינה מי נגד מי, ואולי שניהם נגדי, או נגד התיקשורת. בכל אופן, אני רוצה לשאול את התעשיין המיליונר — אם ארבע השנים שבהן הם חיו ביחד היו כל כך טובות, אז למה הן לפתע כל-כך גרועות?

הספק לא־נורמלי

האם השם תא"ל נתקיה ניר אמר לכם משהו? אז אני אוכיר לכם: הוא היה יושב־ראש הוועד למען החייל. ניר, אלמן ואב לילדים בוגרים, עזב את הארץ לטובת לוס־אנג'לס, שם הוא מייצג חברה העור־סקת בייבוא־כספות. בשעתו בארצות־הברית נשא את חברתו־לחיים בת ה־27, שילדה לו בת,

נתקיה ניר
סברית לברית

ולפני שבוע נולד לו בן. כלומר, הוא הגדיל את מישפחתו בשני ילדים נוספים. השבוע הוא הגיע ארצה, ואנחנו יודעים למה? יום לאחר ברית־המילה של בנו בלוס־אנג'לס בא הגנה כדי להיות נוכח בטכס ברית־המילה של נכדו. יש לו הספק, לבחור הזה.

סליחה,

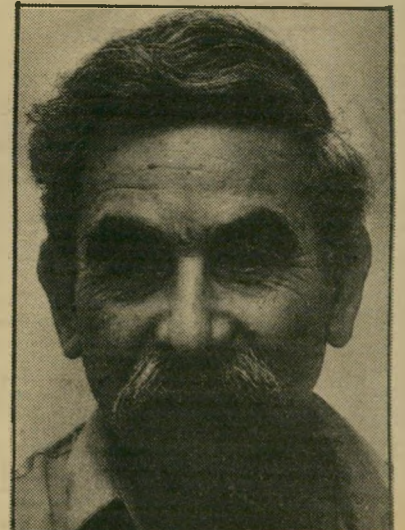
טעות

בגבר

בעל

הפרחים

סופר־הילדים ישראל ויסלר, המכונה "פז"צ", קבע פגישה עם ידידו, הכימאי שי לבאי, בלובי של אחד מבתי־המלון.

ישראל ("פזצ"ר) ויסלר
כמו בסציונה של סרם

כמעט עיתונאית

בבוקר חורפי אחד צילצל הטלפון בביתו של שחקן־הרכש היוגוסלבי של מכבי־נתניה, בחור יפה־מראה בשם סלובודאן דרסיץ. על הקו היתה בחורה, שהציגה את עצמה כרונית מקר־בר, עיתונאית.

היוגוסלבי החתיך נורא שמח שגם התיקשות מתעניינת בו, ועל אחת כמה וכמה כשהיא מירצת על־ידי אשה, ונוצר קשר תיקשורתי בין השניים. כל כמה ימים הם שוחחו בטלפון, והחליפו רשמים, והיא אף השאירה לו את מיס־פרה־טלפון שלה.

השחקן הנאיבי, שהוא זר בארץ, לא חשד במאומה. ולמה שיחשוד? אבל החברים שלו היו קצת יותר חדשניים, והם

זוהר זוהר
מוכרת בחנוי הספורט

חקרו ומצאו שהעיתונאית רונית מקובר לא התיקשה איתו, ושהמתקשרת היא מתחזה, שהחליטה לשאול את זהותה של העיתונאית הנאה. בבירור שנעשה לאחר־מכן התברר שהבחורה החליטה שהשחקן מוצא חן בעיניה, וניסתה ליצור עימו קשר ברורים שונות, והדרך הקלה ביותר היא להציג את עצמה כעיתונאית. אבל זה באמת לא חשוב, כי לשחקן הזה, בעל השם שנשמע כמו תרופה נגד הצטננות, יש כבר חברה והוא מאורס. קוראים לה זוהר זוהר, והיא מאור מוכרת בחוגי־הספורט כאחת העושה הרבה ספורט, וגם מדריכה בתחום הזה.

בדרכו למלון הוא ראה פרץ נחמד, אז הוא קטף אותו, נכנס ללובי וישב. כעבור דקות אחדות ניגשה אליו בחורה צעירה, אמרה לו שלום יפה והתנצלה על האיחור והיתה נורא נחמדה. אבל אחרי שיחה קצרה הסתבר לשניהם שהיא חשבה שהוא מישו אחר. היא סיפרה לו שיש לה פגישה עיוורת עם מחזר, שאמור לחכות לה בלובי של המלון כשבירו פרחים.

בעוד שניהם מדברים על הא ועל דא, נכנס למלון גבר, כשור־פרחים בידיו. כשראתה העלמה את המחזר היא נבהלה, והחי ליטה שאינה מעוניינת להכירו. היא ביקשה מפרצ"ל שלא יזוז, ושישחק אותה כאילו הוא החבר שלה.

המחזר־בעל־הפרחים הסתובב בלובי דקות ארוכות כשהוא מחפש נואשות אחרי הבחורה שקבעה עימו פגישה, והוא אף הסתכל כמה פעמים בכיוון של פוצ' והבחורה שלצידו, שהחסירה פעימה כשהוא הסתכל בה. אך הכל עבר בשלום. כעבור כמה דקות הוא עזב את המקום אבל וחפיר־אש, ופוצ' והבחורה מאור צחקו והתבדחו על הקטע הזה.

בינתיים הגיע גם לבאי, ואני לא יודעת בדיוק מה דיברו שם, אבל יכול להיות שהם יביימו את הסיפור הזה.

שמו של עמירם

לפני ארבעה חודשים רעשה כל הארץ, כשנודע שעמירם ניר, שהיה יועץ ראש־הממשלה לענייני־סדר, מגיבורי פרשת־איראן, ובעלה של גלדי ניר־מזרם מידעויות אחרונות, נהרג בתאור נת־מטוס מיסתורית א־ישם במכסיקו. עמירם ניר השאיר אחריו אלמנה ושני ילדים קטנים, ואת הוריו ואחותו, ליאורה ניר, שהיא רווקה.

השבוע שמחתי לשמוע שליאורה ניר נטלה יוזמה, ושהיא בהריון מהרומאן החשאי שלה. אני מקווה שזה יהיה בן, כי אני יודעת שרוצים לתת את השם עמירם לאחר מבני־המשפחה הקרובים, והאפשרות הקרובה ביותר היא ליאורה ניר, אחותו של עמירם.

גבר מת מאיידס

לפני כמה שבועות נפטר גבר ישראלי, איש ידוע למדי בשטח שבו הוא עוסק, מאיידס. הסיבה למותו לא הוזכרה בעיתונים, כדי שלא לפגוע בילדיו. השבוע שמעתי שבן־זוגו הקבוע מת גם הוא מאיידס, חצי שנה לפניו. הוא היה מהנדס בשטח הקשור לבניין ולאלקטרוניקה, גבוה ויפה־תואר. הוא היה דרמיני, אהוב על גברים ונשים. היתה לו חברה קבועה, שילדה לו שני ילדים. היא נשארה לצידו כאשר חלה באיידס, וטיפלה בו במסירות עד היום האחרון. היו לו, למהנדס, חברים טובים, ואלה, יחד עם חברים־לעבודה, אספו 10 אלפים דולר, אחרי ששמעו על קיומה של תרופה אמריקאית נגד איידס. החומר הובא לארץ והוזרק לו, אבל לא גרם אף לשיפור במצבו.

לאהוב או לכתוב?

25, כמו יאיר לפיד, יישר לבד ללא אשה ומן רב. החלטתי לעשות כמה בירורים בנושא, וגיליתי שהוא מנהל רומאן עם הצלמת הכי היפה בעיר תונות הישראלית, לי דיימון, ושמאור טוב להם ביחד, ושנעים לראות זוג שלא נמרח זה על זה. אבל גם אמרו לי שיאיר מגיע לשיא כושרו הכתיבתי דווקא כשהוא לבד. אתם חייבים להיראות שזו בעייה.

לפני חמישה חודשים ריווחתי לכם על משבר־הנישואין של העיתונאי הצעיר והמוכשר יאיר לפיד, זה שכתב באחרונה מותחן שהפך בסטיסלר, ושהוא גם הכן של טומי לפיד, מוֹתִיקי מעריב. אז סיפרתי לכם שהוא ואשתו תמר עומדים להיפרד, ואכן כמה שבועות לאחר מכן הם התגרשו. אז אמרו לי השפיונים שלי שלא יתכן שגבר בן

יאיר לפיד עם אשתו לשעבר, תמר
לא נמרחים זה על זה

מדוע היה לעמירם

ניר בלונדון חדר

בחברה שלא עבד בה?

מדוע הסכימה החברה

הממשלתית הישראלית

להתחרות של חברה זו?

במה עסק ניר

בדרום-אמריקה נוסף

על ענייני האבוקדו?

המסע "סתרין" סביב ניר

יוסי גולדנברג ניהל במשך כמה שנים את סניף אנרקטון. העוסקת בייצוא מוצרי החקלאות הישראליים, בלונדון. תוך כדי עבודתו שם התקשר עם צעירה בריטית, וכאשר סיים את תפקידו באמצע 1988 וחזר לישראל, לתפקיד מנהל השיווק של אנרקטון. ידע כי עתידו קשור בבת-הזוג החדשה. תוך כמה חודשים נישאו השניים, ויוסי החליט לעבור ללונדון, שבה העי רפיה רעייתו הטריה לחיות. באותו זמן הוצג לפניו, עלידי מכי רים משותפים, עמירם ניר. ניר סיפר לו כי סיים את עבודתו כיועץ ראש-הממשלה לטרור, והוא עוסק בעסקים אחרים חיים מגוונים, ובסיסו בלונדון, שבה הוא גר מזה זמן.

ניר תיאר את העסקים החקלאיים של ממשלת ליאון גאון, והציע לגולדנברג להקים מעין אנרקטון שניה, שתטפל בשיווק המוצרים של עיסקי גאון וגם מוצרים אחרים.

סניפה באירופה ממוקם ברוטרדם, ונקי רא אינטראפרוט. בין עיסקי המישפחה חווה ענקית בארגנטינה, המגדלת ענבי מאכל ואסי פרגוס, והנקראת וירקאל. קיצור של "קליפורניה החדשה". החווה הוקמה לפני שלוש שנים, כדי לחדור לשוק ייצוא ענבי-מאכל בארצות-הברית, הנשלט עלידי מגרליה-ענבים בצ'ילי. חוות וירקאל משתרעת על שטח של 150 אלף דונם, ומנהלים אותה בעיקר ישראלים. מיפעל פלסטרו של קיבוץ גבת הקים את כל מערכת ההשקיה בחווה, ואנשיו מנהלים את הגידולים.

חדר בחברה

כאשר הצטרפו גולדנברג וניר לעסקים, היה מחזורם 400 מיליון דולר לשנה. הרעיון של ניר לגאון היה הקמת חב

טון לשנה, אולם מכסיקו מייצאת רק את העודפים שאינם נקנים במכסיקו עצמה, שבה האבוקדו הוא מאכל בסיסי. כשנתיים האחרונות הושמדו יכולי האבוקדו הישראלי, ובבריטניה נוצר חלל שאליו חדרו המגדלים הספרדיים. מכסיקו לא שיוקה לאירופה, מכיוון שהמישלוח ממנה לאירופה אורך שלוש שבועות, לעומת 10 ימים מישראל, וקיימת סכנה להבשלת הפרי לפני הגיע לאירופה. לפני שוירקאל החלה בשיווק אבוקדו לבריטניה, היא הודיעה על כך לאנרקטון. במסגרת ההתחייבות בכתב שנתנה וירקאל, עם קומה, שלא תהיה התחרות בין השניים, ופגיעה של זו בכו.

לליאון גאון כבר היתה קודם לכן שותפות עם מכסיקאי בחווה לגידול אבוקדו. את בית-הארץ הקים קיבוץ איילון. החווה היתה באזור אורופאן, כמה שעות טיסה ממכסיקו-סיטי. כא

יות, תוך שותפות בין המגדלים לממדי ניר המיפעל.

הרמטכ"ל נרצח

ניר עמד לערוך מסע ארוך לר-רוס-אמריקה, בעיקר לפרו, לצ'ילי ולארגנטינה, שבהן ביקר בארבע הנסיעות הקודמות שלו מאז הוקמה וירקאל. נראה גם כי היו לו קרובי מישפחה בארצות אלה.

גולדנברג ביקשו כי יצטרף לרודריגו, בנו של ליאון, ושיסייע לארגן את מישלוחי-האבוקדו מאורופאן לבריטניה.

השניים ביקרו באזור וגמרו הסדרים למימון הייצוא עם הבנקים המקומיים, ואחר-כך חיפשו דרך לחזור למכסיקו-סיטי. משם היה כל אחד מהם צריך להמשיך בעסקיו שלו. מאורופאן פועלות טיסות מיסחריות

הטלוויזיה הבריטית תשדר ביום ה' תחקיר על עמירם ניר. יגאל לביב ערך בלונדון תחקיר משלו. המסקנה: הוא לא נרצח, אבל מותו היה נוח מאוד לבוש

ההצעה התאימה לגולדנברג, אך הוא היתנה זאת באי-התחרות עם אנרקטון. כך הוסכם בינו לבין ליאון גאון. חלקו של עמירם ניר היה בהפגשת הצדדים לעיסקה, ותמורת זאת קיבל זכות לרכוש מניות בחברה החדשה, שהוקמה לצורכי השיווק. גם לגולדנברג ניתנה זכות לרכוש מניות, שמיספרן יגדל לפי הצלחת העסק. הוא התחיל לעבוד כמנכ"ל בחברה בספטמבר 1988.

ליאון גאון, אחיו של ניסים, עוסק בגידולים חקלאיים מאז 1957. הוא מגדל בעיקר בוטנים, אגוזי קשיו ופסיס, וגם מייצר מגידולים שמיימאכל שונים. עיקר חוותיו נמצאות באמריקה הלאטינית. קבוצת חברותיו שם מנהלת בארגנטינה, ונקראת אינטרנרין.

רתי-שיווק גדולה, כדוגמת אנרקטון. והעמדת יוסי גולדנברג בראשה. נרש מה חברה בלונדון, בשם וירקאל. כשם החווה בארגנטינה, והיא הפכה חברת-הגג של כל חברות הייצור והשיווק החקלאי של ליאון גאון. משרד החרה נפתח ברחוב פאל-מאל 50, סמוך לדירתו של ניר בלונדון.

לניר היה חדר בחברה — ארץ. לפי הוא לא היה עובד החבר. אחר הרברים הראשונים שעשתה וירקאל היה ניסיון למצוא מקורות לאבוקדו במכסיקו. ישראל היתה משווקת את מרבית האבוקדו שקנתה בריטניה, יותר מ-50 אלף טון לשנה. כלל הייצור הישראלי הוא 80 אלף טון של אבוקדו בשנה. הייצור המכסיקאי הוא 600 אלף

שר עלו מחירי האבוקדו בבריטניה פי שניים, בגלל המשבר בישראל, והגיעו לשבע לירות-שטרלינג לקילו, הקדישו גולדנברג וניר את מרצם לאיתור מקורות לאספקת אבוקדו לבריטניה מן התי וזה במכסיקו.

בא מדי יום למישרדי "ניר קאל". הוא הרבה בנסייעות בי רחבי העולם, בעיקר לדרום-אמריקה. רק לעיתים רחוקות היו נסיעותיו קשורות בעיסקי "וירקאל", ולכן גם לא שולמו עליידי החברה. הוא עסק בכיוון סרויקטים שונים, אך לא בי עיסקי-נשק.

לפני פטירתו ניסה ניר לקשור קצי וות להקמת מיפעל לייצור רסקי-עגבני

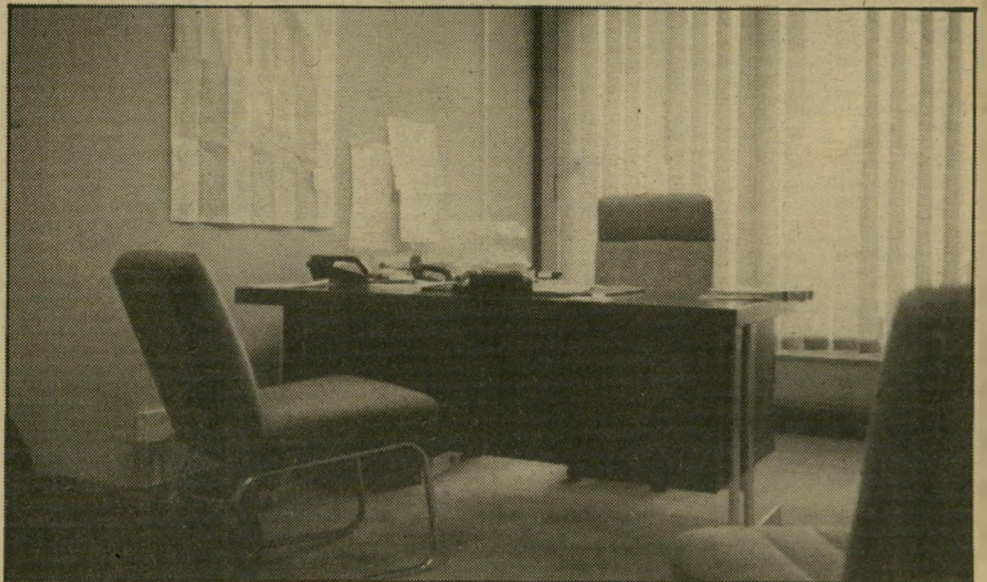
רגילות במטוסים, כמו של ארקיע, אור לם גאון וניר לא רצו להמתין כמה שעות עד לטיסה הסדירה הבאה. הם שכרו מטוס סטונה דרימנועי, שהוטס עליידי שני טייסים, אחד מהם בנו של בעל חברת המטוסים.

הטיסה הראשונה לקחה את רודריגו גאון ועודו שלו. המטוס יכול היה להסיע רק שני אנשים, מלבד הטייסים, ולכן חברת המטוס ניר לסיבוב השני. בעת הטיסה של גאון כבה המנוע במרומים, אולם הטייס הצליח להתניעו שוב. הוא חי עיר לגאון שהמטוס אינו בסדר, אולם הוא יודע איך להטיסו.

מומחיי-מטוסים טוענים כי למטוסים מסוג זה יש בעייה של הפסקת פעולת המנוע בטיסה בגובה העננים ובתוכם. כאשר חזר המטוס לאורופאן, עלו אליו ניר ועובדת של בית-הארץ, אור חית קנדית שטסה לבירה כדי לטפל בנושאים מינהליים של בית-הארץ. שמה אדריאנה טטנטון.

בעת הטיסה כבה המנוע, והיטייס לא הצליח להתניעו מחדש. הוא נחת בשטח-טרשים. המטוס ירד בשלום, אולם בעת הנסיעה על הקרקע, אחרי נחיתת-האוינס, נתקל גלגלו באבן, והוא התהפך. ניר ואחד הטייסיים, פדרו אספינוזה הורטאדו, נהרגו במקום. הפקודה נפצעה קשה.

על מה שקרה לאחר מכן פירסמו העיתונים פרטים רבים, ויש להניח כי תוכנית-הטלוויזיה הבריטית של רשת אי-טיי, המוקדשת לעמירם ניר, שתשודר ביום חמישי זה, תעסוק בהרחבה בנושאים אלה. בתוכנית רואיינה גם אלמנתו של ניר, ג'ודי, וכן גם ליאון גאון. התאונה במכסיקו נחקרה היטב. אין ספק כי התאונה היתה מיקרית, מכיוון שאי-אפשר היה לתכנן אותה מראש. אולם אין ספק כי מותו של ניר גרם

חדר-העבודה של ניר בלונדון. איזה מין עסקים?

עמירם וג'ודי. לאן עמד לטוס?

ובין השאר שהיה הסכם כללי בין ישראל לארצות-הברית על ענייני כיוון ונשק.

מישפטו של גיבור פרשת איראן-קונטרה, הקולונל אוליבר נורת, החל בימים אלה. כל עוד חי ניר, היה חשש שהוא עשוי להעיד במישפט ולומר דברים היכולים לסכן את מעמדו של בוש. אילו היה ניר מעיד כי בוש ידע על הכל, היה הרבר מאשר את גירסת נורת, כי פעל "ברשות ובסמכות".

עד כה תימרן בוש את עצמו כהצלחה אל מחוץ למישפט. בית-המישפט אף החליט בסוף ינואר להזמין את הנשיא לשעבר רונלד רגן לעדות, אך לא את בוש, שאינו קשור בפרשה.

עובדה מעניינת, שלא נקשרה עד כה בנושא, היא ידיעה נרחבת בניו-יורק טיימס ב-26 בינואר, שדיווחה כי מי שהיה הרמטכ"ל של הונדורס, גנרל גוסטאבו אלווארו מרטיו, נרצח עליידי שישה אנשים. מרטינו עמד בראש הרשת שקיבלה את הנשק האמריקאי בהונדורס, והעבירה אותו לקונטרס בניקרגואה. הוא האיש ששיכנע את מי שהיה ראש הסייאיאי, ויליאם קייסי, כי ניתן להפעיל את הקונטרס מהונדורס, והוא שניהל מאז 1984 את כל פעולות-התיאום בין ארצות-הברית, הונדורס והקונטרס.

רציחתו, זמן קצר לפני פתיחת מישפט נורת, אף היא נרצחה מאוד.

תמרורים

המורה לתלמוד

נחוג ♦ בירושלים, יוסף-הולדתו ה-80 של הרב יוסף בורג, איש המפר"ל בעל מענה-הלשון המתברך לעיר תים (כישור שזכה אותו בכינוי בורג תיאמר על שם תיאטראות במרכז-אירר פה), ומי שהיה, במשך כמעט 40 שנה, חבר-כנסת (וב-37 מהן שר בממשלות ישראל). בורג, יליד גרמניה, הוא אב לשלושה (שתי בנות ובן, ח"כ מיפלגת העבודה אברום בורג), שעיסוקו הראי

חוגג בורג מורה בנימין

שון בארץ היה הוראה (תלמוד והיסטוריה) בגימנסיה הרצליה התל-אביבית.

מחוז לחומות

נחוג ♦ בירושלים, יוסף-הולדתו ה-80 של דוד סימון, מעסקניה הבכירים של העדה הספרדית וי"ר ועד העדה הספרדית ועדות-המזרח בירושלים. סימון, נכדו של יוסף סתרון, איש דמשק, שהיה בין מייסדי נחלת-ציון, אחת השכונות הראשונות שמחוץ לחומות ירושלים העתיקה, יסד בגיל 15 תנועת-נוער של מיורחים, ויצן, נעצר, בגיל יותר מבוגר, מיספר פעמים, על ידי השלטונות הבריטיים בגין פעילותו המחתרתית במיסגרת לחי והיה, במשך עשרות שנים, עורך המור הערבי בימיונים ארצי-ישראליים (בתחילה כדואר היום הירושלמי ולאחר מכן כה' בוקר התל-אביבי), תפקיד שאותו שילב בעריכת ירחון העדה הספרדית, הר המור.

ארבעה אחים ואחות

נפטור ♦ בריאד, סעודיה, מהתקף לב, בגיל 75, גמאל ערפאת, שגריר אש"ף לצפון-תימן ובכור ארבעת אחיו של י"ר אש"ף, יאסר ערפאת. אחיו הצעיר של ערפאת, פתחי, י"ר הסהר האדום הפלסטיני ואחותו, אפעאת, חיים בקאהיר ואח נוסף, מוצטפה, נפטור שם לפני שנה, בגיל 65.

אגרונום לילדים

נפטור ♦ בתל-אביב, בגיל 84, זאב אלבלינגר, אגרונום רחובותי ואביו של הפיזימואי, המתרגם וחוקר שירת יידיש-בנינים דן אלמגור. אל-בלינגר, יליד פולין, היה חבר קיבוץ בית-אלפא שבצפת-ירקאל, שלמר הג' דסה חקלאית באלג'יריה ומשחזר ארצה (התמסר לחקלאות ולספרות גם יחד תרגומים לעברית משש לשונות שבהן שלט וחיבורם של סיפרי-ילדים כחולו שול כלב).

רפואה מישפחתית

נפטור ♦ בסנהדריה, קלי-פורניה, בגיל 89, מרי סירקין, נשיא-הכבוד של תנועת העבודה הצירית, פרופסור לספרות אנגלית וידידה קרובה של גולדה מאיר המנוחה, שע' ליה כתבה שלושה ספרים. סירקין היתה

היא אישכזה את עצמה כדי להגמל מאלכוהוליזם. דבנה ברק, שבילתה במחיצתה במשך כמה ימים, מספרת על הבעיות שגרמו לכך

האיתנה מאחורי בעלה ופיקחותה, התרשמו הכל שקיטי רצה בעצמה לבית-הלבן. לשם כך הפקידה עצמה קיטי ביד מומחים פוליטיים ויועצות-קשורות ו-הפקה בורג במכונה המשומנת הנקראת "מערכת-כחירות". היא ממש קרנה כש-סיפרה: "לי אין מושג מהו סדר-היום שלי. יש אנשים המופקדים על כך..." היא אירגנה סביבה גינוניסטית, ר-עשתה סצנות שהיו קשורות בכיור-דים.

קיטי, אשה פקחית המעורה בנעשה סביבה, התמכרה כולה לתפקיד "הגבר" רת הראשונה. בנעוריה, סיפרה, שאפה להיות שחקנית. כדרך שיטות-מישחק ידועות, היא פשוט נכנסה בנישמתה לעזרה של "הגברת הראשונה", והאמינה בכך בכל מאורה.

גם צוות היועצים, המזכירות ואנשי הביטחון שהקיפו אותה, כשהיהתי אי-תה, התייחסו אליה בהתאם לכך, ויצרו תחושת-שיכון שקשה להסבירה. גם אני, כשפסעתי במרד כבש המטוס הפי-רטי שהטיס את קיטי ופמלייתה, לצלי-לי ההימנון של ניל דיאמונד ולמחי-אות-כפיים סוערות של נציגי-התיק שורת המקומיים וסתם סקרנים, הר-גשתי לפתע נשיאותית, ממלכתית. תחושה פנטסטית סחפה אותי, תחושה שקל מאוד להתמכר לה.

קיטי התמכרה. כשפגשתי אותה ב-דרכה לבית-הלבן, כמעט ולא זיהיתי את קיטי שניבטה מאלבומי-תמונות ישנים שלה. כאלבומים נראתה אשה רקטיגוריה, בעלת שיער פור, לבוש חסר-טעם, אבל בעלת תווי-אופי ברור-רים. קיטי שאני פגשתי כבר תוסרקה

ה צירוף של עיפות פיטית, לחץ-הכחירות והאכזבה שלאחר מייקל דוקאקיס בביתו כבוסטון את הידרדרותה של אשתו בת ה-52, ו-איפואה במכון לגמילה מאלכוהול כי עיר ניופורט במדינת רוד-אילנד, לת-קופה בת חודש ימים.

טובי הפסיכולוגים-בגרוש קצפו מ-ייד והסבירו לכל מי שהיה מוכן לשמוע שהמדובר באשה החיה בצל של מישהו אחר (בעלה), שהתקשתה לתפקד כי-אשתו של, וכמו בטי פורד התמכרה לשתייה.

היכרות עם קיטי דוקאקיס מסתכ-מת בשלושה ימי-סיוורים אינטנסיביים ביותר, שבהם ניתן ללמוד כיצד אדם מתפקד במצב-לחץ, מתחים, אילוצי מוג'אוויר, אילוצים תיקשורתיים.

שמעתי עליה הרבה לפני שנפגשנו, שבוע אחרי שהתמנה בעלה כמועמד המפלגה הדמוקרטית לנשיאות.

אחרי הפירסומים על אישפואה של דוקאקיס, נשאלתי השבוע: "האם ראית אותה שותה?"

ראיתי אשה עצבנית, מתוחה כקפיץ, כלי-כך צמודה למטרה עד שאיכרה כל שמץ של ספוגטיות.

מאז שהגיעה להכרה לאומית הספיי-קה קיטי דוקאקיס לקנות לעצמה מבק-רים רבים בקרב עסקני המפלגה הדמו-קרטית. ההגדרה הפחות מתאימה לה היא "אשתו של".

קיטי היא אשה שאפתנית בזכות עצמה. בקרב חוג חברה בניו-יורק נהגו לספר כיצד עשתה כמה דברים בעת ובעונה אחת, איך רצה בכל הכוח, והשר יודע לאן: היא למדה, גידלה ילדים,

ההתמכרות השכלי-שית של קיטי

שיכולתי

היא אמנם נגמלה או מהרגל אחר שלה — עישון. בעלה מייקל החליט שאין זה יאה לגברת הראשונה הבאה של אמריקה, אחות שיג'ון-הבריאות, להיראות מעשנת. אבל קיטי התמכרה כל-כולה למירון לצמרת!

מה שגרם להתמכרות היה הפחד מפני כישלון. לקיטי היתה טראומה חריפה מכישלוננו של בעלה בניסיונו הראשון לזכות במינוי המיפלגה-הדמו-קרטית לנשיאות. היא תיארה רגעים אלה כ-"מביכים... משפילים... הרגשה איומה..." היא שגאה לדבר על כך. ה-לשונות הרעות גרסו שהתמטטה אז.

נאום-הבחירות המונוטוני שלה כלל (ריש) וארץ-ישראל, שבה נקבר (בקבר צת כינרת). סירקין, שביקש, בראשית נדודיו, ללמוד רפואה, נישא, משנפט-

על פי התיסרוקות המוכרות לעולם תודות לנאנסי רגן, לבטי פורד, לפאט ניכסון ושורה ארוכה של "גברות רא-שונות", שכאלו שוכפלו מאותה סיר-רה.

בשלושת הימים שהייתי איתה, החליפה קיטי בגדים מרי כמה שעות וניסתה, בחוסר-הצלחה פאתטית ממש, להתאים צבעים, נעליים ותכשיטים. בשעה מוקדמת בבוקר פגשתי אותה מתנהלת על עקבי-מסמר אלגנטיים, תיסרוקת מדיפה-ספריי ואיפור כבר ביותר על הפנים. זאת אחרי שצעה השכם בבוקר (ב-06.30 בבוקר, דיווחה לי), הצטלמה, התראיינה.

בניגוד לג'י'קסון, שאליו נלוויתי כמה ימים אחרייך, ושהתעקש על כמה

בתי, הינחתה תוכניות-טלוויזיה, ו-עדיין לא ידעה שובע.

קשה לי לשכוח כיצד קצפה כנושר כתנחש, כשהתעניינתי מדוע לא פית-חה קאריירה ממשית משלה. "אבל תמיד היתה לי קאריירה!" קראה אז, "מעולם לא הסתפקתי בלהיות אשתו של. בעצם היו לי כמה קאריירות: זה היה לי חשוב מאוד. תמיד הייתי מעורבת. תמיד הייתי בזכות עצמי".

קיטי דוקאקיס, כך ריכלו אז כל המיומי בפוליטיקה האמריקאית, מתה להיות הגברת-הראשונה. שלא כנאנסי רגן, שספגה קיתונות זעם מתתיקשורות על התערבותה במתרחש בבית-הלבן, אך שוכתה גם בהערכה בשל עמידתה

תמיד הפרחת סיסמות כגון "ואנחנו ננצח בנובמבר" או "בינואר אומין את כולכם לחגיגה" קיטי שאבה ביטחון מהצהרות אלה, והספק לגבי הניצחון הלך ונמחק.

שנה לפני כן הודתה קבל עם ועדה, כשבעלה הצירה, שהיא היתה מכורה לאמפיטמינים (כדורי-הרזיה) במשך 126 שנים. צעד זה נחשב מחוכם במיוחד מצידה, כמכת-מנע, לפני שמיק צועניו של ג'ורג' בוש, היריב, יגלו זאת. קיטי זכתה אז באהדת התיקשורת, והכליטה את ההתמכרות, והגמילה ממנה, בכל נאום והודמנות. יועציה חששו שהיא מפרינה בהרגשת העניין. היא לא צריכה להרגיש שהיתה מכורה לכדורי-הרזיה. עוד יחשבו שהיתה מכורה להירואין, רטן דובר המושחו שוב ושוב. מי שהתנסה תקופת-מה ב-אמפיטמינים מזהה ממרחק את תחושת הקופצנות, הריצה הכפייתית, ההתנהגות המתוחה, השרדים העצבניים, היסחפות אל-יעל והנסקה למטה — אפי-נדרדאון (למעלה, למטה). קיטי דוקאקיס, כשיא המירון לפיסגה, ועל פי הצהרתה, אחרי שנגמלה מהתלות באמפיטמינים — זכורה לי בדיוק כך. כשטילפנתי לביתה של קיטי בבוסטון, אחרי המפלה הצורבת, נאמר לי שהיא ישנה והתבקשתי לטלפן בשנית, "לא לפני 1 בצהריים". בצהריים נשי-מעה לי קיטי נרגשת באורח מוזר: אוי, זה כל-יך, כלי-כך מתוק מצידך שהתי-קשרת, אוי!" היא התלוננה עד כמה היא עייפה, ואכן נשמעה תשושה. אחרי-כך פלטה עוד כמה מילים שלא היו יוצאות מפיה בפיקוחם של דובריה/עורריה/יועציה, שליוו אותה רק יומיים קודם-לכן.

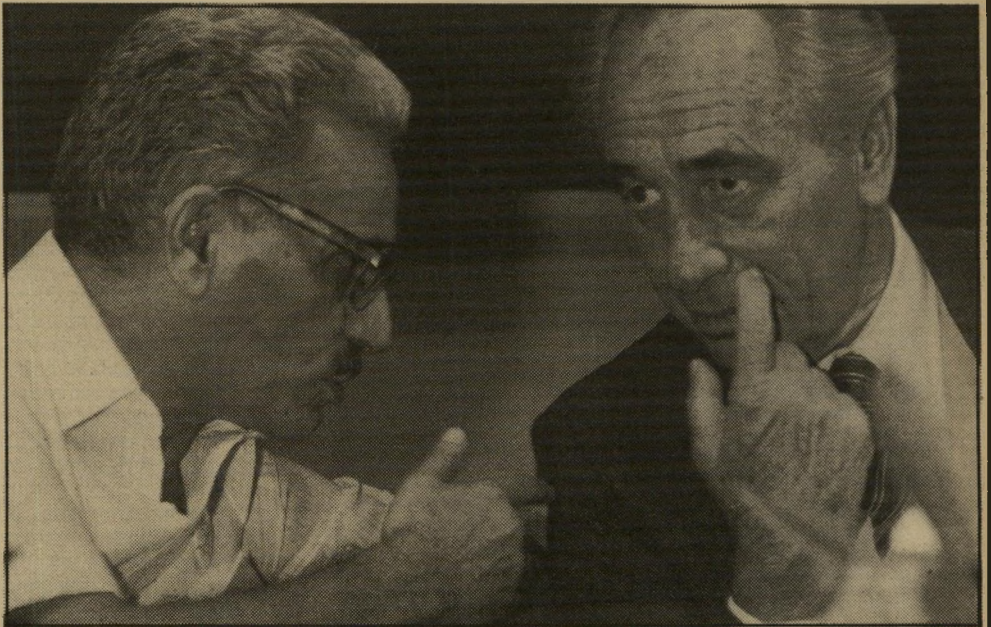
רה אשתו הראשונה, רופאה לפי מיקצור עה ואמה של מרי, לאחותה, רופאה אף היא.

מאחורי הקלעים

"שימון מחדר מקיסר" — כך אמרו, בנוסח זה או אחר, בכירי מיפלגת העבודה בסוף השבוע, כשעמדה שביתה-משק על סדר-היום הלאומי. הרברים נאמרו הן בסיפוק, הן בזעם — תלוי ברובים. המתמזאים בכלכלה נשמעו וועמים במיוחד. הסתבר מרב-ריהם ששרהאוצר, **שימון פרס**, מכנס אינספור התייעצי צוות. מרי יום ביומו הוא מתייעץ עם **עדי אמוראי**, ויקטור **מדינה**, דויד **בועז** ומומחים אחרים. מתייעץ — ולא שומע... — נמתחה השבוע ביקורת.

חבל!

רים לי, אבל הנפשות הטובות וישובות וצופות כיצר ישראל קיסר מתיש את פרס ועושה להם את העבודה השחורה — הן ליורשים הפוטנציאליים, הן לפינסקנים למיניהם. מצד שלישי — יש גם צד כזה בסיכסוך המורכב הזה — יושבים הכל, הפוליטיקאים והמומחים, ומנידים ראשם, "איד, איד, שימון נכנע להם..." איד ועל מה? המתהוועם התורנית היא על קופות-הגמל. אלה מעניקות 3.7% לעובר לשנה שהם תוצאה של הצמדה וריבית. קופות-ההסתדרות מעניקות, לעומת זאת, 6.3%.

פרס וקיסר

קיסר עושה את העבודה השחורה

נקודת-המפתח להבנת המתרחש באוצר כיום היא מער-כתייהיסם הסוכה פרסיקיסר. מצד אחר אין פרס מעז להכשיל את **ישראל קיסר** לקראת הבחירות להסתדרות, ואילו קיסר חייב להזכיר כושר-מנהיגות וחרדות-קרב, כייחוד בתקופה שבה הוא מר צף בבעיות כמו כור, קופת-חולים, הקיבוצים וקופות-הפנ-סיה, שעוררו את זעמם העכשווי של המומחים בלי מרכאות כפולות.

מצד שני — פרס הרי נכנע ללחצי עמיתיו, הקיבוצים, ההסתדרות ואחרים, והסכים לכהן כשר-אוצר תוך תיקווה — או אופטימיות לשמה — שמי שלחצו עליו יהיו שותפים למאבק. לשרינו הוא אמנם מתלונן ש-אתם לא עוזר

סיפורי סבתא

בסקט-בשקט, ממש בחשאי, הגיעו לארץ-הקודש כמה ממנהיגי יהדות-אמריקה. המטרה המוצהרת של הביקור הזה היא יצירת קשר בין ישראל לבין המנהיגות הבאה-הידיעה, ועידכון המנהיגים האמריקאיים בנעשה בארץ, כדי שיוכלו לגבש את עמדותיהם על סמך מידע, ולשמש כמסבירים לישראל. ניס. אלא מה? תוכנית האירוח שתוכננה להם היתה מזוהה. האורחים הכבודים התלוננו עליהם שאין הם מבינים מהו הלך-הרוח בישראל לגבי הבעיה הפלסטינית, לגבי השינויים בעולם לקראת ההכרה באש"ף. הם הבינו חשש כבד מתסריט אפשרי, שעל פיו יוחלט לנקוט צעדים בעצרת הכללית (שם אין ארצות-הברית יכולה להטיל וטו), נגד ישראל, והשתגעו לדעת מה חושב על כך האיש ברחוב. תחת זאת הפגישו אותם עם **יצחק שמיר**, עם **שימון פרס**, עם כל מיני יפים ויפות, באחת מאותן מסיבות-קוקטייל הרומות כל-כך זו לזו. לא נראה לי שאני יוצא מכאן חכם יותר מכפי שבאתי, אמר אחד מהם, כמה שעות לפני שהמריאו חזרה לניו-יורק, להיפך — אני מבולבל יותר, מוראג יותר, חרד מפני הירדרדות!

מה עוד בילבל אותם? נפגשנו הבוקר עם שמיר. הוא סיפר לנו על תוכניותיו לפני ביקורו בארצות-הברית. אחר-כך נפגשנו עם שרהאוצר שימון פרס. לו יש בכלל תוכניות אחרות? אז מה, אם שמיר מגיע לארצות-הברית, מה זה נוגע לזו? אחר-כך לא אחירה הנוסטלגיה להגיע: "פעם היו הרברים שונים. שיתפו אותנו בכל, ידענו מה להסביר, הבינונו מה קורה, הרגשנו אחרת. מתי זה יהיה בלי תאריכים ושמות — העיקר השורה התחתונה..."

איד זה מביא אותי לאסוסיאציה הבאה? אולי בגלל הפיל והבעיה היהודית: נמלה אחת פגשה פיל ליד נהר, וביקשה אותו שיעביר אותה את הנהר. הפיל העמיד אותה בלי בעיות, ומשהגיעו לקרקע מוצקה, הוריד אותה ופקד: "תתי-פשטי"

"מה? לא הבינה הנמלה. "תפשטי" מה את חושבת לך, שעשיתי להם העשיתי בחינם, בלי תמורה?" הנמלה התפשטה, ועבר עליהם לילה כזה סוער, שבסופו נפח הפיל את נשמתו. אחרי שנים עמדה נמלה, נכחתה של הנמלה הקדומת, ליד נהר וחכתה לישועה. תפאום ראתה פילון. "פילצ'ק, תעביר אותי את הנהר?"

"אין בעיה", ענה הפיל, והעביר אותה את הנהר. "אין בעיה", ענה הפיל, והעביר אותה את הנהר. "אין בעיה", ענה הפיל, והעביר אותה את הנהר.

"אין בעיה", ענה הפיל, והעביר אותה את הנהר. "אין בעיה", ענה הפיל, והעביר אותה את הנהר. "אין בעיה", ענה הפיל, והעביר אותה את הנהר.

הנמלה נזכרה בסיפורים שרצו במישפחה מהלילה של סבתא ליד הנהר ופלטת באכזבה: "סיפורי סבתא!"

6 הצהרות

יצחק מודעי התבטא בקיצוניות על עתידה של טאבה, יצחק מודעי התבטא בשנינות בעת ישיבת-האקבי-נט האחרונה, מודעי פה, מודעי שם. מכיוון שרק לפני שבועיים בקושי שוחח השר (המופקר על הכלכלה,

מודעי מרץ מרובו

נרמה לי בטלפון, אחרי שעבר ניתוח לב-פתוח, התעניינתי אצלו השבוע מה פשר המרץ המרובו הזה.

"מה, ענה מודעי בקול מתרונן, "את חושבת שאם סגר לי את הפה למשך חמישה שבועות, אז אני לא אשלים את החסרי שבועיים הבאים תשמעי לפחות שש הצהרות ממני! אל תראי..."

איך קוראים לו?

מודעי המחלים, לעמיתו שטרם התאושש מאובדן מקומו בממשלה, השר-לשעבר **אברהם שריר**. הוא מלא מרירות על יחסה של התיקשורת כלפיו.

עד כרי כך מריר, שעברו כמה שניות טרם נזכר לקום וללחוץ את היר כשפגש השבוע עיתונאית במיסעדה תל-אביבית. אחר-כך עבר לדיקלום חזר ונשנה: "כל מה שאני מוכן להגיד הוא שקוראים לי אברהם שריר, קוראים לי אברהם שריר, קוראים לי..."

בעוד כמה חודשים, יש לחשוש, זה לא יהיה עניין של נכונות, אלא צורך חיוני.

לבלבל את הטרור

לא מבינים אותו, את **בנימין** ("בי-בי") **נתניהו**. מה רוצים ממנו כפרשת **אבא אבן**? אז מה אם מדובר באי-שיות בינלאומית בעלת רקורד עשיר? הרי מדובר על עניין הקשור באש"ף, בטרור, וכל מי שזכה להכיר את ביבי, יודע שהוא מתעסק בטרור יותר מאשר הטרוריסטים בעצמם.

לפני כמה חודשים, בעיצומה של מערכת-הבחירות, בא ביבי לניו-יורק. הגיעו לשם עוד שר וחבר-כנסת מהלי-כור, כדי לגייס כספים. ביבי היה האח-רונ-

על כואו בישר אחד מעמיתיו: "ביבי הגיע!"

טלפנתי לבית-המלון שבו שוכנו השלושה, וביקשתי את "מר ב. נתניהו".

"אין לנו אורח כזה!" נעניתי בפסקנות אחרי חיפוש מדוקדק.

נתניהו

לא מבינים אותו

מקץ חצי שעה ניסיתי שנית לטלפן אל נתניהו. "הוא במלון?" נאמר לי. טלפנתי שוב לבית-המלון רחבי-הידים, וביקשתי בקבלה את "מר ב. בנימין".

למה? ככה. "אוהו" שמח לקראתי פקיד-הקבלה, "את מתכוונת לזה שהיה כאן שגריר באו"ם, ושיקשקש להפוך את שמו הפרטי וסשה-מישפחה? אוף, כמה בלגאן יש לנו איתו — בטיחות, טרוריסטים, אל תשאלי. הוא בחדר מיספר..."

הוא בחדר מיספר...

דפנה ברק

במדיונה

אמנות

מה מכוער?

המוקיון אינו עומד

בתליאביב אלן

ריוויר האיש שהקים

את המיזרקה בכיכר

ריונוף מאוכזב

ארנון קרן

שמו אלן ריוויר נשכח בישראל, אר-לם אין כמעט אדם בארץ שלא ראה יצירה אחת לפחות של אמן יהודי-אוסטרלי זה. ריוויר הוא האיש אשר יצירתו, מיזרקה-מים בעלת שלוש זרר-עות מוזכרית, פיאה את (או, לדעת רבים, היתה תקועה ב) כיכר-ריונוף

פסל ריוויר בברוקלין (1975) זה מכוער

המשופצת, לפני שהוחלפה ביצירתו ה-קירקסית של יעקב אגם.

השבוע פגשו כמה ישראלים את אלן ריוויר לגמרי במיקרה בביתו בברוק-לין. הם הוזמנו על-ידי חברים להצטרף אליהם לארוחת-ערב צימחונית אצל

ידיד שלהם, שהוא בשלן לא-רגיל, ושר הוא גם אמן, ובכלל איש מעניין שכדאי להכיר. "האיש פשוט בשלן מעולה, והוא הכין לנו חגיגה צימחונית שאפילו אני, קאניבל עם קבלות, נהנית ממנה.

כשלב מאוחר יותר של הערב התברר לי שהאיש הצימחוני הזה הוא האמן ש-הקים את פסל המיזרקה בכיכר-ריוויר-נוף." סיפר אחד מהם.

"לא כל-כך אהבתי את הפסל שלך," אמר אחד האורחים.

"בצורה שהערייה טיפלה בו והחזיר קה אותו, אני בחלט מכין את זה," ענה לו האמן, מבלי שנעלב כלל.

זכוכית בלונדון. אלן ריוויר נר-לר בבומביי הודו, שם גם החל בלימודי-הארכיטקטורה. ב-1948 עבר לאוסטר-ליה, וב-1954 קיבל תואר בארכיטקט-טורה מאוניברסיטת מלבורן.

כעבור כמה שנים התחיל לתור את רחבי אוסטרליה המרכזית, והפיק ספר-ציילום על נופיה ואנשיה. הוא גם לימד ציור ופיסול באוניברסיטות של סידני וניו-סאות'וילס.

משם עבר ללונדון, שם הקדיש את מיטב זמנו לציור והוראה, והתחיל לק-בל הזמנות ליצירות פיסוליות גדולות. ב-1969 נבחר לעצב מיזרקה-זכוכית גדולה בטיט של לונדון. הפסל המיוחד הזה, העשוי כולו זכוכית ופרספקס, נח-נך על-ידי ראשהעיר של לונדון, והוא עומד בכיכר גילדהול.

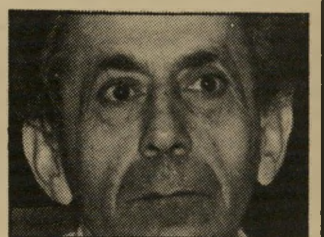
בשנת-המהפך, 1977, החליט ריי-וויר היהודי להתחיל בפרק הישראלי של חייו. כשהוא מלווה בחששות כבי-דים (שהתבררו על הסתגלות חברתית, הקים את ביתו בתל-אביב, קיים קשרים

הבטחות

אחרי **שמיכה חריש** התיישב על כסא מוכ"ל מיפלגת-העבודה, נלטשות העיניים לכיוון הכסא הבא בתור — כס יושבי-ראש ועדת-הכספים של הכני-סות שהתפנה. בין הנושאים את עיניהם אל הירושה שהותיר אחרי רב אברהם שפירא הוא גם מי שהיה יושבי-ראש הכנסת, **שלמה הילל**.

אין "רצים" במיפלגת-העבודה? עור-שים לוביאנג, מגייסים תומכים, וכמור-בן תופסים שיחה עם **שימון פרס**, לממש את הרופק.

שלמה הילל, פוליטיקאי מנוסה, היה אמור לצאת בשירה ובריקורים משיחתו עם פרס. הובטחו לו שם הרים וגבעות, וגם כל מיני כסאות.

הילל

נשיא של מ?

הילל, נאמר לו, יזכה בתמיכה במי-רוצו אל כס יו"ר-ועדת-הכספים ואחר-כך, אם יתפוז — לכסאו של נשיא-המדינה.

הילל — כאמור, פוליטיקאי מנוסה — ריווח למקורביו על העידוד ושלל-ההבטחות (יו"ר ועדת-הכספים, נשיא-המדינה) ורק הוסיף שאלה קטנה-נשיא של איוו מדינה?"

מם ולרופאים המתמחים "חומר", כדי לצבור ניסיון כיורוגי. לא אחת הדגשתי שלחולים, הזקוקים לניתוח באמת, אין צורך בהמתנה לניתוחים במציאות הישראלית (מיספר מיי טוט כיורוגיות, מיספר רופאים-כיורוגיים).

אם תתארגן העבודה בצורה נכונה ויעילה, ניתן יהיה לבצע את כל הניתוחים ללא מישמרת שניה, וללא כל המתנה.

באותו בית-חולים, טורוקה בבאר-שבע, שהוא בית-חולים טיפוסי של קופת-החולים הכללית, אין ממתינים כיום בתור במחלקות הכירורגיות. המצב דומה בבתי-החולים שבבעלות הממשלה. בבית-החולים ברזילי שבאשקלון, בבית-החולים הממשלתי זיו בצפת, בבית-החולים רמב"ם בחיפה לא ממתין נים בתור במחלקות הכירורגיות.

אם יש תורים, הם נגרמים על-ידי סיבות מלאכותיות: **רופאים מעוניינים לעיתים בקיום התורים, כדי ללחוץ על החולים לברוא ולשלם עבור הניתוחים.**

החולים עצמם מבקשים לפעמים, בהתאם למצבם הישפחתי או עקב עניינים שבעבודה או בלימודים, לקבוע תור ארוך.

הידיים הבוערות של המנתחים

● לא מעט אנשים ממתינים "על הניר" בתור לניתוח, כאשר כבר מזמן אינם זקוקים לטיפול מסיבות שונות — או שהבריא, או שמתו. **ידוע לכל שבארץ מבצעים ניתוחים רבים במיקרים שאין בהם צורך, בגלל הגדלת האינדיקציות לניתוח.**

● אף אחד מן הגורמים הממשלתיים, פרט לשר-האוצר הקודם משה ניסים, לא ניסה לעשות רווייה ממשית של רשימות הממתינים לניתוח, כביכול. אין זה מיקרה ששר-האוצר הקודם, שהצליח לגלות את האמת, התנגד בעקשנות להקצבת תוספת לתוכנית קיצור התורים לניתוח.

כניעה או מס פוליטי

מה עוד צריך לקרות, ואיפה עוד עלינו לצעוק, כדי שקברניטיה של מדינת-ישראל יפסיקו לנהל את עניינינו כפי שהם מנהלים אותם?

הם צריכים להיות מנותקים לחלוטין מהמציאות בארץ, כדי שלא לדעת את העובדות האלה ולהמשיך לדבר על "תוכנית קיצור התורים לניתוח". כל העובדות על המצב האמיתי בחריגה-הניתוח ועל הסיבות להמתנה נמסרו וזה מכבר למישרד-הבריאות, לשר-האוצר ולוועדה הממלכתית לביקורת מערכת-הבריאות.

מה עוד צריך לקרות כדי שהאמת תחדור לראשם של הפוליטיקאים, ומה שיותר חשוב — תשפיע על מעשיהם? **הקצבת 60 מיליון שקלים לקופת-החולים הכללית אינה אלא שוחד פוליטי, משישפחתיים, כניעה ופגיעה נוספת במערכת-הבריאות של מדינת-ישראל.**

כל אגורה נוספת, שתיתן למערכת-הבריאות החולה הזאת, רק תגרום לה נזק נוסף, תביא לאנדרלמוסיה נוספת. יש לבצע שינויים מהותיים במערכת כולה, אחרת ניכנס לדרך ללא מוצא.

בעירייה לא כליך אוהב את העבודות שלו. **"זה לגיטימי", אמר. "כל אחד רשאי לאהוב או לא לאהוב יצירה מסוימת, ואפשר לומר-אנחנו לא מעוניינים, או העבודה לא מוצאת חן בעינינו". אבל להזמין עבודה, להבטיח הבטחות ואחר-כך להתעלם — זה מכוער!"**

עכשיו הוא מרגיש כארס שסטרו ב"פניו פעמיים.

כיום חי דייוויד בברוקלין, שם הוא ממשיך לפסל ולצייר. הוא גם מלמד ומרצה בבית-הספר החדש למחקרים סוציאליים.

תערוכה, ובה פסלים וציורים משלו, מתקיימת בימים אלה בניירורק בגלריה ה"אידוויודאל", ברחוב 17 מס' 109.

שימרון פרס החליט להקציב לקופת-החולים הכללית 60 מיליון ש"ח, לתוכנית הנקראת "קיצור התורים לניתוח". זוהי שגיאה חמורה. הקצבה נוספת למערכת זו, בתנאים הנוכחיים, היא שטע.

ואם שר-האוצר עושה שגיאה כה חמורה בשטח אחד, הוא עלול לעשות את אותה השגיאה במישורים כלכליים אחרים. איך אפשר לסמוך עליו?

פוספור בדס

ק אתמול בדקתי איש בן 68 מבאר-שבע, שביקש להתייעץ אם הוא חייב לעבור ניתוח אם לאו. סיפרו של איש זה מטיל אור על כל הבעיה המדומה של התורים לניתוח, ומוכיח בפעם נוספת עד כמה צודקים היוצאים, בגלוי ושל-אגלוי, נגד הורמת כספים לקיצור התורים לניתוח.

הנבדק ביקר במירפאתו שבבאר-שבע וקיבל הפנייה מרופאה לבדיקת-דם שיגרתית. בבדיקת-הדם לא היו חריגות מהנורמות, פרט לעלייה קטנה של פוספור. אני מודה ומתוודה שאני מוכן לקחת

סיכון ולהאשם על-ידי עמיתי הרופאים בחוסר-ידע, אך אני מוכן להעיד שבעליית פוספור חריפה-עמית אצל אדם בריא מבחינה קלינית — אין שום משמעות.

בכל זאת, הרופאה במירפאה, שגילתה את העלייה בפוספור, שלחה את האיש לבדיקה נוספת — לאולטרה-סאונד — ובבדיקה זו גילו אבן בכיס-המרה.

הרופאה נבהלה ושלחה את הפציינט שלה לרופא-מנתח. הפציינט שנחשד מנתח כחולה, נתקבל מיד על-ידי מומחה, וזה, ללא בדיקה גופנית, רק על סמך פיתקה קטנונית של הרופאה המטפלת, קבע: **"עליך לעבור ניתוח. בוא לבית-החולים שלנו לבדיקה אצל המנהל".**

גם המנהל, על-סמך אותו פתק מהרופאה, קבע שהאיש הבריא הזה חייב לעבור ניתוח.

"מתח" שאל האיש הבריא, שהחל כבר מפחד. **"בשבוע הבא" ענו לו המנתחים.**

האיש ביקש רחיה של הניתוח, כאמרו כי אינו חש כחולה. כאשר לא התקבלה דעתו, תירץ את בקשתו לרחייה בטענה שכימים אלה מתארח אצלו מבקר מח"ל. ואכן, הניתוח נדחה, אך לשבועיים בלבד: **"תבוא למחרת נסיעת מכרך, ואנחנו ננתח אותך!"**

האיש פנה אליו ליעוץ. אחרי בדיקה הבהרת לו שאין שום דחיפות בניתוח, ושאלו בכלל לא יהיה צורך בניתוח, מכיוון שקיימות שיטות להוצאת האבן שאינן בהכרח כיורוגיות.

הסברתי לו שאצל לא מעט בני-אדם נוצרות אבנים בכיס המרה, והן אינן גורמות לשום תופעה שלילית. הרגעתי את האיש, והוא חזר להיות בריא כפי שהיה לפני גילוי הפוספור בדס.

תוכנית-הבראה מדומה

ד"ר דגמה טיפוסית. ככל הארץ מחפשים הרופאים המנתחים "סחורה" — מחפשים חולים כדי לספק לעצ-

ביר את הפסל ללא חשש משבירה, הפסל לא יועבר. הבטחות לחדר ומעשים לחדר. לדברי אלן, הפסל טופל בחוסר-הזירות מדי-היום, ובמאי 1986 הוא הוסר מהכיכר בעזרת חבלים ומנוף, כמו שמרימים פסנתר. שלוש זרועות-הזכוכית שלו נשברו. לטענת אלן, הפסל לא היה מבוסס כשורה, ותיקון הנזקים היה ע"ל לה כ-100 אלף דולר, דבר שנראה ככל-תיאפשר.

מובן שכאשר מדובר בפסל שבור, ושתיקונו יעלה הודעת, אין מה לדבר על מיקום חדש. כשהתברר לדייוויד שזה המצב, פנה לעירייה והציע להקים עבורם פסל חדש, שגם אותו יתן במתנה, והעירייה רק תממן את עלות הבנייה ותשלם את זה ישירות למיפועל באמסטרדם, שרק הוא מתמחה בהרכבת יצירות-זכוכית מהסוג הזה.

צ"ץ הסכים מיד והפגיש אותו עם מישוה בשם מיכאל לוין, ויחד עם נציגו בארץ, משה דיין, נסעו השלושה לתור את העיר הטיפוסיים אחרי מקום מתאים להנחת הפסל החדש.

אלן דייוויד סבר שקטע-החוף בין רסאדה לשרחון יתאים. מיכאל לוין לא הסכים, והציע את ג'רצ'ארלסקלור, ש"לדעת אלן מתאים פחות לפסל-זכוכית, כי הוא חשוף ושומם. אין בו תנועה של קהל בלילה, וניתן לחבל בו. ואילו הק"טע בין שרתון ורמאדה מרכזי ומואר יותר. הטיעון הזה לא התקבל משום-מה על דעתו של מיכאל לוין, וסוכם על ג'רצ'ארלסקלור.

הקוסם שלא קסם. מבלי שלמד דבר על האמון שיש לתת להבטחות, נסע אלן דייוויד לאמסטרדם, שם, במשך חודשים ארוכים, עבד על פיסלו

עם המוסיאון והרגיש שמצא את הנחלה.

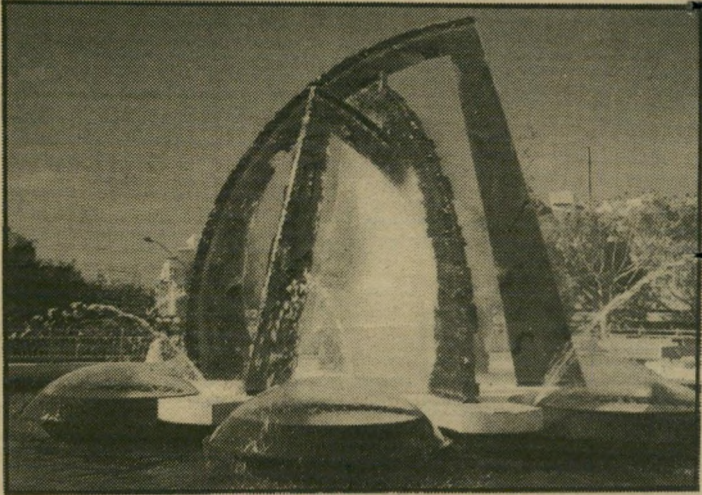
באותו זמן שיפצה העירייה את כ"כרדינגון. היא ביקשה ממנו לעצב ולהקים מיזוקת-זכוכית לכיכר.

כמחווה לעיר ולתושביה היה מוכן להעניק את הפסל כמתנה. הפסל הושי, למ, ולמרות שלא יצא פסור מביקורת, הוא מוקם בכיכר, ונחנך בחגיגות.

מזות לפסל. כאן התחילו הבעיות. דייוויד הרגיש ששלמה להט אינו אוהב את הפסל ורוצה להחליפו. אנשים אמרו לו שצ"ץ אמר להם שהפסל לא יאריך ימים בכיכר, ויעבור למקום אחר בעיר.

"משורר" של דייוויד הקהילה תשלם

המזרקה של דייוויד בכיכר-דינגון למות מוות טיביע

הפסל בלונדון - חוסר זהירות

הפסל לא היווה מוקד לעלייה-לרגל, כפי שצ"ץ קיווה, ומשום-מה הוא נראה פתאום כבלתי-מתאים לכיכר מרכזית של עיר בסדר-גודל של תל-אביב. כל זאת למרות שוועדה מטעם העירייה ישיבה, ברקה ואישרה את הקמתו ואת מיקומו.

הפסל אמנם ניתן כמתנה על-ידי האמן לעיר, אך בנייתו עלתה עשרות אלפי דולרים. ככאב-לב ראה דייוויד איך העירייה ופרנסיה נותנים לפסל למות מוות טיביע. התחזקה היתה ירודה, הפסל לא נוקה, מנורות שנשרפו לא הוחלפו, וזו רק היתה שאלה של זמן עד שהפסל יועבר ויחלף. אלן רואה ביחס אליו ואל יצירתו את אחת הסיבות העיקריות שהגיעו אותו לעזוב את הארץ.

פסל חדש. ב-1986 הודיע צ"ץ לאלן שפסלו יוחלף ביצירה של יעקב אגם, ואילו המיזרקה שלו תועבר למי קום הולם אחר בעיר, מקום שעליו יוחלט כתיאום עימו. צ"ץ הסביר שאת הפסל לא אגם תאהב העיר יותר. אלן, שכבר היה מוכן נפשית לכך, ביקש רק שהעברה של הפסל תיעשה על-ידי מומחים, ובזהירות יתרה, שהרי הוא כולו זכוכית. צ"ץ הבטיח זאת, ר הוסיף שאם יתברר שאין אפשרות להע-

מה קורה כאשר הסטודנטים מחלקים ציונים למרצים שלהם? על כך נטוש הוויכוח באוניברסיטת תל-אביב. בעלי הציונים הנמוכים מתמרמרים. גלית בר מדווחת

ציונים לפרופסורים

בחלק מהקורסים שהם מלמדים ציונים גבוהים, ובאחרים נמוכים מאוד. פרי: "אני לא מייחס לסקר כל חשיבות, בגלל ההבדלים הרציניים בתוצאות, ומפקפק באמינותו. הציונים הנמוכים

החומר, לדעת תלמידיו, משעמם, וראוי לציון נמוך בהרבה. גרטי: "החומר הוא אינפורמטיבי ויבש. חשוב לי מאוד הפירינג של התלמידים, אך עם כל האקרוטיקה

באגודת הסטודנטים החליטו שכ"ראי לסקור את רמת ההוראה כדי לעזור לסטודנטים בבחירת המרצים, ולגרום לשיפור הרמה.

אורית שמשיזיוקשה, מרכזת הסקר: "תלונות רבות על מרצים לא יכולות להימדד אמפירית. פיתחנו את הסקר כך שהתוצאות הסטטיסטיות הן מהירות, ולדעת ראשי החוגים משקפות את מצב המרצה."

הפרופסור מרדכי מירון, מבית הספר לחינוך: "עבור הנתונים של הסקר הוא נורא: מאגודת הסטודנטים פנו אלי בבקשה שאייץץ להם בבניית הסקר ועיבוד הנתונים. אני יעצתי, והם עשו בריוק את ההיפך. לצערי הם לא שמעו לעצתי, עושים שטויות ואומרים לכו לם שזה בא ממני' ובעצתי."

אפי מחלב, יושראש אגודת הסטודנטים, יודע שלא הכל מתייחסים במלוא כובד הראש לסקר: "אני מקווה שיקני הפקולטות יתגללו לרעיון, יכירו בתקפותו ובמהימנותו של הסקר ויעשו חושבים. קשה לדרוש שיבטלו קביעות למרצים. אבל אם יעירו למרצים, והם ינסו לשפר עצמם, אנחנו כבר עשינו את שלנו."

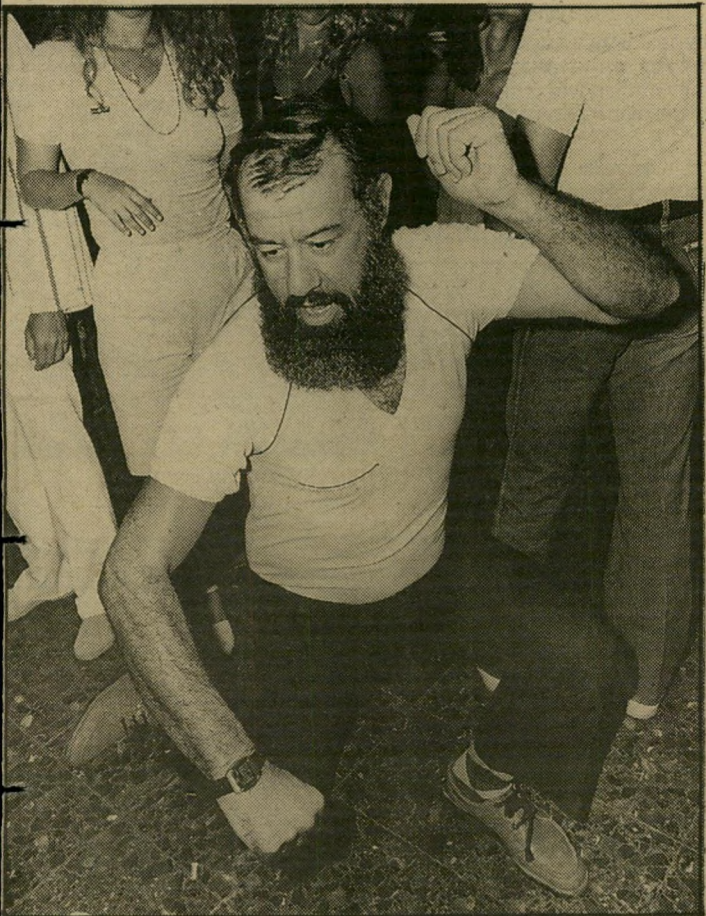
אביתר בן צור, דובר האוניברסיטה: "האגודה עושה את הסקר מטעמה, ואין

התנגדותי לסקר נובעת גם מפירסומים בעיתונות על דירוג של מרצים. הר גשתי כושה וחרפה עמוקה עבור אותם מושמצים שלא יכלו להתגונן..."

זהו אחד מעשרות המיכתבים שהגיעו לאגודת הסטודנטים, ובהם תלונות על טיבו ואופיו של סקר דמיה ההוראה של מרצים באוניברסיטת תל-אביב.

כימים אלה סימו את הסקירה, שזו שנתה הרביעית. בעוד חודש, בערך, יפורסמו תוצאות הסקר בחוברת, שתחולק לסטודנטים, והמרצים יקבלו פלטמחשב, ובו הנתונים האישיים שלהם.

יבומיה הערכה שלי מסר מסטר א' הם נמוכים ובלתי מתקבלים על דעתי, ממספר סיבות... אני יכולה לנסות ולהסביר את ההערכה הנמוכה בכך שהמערך שלכם הגיע

ד"ר לביולוגיה גרטי (במסיבה) הפירינג חשוב

כים שקיבלתי לא גורמים לי להרגיש רע, כמו שאני לא שם נוצות על הכובע בגלל ציונים גבוהים."

שביט: "אני מתייחסת מאוד ברצינות לסקר הזה. הפירינג, לדעתי, מאוד חשוב. אני חושבת שבקורס אחר קיבלתי ציונים גבוהים יחסית, מפני שהעברתי אותו יותר טוב מאשר את הקורס השני. יכול להיות שבסימסטר הבא יהיה בריוק להיפך, זה תלוי בי."

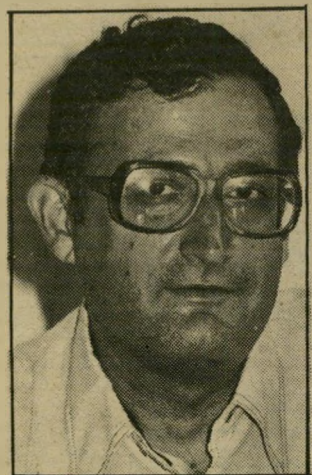
"המרצה, לדעתי, צריך לנסות להשתפר במקומות שצריך. לעומת זאת לא מקובל עלי שסטודנטים יעריכו את בקיאותו של המרצה בחומר. אין להם הכלים לעשות זאת."

"חכו לציונים!"

אבי גיל, סוקר, נתקל מדי פעם בכעיות. לפעמים מתייחסים לא יפה, ועומדים על כך שלא יעוררו את הסקר. התנגדות חזקה היתה בחוג ל"היסטוריה כללית ובחוג לספרות עברית."

הדוקטור בני ארבל, מהחוג להיסטוריה כללית: "אנחנו מתנגדים באופן עקרוני לסקר, בגלל השיטות שבהן הוא נעשה, עיבוד הנתונים הלוקי וחוסר המיקצועיות." ארבל קיבל בסקר ציון גים ממוצעים.

אבי גיל נוהג להיכנס להרצאה חמש דקות אחרי תחילתה, הוא מבקש בני מוס לעשות הפסקה של רבע שעה.

פרופסור למישפטים דינשטיין איאפשר להתעלם

קשה למצוא אתגר שיכלי. לכן אני משתדל מאוד להעביר אותו מתודית, כך שיהיה מעניין. אני מתייחס לסקר במלוא הרצינות, ומנסה לשפר במקרי מות שצריך ואפשר. לצערי, הנהלת האוניברסיטה אינה מתייחסת לסקר, כשמדובר בקידום. אסור לשכוח שאנחנו לא רק חוקרים, אלא גם מורים ומחנכים."

הפרופסור מנחם פרי והדוקטור זוהר שביט, מהחוג לספרות כללית, קיבלו

פרופסור לספרות פרי מפקפק באמינות

זה מחייב את האוניברסיטה ככלום! ירצה דיקורפקולטה — יעשה אצלו את הסקר. לא ירצה — לא יעשה. למועצת הפקולטה יש עצמאות לבחור אם להתחשב או שלא להתחשב בתוצאות הסקר, כשמדובר על קידום."

נוצות על הכובע

בתברר כי לסקר יש חשיבות אצל מרצים וסטודנטים, ללא קשר להחלטת הפקולטה שלהם.

תמי אהרונ, סטודנטית בפקולטה למדעי הרוח, שנה שניה: "אני משתדלת ללכת למרצים המדורגים בציונים גבוהים. לקחתי קורס אצל הפרופסור גיסם קלדרון, מהחוג לספרות עברית, והשיעורים תאמו את ציוניו הגבוהים בסקר. הוא מרתק."

גם הפרופסור שלמה בידרמן, ראש החוג לפילוסופיה, הצדיק את הציון 10 שקיבל בסקר. "הפרופסור בידרמן לא הסכים להביע את דעתי על הסקר. הד"ר יעקב גרטי, מהחוג לביולוגיה, קיבל ציונים קרובים ל-10 בכל הסעיפים הנוגעים למרצה. לעומת זאת

פרופסור לספרות קלדרון הוא מרחק

בעיצומו של ויכוח ביני לבין תלמידיו על אופיו והיקפו של המיכתב הסופי, ובגלל התנגדותם למיכתב הביעו את כעסם הרב בדירוג נמוך... באופן כללי,

כך נראה השאלון

שאלון הערכת המקצוע והמרצה של

אגודת הסט' החדשה

(המשאל נערך בעילום שם)

שאלון זה נועד לספק מידע אודות עמדת הסטודנטים כלפי המקצוע והמרצה. אנא עיזרו לנו שתמלאו שאלון זה בשיקול דעת.

שם המרצה שם המקצוע חוג פקולטה

להלן סדרת משפטים המבטאים אספקטים שונים של הערכת הקורס. לכל משפט מוצמד סולם ובו ספרות מ-1 עד 5. הקף בעיגול את הסיפורה המתאימה ביותר למידת הסכמתך לכל משפט. סיפורה 1 מציינת התנגדות למשפט והסיפורה 5 מציינת הסכמה. הספרות 2, 3 ו-4 מציינות מידות הסכמה שונות בהתאם. באם המשפט אינו רלוונטי לקורס, הקף בעיגול את הסיפורה 0 משמאל לסולם.

לכל משפט תגובה אחת

1. המרצה העביר את החומר בצורה מעניינת.
2. החומר הנלמד בקורס היה מעניין.
3. התרשמתי כי המרצה מכיר את הנושא הנלמד לעומק.
4. ההתמודדות עם חומר הלימוד בקורס היתה אתגר אינטלקטואלי.
5. המרצה בקורס היה מוכן להענות לפניות הסטודנטים.
6. החומר הנלמד בקורס זה הועבר בצורה שיטתית.
7. המרצה עודד חשיבה עצמית אצל הסטודנטים.
8. אמליץ בפני חברי להשתתף בקורסים נוספים הניתנים על ידי המרצה הזה.
9. בהשוואה לקורסים אחרים בהם השתתפת קורס זה היה: מצויין/טוב מאד/טוב/סביר/חלש
10. בכמה פגישות בקורס זה השתתפת?

הנה אחרים מ'ספדו' הציונים שניתנו לקורסים (תשנ"ח)

משפטים

6.76	6.76	9.00	6.50	5.42	5.00	7.26	5.50	4.76	ד"ר ויינרוט	התעשרות במשפט העברי
4.86	7.10	7.36	5.90	8.58	5.10	6.58	4.58	4.36	ד"ר ק. מן	דיני ראיות
7.50	6.50	9.50	6.50	7.34	7.00	6.00	7.50	6.50	הרב ש. מירון	דיני ממונות
6.18	6.36	8.36	5.28	7.20	6.36	6.54	6.18	5.28	ד"ר ז. סגל	ועדות חקירה
9.50	8.76	9.50	8.00	9.76	9.26	9.26	9.76	7.50	ד"ר מלמל	מבוא למשפט גרמני
8.30	9.06	9.46	7.60	9.00	8.66	8.14	8.66	7.42	ד"ר בן-דרור	הון החברה
8.80	7.50	8.80	9.60	9.20	8.80	8.40	8.00	6.40	פרופ' י. הדרי	מיסוי בינלאומי
4.70	5.70	8.52	4.52	6.64	8.00	4.10	5.20	4.20	פרופ' בויס	תורת המשפטים
4.74	4.88	8.44	3.70	5.42	6.46	4.40	4.00	4.14	ד"ר ג. קלינג	אתיקה מקצועית
9.82	9.66	10.00	9.30	8.90	9.66	9.22	9.40	9.04	ד"ר מאוטנר	מסמכים סתניים
7.50	6.90	10.00	6.00	5.90	8.10	4.60	5.26	6.20	פרופ' דינשטיין	משפט בינלאומי
									דיני אישים	
9.22	8.78	9.86	7.78	9.56	9.72	9.86	9.28	8.50	פרופ' מ. שאה	משפחה וירושה
5.92	8.76	9.54	7.76	5.76	8.16	6.16	5.76	6.24	פרופ' נ. כהן	חוזים
7.72	7.72	9.86	5.58	9.72	5.70	7.14	7.14	7.00	פרופ' ל. שלף	שיטות משפט
4.82	6.34	8.68	6.96	6.36	3.72	6.34	4.20	4.42	פרופ' י. גרוס	דיני מיסים
6.66	4.78	9.04	4.82	5.36	7.84	6.22	5.34	5.26	פרופ' ב. ברכה	משפט מינהלי

הודסה כללית

6.84	7.08	6.10	6.78	7.94	7.40	6.98	5.64	5.56	פרופ' א. מאור	פיסיקה 1
4.70	6.60	7.00	6.80	7.70	4.00	5.00	4.52	3.90	פרופ' נוסייבוב	פיסיקה 3
6.90	7.34	8.24	7.10	5.82	7.70	6.70	6.38	6.18	פרופ' י. אלסטר	פיסיקה 2
2.12	4.62	7.88	4.30	3.94	2.86	2.74	2.12	2.18	פרופ' נ. סילום	אלגברה ליניארית
4.72	6.86	7.26	6.56	6.10	4.22	4.86	3.78	3.72	קוולובסקי	פיסיקה 1

תולדות התאטרון

9.20	8.00	8.80	5.20	9.20	7.20	6.40	8.00	6.40	ד"ר ד.	מנהל אמנותי ועיצוב
10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	אלכסנדר	מדיניות תרבותית
5.14	4.86	7.72	5.42	8.58	6.58	6.88	7.14	5.14	ד"ר ת. לוי	משחק שנהג
5.60	5.60	6.00	4.00	5.20	4.40	4.40	4.80	4.00	פרופ' סטריכאן	סומו פרו"ס
									ד"ר י. ישראלי	תיאטרון חינוך

בית-ספר לחינוך

4.50	5.26	8.76	3.42	8.00	5.14	5.76	3.76	3.00	ד"ר ע. ארליך	הוראת המתמטיקה
8.00	8.40	10.00	8.00	9.20	7.20	8.40	8.00	6.80	ד"ר ד. גרין	עקרונות ביעוץ חינוכי
4.44	4.12	8.88	4.44	5.44	6.66	4.22	3.06	3.22	א.פ. קלינגברגר	חקיקה ואתיקה בחינוך
4.44	4.88	8.34	2.78	8.94	5.22	3.78	5.34	3.88	נ. חטיבה	שימושי מחשבים
10.00	9.60	10.00	10.00	10.00	9.60	9.60	10.00	10.00	פרופ' א. לוי	חשיבה תיאורית ויישום
3.26	3.50	7.74	4.38	7.88	4.54	5.42	3.46	3.38	פרופ' א. לוי	הערכת הישגים במערכת
5.62	5.12	9.12	4.38	7.42	8.68	6.38	5.62	4.94	ד"ר ד. נבו	תפקיד הישגים במערכת
4.22	4.22	9.56	6.22	9.34	5.34	7.56	4.22	3.78	ד"ר א. ויינזל	ילדים לקויי שמיעה

ספרות

8.38	8.12	10.00	7.50	9.38	7.26	8.76	8.38	7.46	ד"ר ל. רתוק	השירה העברית החדשה
9.70	9.60	9.90	7.60	9.90	9.26	7.90	9.80	9.20	ד"ר נ. קלדרון	יעקב שבתאי
5.20	5.20	9.60	6.00	8.00	5.60	6.40	5.60	5.20	ד"ר צ. מלאכי	הפרוזה העברית בימיה"ב
9.42	8.86	10.00	8.58	10.00	9.42	8.86	10.00	8.86	ד"ר ת. נווה	זאנר האוטוביוגרפיה
6.66	6.34	8.34	5.00	9.20	5.34	6.66	7.34	5.34	ד"ר ר. קריץ	הסיפור הקצר
6.00	6.00	9.60	5.60	6.80	8.40	6.80	6.80	4.80	ד"ר מ. אורון	הסיפורת החסידית
6.16	6.84	9.16	6.66	6.90	7.50	6.18	5.84	5.16	ד"ר מ. אורון	טקסטים של הקבלה
10.00	10.00	10.00	9.34	10.00	10.00	10.00	10.00	9.66	ד"ר ב. מקהיל	מבוא לספרות אנגלית
7.00	8.46	9.46	6.46	7.34	7.92	6.16	6.00	6.00	ד"ר ז. שביט	מבוא לספרות ילדים
9.66	9.66	9.66	9.34	9.34	8.00	9.34	9.00	8.66	ד"ר ז. שביט	בעיות בהיסטוריוגרפיה
6.00	7.78	8.60	6.00	8.54	7.10	7.46	6.36	5.64	ד"ר ה. גולומב	דרמה ראשית המאה
9.06	7.48	9.78	7.26	9.12	7.68	7.48	7.78	6.84	א. אבן-זוהר	מבוא למדע הספרות
6.48	6.90	9.80	7.04	6.20	7.86	6.24	5.92	5.86	פרופ' מ. פרי	יסודות הסיפור
5.38	6.14	9.40	6.22	5.52	7.30	5.22	4.66	4.76	פרופ' מ. פרי	יסודות הסיפור

פילוסופיה

6.14	7.28	9.36	7.62	4.98	7.14	7.38	4.94	5.64	י. הורוביץ	מבוא ללוגיקה פילוסופית
8.00	10.00	10.00	9.00	7.50	5.00	7.34	8.66	7.50	פרופ' צ. רוזן	ניסוח אנטיכריסט
8.40	7.20	9.20	7.46	9.46	8.26	8.80	8.26	6.94	ד"ר א. אלון	פילוסופיה של ימיה"ב
8.12	8.36	9.88	8.94	7.62	6.36	7.88	7.30	7.18	פרופ' דסקל	לוגיקה ולשון
9.46	8.84	9.84	8.16	9.54	9.38	8.00	9.54	8.62	ד"ר ש. בידרמן	פילוסופיה הודית
7.66	8.00	9.26	8.10	9.20	3.56	9.26	7.00	6.30	ד"ר י. אריאל	פילוסופיה סינית
10.00	10.00	10.00	10.00	10.00	9.50	9.50	10.00	9.50	ד"ר בידרמן	האמת הכפולה
8.28	8.58	10.00	8.28	8.00	8.86	8.58	8.28	8.00	פרופ' א. כשר	מחקרים של הלשון
8.66	8.04	9.12	5.88	7.96	8.22	4.84	6.40	5.92	פרופ' צ. רוזן	פילוסופיה פוליטית
7.46	7.82	9.48	7.76	9.40	7.76	7.86	7.08	6.48	ד"ר פיש	פילוסופיה של המדע
8.34	9.00	10.00	8.00	9.00	9.34	7.66	8.66	8.00	פרופ' נ. נוימן	ביולוגיה ותודעה

מדע המדינה

4.34	5.60	8.34	4.84	7.20	6.66	5.64	5.00	4.16	ד"ר י. דיין	מבוא לסטטיסטיקה (ת)
										נכור פוליטיקה
9.04	9.04	9.90	8.86	8.42	8.76	8.30	8.38	7.80	ד"ר ב. זיסר	ומהפכה מרכז
9.46	9.64	9.82	9.46	9.40	8.36	9.10	9.46	8.54	ד"ר י. פלד	הגל מרקס וביקורת
										החב' המודרנית
8.80	9.34	9.00	9.60	9.56	8.20	8.60	9.40	8.20	ד"ר ז' ברונר	הגל מרקס וביקורת
										החב' המודרנית
7.76	8.56	9.20	7.86	9.20	8.80	8.32	8.42	7.62	ד"ר ז' ברונר	מיניות משפחה
										ועוצמה מאפלטון לפ
5.72	5.16	8.14	4.58	6.52	4.76	5.38	4.98	4.30	ד"ר ג. דורון	מבוא למינהל
										ומדיניות ציבורית
8.26	8.12	9.56	7.90	8.92	8.66	7.28	8.28	7.52	ד"ר מ. קרן	תולדות המחשבה
6.20	6.40	9.40	6.40	8.40	6.60	7.40	5.20	4.40	פרופ' ד. ויטל	המדיניות (ש)
										פוליטיקה ציונית
6.84	8.16	9.66	7.16	8.34	7.50	7.00	6.84	6.16	א. בן-צבי	סוגיות בדוקטרינת ההתנחלה

המרצים, בדרך כלל, נבוכים, ושואלים אם הם צריכים לצאת. יש גם מי שמת' לוצצים: "אתם חושבים שזה אנונימי, אבל חכו עד שתראו את הציונים שתקבלו" או "למה באת דווקא אחרי הבחון?"

הפרופסור אוריאל רייכמן, דיקן הפקולטה למישפטים, מעריך את הסקר כטוב: "השנה הפסקנו את הסקר הפנימי שלנו, ואנחנו משתמשים בסקר של האגודה. בפקולטה למישפטים הסקר הוא בעל חשיבות רבה. מורה מהחוז, שציוניו אינם די טובים, העסקתו מופ' סת. מרצים ללא קביעות לא יקבלו קביעות אם ציוניהם אינם משביעים את הרעת. אם יש קביעות, הסנקציה היחידה שנתנה היא להעביר את המר' צה משיעורי-חובה לשיעורי-בחירה.

"יש אנשים שהם חוקרים מעולים, אך מורים גרועים. שיעורי-מתודיקה לא יעזרו להם. אבל השתדלות תביא אותם לרמה סבירה."

בפקולטה למישפטים נסקרו 47 קר' רסים, ו-19 מהם קיבלו ציון נמוך מ-6.

הפרופסור זאב נוימן, דיקן הפקול' טה-לניהול, אינו מסכים שהסקר יעשה אצלו: "אנחנו בעד סקר. אבל מכיוון שיש לנו סקר פנימי, אין כל מקום להטריד פעמיים. כרגע אנחנו בדיאלוג עם האגודה, וברגע שנגיע לשאלון המקובל גם עליהם וגם עלינו, נפסיק את הסקר שלנו."

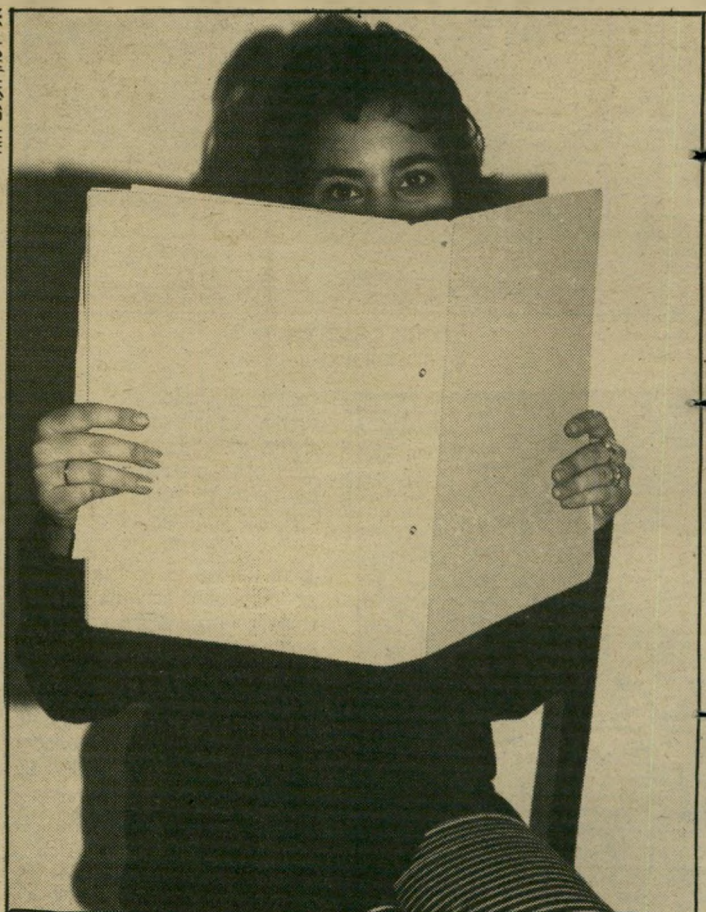
"לדעתי חייב להיות בתיקו האישי של כל מרצה דף-הערכה. לפני העלאה בדרגה, או כשעומדים לתת קביעות,

מרכזת-סקר שמשי-ויקשה זה משקף

סטודנט נהוראי צריך להחלים את הסטודנטים!

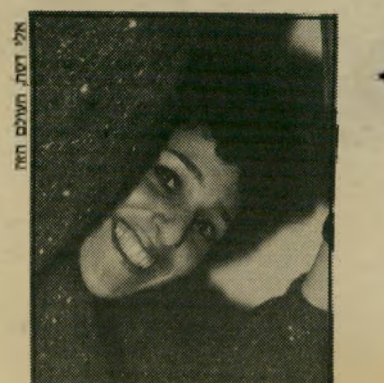
סטודנטית אברהם מדבר כמו אבן מתה

יש לפתוח את התיק ולראות מה המצב."

"פשוט זועתיים!"

רנית אברהם לומדת מדעי-המ' דינה: "לפעמים יש לי הרגשה שבי-אניברסיטה שכחו שהמרצים הם לא רק חוקרים, ושעליהם ללמד מדי פעם. יש לי מרצים שהם פשוט זועתיים. מקריאים מהדף, והגורו זה שהם מרמים את עצמם — אם הם לא מסוגלים להרצות, אז לפחות שיקראו מהדף שלהם בקצב הכתבה. אבל הם מרגי' שים, כאילו מרצים' כשהם מקריאים מהדף.

"נכון שרוב המרצים בקיאים בחומר. נרשמת למרצים בעלי ציונים נבוכים

סטודנטית אהרני נרשמת למרצים בעלי ציונים נבוכים

סמן ימני אן לימני

● לא מסוגלים לגמור

לפעמים, כשהמצב מדאיג במיוחד, הדבר היחיד המרגיע אותי הוא העובדה שהליכוד הוא זה המוביל את המהלך. הוא זה שימכור אותנו בזול. ואז אני נרגע.

מפני שהם – חסרי-הכישרון המוחלטים האלה, לא מסוגלים לגמור שום דבר, וכל דבר שהם מתחילים סופו שירד לסימיון, כמו: "הכלכלה הנכונה", "מילח" מת-הלבנון, פרזיקט הלבאי, תעלת-הימים וכמו גם התהליך המדיני הנכחי.

● אומנות הלחיצה

יש להעריך מהכנסת את הנציג השני של דגל התורה משה גפני, שזכה בכסאו, כפי הנראה, כתוצאה מ-אי-סדרים במיספר קלפיות בבני-ברק. ולוא רק בגלל הידיעה שהרחקתו מהכנסת תגרור את גיוסו לצה"ל לשרות סדיר של כ-18 חודש.

ח"כ גפני, שנהנה עד כה מההגדרה "תורת-אומנות" הודיע לצה"ל, עם כניסתו לעולם הפוליטי, כי חדל מלהיכלל בהגדרה זו.

נראה שהעיסוק במוליטיקה, בניגוד לשרות צבאי, דוחה לימוד תורה. יהיה זה נחמד לראות איך נסגר

גפני
יו"ט ?

מעגל בחייו של גפני, מהיות "תורת-אומנות" דרך "פוליטיקיות-אומנות" ועד "חילול-אומנות". סגירת מעגל זה לא היתה מזיקה לעוד כמה ח"כים, מכל המיפלגות ומכל הדתות, שמיספר אישי אינו מופיע ברקורד האישי שלהם.

● דוודי-שמש ודם

498 ניסיונות לרצוח יהודים היו בחודש ינואר לבדו ברחבי יהודה ושומרון. בבקבוקי-בעברה, באבנים, בנרונים ובסמרים.

רק כאשר ניסיונות לרצח יהודים, עולים יפה, טורחים, כתבי השטחים" לדווח ליושבי הכורסאות בשפלה מעט מאורח-החיים של מי שחיים חמש דקות מכפר-סבא.

עד אז כמובן, הדיווחים מתרכזים ב"מוגרומי הזוו" ע"ה שערורים היהודים בשימוש-הרכבים ובדוודי-השמש של שכניהם הערבים, שוחרי השלום והדו-קיום.

נראה שבארצנו, פירסום האמת עולה בדם. לא של הכתבים, חלילה, אלא של המתנחלים.

● לכפר את שומרון

— עכשיו!

בגלל כמה סיבות יש לפטר מייד את הפוליטיקאי העומד היום בראש המטכ"ל הישראלי, דן שומרון. שומרון הוא היחיד בישראל המקבל את הגדרת ערפאת, כי חזירות מחבלים למטרות פיגוע אינן פער-לותר-טור. אחרת, לא ניתן להסביר את העובדה שר-בין, אלופי צה"ל וחיללים סדירים וידעים, מה ששומרון משום מה, לא יודע: כי בחודשים האחרונים נעשו עשרות ניסיונות חדירה ופיגוע על-ידי חוליות של אש"ף, שנעצרו על גדר-המערכת. ורק שומרון הודיע מרמבית כי הפלסטינים ויתרו על האמנה הפלסטי-נית(נ), ואש"ף אף את דרך הטרור.

מיסכן שומרון, שערפאת לא התחשב בהצהרות שומרון במקד, ולא תיאם עימו את הודאת-אש"ף האחרונה, כי הוא עומד מאחורי ניסיון החדירה והפיגוע של חוליות-המחבלים בשבוע שעבר, ושזה לא

ניסיונם האחרון. בזאת הם טרפו לשומרון את קלפיו, בניסיונותיו הכושלים, להכשיר את אש"ף. אולם, גם בזאת לא הסתפק רמטכ"לנו. שומרון, בניגוד לכל קודמיו, שולח ידו גם במדיניות-החוץ של ישראל. בתחילה קבע שלא-ינתיבאדה אין פיתרון צבאי. אחר-כך תבע פיתרון מדיני, וניסה להכשיר את אירגון-הטרור אש"ף כפרטנר למהלך מדיני. ועתה קבע בארצות-הברית שתוכניתו המדינית של שר-הביטחון, שלו הוא כפוף, אינה בת-ביצוע.

ללא שום צורך להתייחס לקביעותיו, שומרון חרג בצורה חמורה מסמכותו כרמטכ"ל, ניסה להטעות אותנו בדיווחים אינטרסנטיים, ושולח ידו במהלכים המדיניים של ישראל, שבמיקרה הטוב אינם בגדר סמכותו.

רבין – עם רמטכ"ל כזה אין כבר צורך בך ובממש-לה. אך במדינת-ישראל אין מקום לרמטכ"ל כזה. אולי תמצא לו איזו שליחות ברפובליקת-בנטות.

● החתולים

השמות וערי-הפיתוח

מעניין כמה, "התנחלויות על חשבון ערי-הפיתוח" יכלו להקים ב-250 מיליוני שקלים, ש"העניק" שרנו-האוצר, שימון פרס, בתוקף תפקידו הממלכתי, כשר-מר האוצר הלאומי, לקרנות-הפנסיה של ההסתדרות. בתוספת 60 מיליוני שקלים לקופת-החולים של ההסתדרות בלבד, ו-150 מיליוני שקלים לדמי-הבראה. מעניין כמה, "התנחלויות על-חשבון הגליל והנגב" יכלו להקים ב-20 מיליוני השקלים תוספת מימון המיפלגות, שהעניקו המיפלגות לעצמן באחרונה, או במאות המיליונים שהועברו, מועברים ויועברו למקור רבי שימון בקיבוצים, במושבאים, במיפעלי-חברת העובדים הכושלת ולסתם בעלי-שררה בהסתדרות.

● שימון המשמו

ולמי שתמה איך החתול השני, קיסר העובדים, מוותר לחתול הראשון, שימון, ומסתפק בתוספת-יוקר

אבנר-שריף
התנצלו

שומרון
לפסרו

סימלית בלבד, צריך להציץ בסכומי-עתק הנ"ל ולהבין ששימון משמן בגדול. ולא משנה אם זה על-חשבון ערי-הפיתוח, ההתנחלויות וכל שאר עמך-ישראל, שלא לגונם מכוס-התה בהסתדרות.

● עני ועשיר

"איזה מין דבר זה להתאבד?" נדהם השבוע פרס, אחרי ששמע את דבריו של חבר-מושב אביאל, שקשר בו את ניסיון התאבדותו – וחזר לדירתו החמימה והמרווחת בשכונת-היוקרה נווה-אביבים, ופתח את המקרר המלא מכל טוב.

● חסיד הפלמ"ח

הפלסטיני

מעניין איך כל אותם שוחטי הפרות הקדושות, ביז דור הפלמ"ח ומלגלי תחיית הציונות, מפטמים בהערצה כל צעד פלסטיני המזכיר, ולו במיקצת, את הימים ההם, "קום המדינה" וה"העשייה הציונית".

ההתרפקות הערגנית של הציוניות הישראלית על ההווה הפלסטיני, והכמיהה האובססיבית לקצת יידישקייט ערבית, תעמיד בצל כל ניסיון התרפקות פלסטינית אותנטית עתידית.

ואילו דור-ההמשך הפלסטיני עוד עלול לטעות שגירוש היהודים מיהודה מקבל לגיוש נציגי בריטניה הגדולה מפלסטינה-א"י. וכל זאת בעזרתם ההירואית של היסטוריוני הפאבים בתל-אביב השלמה – משכ-תבי ההיסטוריה ומלמדיה.

● נאציולוגיה

השבוע, במיפגש השבועי עם שמאלנינו, התנצל בסאם אבנר-שריף, דובר אש"ף, על שהישווה את התנהגות ישראל בשטחים לאושוויץ. איך הוא לא תיאם זאת עם הנאציולוג הידוע דן אלמגור, והשאיר את דן הנטוש לבד עם ההשוואה ה"נכונה" וה"רגישה" כליכד?

ציונים לכרופסורים

(המשך ממעמד 41)

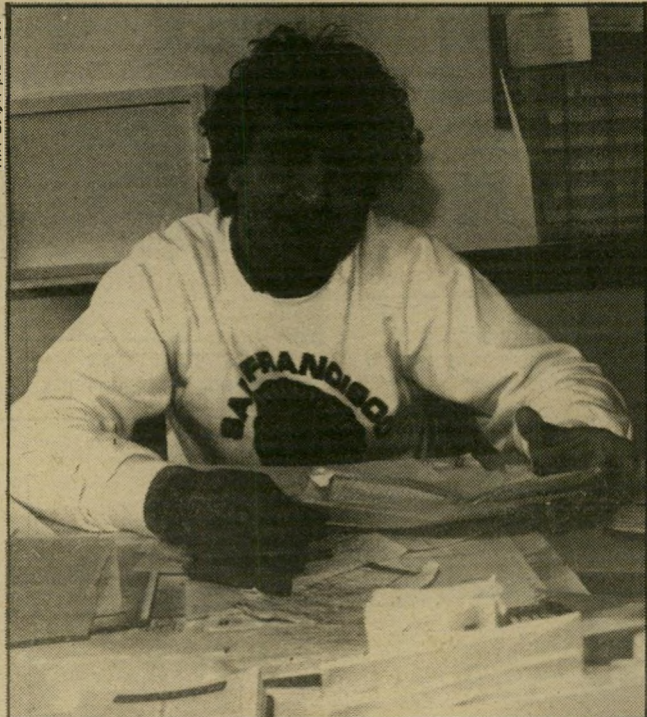
אבל לחלק נכבד מהם יש בעיה מתודית רצינית. אני מרגישה לא פעם שכלו כל הקיצין. יותר גרוע מזה כבר לא יכול להיות.

לדעתי, האגודה צריכה להילחם על כך שיעשו משהו לשיפור ההוראה. לפחות שיתייבו תעודת-ההוראה לכל מרצה. מינימום! הרי זה זילזול בנו, הסטודנטים!

הציונים הממוצעים למרצה מומלץ נעים בין 6.0 בפקולטה להנרסה ל-8.2 בפקולטה לרפואה. כל המרצים שקיבו לו ציונים נמוכים טענו שהסקר אינו טוב, שהוא נערך באופן לא-שיטתי. גם אם דיקן אותה פקולטה חושב שהסקר טוב, במיקרה הספציפי של המרצה בעל הציונים הנמוכים נטען שלא היה מיד-גם מייצג, או שהסקר נערך אחרי מיבחר מאור קשה.

מתרגשים מהם בריוק שתי דקות. ההנחה, שמי שלמד חומר יודע גם ללמד אותו, מסעית: הגיע הזמן שהאוניברסיטה תפסיק להתעלם מהבעיה! אילן שנהב, שנה שלישית בלימודי סוציולוגיה: גמאס כבר מהמרצים המר-גממים, הנבוכים, המסמקים. אני לא אומר שכולם יכולים להיות מרהימים כמו הפרופסור בידרמן, אבל זו זכותנו לדרוש את המינימום. הרי אנחנו באופן עקיף מעסיקים שלהם!

יאב נהוראי לומר חשבונאות וכלכ-לה. כדי שהאוניברסיטה תעיר באופן רישמי למרצה, צריך להחתים את כל החוג על עצומה, וגם זה לא תמיד עוזר! אנחנו מתפשרים מחוסר-ברירה. רגנית אברהם, בחורה מאור איכפת-ניקית, מוכנה ללחום למען המסרה, אם צריך: הלוואי שיגיע היום ולסקר יהיו שיניים היום מרברים על הסקר, ולא-אס-

יו"ר-סטודנטים מחלב
מקווה שיתרגלו לרעיון!

תגובתו של המרצה, שקיבל את הציון הכי נמוך: "האוניברסיטה ככיתה היתה אנטי, כי הקורס בכלל לא התאים לתומר-הלימודים שלהם. הסקר עצמו אינו רציני, הוא נערך ללא תיאום עם המרצה, לעיתים אחרי בוחן קשה, ועי-בד-התגוננים אינו מהימן".

רגנית אברהם: "מה המרצים רוצים, שיוודעו להם חודש מראש על הסקר, כדי שיוכלו להביא עוגות להרצאות? אני לא מאמינה שהם ארישים לסקר. הארישות היא תגובה חיצונית בלבד, או שיכנוע-עצמי. אולי הסקר לא הכי מהימן, אבל מרצה שכל שנה, באופן עקיבי, אינו מסוגל לעלות מעל לציון 3.6 הוא לא טוב!".

כמו אבן מתה

לפרופסור יורם רינשטיין מהפי-קולטה-לימשפטים, ציונים גבוהים בבקבוקי-בחובר, ובינוניים למדי כמורה מומלץ, בעידוד חשיבה ובהיענות לפניות: "לסקר כזה יש ערך רק במקרים קיצוניים. אם כיתה שלמה סבורה שמרצה אינו מסוגל להעביר שיעור, האוניברסיטה אינה יכולה להתעלם מזה. במיקרה-ביניים ניתן לברר את הד-עניין בין המרצה לסטודנטים המצטיינים.

אני בעד הקשבה. לעיתים אדם יר-שב מול כיתה, ואינו מודע למיגבלותיו. סדרנות-למודים היו יכולות לשפר את המצב. פעם עשו זאת, ולהרכה מורים היתה טראומה אחרי שראו את עצמם בווידיאו.

כיום אין כסף, אז לא עושים כלום בנושא. זו תפקידה של האגודה לבוא ולדרוש שייעשה משהו".

הפרופסור מירון: "לשאלונים אין כל ערך, כי הם לא ישרפו את ההוראה.

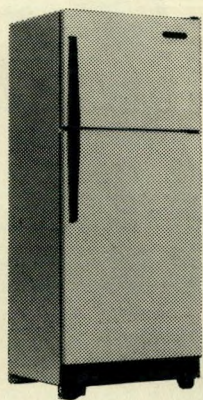
סטודנט שנהב
נמאס מהמונמיוס!

לאט הוא נכנס למודעות של הגורמים התוגעים ברבר. אני מקווה שעד שא-סיים את התואר במסודות האוניברסיטה יבינו שאחד מהתפקידים המוטלים על מרצה הוא ללמד. חוקר גאונן, המדבר כמו אבן מתה, מפספס את אחד מתפקידיו, והמפסיד העיקרי הוא הס-סדרנט. האחריות לכך היא של אוניבר-סיטת תל-אביב!

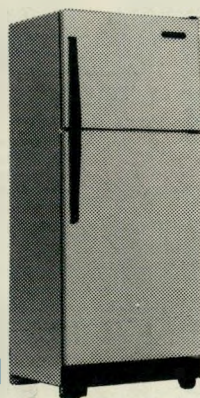
מבצע!
רק עד 20/2/89

אמקור

שם את המדד בצד!

מקררי ומקפיאי אמקור
ב-6 תשלומים שווים
בלי ריבית ובלי הצמדה!

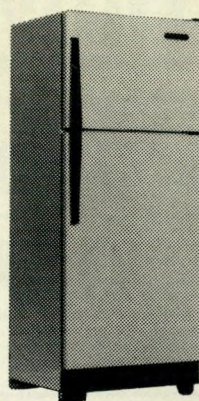

טמיר כהן (עקבסון)

להשיג:
בכל חנויות אמקור.
אצל סוחרים חורשים.
דשת שקם, האשכנזי לצרכן.
ורשת 'אלקסון-ליין' (קו-אופ).

שרות
אמקור
שרות ללא תחרות

אמקור

העולם הזה

גדי כץ
ואשתו
מירה

הבן והבת נגד אבא

„לא הייתי קונה מאבי

מכונית משומשת!”

אומר בנו של גדי כץ על

אביו המועמד לעידיית אילת

הבת תובעת ממנו מזונות